॥ आ राम श्री जामनगर–जैन भास्करोदय प्रिन्टिंग प्रेसमां मेनेजर
वीठलजी हीरालाले प्रसिद्धकर्त्ताने माटे छाप्यो. ॥

॥ प्रस्तावना. ॥

सह सम्यक्दृष्टने विदित थाय के श्रीनवपदजीना माहात्म्यने सूचवनारो आ श्रीश्रीपाल-महाराजानो रास विक्रम संवत १७२६नी सालमां आसु वद आठम गुरुवारे शेपपुरमां श्रीन्यानसागरजीए रचीने संपूर्ण कर्यो छे ते जोतां एम जणाय छे के तपगच्छीय श्रीविनविजयजी तथा यशोविजयजी महाराजे रचेला श्रीपालना रासथी आ रासनी रचना प्रथम थयेली होय एम अनुमान थाय छे, केमके आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी छेल्ली ढालमां कहे छे के, आ रासनी रचना में पूर्वाचार्य श्रीसिद्धरत्नशेखरसूरिए रचेला गाथाबंध श्रीपालचरित्रने अनुसारे करेली छे. आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी अंचलगच्छनी परंपरामां थयेला श्रीमाणिकसागरसुरीजीना शिष्य हता. आ रासनी रचना सर्व मळी चालीस ढालोमां संपूर्ण करी छे. ढालनी देशीओ तथा भाषानी रचना प्राचीन मारवाडी भाषाथी मिश्रित थयेली गुजराती भाषामां करेली छे, जेथी एम अनुमान थाय

छे के, आ रासना कर्ता मारवाड तथा गुजरातमां घणे भागे विचरता होवा जोइये. रचना प्राचीन मारवाडीमिश्रित गुजराती भाषामां होवाथी तेमां कोइ कोइ जगोए एवा शब्दो कर्ताए गोठव्या छे के, जेवा शब्दो हालनी प्रचलित भाषामां बिलकुल जोवामां आवता नथी, परंतु तेवा शब्दो ते वखतनी भाषामां साधारण प्रचलित होवा जोइयें. श्रीविनयविजयजी महाराजे रचेला रास करतां आ रासनी रचना वधारे संक्षेपमां करेली छे, अने तेथी संक्षेपरुचि भव्यजनोमाटे आ रास घणो लाभकारक थशे. श्रीनवपदजीना माहात्म्यने सूचवनारो श्रीपालमहाराजानो रास प्रायें करीने दरवर्षे आसु तथा चैत्र मासमां आयंबिलतपनी ओळीना दिवसोमां जैनवस्तीवाळा दरेक शेहेरो तथा गामोमां वंचाय छे, अने चैत्र तथा आसुमासनी सुदि ८ थी आंबीलनी ओली शरु करवी अने चैत्र तथा आसुमासनी वदि १ सुधीमां आंबीलनी नव ओली पूर्ण करवी एम आ रासना कर्ताए पूर्वना गाथाबंध चरित्रने अनुसारे आ रासमां कहेल छे, परंतु हालनी प्रवृत्ति तो चैत्र तथा आसु सुदि ७ थी आंबीलनी ओली शरु करवी अने पुनमे पूर्ण करवी एम छे, ए रीते नव ओली पूर्ण क-

छे के, आ रासना कर्ता मारवाड तथा गुजरातमां घणे भागे विचरता होवा जोइये. रचना प्राचीन मारवाडीमिश्रित गुजराती भाषामां होवाथी तेमां कोइ कोइ जगोए एवा शब्दो कर्ताए गोठव्या छे के, जेवा शब्दो हालनी प्रचलित भाषामां बिलकुल जोवामां आवता नथी, परंतु तेवा शब्दो ते वखतनी भाषामां साधारण प्रचलित होवा जोइयें. श्रीविनयविजयजी महाराजे रचेला रास करतां आ रासनी रचना वधारे संक्षेपमां करेली छे, अने तेथी संक्षेपरुचि भव्यजनोमाटे आ रास पणो लाभकारक थशे. श्रीनवपदजीना माहात्म्यने सूचवनारो श्रीपालमहाराजानो रास प्रायें करीने दरवर्षे आसु तथा चैत्र मासमां आयंबिलतपनी ओळीना दिवसोमां जैनवस्तीवाळा दरेक शहेरो तथा गामोमां वंचाय छे, अने चैत्र तथा आसुमासनी सुदि ७ थी आंबीलनी ओली शरु करवी अने चैत्र तथा आसुमासनी वदि १ सुधीमां आंबीलनी नव ओली पूर्ण करवी एम आ रासना कर्ताए पूर्वना गाथाबंध चरित्रने अनुसारे आ रासमां कहेल छे, परंतु हालनी प्रवृत्ति तो चैत्र तथा आसु सुदि ७ थी आंबीलनी ओली शरु करवी अने पुनमे पूर्ण करवी एम छे, ए रीते नव ओली पूर्ण क-

गाय छे. तथा ते रसमय कथा सांभळवानो प्रायें करीने दरेक जैनी स्त्रीपुरुषो लाभ लेछे. आ श्री· पालराजानुं वृत्तांत एटलुं तो रसमय छे के, दरवर्षे घणे भागे वांचवा सांभळवाथी पण वाचक तथा श्रोताओने कंटाळो नहीं उपजतां आनंद उपजे छे. आ रास छपावी प्रसिद्ध करवा माटे जो श्रीमर्जी हंसराज कच्छ मंजल रेलडीयावाळा विगेरे तरफथी आर्थिक सहाय मळी छे, अने ते सहाय मेळववामाटे हालमां विचरता श्रीमदंचलगच्छीय क्रियोद्धारक संवेगी त्यागी वैराग्यवंत मुनिमहाराज श्रीगौतमसागरजी महाराजे जव्य श्रावक श्राविकाओने उपदेश आपी जनसमुदायपर घणो उपकार करेलो छे. तथा मुंबइ निवासी कच्छ अंजारवाळा परमधर्मश्रद्धालु शेठ सोमचंद धारशीए आ रासनी कविताओनो गुजराती भाषानो अर्थ जामनगर निवासी पंडित श्रावक हीरालाल हंसराजपासे करावी छपावी प्रसिद्ध कर्यो छे.

जामनगर सं. १९७०ना वैशाक शुद १४ } ली. पंडित श्रावक हीरालाल हंसराज (जामनगरवाळा)

अनुक्रमणिका.

ढालनो आंक. विषय. पानुं.

विषय. पानुं.

३८ श्रीपालराजाए राणीओ सहित सिद्धचक्रजीनुं करेलुं आराधन, तेनी समृद्धिनुं वर्णन, श्रीपालनुं स्वर्गगमन..... .... २०८

४० श्रीवीरप्रभुए श्रेणिक राजा पासे वर्णवेलुं सिद्धचक्रजीनुं माहात्म्य, कविनी प्रशस्ति.... ... . २०९

शुद्धिपत्रम्.

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
मध्यभागमां	मध्यजागमां	२	२०
नीर्थकरु	नीर्थकर	३	१८
वपा	वर्षा	४	२१
मगधवेशना	मगधदेशना	७	१६
धर्मीजंरे	धर्मीजंरे	११	१२
भर्जयुक्त	गर्जयुक्त	११	१६

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
मिथ्यातणी	मिथ्यातणी	१३	७
अंगमोड्न	अंगमोटन	१४	३
पहला	एटला	१७	२०
पीमवा	पीनावा	२०	५
अरिमदन	अरिदमन	२०	७
रांकने	रंकने	२१	२
रांकने	रंकने	२१	११
अरिदमर्दन	अरिमर्दन	२१	१०
उपाजन	उपार्जन	२३	१४
जागवनारो	जोगवनारो	२३	१६

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
वह	वह	२६	२
धिगधिगहो	धिगधिगअहो	२६	१२
धिग्	धिग	२६	१८
जाणाव्या	जणाव्या	२९	५
दुष्टी	कुष्टी	२९	१२
एचां	एवां	२९	१४
ठार	गारी	२९	१७
असवारी	असवारीरे	३०	१४
अर्थात्	अर्थात्	३१	७
गामरे	गामेरे	३१	१५

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
गुलितांगुली	गलितांगुली	३२	१५
पासरे	पासेरे	३२	१६
मनेही	सनेही	३४	१३
रकरणी	करणी	३४	१५
मेहेरवानीज	मेहेरवानीथीज	३६	५
पीमीयेलो	पीआयेलो	३६	११
अणजुगुतुं	अणजुगतुं	३६	१३
गयेलां	थयेलां	३७	१६
राजकुमारिक्राने	राजकुमारिकाने	४०	११
लागा	लाग्या	४०	१६

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
मरकरतमणि	मरकतमणि	४१	१
लोकाना	लोकोना	४२	७
रंगे	मनरंगे	४२	१२
जोशीनुं	जोशीने	४३	१७
आवे आवे	आवे	४४	६
सुदसुंदरीना	सुरसुंदरीना	४५	१६
देखी	देखी	४६	७
कुंसंगीसंग	कुसंगीसंग	४७	१२
कीधी	कीधो	४८	१
मयणा	नयणा	४८	२

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
मिथ्यातणी	मिथ्यातणी	१३	७	वत्र	वत्र	२६	२
थंगमोडन	थंगमोटन	१४	३	धिगधिगहो	धिगधिगअहो	२६	१२
पहुला	एटला	१७	२०	धिग्	धिग	२६	१८
पीनवा	पीनावा	२०	५	जाणाव्या	जणाव्या	२९	५
अरिमदन	अरिदमन	२०	७	दुष्टी	कुष्टी	२९	१२
रांकने	रंकने	२१	२	एचां	एवां	२९	१४
रांकने	रंकने	२१	११	ठार	गारी	२९	१७
अरिदमर्दन	अरिमर्दन	२१	१०	असवारी	असवारीरे	३०	१४
उपाजन	उपार्जन	२३	१४	अर्थात्	अर्थात्	३१	७

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
गुलितांगुली	गलितांगुली	३२	१५
पालरे	पालेरे	३२	१६
मनेही	सनेही	३४	१३
रकरणी	करणी	३४	१५
सेहेरयानीज	सेहेरयानीधीज	३६	५
पीमीयेलो	पीमायेलो	३६	११
अणजुगनुं	अणजुगतुं	३६	१३
गयेला	थयेला	३७	१६
राजकुमारिकाने	राजकुमारिकाने	४०	११
लागा	लागपा	४०	१६

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
मरकरतमणि	मरकतमणि	४१	१
लोकाना	लोकोना	४२	७
रंगे	मनरंगे	४२	१३
जोशीनुं	जोशीने	४३	१७
थावे थावे	थावे	४४	६
सुदसुंदरीना	सुरसुंदरीना	४५	१६
देष्वी	देखी	४६	९
कुंसंगीसंग	कुसंगीसंग	४७	१३
कीधी	कीधो	४७	१
मयणा	नयणा	४७	२

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
मुण	सुण	४८	१५
प्रतिव्रता	पतिव्रता	४८	२०
विशेप	विशेपे	४८	२१
शीयलविहुणी	शियलविहूणी	४९	३
योगींद्र	योगींद	५१	३
शिरुयात	शरुयात	५१	६
पुप्पामाला	पुप्पमाला	५३	१०
नखते	वखते	५३	१४
विदेशे	विदिशि	५८	२

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
वलीरे	वलीरेह्यां	५९	२०
पुनमसुथी	पुनमसुधि	५९	२१
आरधना	आराधना	६०	५
वर्णेवेलां	वर्णवेलां	६८	८
आठ	नव	६०	८
जाविआं	जविआं	६२	१२
दिवसे,	दिवसेआंबिलसहित	६३	१७
घेर	घेर	६२	१८
संदरपरथी	संदरशरीरपरथी	[illegible]	[illegible]

अशुद्ध	शुद्ध	पाना	पंक्ति
नेवेद्य	चंदन	६७	२
मेह्रेरे	मेहरे	६८	२
भव्यजनो	भव्यजनो	६९	९
ज्ञानवंत	ज्ञानवंत	७०	१३
डुनीयनी	दुनीयानी	७४	१०
फरतां	फरवा फरतां	७४	२०
सपसाई	सुपसाई	७६	१
न्यायसागरे	न्यानसागरे	७६	१२
चकवी	चक्रजी	७६	१८
शररी	शरीर	७६	१९
सुंदरी	सुंदर	७७	१४
थयो,	थयो, ॥३॥	७८	४
हृयपमां	हृदयमां	८१	११
जननोने	जनोने	८२	११
इंद्रयोना	इंद्रियोना	८४	१५
धिग	धिग २	८५	१
करु	कर्युं	८५	१८
घतान्युं	घतान्युं	८५	२२
लोकपवादनुं	लोकापवादनुं	८९	१९
मुदतांज	मुदतमांज	९१	१९

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
कुकुंमनुं	कुंकुमनुं	९८	२०
साधुतुं	साधुंतुं	१००	१०
तेटसा	तेटला	१००	१८
ततकालेरे	ततकालोरे	१०३	१८
क्रयाणां	क्रियाणां	१०४	२
जेहणे	जेणे	१०४	८
"	"	१०४	१२
क्रयाणां	क्रियाणां	१०४	१६
पोहाला	पोहोला	१०४	१९
द्रव्या	द्रव्य	१०५	४
सोनोमोहोरो	सोनामोहोरो	१०८	१४
न	॥	१०९	१
महादयालुं	महादयालु	११३	१८
सैनेको	सैनिको	११३	२१
महाकाला	महाकाल	११४	४
एवुं	अवुं	११७	२
पकमीने	पटकीने	११६	१०
आदित	आदिक	११६	१५
स्ममरणथी	स्मरणथी	११६	१५
मृगलाउंनी	शियालाउंनी	११६	१९

अशुद्ध	शुद्ध	पाना	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध	पाना	पंक्ति
मृगो	दिगपालाउं	११६	१९	सेचिरे	सेवरे	१३४	१
सातमी	सतरमी	११९	२	"	"	१३४	३
पयाप्या	पया	११९	१७	सपस्नुं	सपखुं	१४१	११
पयावन	पकावन	१२२	१०	आपाव्युं	अपाव्युं	१४३	१४
सपखं	सपखुं	१२३	५	सागे	साथे	१४५	१२
धज	ध्वज	१२४	१३	वर्णावेसी	वर्णवेली	१४७	१९
गभारानो	गंभाराना	१२५	१२	राहन्	राजन्	१५०	१९
"	"	१२५	१७	प्राणिग्रहण	पाणिग्रहण	१५१	६
मूलगंभारना	मूलगंभाराना	१२७	३	स्वगिरधरपणां	स्वगिधरपणुं	१५२	९
परवर्विउं	परवरिउं	१३०	४	खलातीउं	खलासीउं	१५४	१४

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
कमलनयधर	कमलनयणधर	१५६	१
हवे	हवे	१६०	२१
अपारापर	अमारापर	१६३	१५
फलनी	फुलनी	१६८	७
तुं	ते	१६९	११
साग्युं	लाग्युं	१७३	२१
तुं	ते	१७९	५
"	"	१७९	१०
"	"	१७९	१६
निमित्ताथ्याने	निमित्तिथ्याने	१८१	१५
मह्रोटी	मह्रोटी	१८६	७
सरीखो	सरीखो	१८९	३
नागविलासोने	जोगविलासोने	१८९	८
(	विमलेसरअभिधान के०)	१९३	१०
प्राणिग्रहणनीरे	पाणिग्रहणनीरे	१९५	१२
पोतानी	पोतानी	१९६	१९
उपाध्ययने	उपाध्यायने	१९६	२०
उकरणे	उक्करमो	२०१	१
मुसाफारने	मुसाफरने	२०३	१६
जूपरे	जूपेरे	२०५	२

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति	अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
देम्याकगुं	देव्याकगुं	२१२	१४	प्रमाणे	प्रणमे	२३४	१३
नवनां	नवमां	२१६	४	देवबालो	देवावालो	२३४	१८
निजमनि	कहोनिजमति	२१६	१२	मयणासुंदरीने	मयणासुंदरीने	२३६	११
आरिहंत	अरिहंत	२१७	१	कहेलां	करेलां	२३९	१८
राजपुत्रीनी	राजपुत्रीनी	२१८	७	नाख्यो	नखाव्यो	२४०	३
उपार्जन	उपार्जन	२१९	२०	वखतने	वखते	२४०	१६
वाफेकगारी	वाकेफगारी	२२९	५	वेचाथी	वेचाती	२४४	१८
श्रीपाला	श्रीपाल	२३०	२१	"	"	२४५	३
नगरना	नगरनो	२३१	१०	जाणो	जाणे	२५२	१
प्रत्रावथी	प्रजावथी	२३३	७	साजल	सांभल	२५२	१६

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
हवे	हवे	२५३	६
स्स्तेथीज़	रस्तेथीज	२५३	१४
मुजरा	मुजरो	२५७	१
रणतूरी	रणतूर	२५७	१
रीति	रीते	२५७	२०
	... रोने	५९	१४
			१
			२
			३

अशुद्ध	शुद्ध	पांना	पंक्ति
निरपराघी	निरपराधी	२३०	१२
तथी	तथां	२३१	१६
इकद्दिन	इकदिन	२३२	१
नेहरे	गेहरे	२३३	१३
थया	थाया	२३४	१०
चरित्त	चारित्र	२३९	४
आहरोनुं	आहारोनुं	२८१	१०
तुं	ते	२८२	१९

क.	नाम.	
१	शा. जथा थाशु.	,,
१	शा. देवजी तेजपार	कच्छ–जखौ
१	शा.रायजीखेराज.द्वा.धनीबाइ	कच्छ·मंजल
११	बाइ कुंवरबाइ.	कच्छ–कोटडा
१	शा. पचाण रतनशी.	,,
१	शा. नरशी पचाण.	,,
१	शा. वरजांग नारमल.	,,
१	शा. नरशी खीयशी.	,,
१	बाइ. फंकुबाइ.	,,
१	बाइ भनीबाइ.	,,

क.	नाम.	
१	शा. चांपशी दाइया.	,,
१	शा. शामत नथु.	,,
१	शा. भाणजी खेराज.	,,
१	शा. पचु अजाणी.	,,
१	शा. रवजी वेलजी.	,,
१	शा. जीवराज पासण.	,,
१	शा. नोजा जेठा.	कच्छ–नागरेचा
१	शा. खेराज वीरजी.	कच्छी–चीयाशर
१	शा. मालजी नायक.	कच्छ–चीयाशर
१	शा. साधु धारशी.	,,

रु.	नाम.
४	शा. खेराज फोरशी. ,,
३	शा. देवजी मुरजी. ,,
२	शा.टरपारनागशी.कछ-मंजलरेलडीया
२	शा. करमशी हीरजी. ,,
२	शा. मुरजी दामजी. कच्छ-कोठारा
२	शा. हीरजी ऊकेडा कच्छ-शांघाण
२	माणजी देरु. कच्छ-रायणजर
२	मणशी तेजपार. कच्छ कोटडा
२	बाइ ऊमरबाइ. ,,
२	शा. शामजी खेराज. ,,

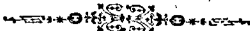
रु.	नाम.
२	शा. तलकशी मुरजी. ,,
२	शा. नरशी लधा. ,,
२	शा. पधमशी वेलजी. कच्छ-नीआशर
२	शा. ऊमरशी देथशी. ,,
२	शा.वालजीवेलजी हंसराज.कछ-नीआशर
२	शा. करमशी भामाणी. ,,
२	शा. रायशी नेणशी. ,,
२	शा. गेला पांचाणी. ,,
२	शा. धारशी मुरजी. ,,
१	शा. आशारीआ वरसंग. कच्छ-मंजल

रु.	नाम.	
१	शा. लधा थाशु.	,,
१	शा. देवजी तेजपार कच्छ–जखौ	
१	शा.शवजीखेराज.हा.धनीबाइकछ-मंजल	
१।	बाइ कुंवरबाइ. कछ–कोटडा	
१	शा. पचाण रतनशी.	,,
१	शा. नरशी पचाण.	,,
१	शा. वरजांग नारमल.	,,
१	शा. नरशी लीलाधी.	,,
१	बाइ. कंकुबाइ.	,,
१	बाइ मचीबाइ.	,,

रु.	नाम.	
१	शा. नांथशी दाइथा.	,,
१	शा. शामत नथु.	,,
१	शा. भाणजी खेराज.	,,
१	शा. पचु थजाणी.	,,
१	शा. रवजी वेलजी.	,,
१	शा. जीवराज पालण.	,,
१	शा. नोजा जेठा. कच्छ–नागरेचा	
१	शा. खेराज वीरजी. कच्छ–चीआशर	
१	शा. मालजी नायक. कच्छ–चीआशर	
१	शा. लाधु धारशी.	,,

रु.	नाम.	
१	शा. वासजी मुरजी.	,,
१	शा. लालजी वेलजी.	,,
१	शा. रवजी माइआ.	,,
०॥	घाइ. आशबाइ. कच्छ–कोटमा	

रु.	नाम.	
०॥	बाइ. जेठीबाइ.	,,
०॥	शा. आशु खीअशी	,,
०॥	शा. पचाण कोरशी. कच्छ–चीआशर	

लाय ॥ १ ॥ चऊदह पूरवमां वली । सार जिके नवकार ॥ प्रणमुं तेह परमेष्टी हुं । नव पद नित सुविचार ॥ २ ॥ संभारी श्रीगणधरें । सूत्रतणें धुर जेह ॥ ते प्रणमुं श्रुतदेवता । निज मन आणी

सजी के०) त्रेवीसमा तीर्थंकर श्रीपार्श्वनाथप्रभुने (चित्त लाय के०) चित्तमां लावीने, एटले हृदयमां ते प्रभुनुं ध्यान धरीने (प्रणमुं के०) हुं नमस्कार करुं छुं. ॥ १ ॥ (वली के०) वळी (जिके के०) जेटला माटे (चऊदह पूरवमां के०) चौद पूर्वोनी अंदर (सार के०) सारभूत एवो (नवकार के०) नवकाररूपी महामंत्र छे, ते माटे (परमेष्टी के०) अति उत्तम मनवांछित फल आपनारा परमेष्टीरूप (तेह के०) ते (नव पद के०) अरिहंत, सिद्ध, आचार्य, उपाध्याय, साधु, ज्ञान, दर्शन, चारित्र, तथा तपरूप नवे पदोने (नित के०) हमेशां (सुविचार के०) उत्तम विचारपूर्वक, अर्थात् हृदयमां तेमनुं ध्यान धरवापूर्वक (प्रणमुं के०) नमस्कार करुं छुं. ॥ २ ॥ (जेह के०) जे शासनदेवताने (श्रीगणधरें के०) शासननायक श्रीसुधर्मास्वामी नामें गणधर महाराजे (सूत्रतणें धुर के०) सूत्ररचनानी आदिमां (संभारी के०) याद करेल छे (ते के०) ते प्रसिद्ध

नेह ॥३॥ माणिकसागर मुनिवरु । ज्ञानदृष्टि दातार ॥ पाली जिण पठडो कीउं । प्रणमुं गुणभंडार ॥४॥ सिद्धचक्रमहिमा कहुं । जेहना नवपद सार ॥ आंबिलथी आराधतां । आपे सुख श्रीकार ॥५॥

अर्थः (श्रुतदेवता के०) शासन देवीने (निजमन के०) मारा हृदयमां (नेह के०) स्नेह अर्थात् प्रेम (आणी के०) लावीने (प्रणमुं के०) हुं नमस्कार करुं छुं. ॥ ३ ॥ (ज्ञानदृष्टि के०) श्रुतज्ञानरूप नेत्रना (दातार के०) देवावाळा, अर्थात् जेमणे मने श्रुतज्ञाननो अभ्यास करावेलो छे. एवा. तथा (जिण के०) जेमणे (पाली के०) पालनपोषण करीने (पठडो कीउं के०) मने प्रौढ बनावेलो छे, अर्थात् द्रव्यथी उमरलायक बनावेलो छे, तथा भावथी ज्ञानदान आदिकवडे महान बनावेल छे. एवा (गुणभंडार के०) धैर्य, गांभीर्य, औदार्य आदिक अनेक गुणना निधानसरखा (माणिकसागरमुनिवरु के०) श्रीमाणिक्यसागर नामना महामुनिराजने, अर्थात् मारा गुरु श्रीमाणिक्यसागरजीने हुं (प्रणमुं के०) नमस्कार करुं छुं. ॥ ४ ॥ (सिद्धचक्रमहिमा के०) श्रीसिद्धचक्रजीनुं माहात्म्य (कहुं के०) हुं हवे वखाणुं छुं. (जेहनां के०) जे श्रीसिद्धचक्र-

॥ ढाल ॥ १ ली ॥ राग सारिंग मल्हार ॥ थावच्चा सुत लीये दीक्षा ॥ ए देशी ॥ अथवा— जगचिंतामणि जगगुरु । जगत सरण आधार लालरे ॥ ए देशी ॥ जंबूद्वीपना भरतमां । मध्यखंडें छे देशोरे ॥ मगध नामें आरज भलो । ऋद्धि भयों सुविशेषोरे ॥ जंबूद्वीपना भरतमां ॥ १ ॥

जीनां (सार के०) सारभूत एवां (नव पद के०) उपर वर्णवेलां अरिहंत आदिक नव पदो छे, ते नवे पदोनुं (आंबिलथी के०) आंबिल तपनी ओळी करवापूर्वक (आराधतां के०) आराधन करवाथी. ते (श्रीकार सुख के०) मनोहर सुखने, अर्थात् अक्षयसुखरूप मोक्षपदने (आपे के०) आपे छे. ॥ ५ ॥

ढालनो अर्थः—(जंबूद्वीपना के०) आ श्रीजंबूद्वीप नामना द्वीपना (भरतमां के०) भरत नामना क्षेत्रमां (मध्यखंडे के०) मध्यभागमां (मगधनामें के०) मगध नामनो (भलो के०) रूडो (आरज के०) आर्य, एटले चतुर्विध धर्मना स्थानरूप (देशोरे छे के०) देश आवेलो छे, के जे (सुविशेषोरे के०) मुख्यपणावडे करीने (ऋद्धि के०) धन धान्य आदिक संपत्तिवडे क-

पुरवरे। कंचनकांति शरीरोरे ॥ जं० ॥ ३ ॥ पर उपकारी वीरजी। नविअण निहित कामोरे ॥ गणधर गोयमस्वामिने। एम कहे गुणधामोरे ॥ जं० ॥ ४ ॥ पहोंचो राजगृहपुरे। सांजली आ-

कांति शरीरोरे के०) सुवर्णसमान कांतिवाळुं ठे शरीर जेमनुं एवा, अर्थात् देदीप्यमान सुवर्णनी कांतिसरखा शरीरवाळा ठे.॥३॥ (परउपकारी के०) परप्रते उपकार करनारा, तथा (नविअण के०) नव्य माणसोनां (निहित कामोरे के०) मनोवांठितने पूरनारा, एवा (वीरजी के०) श्रीमहावीरस्वामी नगवान (गणधर के०) साधुसमुदायना उपरी, एवा (गोयमस्वामीने के०) गौतमस्वामी महाराजने (एम के०) एवी रीते (कहे के०) कहे ठे. ते श्री वीरप्रजु केवा ठे? तो के (गुणधामोरे के०) अनेक प्रकारना उत्तम गुणोना स्थानरूप ठे. ॥ ४ ॥ (राजगृहपुरे के०) राजगृह नगरमां (पहोंचो के०) तमो जाउ? एवी रीतना श्रीवीरप्रजुना आदेशने (सांजली के०) श्रवण करीने (नाणीरे के०) ज्ञानी एवा ते श्री गौतमस्वामी महाराज (पाधरा के०) सीधे सीधा, एटले वच्चे क्यांय पण रोकायाविना (पुर उद्याने के०) ते राजगृह नगरना उद्यानमां (आव्या

व्या नाणीरे ॥ पुर उद्याने पाधरा । समवसर्या गुणखाणीरे ॥ जं० ॥ ५ ॥ वनपालकें जइ वीनव्युं । नंनसार राजानोरे ॥ सधर वजीर श्रीवीरना । आव्या छे उद्यानोरे ॥ जं० ॥ ६ ॥ आपी तास व-धामणी । पहुतो बहु परिवारेरे ॥ चतुरंगी दलें परवर्यो । वंदण वनहमकारेरे ॥ जं० ॥ ७ ॥ अ-

---

के०) आवी पहोंच्या, अने (समवसर्या के०) त्यां मुकाम कर्यो. हवे ते श्रीगोतमस्वामी केवा छे? तोके (गुणखाणीरे के०) गांजीर्य आदिक अनेक गुणोनी खाणसरखा छे. ॥ ५ ॥ हवे ते समये (वनपालकें के०) ते उद्यानना रखेवाल माणसे (नंभसार राजानोरे के०) श्रेणिकराजा-पासे (जइ के०) जइने (वीनव्युं के०) कह्युं के (श्री वीरना के०) श्रीमहावीरस्वामी नगवा-नना (सधर वजीर के०) उत्तम प्रधान सरखा श्रीगोतमस्वामी नामना गणधर (उद्यानोरे के०) आपणा नगरनी नजदीक रहेला उद्यानमां (आव्या छे के०) आवीने समोसर्या छे. ॥६॥ (तास के०) ते वनपालकने (वधामणी के०) वधामणीमाटेनुं इव्य आदिक (आपी के०) आपीने ते श्रेणिक राजा (चतुरंगी दलें के०) चतुरंगी सैन्यवडे, एटले हाथी, घोमा, रथ तथा पायदलरूप चार

निगम पांचे साचवी । वांदीने नरनाथोरे ॥ बेठो निरवद्य भूतलें । जुगतें जोमी हाथोरे ॥ जं० ॥ ॥ ७ ॥ सजल जलद जिम गाजते । गोयम गुहिर सादेरे ॥ दे महीपतिने देशना । मधुर ज्युं उ-

प्रकारना सैन्यवडे करीने (परवर्यो के०) परवर्यो थको, तथा (बहु परिवारोरे के०) घणा परि-वारसहित (वंदण के०) श्रीगौतमस्वामीजीने वांदवामाटे (वनहमकारेरे के०) ते उद्याननी श्रद्रा (पहुतो के०) पहोच्यो. अर्थात् ते उद्यानमां ते आव्यो. ॥३॥ (पांचे के०) पांच प्रकारना (अभि-गम के० अभिगमोने (साचवी के०) धारण करीने तथा (वांदीने के०) वंदन करीने (नरनाथोरे के०) ते श्रीश्रेणिक राजा (जुगते के०) युक्तिथी, अर्थात् विधिपूर्वक (हाथोरे के०) पोताना बन्ने हाथोने (जोमी के०) मीलावीने (निरवद्य के०) निर्दोष, एटले जीवजंतु तथा लीलोतरी आदिकथी रहित, एवां (भूतले के०) पृथ्वीतलपर (बेठो के०) बेशी गयो. ॥ ७ ॥ (जिम के०) जेवी रीते (सजल के०) जळथी भरेला (जलद के०) वादळां (गाजते के०) गाजे छे, अर्थात् वर्षाऋतुमां जळथी भरेलां वादळां जेम गंभीर गर्जना करे छे, तेम, तथा (ज्युं के०) जेम (उदधि के०) समुद्र

तप जावना । धर्मना चार प्रकारोरे ॥ भावविना थाये वृथा । दान शीयल तप ठारोरे ॥ गुरु० ॥ ॥ ११ ॥ जावधर्म सहूमां वमो । तिण जवि जाव धरेयरे ॥ नवपदध्यान धरो सदा । वंठित काम

अर्थात् आ दुर्लन मनुष्य जन्मने तमो शामाटे फोगट गुमावो ठो? ॥ १० ॥ (दान के०) सुपात्र प्रते अन्न, वस्त्र, पात्र आदिकनुं दान आपवुं ते (शीयल के०) स्वदार संतोषरूप शीयलव्रत पालवुं ते (तप के०) ठ प्रकारनो बाह्य, तथा ठ प्रकारनो अभ्यंतर तप तपवो ते (जावना के०) शुद्ध प्रकारे हृदयमां धर्मनी जावना जाववी ते, ए रीते (धर्मना के०) धर्मसंबंधी (चार प्रकारोरे के०) चार जेदो ठे. तेमां पण (जावविना के०) मनना शुभ परिणामविना (दान के०) दान (शीयल के०) शीयल, अने (तप के०) तप, ए त्रणे (ठारोरे के०) राखनी पेठे (वृथा के०) फोगट जाय ठे, अर्थात् जावविना ते निष्फल थाय ठे. ॥ ११ ॥ (सहुमां के०) ए चार प्रकारना सर्व धर्मोनी अंदर (जावधर्म के०) जावरूपी धर्म (वडो के०) श्रेष्ट ठे अने (तिण के०) तेटलामाटे (जवि के०) हे जव्य प्राणी! (जाव के०) भावधर्मने (धरेयरे के०) तारे धारण करवो

पद सातमें । आठमें चारित्र धारोरे ॥ गुरु० ॥ १४ ॥ नवमें पद तप ध्याइयें । ए गुण मणिभंडा-

वानुं छे, एम (मानोरे के०) हे जव्य प्राणीओ! तमारां हृदयमां धारण करो? ॥ १३ ॥ (पांचमे के०) पांचमा पदनी अंदर (साधु सकलनुं के०) सत्तावीस गुणोने धारण करनारा एवा सर्व साधुओनुं ध्यान धरवानुं छे. तथा (छट्ठे के०) छट्ठा पदनी अंदर (सारोरे के०) सारभूत एवा (समकीत के०) शुद्ध देव, गुरु धर्मना आराधनरूप, तथा सडसठ भेदोयें करीने युक्त एवां सम्यक्त्वनुं ध्यान धरवानुं छे. तथा (सातमे के०) सातमा (पद के०) पदनी अंदर (ज्ञानतणुं के०) पांच प्रकारना ज्ञाननुं ध्यान धरवानुं छे. तथा (आठमे के०) आठमा पदनी अंदर (चारित्र के०) पंच महाव्रतना पालनरूप चारित्रपदनुं ध्यान धरवानुं छे, एम (धारो के०) हे भव्य प्राणीओ! तमारां हृदयनी अंदर धारण करो? ॥ १४ ॥ (नवमें पद के०) नवमा पदनी अंदर (तप के०) बार प्रकारना तपनुं (ध्याइयें के०) हृदयमां ध्यान धरवुं, केमके (ए के०) ए तप (गुणमणिभंडारोरे के०) अनेक प्रकारना गुणोरूपी झवेरातना निधानसरखो छे. केमके विधिपूर्वक आराधेलो

मल्हारमां । ए कही पहेली ढालोरे ॥ न्यानसागर कहे पूछशे । श्रीश्रेणिक भूपालोरे ॥गुरु०॥१७॥
सर्व गाथा ॥ २२ ॥

॥दुहा॥ कहो जगवन सुपसाउ करी । कवण तिके श्रीपाल ॥ सिद्धचक्र आराधतां । लीधी मंगलमाल॥१॥

(कही के०) कविए वर्णवेली छे. (न्यानसागर के०) आ ग्रंथना कर्ता श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के. हवे (श्रीश्रेणिक के०) ते मगधदेशना श्रेणिक नामना (भूपालोरे के०) राजा (पूछशे के०) श्री गौतमस्वामी प्रत्ये ते श्रीपाल राजानुं वृत्तांत सांभळवामाटे प्रश्न करशे. ॥ १७ ॥

॥ दुहानो अर्थः ॥—(जगवन्! के०) हे श्रीगौतमस्वामी गणधर महाराज! माराप्रते (सुपसाउ के०) उत्तम प्रसाद, एटले कृपा (करी के०) करीने (कहो के०) आप मने कहो के (तिके के०) ते (श्रीपाल के०) श्रीपाल नामना राजा (कवण के०) कोण थया छे? के जेमणे (सिद्धचक्र के०) नवपदरूप श्रीसिद्धचक्रजीनुं (आराधतां के०) आराधन करतां थकां (मंगलमाल के०) मंगलनी माळा, एटले कल्याणनी परंपरा (लीधी के०) मेळवी छे. ॥ १ ॥

वाणुं सहसह्रो एक लक्ख ऊपरे ॥ जिण देशेरे गाम थीकार ॥ श्रीमुख० ॥ २ ॥ जिण देशेह्रो गणिकासारिखी । बहुली नदीउंरे नीर पुरी ॥ वारे मासेंह्रो नीपज श्रन्ननी । जिण देशेंह्रो थाये सनूरी ॥ श्रीमुख० ॥ ३ ॥ पाणिप्रमाणेह्रो जिहां जल ऊमटे । गुण श्रावलीउंरे जिम ते देशे ॥ गामोगामे

श्रीपालनरेन्द्रनुं वृत्तान्त वर्णवे छे. ॥ १ ॥ (मालवरे नाम के०) मालवा नामनो (दिदार के०) मनोहर जनपद के० देश छे. (जिण के०) जे (देशेरे के०) देशमां (एक लक्खऊपरे के०) एक लाख उपर वाणुं सहसह्रो के०) वाणुं हजार (थीकार के०) उत्तम प्रकारनी समृद्धिवाळां (गाम के०) गामो छे. ॥ २ ॥ वळी (जिण के०) जे (देशेह्रो के०) देशनी अंदर (गणिकासारिखी के० , वेश्या सरखी (बहुली के०) घणी (नदीउंरे के०) नदीउ छे. वळी ते नदीउ (नीरे के०) जलवडे करीने (पुरी के०) भरेली छे. वळी (जिण के०) जे (देशेह्रो के०) देशनी अंदर (अन्ननी के०) विविध प्रकारना धान्योनी (नीपज के०) उत्पत्ति (वारे मासेह्रो के०) बारे मास (सनूरी के०) घणीज आबादीवाळी (थाये के०) थाय छे. ॥ ३ ॥ वळी (जिहां

हो वननी आवली । पंथी पामेरे प्रेमविशेषे ॥ श्रीसुग० ॥ ४ ॥ नयर उजेणीहो मालवदेशमें । योगणीपुंनोरे वास जे पुरे ॥ प्रजापाल हो नामें नृप तिहां । परिणामे पण रे व्यास परमधुरे

के०) ते देशनी अंदर (पाणि प्रमाणेहो के०) फक्त एक हाथ जेटलीज ऊंडी जमीनने खोदवाथी (जय के०) पाणी (उमटे के०) उछळी निकळे छे. वळी (जिम के०) जेवी रीते (गुण के०) अनेक प्रकारना गुणानी (आवली के०) श्रेणि प्रगट थाय छे, तेम (ते देशे के०) ते मालव नामना देशनी अंदर (ठामे ठामे हो के०) ठेकाणे ठेकाणे (वननी के०) वगीचाओनी (आवली के०) श्रेणिओ आवेली छे. के जेने जोइने, तथा तेमां विश्राम लेइने (पंथी के०) रस्ते चालनारा पथिकजनो (प्रेमविशेषे के०) अत्यंत प्रकारनो आनंद (पामेरे के०) मेळवे छे. ॥ ४ ॥ हवे (मालवदेशमें के०) ते मालव नामना देशनी अंदर (उजेणी हो के०) उज्जयनी नामनुं (नयर के०) नगर छे. वळी (जे के०) जे (पुरे के०) नगरमां (योगणीपुंनोरे के०) चोसठ जोगणीओनो (वास के०) निवास छे. तेमज (तिहां के०) ते नगरमां (प्रजापाल हो नामें के०) प्रजापाल

॥ श्रीमुख० ॥ ५ ॥ सौम्यने भीम हो विहु गुण सारिखा । जेहमां दीसेरे एम यथापी ॥ श्रेष्टने पाले हो सौम्य गुण करी । दुष्टने दंडेरे भीम प्रतापी ॥ श्रीमुख० ॥ ६ ॥ प्राणप्रिया वेहुं तेहने

नामनो (नृप के०) राजा छे. के जे राजा (परिणामें पणरे के०) हृदयना परिणामथी पण (खास के०) रूडी रीते (धरमधुरें के०) धर्मनी अंदर अग्रेसर छे. ॥ ५ ॥ वळी (जेहमां के०) जे प्रजापाल राजामां (सौम्य के०) शांतता (ने भीम हो के०) अने भयंकरता, एम (विहु के०) बन्ने प्रकारना (गुण के०) गुणो (सारिखा के०) सरखा छे. तथा (एम के०) एवी रीते (यथापी के०) हजु सुधी (दीसेरे के०) देखाय छे. केमके ते राजा (सौम्य के०) पोताना शांततारूपी (गुणें करी के०) गुणवडे करीने (श्रेष्टने के०) सज्जनोने (पाले हो के०) पाले छे, एटले तेमनुं दरेक प्रकारे रक्षण करे छे. तथा (भीम के०) भयंकर, अने (प्रतापी के०) महा प्रतापवाळो एवो ते प्रजापाल राजा (दुष्टने के०) लुच्चा; लफंगा आदिक दुर्जनोने (दंडेरे के०) दंडे छे, अर्थात् तेमने सखत शिक्षा करे छे. ॥ ६ ॥ (तेहने के०) ते राजाने, एटले ते प्रजापाल

पद्मणी । सोहग सुंदरीरे एक सोहागिणी ॥ पीयर तेहनुं हो महामिथ्यामति ॥ तिण मिथ्यातणीरे ठेक ते जामिणी ॥ श्रीमुख० ॥ ७ ॥ बीजी राणी हो रूपसुंदरी वली । पीहर तेहनोरे जैन

नामना राजाने (पद्मणी के०) पद्मणी सरखी, एटले उत्तम जातिनी (बेहु के०) बे (प्राणप्रिया के०) पोताना प्राणसरखी वहाली स्त्रीओ हती. तेमांथी (एक के०) एक (सोहागिणी के०) सौभाग्यवंती, एटले लावण्यविगेरे स्त्रीगुणोथी शोभिती (सोहगसुंदरीरे के०) सौभाग्यसुंदरी नामनी हती. (तेहनुं हो के०) तेणीनुं, एटले ते सौभाग्यसुंदरीनुं (पीयर के०) पीयर, एटले तेणीना मातपितानुं कुटुंब (महामिथ्यामति के०) अतिशय मिथ्यात्वनी बुद्धिवालुं हतुं, अर्थात् शैव आदिक मिथ्यात्वधर्म माननारुं हतुं. अने (तिण के०) तेटला माटे (ते भामिणी के०) ते स्त्री, एटले ते सौभाग्यसुंदरी (ठेक के०) सर्वथा प्रकारे (मिथ्यातणीरे के०) मिथ्यात्वी हती, एटले ते शैवआदिक मिथ्यात्वनो धर्म माननारी हती. ॥ ७ ॥ (वली के०) वली (बीजी राणी हो के०) बीजी राणी, एटले ते प्रजापाल राजानी बीजी राणी (रूपसुंदरी के०) रूपसुंदरी

॥ श्रीमुख० ॥ ५ ॥ सौम्यने जीम हो विहु गुण सारिखा । जेहमां दीसेरे एम अद्यापी ॥ श्रेष्टने पाले हो सौम्य गुणें करी । दुष्टने दंडेरे जीम प्रतापी ॥ श्रीमुख० ॥ ६ ॥ प्राणप्रिया वेहुं तेहने

नामनो (नृप के०) राजा छे. के जे राजा (परिणामें पणरे के०) हृदयना परिणामथी पण (खास के०) रूडी रीते (धरमधुरें के०) धर्मनी अंदर अग्रेसर छे. ॥ ५ ॥ वळी (जेहमां के०) जे प्रजापाल राजामां (सौम्य के०) शांतता (ने जीम हो के०) अने जयंकरता, एम (विहु के०) बन्ने प्रकारना (गुण के०) गुणो (सारिखा के०) सरखा छे. तथा (एम के०) एवी रीते (अद्यापी के०) हजु सुधी (दीसेरे के०) देखाय छे. केमके ते राजा (सौम्य के०) पोताना शांतारूपी (गुणें करी के०) गुणवडे करीने (श्रेष्टने के०) सज्जनोने (पाले हो के०) पाले छे, एटले तेमनुं दरेक प्रकारे रक्षण करे छे. तथा (जीम के०) जयंकर, अने (प्रतापी के०) महा प्रतापवाळो एवो ते प्रजापाल राजा (दुष्टने के०) लुच्चा; लफंगा आदिक दुर्जनोने (दंडेरे के०) दंडे छे, अर्थात् तेमने सखत शिक्षा करे छे. ॥ ६ ॥ (तेहने के०) ते राजाने, एटले ते प्रजापाल

सुश्रावक ॥ समकीतधारी हो तिण ते श्राविका । वृक्षजिस्यां फल येन स्वभाविक ॥ श्रीमुख० ॥ ७ ॥ दूषण कोयहो लाजे न तेहमां । सघला गुणनीरे खाण वे गोरी ॥ पण एक अवगुण हो दोय

नामनी हती. (तेहनोरे के०) ते रूपसुंदरी राणीनुं (पीहर के०) पीयर एटले तेणीना मात पितानुं कुटुंब (सुश्रावक के०) उत्तम प्रकारना व्रतधारी श्रावकरूप (जैन के०) जैन धर्म माननारुं हतुं, अर्थात् सम्यग् ज्ञान, दर्शन, चारित्ररूप श्री वीतराग प्रभुए प्ररूपेला जैन धर्मनुं आराधन करनारुं हतुं. अने (तिण के०) तेटला माटे, एटले तेणीनुं पीयर जैन धर्मी होवाथी (ते के०) ते रूपसुंदरी नामनी राणी (समकीतधारीहो के०) सम्यकत्वने धारण करनारी, एटले सुदेव, सुगुरु अने सुधर्मनुं आराधन करनारी (श्राविका के०) उत्तम प्रकारनी गुणवंती श्राविका हती. (येन के०) कारणके (जिस्यां के०) जेवां (वृक्ष के०) वृक्षो होय छे, तेवां (फल के०) फल थाय छे, अर्थात् जेवी जातनां वृक्ष होय छे, तेवी जातनां तेमांथी फल निपजे छे, अने ए हकीकत (सभाविक के०) स्वाभाविक छे, एटले ते विना कुदरतीज छे. ॥ ७ ॥ (तेहमां के०) ते

गरभवंती थई तेह दो माथें ॥ प्रसवे पुत्रीहो रूपवती घणुं । विधातायें घमीउंरे वे ए हाथें ॥

गुणोने सींध अत्यन्त रूप उपजावे छे. ॥ ७ ॥ हवे (तेह दो के०) ते बन्ने स्त्रीउं (पीउसुं के०) पोताना भर्तारना साथे (भमारीहो के०) संसारसंबंधि (सुख के०) सुखने, एटले पांचे प्रकारना इंद्रियोसंबंधी भोगविलासने (विलसतां के०) भोगवती थकी, एटले विषयसुखनो स्वाद लेती थकी (माथें के० एकी वेळाये. एटले एकज वखते (गरभवंती के०) गर्भयुक्त (थइ के०) होती हवी. अर्थात् ते बन्ने स्त्रीउए एको वेळाये मनोहर गर्भने धारण कर्यो. अने त्यारबाद समय संपूर्ण थये छते ते बन्ने राणीउए (घणुं के०) अतिशय (रूपवती के०) स्वरूपवंती, अर्थात् लावण्य आदिक शरीरसंबंधी उत्तम स्वरूपवाळी (पुत्रीहो के०) बे पुत्रीउने (प्रसवे के०) जन्म आप्यो. एटले ते बन्ने राणीउए बे कन्याउने जन्म आप्यो. हवे (वे ए के०) ते बन्ने कन्याउने (हाथे के०) हाथथी, एटले जाणे पोतानाज हाथवडे (विधातायें के०) विधात्रीयें, अर्थात् ब्रह्माए (घमीउंरे के०) घडी होय नही, अर्थात् घणीज सावचेती राखीने विधातायें जाणे ते बन्ने

गरभवंती थई तेह दो मासें ॥ प्रसवे पुत्रीहो रूपवती घणुं । विधातायें घमीउंरे वे ए हाथें ॥

गुणोने लीधे अत्यंत हर्ष उपजावे छे. ॥ ८ ॥ हवे (तेह दो के०) ते बन्ने स्त्रीउ (पीउसुं के०) पोताना भर्तारनी साथे (संसारीहो के०) संसारसंबंधि (सुख के०) सुखने, एटले पांचे प्रकारना इंद्रियोसंबंधी भोगविलासने (विलसतां के०) भोगवती थकी, एटले विषयसुखनो स्वाद लेती थकी (साथे के०) एकी वेळाये. एटले एकज वखते (गरभवंती के०) गर्भयुक्त (थइ के०) होती हवी. अर्थात् ते बन्ने स्त्रीउए एको वेळाये मनोहर गर्भने धारण कर्यो. अने त्यारबाद समय संपूर्ण होते छते ते बन्ने राणीउए (घणुं के०) अतिशय (रूपवती के०) स्वरूपवंती, अर्थात् लावण्य आदिक शरीरसंबंधी उत्तम स्वरूपवाळी (पुत्रीहो के०) वे पुत्रीउने (प्रसवे के०) जन्म आप्यो. एटले ते बन्ने राणीउए वे कन्याउने जन्म आप्यो. हवे (वे ए के०) ते बन्ने कन्याउने (हाथे के०) हाथथी, एटले जाणे पोतानाज हाथवडे (विधातायें के०) विधात्रीयें, अर्थात् ब्रह्माए (घमीउंरे के०) घमी होय नही, अर्थात् पणीज सावचेती राखीने विधातायें जाणे ते बन्ने

षद टेक ॥ २ ॥ सद्बुद्ध्याचारजकन्हें । मयणासुंदरी मनप्रीत ॥ शीखी समकितधारणी । जिनशा-

मनी कन्या, अर्थात् सौभाग्यसुंदरी नामनी राणीनी सुरसुंदरी नामनी पुत्रीए (शैवमती के०) शिवमार्गी, एटले महादेवना धर्मने माननारा एवा (शिवभूतिनी पासे के०) शिवभूति नामना कलाचार्यनी समीपे (शीखी के०) अभ्यास कर्यो, अर्थात् शैवमतनां मिथ्यात्वयुक्त शास्त्रोनो तेणीए अभ्यास कर्यो. अने ते कारणमाटे (गुरुसरिखी के०) गुरुना जेवी, अर्थात् ते शिवभूति नामनो कलाचार्य महामिथ्यात्वी हतो, अने तेनी पासे शास्त्राभ्यास करवाथी ते सुरसुंदरी पण तेना सरखी (टेक के०) तमाम रीते, एटले सर्व प्रकारथी (मिथ्यातणी के०) मिथ्यात्व धर्मने स्वीकारनारी, एटले महामिथ्यात्वयुक्त एवा शिवधर्मनो अंगीकार करनारी (थइ के०) होती हवी. ॥ २ ॥ वळी (मयणसुंदरी के०) मयणासुंदरी, एटले ते प्रजापाल राजानी बीजी रूपसुंदरी नामनी राणीनी मयणासुंदरी नामनी पुत्री (सद्बुद्ध्याचारजकन्हें के०) सद्बुद्धि नामना आचार्यनी पासे, अर्थात् उत्तम बुद्धिवाळा एवा समकीतधारी जैनाचार्यनी पासे (मन प्रीत के०) मननी

॥ दुहा ॥ अनुक्रमें आठ वरसतणी । वे कुमरी थई जाम ॥ उपाध्याय पासें कला । शीखण मूकी ताम ॥ १ ॥ शैवमती शिवभूतिनी । पासे शीखी एक ॥ सुरसुंदरी मिथ्यातणी । गुरु सरिखो

आ श्रीपालना रासनी बीजी ढाल (कहे के०) कही.

हवे (अनुक्रमें के०) अनुक्रमवडे, एटले क्रमे क्रमे वयें करीने वधतीथकी (जाम के०) ज्यारे (वे कुमरी के०) ते बन्ने कुमारीकाउं, एटले ते सुरसुंदरी तथा मयणासुंदरी नामनी बन्ने कन्याउं (आठ वरसतणी थई के०) आठ वर्षोनी थइ, अर्थात् ज्यारे ते बन्ने कुमारीकाउंनी वय आठ वर्षोनी थइ, (ताम के०) त्यारे (कला शीखण के०) कलाउं शिखवामाटे, एटले स्त्रीजातिने उपयोगनी एवी चोसठ कलाउंनो अभ्यास करवामाटे ते बन्ने कन्याउंने (उपाध्यायपासे के०) कलाचार्यपासे, एटले सर्व कलाउंमां प्रवीण एवा हुशीयार कलाशिक्षक पासे (मूकी के०) मोकली, अर्थात् ते बन्ने कन्याउंने कलाउंनो अभ्यास करवामाटे, जूदा जूदा वे कलाचार्योने सोंपी. ॥ ॥ १ ॥ हवे ते बन्ने कन्याउंमांथी (एक के०) एक एटले पहेली (सुरसुंदरी के०) सुरसुंदरी ना-

अवधारो गुणज्ञातारे ॥ अथवा—धन धन संप्रति साचो राजा ॥ ए देशी ॥ आचारज लेई कुंअरी । राजसभामां दोयरे ॥ वेठा अवनीपति कन्हें । दे आसीस ते कोयरे ॥ १ ॥ पूठे समस्या

पछे कलाचार्यो (कुंअरी के०) ते बन्ने कुंअरीओने, अर्थात् सुरसुंदरी तथा मयणासुंदरी नामनी ते बन्ने कुमारिकाओने (लेई के०) लावीने, अर्थात् पोतपोतानी साथे तेओने (राजसभामां के०) राजनी सभामां, अर्थात् मालवपति एवा ते प्रजापाल नामना राजानी सभामां आव्या, अने (अवनीपति कन्हें के०) राजानी पासे, एटले ते प्रजापाल नामना राजानी समीपे (वेठा के०) बेसी गया, तथा (ते के०) ते बन्ने कलाचार्योए (कोयरे के०) राजा खुशी थाय एवी विचित्र प्रकारनी आश्चर्यकारक (आसीस के०) आशीर्वाद (दे के०) आप्यो, अर्थात् मनोहर काव्य आदिकवडे राजानी प्रशंसा करीने ते बन्ने कलाचार्योए राजाने आशीर्वाद आप्यो. ॥ १ ॥ हवे (समस्या कारणें के०) समस्या पूरवामाटे, एटले कोइ पण काव्यनुं छेल्लुं पद कही, तेना पाछलां त्रण पदो नवां रची ते काव्यनो बरोबर लागु पडतो भावार्थ कहेवामाटे (नृप के०) ते प्रजापाल

कारणें । नृप पुत्रीने नेहेरे ॥ एक समस्या पद तुमें । पूरो जे कहुं तेहरे ॥ पूछे० ॥ २ ॥ अति गर्वित चंचल चित्तें । कहे सुरसुंदरी तामरे ॥ कहो समस्यापद प्रभू । ते पूरी आपुं नामरे ॥पूछे०॥

राजा (नेहेरे के०) स्नेह लावीने, एटले पोतानी ते बन्ने पुत्रीओपर परम प्रेम लावीने (पूछे के०) तेओनां शास्त्रज्ञान तथा बुद्धिविज्ञाननी परीक्षा करवामाटे (पूछे के०) पूछवा लाग्यो के, हे पुत्रीओ! (जे के०) जे, एटले कोइ पण प्रकारना एक काव्य संबंधी (समस्या एक पद के०) समस्यानुं एक पद, एटले ते काव्यनुं छेल्लुं चरण (कहुं के०) हुं कहुं, एटले जे हुं तमोने पुछुं (तेहरे के०) ते पदने, एटले ते छेल्लां चरणनो भावार्थ हृदयमां बरोबर धारण करीने (तुमें के०) तमो मारी बन्ने व्हाली पुत्रीओ (पूरो के०) संपूर्ण करो? अर्थात् बीजां त्रण पदोने तमारी बुद्धिथी नवां रचीने मनोहर भावार्थवाळुं ते संपूर्ण काव्य मने कही संभळावो? ॥ २ ॥ हवे पोताना पिताना एवां वचनो सांभळीने (तामरे के०) तेज समये, अर्थात् राजाए कह्युं के तेज वखते (अति गर्वित के०) अतिशय गर्ववाळी, अर्थात् मिथ्यात्वसंबंधि कुज्ञान थवाथी जेना हृद-

॥ ३ ॥ राज्ञोक्तं–"पुण्यें लभ्भइ एह" इति समस्यापदं ॥ धन यौवन ने चातुरी । रोगरहित निज-

पणां अत्यंत अहंकार आवेलो छे. एवी (सुरसुंदरी के०) ते सुरसुंदरी नामनी पुत्री (चंचल चित्तें के०) हृदयना चंचलपणाथी, एटले पोताना अत्यंत उछांछला स्वभावथी (कहे के०) कहेवा लागी (प्रभु के०) हे पिताजी! (समस्यापद के०) समस्यानुं पद, एटले कोइ पण काव्यनुं छेल्लुं चरण (कहो के०) तमो मने कही देखाडो, के जेथी (हमरे के०) आज ठेकाणे, अर्थात् हमणाने हमणा अहींज (ते के०) तेने, एटले ते काव्यने (पूरी आपुं के०) संपूर्ण करी आपुं, अर्थात् तेना बाकीना त्रण चरणो मारी बुद्धिथी नवां रचीने आपने हुं ते संपूर्ण काव्य संभळावी आपुं. ॥ ३ ॥ सुरसुंदरी पुत्रीनां एवां वचनो सांभळीने (राज्ञोक्तं के०) ते प्रजापाल राजाये कह्युं के, "(पुण्यें लभ्भइ एह के०)" पुण्यें करीने एटली वस्तुओ मळे छे, एटले के, जे प्राणीये पूर्व भवमां पुण्य उपार्जन करेलुं होय छे, ते प्राणी आ भवमां अमुक अमुक वस्तुओ मेळवी शके छे (इति के०) एवी रीतनुं (समस्यापदं के०) समस्यानुं छेल्लुं चरण राजाए कह्युं. ॥ हवे ते

परम उल्लासरे ॥ सजालोक समज्या कहे । धन धन तुज सावासरे ॥ पूठे० ॥ ५ ॥ मयणा महीपति

सांजलीने (नृप के०) राजा, एटले ते सुरसुंदरीनो पिता प्रजापाल राजा, अने (कलाचारज के०) ते कलाचार्य एटले ते सुरसुंदरीने अच्यास करावनारो ते शिवभूति नामनो कलाचार्य पण (परम के०) अतिशय (उल्लासरे के०) आनंदने (पाम्या के०) प्राप्त थया, अर्थात् ते कलाचार्य तथा राजा बन्ने सुरसुंदरीनी बुद्धि तथा चतुराइ जोइने पोताना हृदयमां अत्यंत हर्ष पामवा लाग्या. तथा (सभालोक के०) सजामां रहेला लोको, एटले ते प्रजापाल राजानी सभामां बेठेला मंत्री, सामंत, नगरशेठ आदिक लोको पण (समज्या के०) समज्याथका, एटले ते समस्याना काव्यनो सुरसुंदरीए कहेलो अर्थ जाणीने (कहे के०) कहेवा लाग्या के, हे सुरसुंदरी! (तुज के०) तने (धन धन के०) धन्यवाद ठे, तथा (सावासरे के०) तने शाबाश ठे, एटले तें जे आ समस्या पूरी ठे, तेथी तारी बुद्धिने तथा तने अमो धन्यवाद अने शाबाशी आपीये ठीये ॥ ५ ॥ हवे तेवारपठी (मयणा के०) मयणासुंदरी नामनी राजानी बीजी पुत्री पण (महीपति

आयसे । तेह समस्या पूरेरे ॥ गर्वरहित जिनरागिणी । सम्यग् ज्ञान अंकूररे ॥ पू० ॥ ५ ॥
विनय विवेक मन खुसी । शीयळे सुशीत्यो देहरे ॥ मेवाबो शिवपथतणो । पूर्णे सप्तद्र एहरे

आयसे के०) राजाना आदेशथी, एटले पोताना पिता एवा ते प्रजापाल राजानी आज्ञा लेइने (तेह के०) तेज, एटले जे उपर कही छे, तेज (समस्या के०) समस्याने (पूरेरे के०) पूरवा लागी, एटले ते समस्याने संपूर्ण करती हवी. हवे ते मयणासुंदरी केवी छे? तो के (गर्वरहित के०) अहंकार विनानी छे, अर्थात् तेणीना हृदयमां कोइ पण प्रकारनुं अभिमान नथी, तेमज (जिनरागिणी के०) जिनेश्वर प्रभुप्रते राग राखनारी छे, अर्थात् कदाग्रहरहित एवा श्रीवीतराग-प्रभुप्रते देवनरींकनी श्रद्धा राखनारी छे, तेमज (सम्यग् के०) समकीतसहित, एटले शुद्ध देव, गुरु तथा धर्मनी अभिलाषारूप जे (ज्ञान के०) तत्त्वज्ञान, एटले बोधिबीजना (अंकूर के०) अंकूरा सरखी छे, अर्थात् तेणीए अति निर्मळ एवुं सम्यग् ज्ञान प्राप्त करेलुं छे. ॥ ५ ॥ हवे ते मयणासुंदरी समस्या पुरे छे के (विनय के०) विनय करवो ते, अर्थात् माता, पिता तथा गुरु

॥ पूछे० ॥ ७ ॥ माता ने पाठक तदा । पाम्या सुणी परमोदरे ॥ परषदजन नृप आदिक । मन नवि

आदिक वडिलोसाथे नम्रतापूर्वक वर्तन राखवुं ते. (विवेक के०) सार असारनुं विवेचन करवुं ते, एटले अमुक उत्तम कार्य करवाथी फायदो थशे, तथा अमुक अघटित कार्य करवाथी नुकशान थशे, एम विचार करवापूर्वक जे कार्य करवुं ते विवेक कहेवाय. तथा (मनखुसी के०) मनमां आनंद राखवो ते, अर्थात् हमेशां हर्षयुक्त अंतःकरण रहे ते. तेमज (शीयलें के०) शीयलवडे, एटले निर्मल शीलव्रतना पालनथी (सुसींच्यो के०) सारी रीते सींचायेलो, अर्थात् शीलव्रतरूपी जलस्नानथी निर्मल थयेलुं (देहरे के०) शरीर मलवुं जोइये. तेमज (शिवपथतणो के०) मोक्ष-मार्गनो एटले आ असार संसारना सर्व प्रकारनां कष्टोथी रहित सदा आनंदमय एवी जे मुक्ति, तेना मार्गनो (मेलावो के०) मेलाप एटले संग थवो ते, (एहवे के०) एहवा पदार्थो (पुण्ये के०) पुण्यवडे, एटले प्राणीए पूर्वे करेलां पुण्यना संयोगथी (लहइ के०) मळे छे. ॥ ७ ॥ हवे (तदा के०) ते वखते, एटले मयणासुंदरीए ते समस्या ज्यारे पूरी त्यारे (पाठक के०) तेणीने

पाम्या मोदर ॥ पुत्रें० ॥ ८ ॥ न्यान कहे त्रीजी ढालमां । मध्यारगवलसेशरे ॥ अज्ञानी किम

अभ्यास करावनार सद्बुद्धि नामना कलाचार्य (ने के०) अने (माता के०) माता एटले ते मयणासुंदरीनी रूपसुंदरी नामनी माता. एम ते बेउ जण (सुणी के०) सांभळीने, एटले मयणासुंदरीए संपूर्ण करेली समस्याना काव्यने सांभळीने (परमोदरे के०) प्रमोदने, एटले पोताना हृदयमां अत्यंत आनंदने (पाम्या के०) प्राप्त थया. परंतु (परषदजन के०) सभाना लोको, एटले राजानी सभामां बेठेला मंत्री, सामंत आदिक लोको, तथा (नृप के०) राजा, एटले मयणासुंदरीना पिता ते प्रजापाल राजा (आदिक के०) इत्यादिक सर्व कोइ माणसो (मन के०) मनमां अर्थात् पोतपोताना हृदयमां (मोदर के०) आनंदने अर्थात् उल्लासने (नवि पाम्या के०) प्राप्त थया नहीं. एटले मयणासुंदरीए पूरेली समस्या सांभळीने फक्त तेनो कलाचार्य सद्बुद्धि, तथा तेणीनी माता रूपसुंदरीशिवाय बीजा राजाआदिक कोइ पण सभासदो खुशी थया नहीं. ॥ ८ ॥ (त्रीजी ढालमां के०) आ त्रीजी ढालनी अंदर (न्यान के०) आ रासना कर्ता श्रीन्या-

सद्दहे, । तत्वतणो उपदेशरे ॥ पूठे० ॥ए॥ सर्व गाथा ॥ ४१ ॥

॥ दुहा ॥ एहवे कुरुदेशे अछे । शंखपुरी इण नाम ॥ दमितारि राजा तिहां । सूर गुणें अ-

नसागरजी (कहे के०) कहे छे के (मिथ्यात्वलवलेशरे के०) जेना हृदयमां लेशमात्र पण मिथ्यात्व रहेलुं छे, एटले के जेमनुं हृदय किंचित् मात्र पण मिथ्यात्वनी वासनाथी वासित थयेलुं छे, एवा (अज्ञानी के०) अज्ञानी लोको, अर्थात् मिथ्यात्वथी मूढ थयेला मनुष्यो (तत्वतणो के०) तत्वसंबंधि, एटले श्रीवीतराग प्रभुए प्ररूपेला, अने मोक्षमार्ग देखाडनारा तत्वज्ञानना (उपदेशरे के०) उपदेशने (किम सद्दहे के०) केवी रीते अंगीकार करे? अर्थात् एवा मिथ्यात्वीउंना हृदयमां कोइ पण प्रकारे निर्मल तत्वज्ञाननो उपदेश दाखल थइ शकतो नथी. ॥ ए ॥

(एहवे के०) एटलामां, अर्थात् ते अवसरनेविषे (कुरुदेशे के०) कुरु नामना देशमां (शंखपुरी के०) शंखपुरी (इण नाम के०) एवा नामनी एक नगरी छे. (तिहां के०) तेमां एटले ते शंखपुरी नामनी नगरीमां (दमितारि के०) दमितारी नामनो (सूर के०) महाशूरवीर,

तातने पदले आवीयो । अरिमर्दन सुत तास ॥ सेवायें उज्जेणीयें । प्रजापाल नृपपास ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ४ थी ॥ देशी कुंअरमानी ॥ अथवा–विमल विमल गुण राजतां । बाह्य अभ्यंतर भेद ॥ जिणंद जुहारियें ॥ ए देशी ॥ दिव्य रूप नस देखीने । सुरसुंदरी तिणवार ॥ सलूणी सुं-

तेनो, एटले ते दमितारि राजानो (अरिमर्दन के०) अरिमर्दन नामनो (सुत के०) पुत्र (तातने पदले के०) पोताना पिताने स्थानके, अर्थात् पोताना पिता दमितारि राजाना बदलामां (सेवायें के०) सेवा करवामाटे एटले ते मालवपतिनी सेवा करवा अर्थे (उज्जेणीयें के०) उज्जेणी नगरीमां (प्रजापाल के०) प्रजापाल नामना (नृप पास के०) राजानी पासे (आवीयो के०) आव्यो छे. एटले ते प्रजापाल राजानी सेवा करवामाटे पोताना पिताने बदले अरिमर्दन नामनो तेनो पुत्र हाजर थयो छे. ॥ ३ ॥

हवे (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते अवसरने विषे (तस के०) ते अरिमर्दन नामना राजकुमारनुं (दिव्य रूप के०) अति मनोहर स्वरूप, अर्थात् कामदेवसरखुं तेना शरीरनुं महाम-

दरी ॥ मयणबाण पीसी घणुं । करे कटाक्ष कुमार ॥ सलूणी सुंदरी ॥ १ ॥ तव कुमरी ने कुमरनां।

नोहर रूप (देखीने के०) जोइने, एटले पोताना चक्षुर्वडे निरखीने (सलूणी के०) अतिशय लावण्यवाळी, अर्थात् मनोहर रूप आदिक गुणोवाळी, अने (सुंदरी के०) नवयौवन वयवाळी (सुरसुंदरी के०) ते सुरसुंदरी नामनी राजपुत्री (मयणबाण के०) कामदेवना बाणोवडे, अर्थात् तेणीना अंगोअंगमां कामविकार व्यापवाथी (घणुं के०) अत्यंत (पीसी के०) पीसवा लागी, अर्थात् विषयसुखनी वांछाथी खेद पामवा लागी, अने (कुमार के०) ते कुमारप्रते, अर्थात् ते अरिदमन कुमारप्रते (कटाक्ष के०) पोताना कटाक्षोने, एटले नयनविकारने (करे के०) करवा लागी, अर्थात् ते कुमारप्रते कामविकारयुक्त दृष्टिथी ते जोवा लागी. ॥ १ ॥ (तव के०) ते वखते, एटले जे समये ते सुरसुंदरी अरिदमन कुमारप्रते पोतानां कटाक्षो फेंकती हती, ते समये (कुमरी के०) ते सुरसुंदरी कुमारिकानां (ने के०) अने (कुमरनां के०) ते अरिदमन कुमारनां (नयण के०) आंखोने, एटले ते बन्नेनां विकारयुक्त चक्षुओने (निहाली जोय के०) लक्षपूर्वक

तातने वदले आवीयो । अरिमर्दन सुत तास ॥ सेवायें उज्जेणीयें । प्रजापाल नृपपास ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ४ थी ॥ देशी कुंवरकानी ॥ अथवा–विमल विमल गुण राजनां । बाह्य अभ्यंतर भेद ॥ जिणंद जुहारियें ॥ ए देशी ॥ दिव्य रूप तस देखीने । सुरसुंदरी तिणवार ॥ सलूणी सुं·

तेनो. एटले ते दमितारि राजाना (अरिमर्दन के०) अरिमर्दन नामनो (सुत के०) पुत्र (तातने वदले के०) पोताना पिताने स्थानके. अर्थात् पोताना पिता दमितारि राजाना बदलामां (सेवायें के०) सेवा करवामाटे. एटले ते मालवपतिनी सेवा करवा अर्थे (उज्जेणीयें के०) उज्जेणी नगरीमां (प्रजापाल के०) प्रजापाल नामना (नृप पास के०) राजानी पासे (आवीयो के०) आव्यो छे, एटले ते प्रजापाल राजानी सेवा करवामाटे पोताना पिताने बदले अरिमर्दन नामनो तेनो पुत्र हाजर थयो छे. ॥ ३ ॥

हवे (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते अवसरने विषे (तस के०) ते अरिमर्दन नामना

दरी ॥ मयणबाण पीडी घणुं । करे कटाक्ष कुमार ॥ सलूणी सुंदरी ॥ १ ॥ तव कुमरी ने कुमरनां।

नोहर रूप (देखीने के०) जोइने, एटले पोताना चक्षुवडे निरखीने (सलूणी के०) अतिशय लावण्यवाळी, अर्थात् मनोहर रूप आदिक गुणोवाळी, अने (सुंदरी के०) नवयौवन वयवाळी (सुरसुंदरी के०) ते सुरसुंदरी नामनी राजपुत्री (मयणबाण के०) कामदेवना बाणोवडे, अर्थात् तेणीना अंगोअंगमां कामविकार व्यापवाथी (घणुं के०) अत्यंत (पीडी के०) पीडवा लागी, अर्थात् विषयसुखनी वांछाथी खेद पामवा लागी, अने (कुमार के०) ते कुमारप्रते, अर्थात् ते अरिमदन कुमारप्रते (कटाक्ष के०) पोताना कटाक्षोने, एटले नयनविकारने (करे के०) करवा लागी, अर्थात् ते कुमारप्रते कामविकारयुक्त दृष्टिथी ते जोवा लागी. ॥ १ ॥ (तव के०) ते वखते, एटले जे समये ते सुरसुंदरी अरिदमन कुमारप्रते पोतानां कटाक्षो फेंकती हती, ते समये (कुमरी के०) ते सुरसुंदरी कुमारिकानां (ने के०) अने (कुमरनां के०) ते अरिदमन कुमारनां (नयण के०) आंखोने, एटले ते बन्नेनां विकारयुक्त चक्षुओने (निहाली जोय के०) लक्षपूर्वक

तातने बदले आवीयो । अरिमर्दन सुत तास ॥ सेवायें उज्जेणीयें । प्रजापाल नृपपास ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ४ थी ॥ देशी कुंवरमानी ॥ अथवा–विमल विमल गुण राजतां । बाह्य अभ्यंतर भेद ॥ जिणंद जुहारियें ॥ ए देशी ॥ दिव्य रूप तस देखीने । सुरसुंदरी तिणवार ॥ सलूणी सुं-

तेनो, एटले ते दमितारि राजानो (अरिमर्दन के०) अरिमर्दन नामनो (सुत के०) पुत्र (तातने बदले के०) पोताना पिताने स्थानके, अर्थात् पोताना पिता दमितारि राजाना बदलामां (सेवायें के०) सेवा करवामाटे, एटले ते मालवपतिनी सेवा करवा अर्थे (उज्जेणीयें के०) उज्जेणी नगरीमां (प्रजापाल के०) प्रजापाल नामना (नृप पास के०) राजानी पासे (आवीयो के०) आव्यो छे, एटले ते प्रजापाल राजानी सेवा करवामाटे पोताना पिताने बदले अरिमर्दन नामनो तेनो पुत्र हाजर थयो छे. ॥ ३ ॥

हवे (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते अवसरने विषे (तस के०) ते अरिमर्दन नामना राजकुमारनुं (दिव्य रूप के०) अति मनोहर स्वरूप, अर्थात् कामदेवसरखुं तेना शरीरनुं मनोम-

दरी ॥ मयणबाण पीडी घणुं । करे कटाक्ष कुमार ॥ सलूणी सुंदरी ॥ १ ॥ तव कुमरी ने कुमरनां।

नोहर रूप (देखीने के०) जोइने, एटले पोताना चक्षुवडे निरखीने (सलूणी के०) अतिशय लावण्यवाळी, अर्थात् मनोहर रूप आदिक गुणोवाळी, अने (सुंदरी के०) नवयौवन वयवाळी (सुरसुंदरी के०) ते सुरसुंदरी नामनी राजपुत्री (मयणबाण के०) कामदेवना बाणोवडे, अर्थात् तेणीना अंगोअंगमां कामविकार व्यापवाथी (घणुं के०) अत्यंत (पीडी के०) पीडवा लागी, अर्थात् विषयसुखनी वांछाथी खेद पामवा लागी, अने (कुमार के०) ते कुमारप्रते, अर्थात् ते अरिदमन कुमारप्रते (कटाक्ष के०) पोताना कटाक्षोने, एटले नयनविकारने (करे के०) करवा लागी, अर्थात् ते कुमारप्रते कामविकारयुक्त दृष्टिथी ते जोवा लागी. ॥ १ ॥ (तव के०) ते वखते, एटले जे समये ते सुरसुंदरी अरिदमन कुमारप्रते पोतानां कटाक्षो फेंकती हती, ते समये (कुमरी के०) ते सुरसुंदरी कुमारिकानां (ने के०) अने (कुमरनां के०) ते अरिदमन कुमारनां (नयण के०) आंखोने, एटले ते बन्नेनां विकारयुक्त चक्षुओने (निहाली जोय के०) लक्षपूर्वक

तातने वदले आवीयो । अरिमर्दन सुत तास ॥ सेवायें उज्जेणीयें । प्रजापाल नृपपास ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ४ थी ॥ देशी कुंवरखानी ॥ अथवा–विमल विमल गुण राजतां । बाह्य अभ्यंतर भेद ॥ जिणंद जुहारियें ॥ ए देशी ॥ दिव्य रूप तस देखीने । सुरसुंदरी तिणवार ॥ सलूणी सुं-

---

तेनो, एटले ते दमितारि राजाना (अरिमर्दन के०) अरिमर्दन नामनो (सुत के०) पुत्र (तातने वदले के०) पोताना पिताने स्थानके, अर्थात् पोताना पिता दमितारि राजाना वदलामां (सेवायें के०) सेवा करवामाटे, एटले ते मालवपतिनी सेवा करवा अर्थे (उज्जेणीयें के०) उज्जेणी नगरीमां (प्रजापाल के०) प्रजापाल नामना (नृप पास के०) राजानी पासे (आवीयो के०) आव्यो छे, एटले ते प्रजापाल राजानी सेवा करवामाटे पोताना पिताने वदले अरिमर्दन नामनो तेनो पुत्र हाजर थयो छे. ॥ ३ ॥

हवे (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते अवसरने विषे (तस के०) ते अरिमर्दन नामना राजकुमारनुं (दिव्य रूप के०) अति मनोहर स्वरूप, अर्थात् कामदेवसरखुं तेना शरीरनुं मनोह-

...॥ मयणबाण पीकी घणुं । करे कटाक्ष कुमार ॥ सलूणी सुंदरी ॥ १ ॥ तव कुमरी ने कुमरनां।

नोहर रूप (देखीने के०) जोइने, एटले पोताना चक्षुवडे निरखीने (सलूणी के०) अतिशय लावण्यवाळी, अर्थात मनोहर रूप आदिक गुणोवाळी, अने (सुंदरी के०) नवयौवन वयवाळी (सुरसुंदरी के०) ते सुरसुंदरी नामनी राजपुत्री (मयणबाण के०) कामदेवना बाणोवडे, अर्थात् तेणीना अंगोअंगमां कामविकार व्यापवाथी (घणुं के०) अत्यंत (पीकी के०) पीडवा लागी, अर्थात विषयसुखनी वांछाथी खेद पामवा लागी, अने (कुमार के०) ते कुमारप्रते, अर्थात् ते अरिदमन कुमारप्रते (कटाक्ष के०) पोताना कटाक्षोने, एटले नयनविकारने (करे के०) करवा लागी. अर्थात ते कुमारप्रते कामविकारयुक्त दृष्टिथी ते जोवा लागी. ॥ १ ॥ (तव के०) ते वखते, एटले जे समये ते सुरसुंदरी अरिदमन कुमारप्रते पोतानां कटाक्षो फेंकती हती, ते समये (कुमरी के०) ते सुरसुंदरी कुमारिकानां (ने के०) अने (कुमरनां के०) ते अरिदमन कुमारनां (नयण के०) आंखोने, एटले ते बन्नेनां विकारयुक्त चक्षुओने (निहाली जोय के०) लक्षपूर्वक

तातने बदले आवीयो । अरिमर्दन सुत तास ॥ सेवायें उज्जेणीयें । प्रजापाल नृपपास ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ४ थी ॥ देशी कुंवरखमानी ॥ अथवा–विमल विमल गुण राजतां । बाह्य अभ्यंतर भेद ॥ जिणंद जुहारियें ॥ ए देशी ॥ दिव्य रूप तस देखीने । सुरसुंदरी तिणवार ॥ सलूणी सुं-

तेनो, एटले ते दमितारि राजानो (अरिमर्दन के०) अरिमर्दन नामनो (सुत के०) पुत्र (तातने बदले के०) पोताना पिताने स्थानके, अर्थात् पोताना पिता दमितारि राजाना बदलामां (सेवायें के०) सेवा करवामाटे, एटले ते मालवपतिनी सेवा करवा अर्थे (उज्जेणीयें के०) उज्जेणी नगरीमां (प्रजापाल के०) प्रजापाल नामना (नृप पास के०) राजानी पासे (आवीयो के०) आव्यो छे, एटले ते प्रजापाल राजानी सेवा करवामाटे पोताना पिताने बदले अरिमर्दन नामनो तेनो पुत्र हाजर थयो छे. ॥ ३ ॥

हवे (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते अवसरने विषे (तस के०) ते अरिमर्दन नामना राजकुमारनुं (दिव्य रूप के०) अति मनोहर स्वरूप, अर्थात् कामदेवसरखुं तेना शरीरनुं स्वरूप-

तातने वदले आवीयो । अरिमर्दन सुत तास ॥ सेवायें उज्जेणीयें । प्रजापाल नृपपास ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ४ थी ॥ देशी कुंयरमानी ॥ अथवा–विमल विमल गुण राजनां । बाह्य अभ्यंतर रंग ॥ जिणह जुहारियें ॥ ए देशी ॥ दिव्य रूप तस देखीने । सुरसुंदरी तिणवार ॥ सलूणी सुं-

तेनो, एटले ते दमितारि राजानो (अरिमर्दन के०) अरिमर्दन नामनो (सुत के०) पुत्र (तातने वदले के०) पोताना पिताने स्थानके, अर्थात् पोताना पिता दमितारि राजाना बदलामां (सेवायें के०) सेवा करवामाटे, एटले ते मालवपतिनी सेवा करवा अर्थे (उज्जेणीयें के०) उज्जेणी नगरीमां (प्रजापाल के०) प्रजापाल नामना (नृप पास के०) राजानी पासे (आवीयो के०) आव्यो छे, एटले ते प्रजापाल राजानी सेवा करवामाटे पोताना पिताने वदले अरिमर्दन नामनो तेनो पुत्र हाजर थयो छे. ॥ ३ ॥

हवे (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते अवसरने विषे (तस के०) ते अरिमर्दन नामना राजकुमारनुं (दिव्य रूप के०) अति मनोहर स्वरूप, अर्थात् कामदेवसरखुं तेना शरीरनुं मदाम-

नयण निहाली जोय ॥ सुगुण नृप साहसी ॥ कहे वछ तुम जे रूचे । परणावुं वर सोय ॥ वछ कह्यो वहाली ॥ २ ॥ अवधारो अम तातजी । कहे सुरसुंदरी ताम ॥ सुगुण नृप साहसी ॥ राजा ने

जोइने, अर्थात् तेउ बन्नेना मनोभावने जाणीने (सुगुण के०) उत्तम प्रकारना गुणोवाळो, अने (साहसी के०) साहस कार्य करनारो, अर्थात् लाभहानिनो विचार कर्याविना एकदम साहस काम करनारो, एवो (नृप के०) राजा पोतानी पुत्रीप्रते (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (वछ के०) हे वत्स! अर्थात् हे मारी वहाली पुत्री! (तुम के०) तमोने (जे के०) जे (वर के०) भर्तार (रूचे के०) मनमां गमे, अर्थात् तमोने जे स्वामीपर प्रीति थती होय (सोय के०) ते (वर के०) वरने, अर्थात् ते भर्तारसाथे (परणावुं के०) हुं तमोने परणावी आपुं, अर्थात् ते साथे तमारां लग्न करावी आपुं. माटे (वहाली वछ के०) हे मारी व्हाली पुत्री! (कह्यो के०) ते संबंधमां तमारो अभिप्राय मने कही देखाडो. ॥ २ ॥ (ताम के०) ते समये, एटले पोताना पिताना वचनो सांभळ्यावाद (सुरसुंदरी के०) ते सुरसुंदरी नामनी राजकुमारिका (कहे के०)

पाय ॥ पति थाज । सुगण० ॥ अरिमर्दन देखातीउं । निज करसुं तजी लाज ॥ सजुणी० ॥ ५ ॥

देत । लगी। घाला थादिक दरेक प्रकारनी समृद्धिवाळुं राजपाट आपी दे छे. तथा (रूठो के०) श्रावाखमान थया थका तवा छे के०) जे राजा (रंक करे के०) महाधनवान माणसने पण रांक थ मी मप रु अर्थात् तेना धनमाल लुटीने तेने भिखारी बनावी मेले छे. ॥ ४ ॥ (तिण के०) तेरलामाटे अर्थात् आप राजा छो. अने तेथी ईश्वरनीपेठे सर्व कंइ करवाने समर्थ होवाथी (प्रभु के० हे पिताजी तुम के०) तमारा (परसादथी के०) मेहेरबानीथी, एटले मारापर आपनी सपूर्ण कृपा होवाथी आज के०) आजे (ए के०) आ (पति के०) स्वामीने (पामुं के०) हुं प्राप्त करुं एम कहीने ते सुरसुंदरी कुमारिकाए (लाज के०) शरमने, एटले कुलमर्यादाने (तजी के०) छोडीने. अर्थात् वेशरम थइने (निज के०) पोताना (करसुं के०) हाथथी, एटले पोताना के०) ते अरिमर्दन नामनो राजकुमार (देखातीउं देखाडीने पोताना पिताने (अरिदमर्दन के०) ते अरिमर्दन नामनो राजकुमार (देखातीउं के० आ अरिम-

तातजी । लाजतणी मुज वात ॥ सुगुण० ॥ ३ ॥ परणावे जेहने पिता । कुलवहू परणे तास ॥ सु-

तेवार पछी (तात के०) मयणासुंदरीनो पिता एवो ते प्रजापाल राजा (मयणाने के०) मयणासुंदरीने, अर्थात् पोतानी मयणासुंदरी नामनी बीजी पुत्रीने (कहे के०) कहे छे के (वत्र वल्लही के०) हे मारी व्हाली पुत्री! (तुजने के०) तने पण (जे वर के०) जे कोइ भर्तार (रुचे के०) गमे. अर्थात् तने जे भर्तारसाथे तारां लग्न करवानी वांछा होय, ते (कहे के०) मने कही बताव, अर्थात् मने तारा ते प्रियतम देखाडी आप? ते सांभली मयणासुंदरी कहेवा लागी के (तातजी के०) हे पिताजी! आप गुणवान अने समजु छतां (मुज के०) मने, अर्थात् आपनी आ बालकुमारिकाने (लाजतणी के०) शरमनी, अर्थात् जेथी हृदयमां अत्यंत शरम उपजे एवी (वात के०) वार्ता, अर्थात् आवा शरम भरेला वृत्तांतने आप (शुं पूछो छो? के०) केम पूछो छो? अर्थात् आवी शरमींदगी भरेली वात मने पूछवी, ए आप सरखा पुज्यपिताजीने लायक नथी. ॥ ३ ॥ केमके (पिता के०) मातापिता (जेहने के०) जेनी साथे, अर्थात् जे भर्तारनी साथे

(परणाय के०) पोताना पुत्रोना जन्म करावा अर्थे (नारं के०) तथा नारी. एटले ते भर्तारनी
साथे (कुलवहू के०) कुलवधू अर्थात् उत्तम कुलमां जन्मेली स्त्री (वरणे के०) वरणे छे. अर्थात्
ते भर्तारनी साथे ते पोताना जीवितपर्यंत प्रसन्नी गांठथी जोडाय छे. अने वली तेने (जेहने के०)
जे कोइ कुलीन कन्यानो (जिणसुं के०) जे कोइ भर्तारनी साथे, अर्थात् मातपिताए परणावी
आपेला एवा गमे तेवा भर्तारनीसाथे (संबंध के०) प्रसंबंध अर्थात् विवाह (मले के०) थाय
छे, अर्थात् जोडाय छे (तिणसुं के०) ते भर्तारनी साथे (घरवास के०) घरवास मांडीने रहे छे,
अर्थात् पोताना जीवितपर्यंत तेज भर्तारनीसाथे रहीने ते कुलीन कन्या पोतानो घरवास निश्चल
चित्तथी चलावे छे. ॥ ७ ॥ वली (तात के०) पिता, अर्थात् माता अने पिता (दुःख के०) दुः
खने, अर्थात् कोइ पण प्रकारना कष्टने (ने के०) अने (सुख के०) सुखने (शुं दे के०) शुं
देइ शके छे? अर्थात् माता के पितामांथी कोइ पण पोताना संतानने सुख दुःख देइ शकतां नथी,

करम करे सो होय ॥ सुगुण० ॥ जनक विवाहे जे सुता । निमित्तमात्र ते कोय ॥ सुगुण० ॥ ए ॥
परणावी होय पुत्रिका । राजाने उल्लास ॥ सुगुण० ॥ पूरवकरमें पापथी । ते वळी थाये दास ॥ सु-

परंतु (करम के०) कर्म, एटले पूर्व भवमां उपार्जन करेलां कर्मो (करे के०) जे कंइ करे छे, (सो होय के०) तेज थाय छे, अर्थात् पूर्व जवमां जे कंइ शुज अथवा अशुज कर्मो प्राणीए उपार्जन करेलां होय छे, तेने अनुसारे आ भवमां ते सुख दुःखनो जोगवनारो थाय छे. अने तेटलामाटे (जे कोय के०) जे कोइ (जनक के०) पिता, अर्थात् मातापिता (सुता के०) पुत्रीने, अर्थात् पोतानी कन्याने (विवाहे के०) परणावे छे, एटले तेणीना जे लग्न करावे छे, तेना संबंधमां (ते निमित्तमात्र के०) ते मातापिता फक्त निमित्तमात्रज होय छे. अर्थात् कन्यायें उपार्जन करेलां कर्मोने अनुसारे तेणीनो योग्यायोग्य भर्तारसाथे संबंध थाय छे, अने तेथी ते सुख दुःख जोगवे छे. अने ते लग्न करावी आपनारा माता पिता तो फक्त तेमां एक निमित्तभूतज छे. ॥ ए ॥ वळी (पुत्रिका के०) जे पुत्रीने तेणीना मातापिताये (उल्लास के०) उल्लासथी, एटले अत्यंत

॥ सुगुण० ॥ पूर्वे करेलां कर्मथी । राणी थाये

हर्ष पूर्वक घणा घणा महोत्सवथी (राजाने के०) राजासाथे, अर्थात् द्रव्य, हाथी, घोडा आदिक अनेक प्रकारनी समृद्धिवाळा म्होटा राजासाथे (परणावी होय के०) सम्बंधथी जोडावी होय (ते के०) तेज राजा, अर्थात् तेवा प्रकारनी समृद्धिवाळो भूपति (वळी के०) पण (पूरव करमें के०) पूर्वे करेलां कर्मोने अनुसारे, अर्थात् पूर्वे उपार्जन करेलां अशुभ कर्मोना उदयथी, तेमज (पापथी के०) पोते करेलां हिंसाआदिक महापापना योगथी (दास थाये के०) तेज महाऋद्धिवाळो राजा क्षुद्र चाकर थाय छे, अर्थात् तेवो महान् राजा पण अशुभ कर्मना उदयथी भिखारी-सरखो रांक थइ जाय छे. ॥ १० ॥ वळी जे कन्याने तेणीना मातपिताये (दारिद्रिने गेह के०) दरिद्रीना घरमां, अर्थात् धनधान्यथी रहित एवा कोइ दरिद्री माणसना कुटुंबमां रहेला (दीनने के०) रांकने अर्थात् गरीबी अवस्थावाळा भर्तारने (दीधी होये के०) आपी होय, अर्थात् कोइ धनहीन एवा गरीब भर्तारसाथे परणावी होय (तेह के०) तेज कन्या (पूर्व के०) पूर्व जनमां

तेह ॥ सुगुण० ॥ ११ ॥ नृप कहे मुज परसादथी । चीर घरेणां देह ॥ वछ सुण वल्लही ॥ सरस

(करेलां के०) उपार्जन करेलां (कर्मथी के०) शुभ कर्मोना उदयथी (राणी थाये के०) नृपतिनी स्त्री थाय छे, अर्थात् तेणीनो ते दरिद्री भर्तार पण पूर्वे उपार्जन करेलां शुभ कर्मोना उदयथी राजगादीनो मालीक थाय छे, अने तेथी तेने परणेली ते कन्या पण पोताना शुभ कर्मोना उदयथी ते राजानी राणी थइ थकी अनेक प्रकारनी समृद्धिवाळा भोगविलासने भोगवे छे. ॥ ११ ॥ पुत्रीनां एवां वचनो सांभळीने (नृप के०) ते प्रजापाल राजा मनमां अहंकार लावी (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, अर्थात् पोतानी ते मयणासुंदरी नामनी पुत्रीने कहेवा लाग्यो के (वल्लही वछ के०) हे मारी व्हाली पुत्री (सुण के०) हुं जे कहुं ते तुं सांभळ? अर्थात् हुं जे वचनो तने कहुं, ते तुं तारा हृदयमां धारण कर? (मुज के०) मारा (परसादथी के०) महेरबानीथी, अर्थात् तारापर मारी मेहेरबानी छे, तेथीज तुं (देह के०) तारां शरीरपर (चीर के०) वस्त्रो, अ- [illegible] सुकोमल रेशमी तथा सोनेरी वस्त्रोने, तथा (घरेणां

सर्व ॥ सुगुण० ॥ तातजी निज कृत कर्मथी। हुं पामी ए सर्व ॥ सुगुण० ॥ १२॥ कृतघ्न रे रे कन्यके।

[illegible] ना आपने मुखमुद्रा कहुं छु के (ए सर्व के०) आपे उपर जणावेलां वस्त्र, आभूषण भोजन [illegible] पदार्थो (निज कृत कर्मथी के०) पूर्वभवमां उपार्जन करेलां शुभ कर्मोने अनुसारेज हुं पामी छुं (के० मे प्राप्त कर्यां छे, अर्थात् पूर्व भवमां जे कंइ में शुभ कर्मो उपार्जन करेलां छे ते शुभ कर्मोने अनुसारेज हुं ते सघळा वस्त्र आदिक उत्तम पदार्थो पामी छुं, आप तो फक्त तेमां निमित्तमात्रज छो. ॥ १२ ॥ पुत्रीना उपर वर्णवेलां वचनो सांभळीने (ताम के०) तेज वखते (कोपातुर के०) अत्यंत क्रोधायमान थयेलो ते प्रजापाल राजा (कहे के०) कहेवा लाग्यो के. अर्थात् पोतानी ते मयणासुंदरी नामनी पुत्रीने कहेवा लाग्यो के (रेरे के०) अरेरे! (कन्यके के०) तुं मारी पुत्री (कृतघ्न के०) में करेला उपकारने विसरी जनारी छो. वळी (पापणी वच्च के०) हे दुष्ट पुत्री! (कहे के) तुं कहे के (ए सवि के०) आ सघळी, अर्थात् उपर वर्णवेली वस्त्र आदिक सर्व पदार्थोनी (दोलत के०) साहेबी (भोगवे के०) विलसी रही

तुमे जमरूप ॥ तुगुण० ॥ १५ ॥ मयणा कहे धिगधिगहो । लालचीया सहू लोक ॥ निगुण नर

वृक्ष समान छो. अर्थात् जेनापर आप तुष्टमान थाओ, तेओने कल्पवृक्षनी पेठे द्रव्य देइने अत्यंत समृद्धिशाळा करी आपो छो तथा (रूठा के०) रोषायमान थयाथका, एटले जेनापर तमो क्रोधित थाओ छो, तेना प्रते तमो (जमरूप के०) यम सरीखा छो, अर्थात् यमराजनी पेठे तेनो मूळमांथी विनाश करवाने पण शक्तिवान छो. ॥ १५ ॥ (मयणा के०) ते मयणासुंदरी नामनी राजकुमारिका, ते सभासदोना एवां रीतनां अयुक्त वचनो सांभळीने (कहे के०) कहेवा लागी के (अहो धिग धिग के०) अरे धिक्कार छे. धिक्कार छे आ सभ्य लोकोने ! (सहू के०) सघळा (लोक के०) लोको, अर्थात् आ दुनियामां रहेला घणाखरा लोको (लालचीया के०) लालचु होय छे, अर्थात् जेना तरफथी किंचित् मात्र पण लाभ थाय छे, तेना अयुक्त अने अन्यायी कार्यनी पण तेओ लालचना मार्या प्रशंसा करे छे. वळी (नर के०) ते लोको (निगुण के०) निर्गुणी होय छे, अर्थात् सत्य असत्यनो तेओ विचार करता नथी, तेमज (लोभीया के०) महालोभी होय छे, अर्थात् लोनमां

[illegible] ॥ ए नृप आगल जाणतां । गाल फुलावे फोक ॥ निगुण० ॥ १९ ॥ तातजी जे तुम वर रुचे । ते परणावो आणी ॥ सुगुण० ॥ निरगुण पण आरे गुणी । माहरे करम प्रमाणी ॥ सुगुण० ॥

[illegible] पण करता नथी. वळी (ए के०) आ लालचु सभासदो (जाणतां के०) जाणी [illegible] पण अर्थात् मारां कहेलां वचनो सत्य छे, अने मारा पिताजीए कहेलां वचनो [illegible] प्रत्यक्ष रीते जाणतां छतां पण (फोक के०) फोकट, अर्थात् नकामा (गाल [illegible] पोताना गाल फुलावे छे. अर्थात् फक्त आपने मीठुं लगाडवा माटे आ खुशामतीआ [illegible] मारी आपनी खुशामत करे छे. ॥ १९ ॥ एम कहीने हवे पोताना पिताने [illegible] (तातजी के०) हे पिताजी! (तुम के०) तमोने, अर्थात् आपने (जे वर के०) जे [illegible] अर्थात् मारे माटे जे कोइ स्वामी (रुचे के०) पसंद पडे (ते के०) ते भर्तारने, अर्थात् धन आदिकथी गुणवान अथवा निर्गुणी जे कोइ पुरुष आपने पसंद पडे तेने (आणी के०) लावीने (परणावो? के०) मने परणावी आपो? अर्थात् तेवा भर्तारनी साथे मारां लग्न करावी

॥ १७ ॥ तात अने तनुजातणा । ए संवादनी ढाळ ॥ सुगुण० ॥ न्यानसागर कहे सांभळो । चोथी ए रसाळ ॥ सुगुण० ॥ १८ ॥ सर्व गाथा ६० ॥

आपो अने (निरगुण पण के० कदाच आप परणावेलो ते भर्तार सर्व प्रकारना गुणोथी रहित होय तोपण (गुणी के० गुणवान् अर्थात् सर्व गुणोवडे संपन्न (थासे के०) थइ पडशे, अर्थात् मे जो पूर्वे अवश्य शुभ कर्मो उपार्जन करेलां होशे, तो तेना उदयथी मारो ते निर्गुणी भर्तार पण सर्व गुणथी संपन्न थइ जशे अने ए रीत (माहरे के०) मने तो (करम के०) पूर्वे करेलां कर्मोज (प्रमाण के० प्रमाणभूत छे. अर्थात् मने तो मारां कर्मोपरज संपूर्ण भरुसो छे. ॥१७॥ (ए के०) एवी रीते (तात अने तनुजातणा के०) पिता अने पुत्री वच्चेना, अर्थात् ते प्रजा-पाळ राजा अने मयणासुंदरी नामनी तेनी पुत्री वच्चे थयेला (संवादनी के०) विवादनी, एटले तेओ बन्ने वच्चे परस्पर थयेला विवादना वृत्तांतवाळी (एह के०) आ (रसाळ के०) रसवाळी, अर्थात् जे सांभळवामां श्रोताजनोने आनंद उपजे एवी (चोथी ढाळ के०) आ रासनी चोथी ढाळ

धार ॥ १ ॥ घृतसुं सींच्यो अग्नि जिम । धमहमिर्ते त्यों राय ॥ रोपातुर दल परिवर्यो । रयवाडी नव जाय ॥२॥ पुर बाहिर आव्यो जिके । राजपंथमां जाम ॥ दूरथकी रज ऊमती । देखी पूठे ताम ॥३॥

घृतथी (सींच्यो के०) सींचायेलो, अर्थात् जेमां घृत रेडेलुं होय एवो (अग्नि के०) वह्नि, अर्थात् काष्ट आदिकथी मळगावेलो अग्नि (जिम के०) जेवी रीते अत्यंत जाज्वल्यमान थइ भमको लेइ उठे छे (त्यों के०) तेवी रीते (राय के०) राजा; अर्थात् ते प्रजापाल राजा (धमहमिर्ते के०) क्रोधथी अत्यंत जाज्वल्यमान थयो. तथा (रोपातुर के०) एवी रीते अतिशय क्रोधायमान थयेलो ते प्रजापाल राजा (दलपरिवर्यो के०) लश्करना परिवारवाळो, अर्थात् लश्करना सीपाइओवडे वींटायोथको (रयवाडी के०) राजपाटिका माटे, अर्थात् घोमा खेलववा माटे (जाय के०) जातो हवो. ॥ २ ॥ (जिके के०) हवे ते प्रजापाल राजा घोडेस्वार थयो थको (पुर बाहिर के०) नगरीनी बहार, अर्थात् ते उज्जयनी नगरीथी बहार मेदानमां (जाम के०) जेटलामां (आव्यो के०) आवी पहोंच्यो (ताम के०) तेटलामां, अर्थात् ते वखते (राजपंथमां के०) राज मार्गमां,

॥ ढाल ॥ ५ मी ॥ इण पाभनके ओहरे । मुज लेखत कांकर मारीरे ॥ ए देशी ॥ अथवा–
फीका फरी घरे आवीयो ॥ ए देशी ॥ कहो कुण ए आवे अठे । मंत्रीसर सुविचारीरे ॥ कहो० ॥

अर्थात् ते राजा जे मार्गे थइने जतो हतो, ते मार्गनी सामेना भागमां (डूरथकी के०) डूरथी, अर्थात् घोडे रेटेथी (रज के०) धूळीने (ऊमती के०) उछळती, अर्थात् ऊंचे आकाशमां ऊमती (देखी के०) जोइने, अर्थात् निहाळीने (पूछे के०) पोताना मंत्रीने नीचे जणाव्या मुजब पूछवा लाग्यो. ॥ ३ ॥

हवे ते प्रजापाल राजा पोताना मंत्रीने पूछे छे के (मंत्रीसर के०) हे मंत्रीश्वर (सुविचारीरे के०) सारी रीते विचार करीने, अर्थात् तमारा हृदयमां उत्तम प्रकारे विचार करीने (कहो के०) तमो मने कहो के (ए के०) आ आपणा मार्गनी सन्मुख (कुण आवे अठे के०) कोण आवे छे, अर्थात् आपणा आ मार्गनी सन्मुख धूळ ऊमती होवाथी जणाय छे के, सामेथी मनुष्योनो कोइ महोटो समुदाय आवे छे, परंतु ते मनुष्यो कोण छे? ते संबंधि तपास करीने मने

आवे छे कुष्टीनुं पेडुं । प्रभुजी ए इण ठारीरे ॥ कहो कुण० ॥ १ ॥ ए दुष्टी नर सातसें । मिलि-
आ छे इणमांहीरे ॥ उंबरनामें एक कीउ । राणो तेणे उठांहीरे ॥ एतो ते आवे अठे । राजेसर

तेनुं वृत्तांत कहो? राजाना एवां वचनो सांभळीने ते मंत्रीश्वर ते लोकोना वृत्तांतने जाणतो होवाथी कहेवा लाग्यो के (प्रभुजी के०) हे स्वामी! (ए के०) आ आपणा मार्गनी सन्मुख जे आ देखाय छे. ते (कुष्टीनुं के०) कुष्टीलोकोनुं अर्थात् जेउने कुष्ट रोग थयेलो छे, एवा लोकोनुं (पेडुं के०) टोळुं, अर्थात् तेवा कुष्टी लोकोनो एकठो मळेलो समुदाय (इण ठारे के०) आ जगोए (आवेछे के०) आपणी सामे आपणने मळवा माटे आवे छे. ॥ १ ॥ (इणमांहीरे के०) एनी अंदर, अर्थात् मनुष्योना आ समुदायनी अंदर (ए के०) आ सघळा मळीने (सातसें. के०) सातसोनी संख्यावाळा (कुष्टी नर के०) कोढीआ लोको, अर्थात् जेउने कोढनो रोग लागु पडेलो छे, एवा ते मनुष्यो (मिलिआ छे के०) मल्या छे, अर्थात् एकठा थया छे. वळी (तेणे के०) कुष्टीउना ते समुदाये मळीने (उठांहिरे के०) उत्साह पूर्वक, अर्थात् पोताना हृदयमां अत्यंत

ते जाचे छे नीखारीरे ॥ एतो० ॥ ३ ॥ एम सुणी राजा चल्यो । बीजे मारग ज्यारेरे ॥ तेह पण

शासना नायकानु छत्र धारण करी रह्यो छे. वळी ते उंबरराणाए (वेसर के०)वेसर उपर, अर्थात् खच्चर नामना चोपगां प्राणीपर (असवारी करी के०) स्वारी करी छे, अर्थात् खच्चरपर स्वार थयो-थको ते उंबरराणो चाले छे. वळी ते उंबरराणो (नगरनगरनां के०) गामेगामना, अर्थात् दरेक शहेरना (नृपकन्द्र के०) राजा पासे जइने (नीखारीरे के०) नीखारीनी पेठे, अर्थात् कोइ याचक भिक्षुकनीपेठे (जाचेछे के०) मागतो फरे छे, अर्थात् पोताने जोइती वस्तुओ मागीने पोताना ते टोळानो निर्वाह चलावे छे. ॥ ३ ॥ (एम के०) एवी रीते, अर्थात् मंत्रीए कहेलां वचनोने (सुणी के०) सांभळीने (ज्यारेरे के०) जेवामां (राजा के०) ते प्रजापाल राजा (बीजे मारग के०) बीजा मारगमां, अर्थात् पोते जे मार्गे चालतो हतो, ते मार्गने तजी दइने अन्य मार्गमां (चाल्यो के०) चालवा लाग्यो (त्यारेरे के०) ते वखते (तेह के०) ते (कुष्टीनो के०) कोढीयाओनो (टोळो पण के०) समुदाय पण (तिण दिस के०) ते दिशातरफ अर्थात् राजा

॥ ३ ॥ मालवपति न करे कदी । प्रारथनानो भंग ॥ अमें एहवी तारी सुणी । चिहुं दिशि कीरत

(कन्या द्यो के०) तेने परणवा माटे कोइ एक कुमारिका आपो? ॥ २ ॥ वळी हे मालवपति! (तुमें के०) आप (सामटां के०) जत्थाबंध, अर्थात् पारविनानां (सोना रुपां) स्वर्ण तथा रुपां आदिक (जे के०) जे कंइ (दान देवो के०) दान तरीके अमने आपो (तिणसुं के०) ते सोना रुपां आदिकनुं (को के०) कंइपण (काम के०) प्रयोजन (नही छे के०) अमोने नथी, अर्थात् अमोने आपनां ते सोना रुपां आदिकना दाननी कंइ पण जरुर नथी. परंतु (एटलुं के०) मारा कहेवा मुजब अमोने (मान के०) सन्मान आप (दीजें के०) देजो, अर्थात् अमारा ते राजाने एक कन्या आपवा पूर्वक अमारो आप सत्कार करजो. ॥ ३ ॥ वळी (मालवपति के०) मालवादेशनो राजा (कदी के०) कदापि पण, अर्थात् गमे तेम थाय तोपण (प्रारथनानो के०) याचनानो (भंग न करे के०) भंग करतो नथी, अर्थात् जे कोइ याचक तेनी पासे जइने जे कंइ पदार्थ मागे छे, ते सर्व आपीने तेनी वांछा संपूर्ण करेछे, परंतु तेने कदापि पण निराश करीने

साहमो ए वर कुष्टी आव्यो ॥ तुज जाग्यें मल्यो भरतार । वरे वर तुं म कर विचार ॥ ४ ॥ कहे उंबरने ए तुज आपी । सुख विलस तुं राणी थापी ॥ तव उंबर कहे सुण महाराज । अणजुगतुं

आव्यो छे, अर्थात् तारां दुष्कर्मोने लीधेज आवी उभो छे, अने एवी रीते (तुज के०) तारा (जाग्यें के०) दुष्कर्मना योगथी तने (भरतार के०) आ उंबर नामनो कुष्टी स्वामी (मल्यो के०) प्राप्त थयो छे, माटे (तुं के०) तुं (वरे वर के०) आ कुष्टी भर्तारने तुरतज तारा स्वामी तरीके स्वीकारी ले? अने तेना संबंधमां हवे तुं (विचार म कर के०) जरा पण विचार न कर? अर्थात् आ कुष्टीने हुं केम परणुं? ते संबंधि हवे तुं बिलकुल विचार कर नही. ॥ ४ ॥ एवी रीते पोतानी ते मयणासुंदरी नामनी पुत्रीने कह्या बाद कोपायमान थयेलो ते प्रजापाल राजा (उंबरने के०) कुष्टी एवा ते उंबरराणाने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, हे उंबरराणा! (ए के०) आ मारी मयणासुंदरी नामनी पुत्रीने (तुज के०) तने (आपी के०) हुं आपुं छुं, अर्थात् तने परणावुं छुं अने तेथी हवे (तुं के०) तुं (राणी थापी के०) मारी ते पुत्रीने पोतानी राणी तरीके स्थापीने

त्रिणसाडी आंही । पाप वळी ते हुं क्यांहि ॥ ६ ॥ दासीनी तनुजा के दासी । ते आपो करो

हे अहीं जोगवी रह्यो तुं. अने वळी (आहीं के०) आ जवमां पण (वनिताभव के०) आ स्त्रीना जन्मारो. अथात् आ मयणासुंदरी नामनी तारी पुत्रीनो जन्मारो (त्रिणसाडी के०) वगाडीने अर्थात मारा समागमथी तेणीने पण कुष्टी बनावीने (पाप के०) जे दुष्कर्मने हुं उपार्जन करुं (ते के०) ते दुष्कर्मने अर्थात् ते संबंधि उत्पन्न थयेला पापने (वळी के०) पाछुं (क्यांहि के०) क्यां (हुं के०) हुं करुं? अर्थात् वळी पाछुं आ नवुं पाप उपार्जन करीने तेथी हुं शीरीते मुक्त थइ शकुं? ॥ ६ ॥ माटे हे राजन्! (दासीनी के०) आपनी कोइ चाकरडीनी (तनुजा के०) पुत्री (के के०) अथवा (दासी के०) कोइ दासी, अर्थात् कोइ चाकरडी होय (ते के०) तेणीने (आपो के०) मारी साथे परणावो? अर्थात् आपनी कोइ दासी आदिकनी साथे मारां लग्न करावी आपो? अने एवी रीते (विमासी के०) विचारीने, अर्थात् आ संबंधि आपना हृदयमां सारी रीते विचार करीने आप (काम के०) आ कार्य (करो के०) करो? अर्थात आप

[illegible] विचार्यु अयुक्त काम करो नहीं. वळी (गुण नाण के०) गुणोवडे करीने देदीप्यमान एवा सूर्य [illegible] आपो के०) मने कोइ कन्या आप यो, (अथवा के०) अथवा (नापो के०) न यो, [illegible] आप मने कोइ कन्या आपो अथवा न आपो, तेनी मने कंइ द[illegible] उं नुं के०)
[illegible] विदाय थाउं नुं, अर्थात् चाल्यो जाउं नुं [illegible] थाउं के०)
[illegible] यातो. ॥ ७ ॥ एवी रीते ते कुंवरगणाने त्यांथी चाल्या जवानी तैयारी करतो
[illegible] ते प्रजापाल राजा (कहे के०) तेने कहेवा लाग्यो के (कुंवर के०) हे
[illegible] आ (कुमरी के०) मयणासुंदरी नामनी मारी पुत्री (करमने के०)
[illegible] याद करीने, अर्थात् कर्मोना संबंधनेज पोताना
[illegible] (कहे वेग के०) कहे तेसे वे, अर्थात् दरेक प्रकारनी हिमनाखना
[illegible] पोताना कर्मनुंज माहात्म्य माने छे. (तो के०) तेटला माटे, अर्थात् तेणीना तेवा

कुमरी । उत्ते वेग करमने ममरी ॥ नो एहमां कोइनो नथी वंक । म कर विचार तुं ले निस्संक ॥ ७ ॥ सयल हवी इम सुणीने वाणी । विवाह लगननी वेला जाणी ॥ आपें ऊठी मह्यो तस

हथवारथी पहेमां के० आ कार्यमां, अर्थात् तारा सरखा कुष्टि साथे तेणीने परणाववामां (कोइनो के०) कोइनो पण, अर्थात् मारो पण (वंक के०) अपराध (नथी के०) नथी, अर्थात् तेणीने आवी रीते तारी साथे परणाववामां मारो लेश मात्र दोष नथी. माटे हवे (तुं के०) तुं (विचार म कर के०) कंई पण विचार कर नहि, अर्थात् आ कार्य माटे तुं तारा हृदयमां लेश मात्र पण चिंता न कर. अने (निस्संक के०) शंका राख्याविना, अर्थात् मनमां कोइपण प्रकारनो देहेशत राख्याविना (ले के०) तेणीने स्वीकारी ले? अर्थात् तारी स्त्री तरीके तेणीनो तुं अंगीकार करी ले? ॥ ७ ॥ हवे (इम के०) एवी रीतनां (वाणी के०) पोताना पिताये कहेलां वचनोने (सुणी के०) सांभळीने (मयणासुंदरी के०) ते मयणासुंदरी नामनी राजकुमारिका (विवाह लगननी के०) पोतानां लग्न माटे उचित एवी (वेला के०) अवसरने (जाणी के०)

परिवार ॥ हाहारव करे शोक जरेई । दश अंगुली मुखमांहें देई ॥ १० ॥ रुदन करे विलंपे विल-

मंजस के०) अनुचित, अर्थात् ते प्रजापाल राजानां एवी रीतनां नालायकीभरेलां कार्यने (देखी के०) जोइने (मातुल के०) ते मयणासुंदरीनो मामो तथा (मातादिक के०) तेणीनी माता आदिक (परिवार के०) सघळो परिवार, अर्थात् तेणीना सघळा सगाव्हालाउ (शोक जरेई के०) दिलगिर थयाथका, अर्थात् पोताना हृदयमां थयेली अत्यंत दिलगिरिथी दुःखित थयाथका (मुखमांहे के०) पोताना मुखउपर (दश अंगुली के०) पोतानी दशे आंगळीउने (देई के०) स्थापीने, अर्थात् अतिशय आश्चर्यसहित शोक दर्शावीने (हाहारव के०) हाहाकार (करे के०) करवा लाग्या, अर्थात् करुणास्वरथी पोकार करवा लाग्या. ॥ १० ॥ वळी ते समये (विलखाणी के०) अतिशय शोकथी बावरी बनेली, तथा (मुखशशि के०) पोताना मुखरूपी चंद्रपर (शोकाभ्रें के०) दिलगिरिरूपी वादळांउथी (छवाणी के०) छवायेली, अर्थात् जेणीनो मुखरूपी चंद्र शोकरूपी वादळांउथी आच्छादित थइ झांखो पडी गयेलो छे एवी, ते मयणासुंदरीनी माता

राणी । मुखशोश शोकातें अवराणी ॥ तोपण नृपनो कोप लगार । उतरीउ नही मान विकार ॥ ११ ॥ हवे मयणा लेई उंबरराणो । चढी वेसर त्यांथी उजाणो ॥ मारग जातां जन कहे केई ।

(रुदन करे के०) रुवा लागी, अर्थात् आंखोमां अश्रुउ लावी रुदन करवा लागी, तेमज (विलपे के०) विलाप करवा लागी. अर्थात् अनेक प्रकारना शोकगर्भित शब्दोवडे विलाप करवा लागी (तोपण के०) एवी रीते पोतानी राणीने विलाप करती जोवा छतां पण (मानविकार के०) अहंकारना विकारवाळो, अर्थात अभिमानने लीधे विकृत पामेलो एवो (नृपनो कोप के०) राजानो कोप एटले ते प्रजापाल राजाने उपजेलो गुस्सो (लगार के०) जरा पण (उतरीउ नही के०) शांत थयो नही, अर्थात् ते अभिमानी राजानो रोष बिलकुल नाबुद थयो नही. ॥ ११ ॥ (हवे के०) ते वार पछी (उंबरराणो के०) कुष्टिउना टोळांनो उपरी एवो ते उंबर नामनो राणो (मयणा के०) मयणासुंदरीने, अर्थात् प्रजापाल राजानी ते मयणासुंदरी नामनी राजकुमारिकाने (लेई के०) पोतानी साथे लईने, तथा (वेसर के०) खच्चरपर (चढी के०)

वळी करीर चमावी। मरकतमणि पीतलमुं जमावी ॥ १२ ॥ भूरखमा नरपति चूमामणी।

वेली के०) डाळनी वेलमीने (ववरें के०) गेरना शुद्ध वृक्षसाथे (लगामी के०) जोमी दीधी छे. अर्थात् मधुर डाळवली, के जे सुंदर मंमपपर चमाववा लायक छे, तेवी ते द्राक्षवल्लीने गेर सरखा ... चमाववा जेवुं आ राजाए कर्युं छे. वळी (नागवेली के०) नागरवेलने (करीर के०) केरेर नामना कांटावाळा वृक्षपर चमाववा सरखुं आ राजाए कर्युं छे, अर्थात् जेम कोमळ नागरवेलने कांटावाळा केरेर वृक्षपर चमाववाथी ते छिन्नभिन्न थइ जाय छे, तेम आ (नारी) सुकोमळ राजकुमारिका पण आवा कुष्टिना संयोगथी रोगव्याकुल थइ झुरी झुरीने मरी जशे. वळी (मरकतमणि के०) महामूल्यवान एवा नीलममणिने (पीतलमुं के०) पीतल सरखी हलका धातुमां (जमावी के०) जडाववा सरखुं कार्य आ राजाए कर्युं छे. अर्थात् जेम कोइ निर्बुद्धि माणस सुवर्णमां जमवा लायक महामूल्यवान एवा नीलममणिने पीतळनी वींटीमां जडावे. तेम आ राजाए पण आवुं आ अणघटतुं कार्य कर्युं छे. ॥ १३ ॥ अने तेटला माटे (एह

अविचारिमां एह शिरोमणी ॥ उपाध्यायने निंदे कोई । निंदे जन जिनधरमने कोइ ॥ १४ ॥

नरपति के०) आ प्रजापाळ राजा (मूरखमां के०) बुद्धिहीन माणसोमां (शिरोमणि के०) मुकुटसमान छे, अर्थात् आ राजा खरेखर मूर्खनो सरदार छे, तेमज (अविचारिमां के०) वगर विचार्यु काम करनारा माणसोनो पण (शिरोमणि के०) नायक छे, अर्थात् सर्वथा प्रकारे ते अकलहीन छे. वळी (कोइ जन के०) कोइ कोइ माणसो तो (उपाध्यायने के०) ते मयणा-सुंदरीना विद्यागुरुने, अर्थात् तेणीने अभ्यास करावनारा शिक्षकने (निंदे के०) वखोडे छे, अर्थात् ते शिक्षके आ कुमारीकाने हठवाद करतां शिखव्युं लागे छे, माटे तेणीना उपाध्यायने पण धिक्कार छे, एम कही तेनी निंदा करे छे, तेमज (कोई के०) कोइ कोइ मिथ्यात्वी माणसो तो (जिनधरमने के०) जिनेश्वर प्रभुए प्ररूपेला निर्मल जैनधर्मने पण (निंदे के०) वगोवे छे, अर्थात् ते मिथ्यात्वीओ एवो बकवाद करे छे के, अरे! जैनधर्मनुं शिक्षणज एवुं विपरीत छे, के जेने लीधे आ विचारी कन्याना आवा हाल थया! ॥ १५ ॥ वळी (केत्ला के०) केटलाक (जन

... ॥ ... भूधव हुव । पुत्र लगन उदार ॥ सुरसुंदरी परणावीयें । कहो वेला श्रीकार ॥१॥

(हवे के०) त्यारपछी (भूधव के०) राजा, अर्थात् ते प्रजापाल राजा (जोशीने के०) ज्योतिष शास्त्रना जाणकार एवा कोइक पंडितने बोलावीने (उदार के०) अतिशय श्रेष्ठ (लगन के०) परणवानो समय (पुत्र के०) पुछवा लाग्यो के, हे जोशीमहाराज! (सुरसुंदरी के०) मारी आ सुरसुंदरी नामनी व्हाली पुत्रीने (परणावीयें के०) मारे परणाववी छे, तो ते माटे (श्रीकार के०) अत्यंत श्रेष्ठ (वेला के०) लग्नो समय (कहो के०) कही बतावो? अर्थात् शुभ ग्रह आदिकना सुंदर योगवाळो लग्ननो समय तमारा ज्योतिषशास्त्रना अनुसारे लक्षपूर्वक जोइने मने कही संभळावो? ॥१॥ ते सांभळी ते जोशीमहाराज पण पंचांग निमित्त जोइ प्रजापालराजाने कहेवा लाग्यो के (जिणवार के०) जे वेलाये, अर्थात् जे समये (मयणायें के०) तमारी पुत्री मयणा-सुंदरीये (कुष्टीनणो के०) कुष्टरोगथी पीडित थयेला एवा ते उंबरराणानो (कर के०) हाथ (ग्रहीउ के०) पोताना हाथ साथे मेळव्यो, अर्थात् जे समये ते मयणासुंदरीये ते उंबरराणासाथे

माणिक मोती घणां । हीरा नवसर हार ॥ आपे हाथमूकामणें । गज रथने तुखार ॥ ५ ॥

राजाए (हाथमूकामणें के०) हस्तमोचन समये, अर्थात् ते वरकन्याना हथीवाळामां कन्यादान वखते तेणीने (घणां के०) विविध प्रकारनां अर्थात् जातेजातनां (मणि के०) नीलम आदिक (माणिक के०) माणिकजातिनां रत्नो, तथा (मोती के०) मुक्ताफल (हीरा के०) हीरा नामनां रत्नो, तथा (नवसर हार के०) नवसरो हार, अर्थात् रत्नजडित जूदी जूदी नव माळाउंनो हार, तेमज (गज के०) हाथी (रथ के०) रथ (ने के०) अने (तुखार के०) घोडा विगेरे (आपे के०) आप्या. अर्थात् तेणीने कन्यादानमां घणी घणी किमती वस्तुउं ते प्रजापाल राजाए आपी. ॥ ५ ॥

(हवे के०) त्यारपछी एवी रीते (वीवाहनी के०) परणवानी, अर्थात् परणती वखते अवश्य करवा लायक एवी सर्व प्रकारनी (करणी के०) विधि (करी के०) करीने; अर्थात् समाप्त करीने (अरिदमन के०) ते अरिदमन नामनो राजकुमार (घरणी के०) पोतानी ते स्त्रीने,

माणिक मोती घणां । हीरा नवसर हार ॥ आपे हाथमूकामणें । गज रथने तुखार ॥ ५ ॥

राजाए (हाथमूकामणें के०) हस्तमोचन समये, अर्थात् ते वरकन्याना हथीवाळामां कन्यादान वखते तेणीने (घणां के०) विविध प्रकारनां अर्थात् जातेजातनां (मणि के०) नीलम आदिक (माणिक के०) माणिकजातिनां रत्नो, तथा (मोती के०) मुक्ताफल (हीरा के०) हीरा नामनां रत्नो, तथा (नवसर हार के०) नवसरो हार, अर्थात् रत्नजडित जूदी जूदी नव माळाउनो हार, तेमज (गज के०) हाथी (रथ के०) रथ (ने के०) अने (तुखार के०) घोडा विगेरे (आपे के०) आप्या. अर्थात् तेणीने कन्यादानमां घणी घणी किमती वस्तुउ ते प्रजापाल राजाए आपी. ॥ ५ ॥

(हवे के०) त्यारपछी एवी रीते (वीवाहनी के०) परणवानी, अर्थात् परणती वखते अवश्य करवा लायक एवी सर्व प्रकारनी (करणी के०) विधि (करी के०) करीने; अर्थात् समाप्त करीने (अरिदमन के०) ते अरिदमन नामनो राजकुमार (घरणी के०) पोतानी ते स्त्रीने,

॥ श्रम० ॥ निमा० ॥ शिवधरम प्रशंसे कोय । कोइ आचारजने लोय ॥ लाल पुर० ॥ श्रस० ॥

के [illegible] ॥ (जोडी के०) वरकन्यानी जोडी (सरखी के०) सर्व प्रकारे खामी विनानी
छे [illegible] वरकन्यानी जोडीमां रूप वय आदिक संबंधि कोइपण बाबतनी जरापण खामी
न [illegible] ॥ (वळी [illegible] के०) कोइ कोइ माणसो तो (पिताने के०) तेणीना पिताने, अर्थात्
ते [illegible] राजाने (परशंसे के०) वखाणे ठे, अर्थात् अहो! पोतानी
पुत्री [illegible] माटे तेणे अतिशय सुंदर वर शोधी कहाड्यो ठे, एवी रीतनी तेनी प्रशंसा करे ठे.
वळी [illegible] माताने के०) ते सुरसुंदरीनी मातानी पण तेवीज रीते प्रशंसा करे ठे.
वळी (कोइ के०) कोइक लोको (सुताने के०) ते सुरसुंदरी नामनी राजकुमारिकानी पण प्रशंसा
करेठे. अर्थात् अहो! ते कुमारिका केवी चतुर ठे! के जेणीए पोताना पितानी आज्ञानुं सारी
रीते परिपालन कर्युं! एवी रीते तेणीनां वखाण करे ठे, वळी (कोय के०) कोइ कोइ माणसो तो
[illegible] मार्गज वखाणवा

हवे उंबर मयणा राते । बेठा एकांते वाते ॥ वाला सुण वाला ॥ सुंदरी हरिलंकी सुण वाला ॥ [illegible] । सुण वाला ॥ ३ ॥ तुं सुभग घणी सुकुमाली । ताहरे अनुरूपें निहाली ॥ वाला

[illegible] धारण कर्याविना मनमां समसमीने मौन रही सघळुं जोवा लाग्या. ॥ ३ ॥ [illegible] पछी (उंबर के०) ते उंबरराणो, अने (मयणा के०) तेनी स्त्री एवी ते [illegible] मालिका (राते के०) रात्रिने समये (एकांते के०) एकांतमां, अर्थात् बीजा [illegible] माणसथी रहित एवा पोताना आवासमां (वाते के०) वातो करताथका (बेठा के०) बेठा छे. त्यारे ते उंबरराणो पोतानी स्त्री एवी ते मयणासुंदरीने कहे छे के (वाला के०) हे वालिका ! (सुण के०) हुं जे कहुं ते तुं सांभळ? (सुंदरी के०) हे सुंदरी! अर्थात् हे मनोहर स्वरूपवाळी (तुं के०) तुं (हरिलंकी के०) सिंहसरखी कमरवाळी छो, अर्थात् तारो कटीतट सिंहसरखो पातळो अने मनोहर छे. वळी (वयणमयंकी के०) तारुं मुख चंद्रसरखुं देदीप्यमान छे. ॥ ४ ॥ वळी (तुं के०) तुं (सुभग के०) सौभाग्यवाळी, अर्थात् अतिशय लावण्य-

सुण० ॥ सुंदरी० ॥ तुं वय० ॥ कुष्टीमां रहेतां कांइ । नही गुण तुजने इण ठाइ ॥ लाल सुण० ॥ सुंदरी० ॥ तुं वर० ॥ ६ ॥ कुसंगीसंग जो कीजे । तो निजगुण पण हारीजे ॥ लाल सुण० ॥

के०) हवे वही गइ छे, अर्थात् हवे रात्रिनो घोर अंधकार व्यापी गयो छे, माटे तने अहींथी जतां पण कोइ जोइ शकशे नही. माटे तुं चाली जा? एम अहीं कहेवानो नावार्थ छे. तेमज (यौवनफल के०) तारी युवावस्थानुं फल (ले के०) ग्रहण कर? अर्थात् कोइ बीजा सुंदर नर्तारसाथे रही तेनी साथे तुं नोगविलास कर? वळी (इण ठाइ के०) आ जगोए, अर्थात् आ मारां स्थानकमां (कुष्टीमां के०) कुष्टी लोकोना समुदायमां (रहेतां के०) वसवाथी (तुजने के०) तने (कांइ के०) कोइपण प्रकारनो (गुण नही के०) फायदो थशे नही, अर्थात् आ कुष्टीना टोळांमां मारी साथे रहेवाथी तने कंइ पण लाभ थनार नथी. ॥ ६ ॥ वळी (कुसंगीसंग के०) नुकशानकारक माणसोनी सोबत (जो कीजे के०) जो करीयें, अर्थात् मारा सरखा कुष्टीनी ... (निज गुण पण के०) तारो गुण पण, अर्थात् तारां रूप.

सुंदरी० ॥ तुं यय० ॥ कुष्टीनो संग जो कीधो । तो में पण ए फल लीधो ॥ लाल सुण० ॥ सुंदरी० ॥
तुं यय० ॥ ७ ॥ इम वयण सुणीने मयणा । बोली भरी आंसु नयणा ॥ सुण स्वामी ॥ जीवन

यौवन आदिक सर्व गुणोने पण (हारीजे के०) तुं गुमावी देईश, अर्थात् मारी सोबतथी तारा रूप, यौवन आदिक गुणोनो पण विनाश थशे. वळी (जो के०) जो (में पण के०) में पण (कुष्टीना के०) आ कुष्ट रोगथी पीडित एवा लोकोना समुदायनो (संग के०) प्रसंग (कीधो के०) कर्यो, अर्थात् जो में पण आ कुष्टीओना समुदायनी सोबत करी (तो के०) तो (ए के०) आ (फल के०) फल (लीधो के०) प्राप्त कर्युं, अर्थात् मने पण कोढनो ते चेपी रोग प्राप्त थयो. ॥ ७ ॥ (इम के०) एवी रीतनां पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखथी बोलायेलां (वयण के०) वचनोने (सुणीने के०) सांभळीने (मयणा के०) ते मयणासुंदरी नामनी राजपुत्री (नयणा के०) आंखोमां (आंसु के०) अश्रुधारा (भरी के०) लावीने, अर्थात् पोतानी आंखोमांथी अश्रुओनी जलधारा पाडतीथकी (बोली के०) बोलवा लागी, अर्थात् पोताना स्वामी

सुखदाइ तुम स्वामी । नर वीजा जाई सुण स्वामी ॥ लाल सुण० ॥ सुंदरी० ॥ तुं वय० ॥ ७ ॥ शीयलविहूणी महिलानो जनम विशेषे । शीयलेसुं लागे लेखे ॥ लाल सुण० ॥ जीवन० ॥ नर० ॥

एवा ते उंवरराणाप्रते गद्गदकंठे कहेवा लागी के, (स्वामी के०) हे स्वामीनाथ! अर्थात् हे मारा प्राणप्रिय वल्लभ! (सुण के०) हुं जे कहुं ते आप सांभळो? (तुम के०) तमोज (जीवन के०) ठेक जीवितपर्यंत, अर्थात् ज्यां सुधी हुं जीवुं त्यां सुधी (सुखदाइ के०) सुखने देवावाळा, अर्थात् इंद्रियोना विपयो संबंधि सर्व प्रकारनां सुखोने आपनारा (स्वामी के०) मारा जर्तार छो, अर्थात् मारा प्राणप्रिय वल्लभ छो. अने (वीजा के०) आपशिवायना अन्य (नर के०) पुरुषो (जाई के०) मारे जाइ समान छे, अर्थात् आपशिवाय बीजा कोइपण पुरुषनो हुं संग करनारी नथी. ॥ ७ ॥ वळी हे स्वामीनाथ! (महिलानो के०) स्त्रीनो, अर्थात् सती अने प्रतिव्रता नारीनो (जनम के०) जनमारो (विशेप के०) विशेषे प्रकारे, अर्थात् घणुं करीने (शीयलेसुं के०) शीलव्रत पाळवाथी, अर्थात् पोताना पतिव्रतपणाथी (लेखे लागे के०) सफल थाय छे,

कहे न्यानसागर सुविचारी ॥ हाल सुण० ॥ जीवन० ॥ नर० ॥ १० ॥ सर्व गाथा ॥ ११४ ॥

॥ दूहा सोरठो ॥ मयणसुदरी वयणेण । परजाते उंबर हुवे ॥ जिनवंदण जिनगेह । गोरी

सारी जनरासी सहस कहीश एवा रीते (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी (सुविचारी के०) उत्तम प्रकारना विचारपूर्वक (कहे के०) श्रोताउंप्रते कहे छे के (एतो के०) श्राना सारी के० मनोहर अर्थात् महासती एवी ते मयणासुंदरीना दृढ पतिव्रतपणाना वर्णनवाळी (सातमी हाल के०) सातमी हाल संपूर्ण थइ. ॥ १० ॥

(हवे के० हवे पछी, अर्थात् उपर वर्णव्या मुजब मयणासुंदरी तथा उंबरराणा बच्चे परस्पर संवाद थया बाद (परजाते के०) रात्रि गयाबाद ज्यारे प्रजात समय थयो त्यारे (मयणसुंदरी वयणेण के०) मयणासुंदरीना वचनथी, अर्थात् पोतानी स्त्री एवी ते महासती मयणासुंदरीना कहेवाथी (गुणी उंबर के०) कुष्टी छतां पण महागुणवान एवो ते उंबरराणो (जिनवंदण के०) जिनेश्वर प्रभुने वंदन करवा माटे, अर्थात् श्रीवीतरागप्रभुना मुखकमलनुं दर्शन

स्तवना भावेसुं करे। कोकिलकंठ त्यांह ॥ सलूणी ॥ प्रथम महीपति तुं जयो। जयो प्रथम जिणनाह ॥ प्रजगी० ॥ स्तवना० ॥ २ ॥ जयजय पहेला केवली। जयजय प्रथम योगींद ॥

चर्चीने ते मयणासुंदरी अत्यंत हर्ष पामवा लागी. ॥ १ ॥ त्यारबाद ते मयणासुंदरी (त्यांह के०) ते जिनमंदिरमां रहीने (भावेसुं के०) भावपूर्वक, अर्थात् हृदयमां थयेला अतिशय उल्लासपूर्वक (कोकिलकंठ के०) कोयलसरखा मनोहर मधुरस्वरथी (स्तवना करे के०) स्तुति करवा लागी, अर्थात् नीचे जणाव्या मुजब श्रीआदिनाथप्रभुना गुणगान करवा लागी. (प्रथम के०) आ पृथ्वीपर सर्वथी पहेला एवा (महीपति के०) राजा, अर्थात् पृथ्वीनुं पालन करनारा एवा (तुं के०) तमो (जयो के०) जयवंता वर्तो? वळी (प्रथम के०) पहेला (जिणनाह के०) जिनेश्वर, अर्थात् आ वर्तमान चोवीसीमां थयेला पहेला तीर्थंकर एवा तमो (जयो के०) जयवंता वर्तो? ॥ २ ॥ वळी आ अवसर्पिणी कालमां (पहेला के०) सर्वथी प्रथम (केवली के०) केवलज्ञाने करीने सहित एवा (जयजय के०) तमो जयवंता वर्तो? वळी (प्रथम के०) आ

तु मुज सरण मुजाण ॥ प्रभु० ॥ स्तव० ॥ ५ ॥ रोगतणे दुःख आरत्या । पीमित जेह ले जीव ॥

तेम आप पण मने मारा प्राणथी पण व्हाला छो. वळी हे प्रभु! (तुं के०) आपज (गति के०) मारा जीवनना आधारभूत छो, अर्थात् आपनी कृपाथीज हुं आ मारुं जीवन धारी शकुं छुं, तेमज (तुं के०) आपज (सुंदर के०) उत्तम (मति के०) मारी बुद्धिरूप छो, अर्थात् मारा हृदयमां जे कंई धर्म आदिक संबंधी शुभ विचारो हमेशां उत्पन्न थाय छे, ते सघळा मारा हृदयमां आपनो निवास होवाथी ते संबंधि प्रेरणाथीज उत्पन्न थाय छे. वळी हे प्रभु! (तुं के०) आपज (मुज के०) मारा (मुजाण के०) उत्तम ज्ञानवाळा (सरण के०) शरणरूप छो, अर्थात् आपज मने शरणरूप होवाथी मारी जींदगीना आधारभूत छो. ॥ ५ ॥ वळी हे प्रभु! (रोगतणे के०) रोग संबंधि, अर्थात् ज्वर, कुष्ट आदिक रोगसंबंधि (दुःख के०) कष्टथी; अर्थात् शारीरिक कष्टथी, तथा (आरत्या के०) आर्तिथी, एटले मानसिक कष्टथी, अर्थात् मनसंबंधि दुःखथी (जेह ले जीव के०) जे जीवो छे अर्थात् आ संसारमां रहेला जे कोइ प्राणीओ छे (ते के०) ते

स्तवना० ॥ ४ ॥ तुं मुज मातपिता सही । तुं मुज जीवनप्राण ॥ प्रज्जु० ॥ तुं गति मति तुं सूंदरु ।

अर्थात् आ संसाररूपी क्षोभ पामेला महासागरमां (येह के०) जे प्राणीओ (बूमता के०) बूमी रह्या छे, अर्थात अनेक प्रकारना कष्टोथी पीमायाथका जे प्राणीओ आ संसाररूपी भयंकर महासागरमां कंइ पण आश्रयविना भ्रमण करी रह्या छे, तेओने (तुज के०) आपना (पदखेह के०) चरणोनी रज पण (प्रवहण के०) वहाण समान छे, अर्थात् आपना चरणोनी सेवा वहाणनी पेठे तेवा दुःखी प्राणीओने पण आ संसारसागरमांथी तारीने शाश्वता सुखवाळी मुक्तिनगरीमां लेइ जाय छे. ॥ ४ ॥ वळी हे प्रज्जु! (तुं के०) आप (मुज के०) मारा (सही के०) खरेखर (मातपिता के०) माता पिता समान छो, अर्थात् माता पिता जेम पोताना व्हाला संतानोनुं अत्यंत प्रेमथी पालन करे छे, तेम आप पण अत्यंत स्नेहथी मारुं रक्षण करनारा छो, एम हुं मारा हृदयमां मानुं छुं. वळी हे प्रज्जु! (तुं के०) आपज (मुज के०) मारा (जीवनप्राण के०) जीवितना आधारभूत एवा प्राणसमान छो, अर्थात् प्राणीओने पोताना प्राण जेम व्हाला होय,

प्रभु० ॥ ते तुज चरणप्रसादथी । थाये नीरोग सदीव ॥ प्रभु० ॥ स्तव० ॥ ६ ॥ मुजरो लेजो मांहरो । करुणा करी गुणगेह ॥ प्रभु० ॥ सुरतरुनीपरें स्वामीजी । मनवंछित फल देह ॥ प्रभु० ॥ स्तव० ॥

सघळा प्राणीउं (तुज के०) तारा (चरणप्रसादथी के०) चरणोनी कृपाथी, अर्थात् आपना सुप्रसन्नपणाथी (सदीव के०) हमेशां (नीरोग के०) रोग रहित; अर्थात् सर्व प्रकारना शरीर संबंधि तथा मन संबंधि कष्टोथी रहित (थाये के०) थाय छे, अर्थात् ते जीवो आपनी कृपाथी सर्व प्रकारनी आधिव्याधिथी रहित थइ अतिशय आनंद भोगवे छे. ॥ ६ ॥ वळी (स्वामीजी के०) हे भगवन्! आप तो (गुणगेह के०) गुणोना घर समान छो, अर्थात् औदार्य, गांभीर्य आदिक सर्व प्रकारना उत्तम गुणोना निधानसरखा छो. अने तेथी (करुणा करी के०) मारापर मेहेर करीने, अर्थात् आपनी दासी सरखी एवी जे हुं, तेनापर दयाभाव लावीने (माहरो के०) मारो (मुजरो लेजो के०) विनंतिने स्वीकारजो, अर्थात् हुं जे आ अरज आपने निवेदन करुं छुं, ते आप ध्यानमां लेजो. तथा (सुरतरुनी परें के०) कल्पवृक्षनी पेठे (मनवंछित के०)

[illegible] घडे नवराज ॥ मस्तुर्ण० ॥ स्तव० ॥ ८ ॥ फल उंबरराणे लीउं । मयणा वचने ताम ॥ प्रभु० ॥
हसितवदन हर्षित थई । कहे पतिने थयुं काम ॥ प्रभु० ॥ स्तव० ॥ ९ ॥ रोग गयो इम जाणजो ।

[illegible] नाम के०) तेज नवते (मयणावचने के०) मयणासुंदरीना वच-
[illegible] ते मयणासुंदरीना कहेवाथी (फल के०) बीजोरांनुं ते फल
[illegible] ते उंबरराणाए अर्थात् मयणासुंदरीना नतरि (लीउं के०) ग्रहण कर्युं,
[illegible] हवे ते वखते (हसितवदन के०) हसता मुखवाळी, अर्थात्
[illegible] मुखपर हास्यतार तराइ रहेलो छे, एवी ते मयणासुंदरी (हरखित थइ
[illegible] अर्थात् पोताना हृदयमां अत्यंत आनंद पामती थकी (पतिने के०)
[illegible] पोताना स्वामिने, अर्थात् ते उंबरराणा नामना नतारने (कहे के०) कहेवा लागी के, हे स्वामि-
[illegible] नाथ ! (काम के०) आपणु कार्य (थयुं के०) हवे सिद्ध थयुं. अर्थात् आजे आपणां मनोवांछित [illegible]

केदारे एह ॥ संपूर्ण० ॥ स्तव० ॥ ११ ॥ सर्व गाथा ॥ १२६ ॥

॥ दुहा ॥ श्रीमुनिचंदमुणिंदना । प्रणमी भावे पाय ॥ देशना ते सुणे दंपती ॥ राखी चित्त

दिरथी के०) जिनेश्वर प्रभुना प्रासादमांथी, अर्थात् ते श्रीऋषभदेव प्रभुना मंदिरमांथी (नीसरी के०) निकळीने अर्थात् बहार आवीने (तेह के०) तेओ बन्ने, अर्थात् ते मयणासुंदरी अने उंबरराणो (गुरुने के०) पासेनी पोषधशाळामां विराजेला पंचमहाव्रतधारी एवा श्रीगुरुमहाराजने (वांदे के०) वांदना दवा, अर्थात् विधिपूर्वक श्रीगुरुमहाराजप्रते तेओए वंदन कर्यु. (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के (एह के०) आ, अर्थात् उपर कहेली (आठमी ढाल के०) आ रासनी आठमी ढाल (केदारे के०) केदार नामना रागमां गाइ शकाय, एवी वर्णवेली छे. ॥ ११ ॥

हवे (ते दंपती के०) ते बन्ने स्त्रीभरतार, अर्थात् ते मयणासुंदरी अने उंबरराणो (श्री मुनिचंदमुणिंदना के०) ते श्रीमुनिचंद्र नामना मुनि महाराजना (पाय के०) चरणकमल प्रते

र तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ एमी ॥ राग केदारो ॥ काची कली आनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा-शीतल-

(धुरथकी के०) पहेलेथी मांमीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांमीने ठेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारबाद (दुखभरी के०) दुःखथी भरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी व्याप्त थयेली, तथा (नयणें के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुओमांथी (नीझरणां के०) अश्रुओनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली छे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुओनी धारा चाली रहेली छे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना भर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जोइने, अर्थात् निरखीने (छाती फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

सांजलो ॥ कडुआ करमविपाक ॥ श्रीगुरु० ॥ १ ॥ बीजुं दुःख मुजने नथीरेहां । मिथ्यादृष्टि लोक

थ्यापेक्षा एवा अतिशय दुःखना उनराथी जाणें पोतानी गातीने पीरी नाखती होय नहीं? एवी रीते (गद्गदस्वरें के०) गद्गदकंठथी, अर्थात् श्वास भराइ जवाथी अव्यक्त शब्दो बोलती थकी (रोय के०) रडीने, अर्थात् रुदन करीने (कहे के०) कहेवा लागी के (श्रीगुरु के०) हे महारा गुणवंता गुरुराज (सांजलो के०) हुं जे आपने कहुं ते आप श्रवण करो? अर्थात् मारी विनंतिने आप ध्यानमां लो? (करमविपाक के०) कर्मोनुं परिणाम, अर्थात् पूर्वे करेलां दुष्कर्मोनां फल (कडुआ के०) कडवां होय छे, अर्थात् ते दुष्कर्मोनुं फल नोगवती वखते प्राणीउने अतिशय कष्ट सहन करवुं पडे छे. ॥ १ ॥ वळी हे गुरुमहाराज! (मुजने के०) मने अर्थात् मारा हृदयमां (बीजुं के०) हुं जे हवे आपने कहुं छुं ते शिवायनुं (दुःख के०) कष्ट

फर तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ ७मी ॥ राग केदारो ॥ काची कली आंनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा-शीतल-

(धुरथकी के० पहेलेथी मांडीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांडीने ठेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारबाद (दुखजरी के०) दुःखथी जरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी उदास थयेली, तथा (नयणें के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुउमांथी (नीझरणां के०) अश्रुउनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली छे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुउनी धारा चाली रहेली छे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना जर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जोइने, अर्थात् निरखीने (हाती फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

फर तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ एमी ॥ राग केदारो ॥ काची कली आंनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा-शीतल-

(धुरथकी के०) पहेलेथी मांडीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांडीने छेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारबाद (दुखभरी के०) दुःखथी भरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी व्याप्त थयेली, तथा (नयणें के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुओमांथी (नीझरणां के०) अश्रुओनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली छे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुओनी धारा चाली रहेली छे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना भर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जोइने, अर्थात् निरखीने (छाती फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

जिनवर सांनळोरे। गुणनिधि गरीबनीवाज ॥ ए देशी ॥ दुःखभरी छाती फाटतीरेहां। गदगदस्वरें कहे रोय ॥ श्रीगुरु सांभळो ॥ नयणें नीझरणां झरेरेहां। पतिमुखसाह्मुं जोय ॥ श्रीगुरु सांनळो ॥ करुआ करमविपाक ॥ श्रीगुरु० ॥ १ ॥ बीजुं दुःख मुजने नथीरेहां। मिथ्यादृष्टि लोक

अपेक्षा एवा अतिशय दुःखना उनराथी जाणे पोतानी छातीने चीरी नाखती होय नही? एवी रीते (गदगदस्वरें के०) गदगदकंठथी, अर्थात् श्वास भराइ जवाथी अव्यक्त शब्दो बोलती थकी (रोय के०) रडीने, अर्थात् रुदन करीने (कहे के०) कहेवा लागी के (श्रीगुरु के०) हे महाराज गुणवंता गुरुराज (सांनळो के०) हुं जे आपने कहुं ते आप श्रवण करो? अर्थात् मारी विनंतिने आप ध्यानमां लो? (करमविपाक के०) कर्मोनुं परिणाम, अर्थात् पूर्वे करेलां दुष्कर्मोनां फल (करुआ के०) कडवां होय छे, अर्थात् ते दुष्कर्मोनुं फल नोगवती वखते प्राणीउने अतिशय कष्ट सहन करवुं पडे छे. ॥ १ ॥ वळी हे गुरुमहाराज! (मुजने के०) मने अर्थात् मारा हृदयमां (बीजुं के०) हुं जे हवे आपने कहुं छुं ते शिवायनुं (दुःख के०) कष्ट

फर तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ ७ मी ॥ राग केदारो ॥ काची कली आनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा–शीतल·

(पुत्रथकी के० पहेलेथी मांडीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांडीने छेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारबाद (दुखनरी के०) दुःखथी जरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी व्याप्त थयेली, तथा (नयणें के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुओमांथी (नीझरणां के०) अश्रुओनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली छे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुओनी धारा चाली रहेली छे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना भर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जोइने, अर्थात् निरखीने (हाती फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

जिनवर सांभलोरे। गुणनिधि गरीबनीवाज ॥ ए देशी ॥ दुःखभरी छाती फाटतीरेहां। गदगदस्वरें कहे रोय ॥ श्रीगुरु सांभलो ॥ नयणें नीकरणां झरेरेहां। पतिमुखसाहमुं जोय ॥ श्रीगुरु सांभलो ॥ करुआ करमविपाक ॥ श्रीगुरु० ॥ १ ॥ वीजुं दुःख मुजने नथीरेहां। मिथ्यादृष्टि लोक

व्यापेला एवा अतिशय दुःखना उभराथी जाणें पोतानी छातीने चीरी नाखती होय नहीं? एवी रीते (गदगदस्वरें के०) गदगदकंठथी, अर्थात् श्वास भराइ जवाथी अव्यक्त शब्दो बोलती थकी (रोय के०) रडीने, अर्थात् रुदन करीने (कहे के०) कहेवा लागी के (श्रीगुरु के०) हे महाराज गुणवंता गुरुराज (सांभलो के०) हुं जे आपने कहुं ते आप श्रवण करो? अर्थात् मारी विनंतिने आप ध्यानमां लो? (करमविपाक के०) कर्मोनुं परिणाम, अर्थात् पूर्वे करेलां दुष्कर्मोनां फल (करुआ के०) कडवां होय छे, अर्थात् ते दुष्कर्मोनुं फल भोगवती वखते प्राणीओने अतिशय कष्ट सहन करवुं पडे छे. ॥ १ ॥ वली हे गुरुमहाराज! (मुजने के०) मने अर्थात् मारा हृदयमां (वीजुं के०) हुं जे हवे आपने कहुं छुं ते सिवायनुं (दुःख के०) कष्ट

फर तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ एमी ॥ राग केदारो ॥ काची कली आनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा–शीतल-

(धुरथकी के०) पहेलेथी मांडीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांडीने छेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारवाद (दुखभरी के०) दुःखथी भरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी व्याप्त थयेली, तथा (नयणें के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुओमांथी (नीझरणां के०) अश्रुओनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली छे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुओनी धारा चाली रहेली छे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना भर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जोइने, अर्थात् निरखीने (छाती फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

जिनवर सांभलोरे। गुणनिधि गरीबनीवाज ॥ ए देशी ॥ दुःखभरी छाती फाटतीरेहां। गद्‌गद्‌स्वरें कहे रोय ॥ श्रीगुरु सांभलो ॥ नयणें नीझरणां झरेरेहां। पतिमुखसाहमुं जोय ॥ श्रीगुरु सांभलो ॥ कडुआ करमविपाक ॥ श्रीगुरु० ॥ १ ॥ बीजुं दुख मुजने नथीरेहां। मिथ्यादृष्टि लोक

थ्यपेक्षा एवा अतिशय दुःखना उत्तराथी जाणे पोतानी छातीने चीरी नाखती होय नहीं? एवी रीते (गद्‌गद्‌स्वरें के०) गद्‌गद्‌कंठथी, अर्थात् श्वास भराइ जवाथी अव्यक्त शब्दो बोलती थकी (रोय के०) रडीने, अर्थात् रुदन करीने (कहे के०) कहेवा लागी के (श्रीगुरु के०) हे महाराज गुणवंता गुरुराज (सांभलो के०) हुं जे आपने कहुं ते आप श्रवण करो? अर्थात् मारी विनंतिने आप ध्यानमां ल्यो? (करमविपाक के०) कर्मनुं परिणाम, अर्थात् पूर्वे करेलां दुष्कर्मोनां फल (कडुआ के०) कडवां होय छे, अर्थात् ते दुष्कर्मोनुं फल नोगवती वखते प्राणीउने अतिशय कष्ट सहन करवुं पडे छे. ॥ १ ॥ वली हे गुरुमहाराज ! (मुजने के०) मने अर्थात् मारा हृदयमां (बीजुं के०) हुं जे हवे आपने कहुं छुं ते शिवायनुं (दुख के०) कष्ट

कर तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ ॥ राग केदारो ॥ काची कली अनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा-शीतल-

पुरुषकी के० पहेलुंथी मांडीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांडीने छेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारबाद (दुखनरी के०) दुःखथी भरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी व्याप्त थयेली. तथा (नयणे के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुओमांथी (नीझरणां के०) अश्रुओनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली छे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुओनी धारा चाली रहेली छे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना भर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जोइने, अर्थात् निरखीने (गातो फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

जिनवर मांनजोरे । गुणनिधि गरीबनीवाज ॥ ए देशी ॥ दुखभरी, छाती फाटतीरेहां । गदगद-स्वरें कहे रोय ॥ श्रीगुरु सांभलो ॥ नयणें नीझरणां झरेरेहां । पतिमुखसाहमुं जोय ॥ श्रीगुरु मांनजो ॥ कडुआ कम्मविपाक ॥ श्रीगुरु० ॥ १ ॥ बीजुं दुख मुजने नथीरेहां । मिथ्यादृष्टि लोक

व्याख्या ॥ अतिशय दुःखना भराथी जाणे पोतानी छातीने चीरी नाखती होय नही? एवी रीते (गदगदस्वरें के०) गदगदकंठथी, अर्थात् श्वास भराइ जवाथी अव्यक्त शब्दो बोलती थकी (रोय के०) रडीने, अर्थात् रुदन करीने (कहे के०) कहेवा लागी के (श्रीगुरु के०) हे महाराज गुणवंता गुरुराज (मांनजो के०) हुं जे आपने कहुं ते आप श्रवण करो? अर्थात् मारी विनंतिने आप ध्यानमां लो? (कम्मविपाक के०) कर्मोनुं परिणाम, अर्थात् पूर्वे करेलां दुष्कर्मोनां फल (कडुआ के०) कडवां होय छे, अर्थात् ते दुष्कर्मोनुं फल भोगवती वखते प्राणीउने अतिशय कष्ट सहन करवुं पडे छे. ॥ १ ॥ वली हे गुरुमहाराज! (मुजने के०) मने अर्थात् मारा हृदयमां (बीजुं के०) हुं जे हवे आपने कहुं छुं ते शिवायनुं (दुख के०) कष्ट

फर तेह ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ एमी ॥ राग केदारो ॥ काची कली आनारकीरेहां ॥ ए देशी ॥ अथवा–शीतल-

(धुरथकी के०) पहेलेथी मांडीने, अर्थात् पोताना पिताये पूछेली समस्याथी मांडीने ठेक पोताना परणवा सुधीनो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो, अर्थात् ते गुरुमहाराजप्रते निवेदन कर्यो. ॥ २ ॥

हवे त्यारबाद (दुखजरी के०) दुःखथी जरेली, अर्थात् पोताना स्वामिना रोगसंबंधि कष्टथी व्याप्त थयेली, तथा (नयणें के०) आंखोमांथी, अर्थात् जेणीना बन्ने चक्षुउंमांथी (नीझरणां के०) अश्रुउंनी धारा (झरेरेहां के०) झरी रहेली ठे एवी, अर्थात् जेणीनी आंखोमांथी अविच्छिन्नपणे आंसुउंनी धारा चाली रहेली ठे एवी ते मयणासुंदरी (पतिमुखसाहमुं के०) पोताना जर्तारना मुखतरफ, अर्थात् पोताना स्वामी एवा ते उंबरराणाना मुखसामे (जोय के०) जाइने, अर्थात् निरखीने (ठाती फाटतीरेहां के०) हृदयने पण चीरी नाखती थकी, अर्थात् हृदयमां

॥ श्री० ॥ अज्ञानी जिनधरमनेरेहां । निंदे छे ते फोक ॥ श्री० ॥ २ ॥ रातदिवस ते मूजनेरेहां । साले सालसमान । श्री० ॥ अवधारो एक वीनतिरेहां । जगवन ज्ञाननिधान ॥ श्री० ॥ ३ ॥

नथी के० छे नहीं अर्थात् मने बीजु कंइ पण दुःख लागतुं नथी. परंतु (अज्ञानी के०) ज्ञानविनाना अर्थात् सर्व प्रकारना सम्यग्ज्ञानथी रहित एवा (मिथ्यादृष्टि लोक के०) मिथ्यात्वी लोको. अथात् शैव आदिक धर्म पालनारा मिथ्यात्वी अन्यदर्शनीउं (जिनधरमनेरे के०) श्रीवीतरागप्रजुए प्ररूपेला सम्यग् ज्ञान, दर्शन चारित्रमय जिनधर्मने (फोक के०) नाहक (निंदे छे के०) निंदी रहेला छे. अर्थात् श्रीवीतराग प्रजुना शुद्ध धर्मनी जे अवगणना करी रह्या छे, (ते के०) ते रूपी दुःख मारा हृदयने पीडे छे. ॥ २ ॥ वळी (ते के०) श्रीजिनधर्मनी निंदा, अर्थात् उपर जणाव्या मुजब मिथ्यात्वी लोकोथी करातो एवी श्रीवीतरागप्रजुना धर्मनी निंदा (रातदिवस के०) रात्रिए तथा दिवसे, अर्थात् हमेशा (मूजनेरेहां के०) मने, अर्थात् मारा हृदयमां (सालसमान के०) शल्यनी पेठे, अर्थात् कांटानी पेठे (साले के०) साली रही छे,

कंचनवरणी काय ॥ श्री० ॥ ४ ॥ तो अपवाद ए लोकनोरेहां । निश्चय जाए नाथ ॥ श्री० ॥

(कंतनोरेहां के०) आ मारा स्वामिनो (कोढ के०) कुष्टनो रोग (टली जाये के०) मटी जाय, अर्थात् ते रोगरहित थइ, तेनी (काय के०) काया एटले शरीर (कंचनवरणी के०) सुवर्ण सरखा वर्णवाळी निर्मल थइ जाय. ॥ ४ ॥ अने (नाथ के०) हे स्वामी! (तो के०) तेम थवाथी, अर्थात् मारा आ स्वामीना कुष्टरोगना मटवाथी (लोकनोरे के०) दुनियानो, अर्थात् सर्व मिथ्यात्वी लोकोए करेलो (ए अपवाद के०) आ अपवाद, अर्थात् जैनधर्मनी निंदा (निश्चय के०) निश्चयपूर्वक, अर्थात् खरेखर (जाए के०) दूर थशे. एटले के आ मारा स्वामीनो रोग मटवाथी मारा संबंधमां लोकोए करेली जिनधर्मनी सघली हीलना दूर थशे. हवे एवी रीतनी मयणानी विनंति सांभळीने (परदुखे के०) पारकाना दुःखथी अर्थात् कोइपण जीवने जो कोइपण प्रकारनुं दुःख थतुं होय, तो तेथी (दुखीया के०) पोते पण दुःख पामता, अर्थात् हृदयमां दुभाता, एवा (साधुजीरेहां के०) साधुजे होय ते (तिण के०) तेटला माटे ते मुनिचंद्रजी नामना मुनिराजे पण (बात के०)

परदुःखे डुःखीया साधुजीरेहां । वात मही तिण हाथ ॥ मयणा सांभलो ॥ ५ ॥ सिद्धचक्र सेवो तुमेरेहां । ध्याउं नवपद ध्यान ॥ मयणा० ॥ अष्टकमलदल थापीयेरेहां । दिशि विदिशे पद ध्यान

ते वार्ता, अर्थात् मयणाए करेली विनंति (हाथपही के०) हाथमां लीधी, अर्थात् मयणानी ते विनंति स्वीकारीने उंबरराणाना रोगने दुर करवानो उपाय बतावबानुं तेमणे ध्यानमां लीधुं, अने त्यारबाद तेमणे मयणासुंदरीने कह्युं के (मयणा के०) हे मयणासुंदरी! (सांभलो के०) हुं जे कंइ कहुं, ते तमो सांभलो? ॥ ५ ॥ (तुमेरेहां के०) तमो बन्ने स्त्री भरतार (सिद्धचक्र के०) सिद्धचक्रजीने (सेवो के०) आराधो? अर्थात् तमो श्रीसिद्धचक्रजीनी आराधना करो? तथा (नवपदध्यान के०) ते सिद्धचक्रमां रहेला अरिहंत आदिक नवपदोनुं ध्यान (ध्याउं के०) तमारा हृदयमां धारण करो? एटले के (अष्टकमलदल के०) आठ पांखडीउंवाळां कमलने (थापीयेरेहां के०) स्थापन करीने, अर्थात् आठ पांखडीउंवाळा कमलसरखुं यंत्र आळेखीने (दिशि के०) पूर्वआदिक चारे दिशाउंमां, तथा (विदिशि के०) ईशानआदिक चारे विदिशा-

पर तिणप्रस्ताव ॥ भविश्यां० ॥ १५ ॥ मयणाने उंबर तिहांरेहां । रहे सुखभर नितमेव ॥ नवि-
श्यां० ॥ न्यान कहे नवमी ढालमांरेहां । कही सिद्धचक्रनी सेव ॥ भविश्यां० ॥ १६ ॥

महाराजना वचनथी, अर्थात् उपर कह्याप्रमाणे गुरुमहाराजे कहेलां वचनोपर श्रद्धा लावीने (ति-
ण प्रस्ताव के०) तेज समये ते उत्तम श्रावक ते मयणासुंदरीने तथा उंबरराणाने (निज घर के०)
पोताने घेर (तेडी गयोरेहां के०) लेइ गयो, अर्थात् पोतानी साथे आदरमान पूर्वक तेओने
पोताने घेर तेडी गयो. ॥ १५ ॥ हवे (मयणा के०) ते मयणासुंदरी (ने के०) अने (उंबर
के०) ते उंबरराणो (तिहांरे के०) ते उत्तम श्रावकने घेर (नितमेव के०) हमेशां, अर्थात् ते
दिवसथी (सुखभर के०) सुखे समाधे, अर्थात् धर्मध्यान पूर्वक सुखसमाधिथी पोतानो समय
निर्गमन करतायका (रहे के०) रहेवा लाग्या. (न्यान के०) आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी
(कहे के०) कहे छे के (नवमी ढालमांरेहां के०) आ रासनी आ नवमी ढालमां (सिद्धचक्र-
नी के०) श्री अरिहंत प्रभु आदिक नवपदरूप श्रीसिद्धचक्रजीनी (सेव के०) सेवा (कही के०)

॥ दुहा सोरठी ॥ उंबर मयणां देव । सिद्धचक्र तप तिहां रही ॥ विधिसुं पुजे देव । मनशुद्धे करे गहगही ॥ १ ॥ कीधां मनने कोडि । आंबिल अठाईतणां ॥ नवमें दिन मद मोडि ।

फही देखाडी छे, अर्थात् आ ढालमां श्रीसिद्धचक्रजी महाराजना आराधननी विधि, तथा तेना माहात्म्यपूर्वक ते आराधवाथी थतां शुभ फलोनुं वर्णन वर्णवी बताव्युं छे. ॥ १६ ॥

(देव के०) हवे, पछी ते उत्तम श्रावकने घेर आव्यावाद (उंबर के०) ते उंबरराणो, अर्थात् मयणासुंदरीनो भर्तार, तथा (मयणां के०) तेनी स्त्री एवी ते मयणासुंदरी (तिहां के०) ते उत्तम श्रावकने घेर (रही के०) रहीने, अर्थात् विघ्नरहित निवास करीने (मनशुद्धे के०) मननी शुद्धिपूर्वक, अर्थात् हृदयना निर्मल भावथी (गहगही के०) अत्यंत आनंदपूर्वक (सिद्धचक्र के०) श्रीसिद्धचक्र संबंधि, अर्थात् अरिहंतआदिक नवपद संबंधि (तप के०) तपस्या, अर्थात् आठ दिवसो सुधीनो आंबिलतप (करे के०) करवा लाग्या. तेमज (विधिसुं के०) विधिपूर्वक, अर्थात् गुरुमहाराजे कहेलां विधिविधान सहित (देव के०) देवने, अर्थात् श्रीवीतराग

स्नात्र करे सिद्धचक्रनो ॥ २ ॥ जल तिण सिंच्यो धोपि । उंवर ले तन आपणो ॥ वानो वाध्यो

प्रभुने (पूजे के०) पूजवा लाग्या. ॥ १ ॥ हवे एवी रीते (मनने कोडि के०) मननी वांछायी, अर्थात् हृदयमां अत्यंत उल्लास लावीने (अट्टाहितणां के०) आठ दिवसोसुधि (आंबिल के०) आंबिल तप (कीधां के०) तेउंए कर्यो, अर्थात् ते मयणासुंदरी अने उंबरराणाए नवपदजीना आराधनपूर्वक अत्यंत उल्लासथी आठ दिवसोसुधि आंबेल करीने एक ओळी संपूर्ण करी. हवे त्यारबाद (नवमें दिन के०) नवमे दिवसे (मदमोडि के०) गर्वनो त्याग करीने, अर्थात् दरेक प्रकारना अहंकारने दूर करीने (सिद्धचक्रनो के०) ते अरिहंतआदिक नवे पदोना यंत्रनो (स्नात्र करे के०) जलाभिषेक कर्यो, अर्थात् गुरुमहाराजे बतावेली विधिपूर्वक पंचामृतवडे तेउंए श्रीसिद्धचक्रजीना यंत्रनो स्नात्राभिषेक कर्यो. ॥ २ ॥ हवे तेवार पछी (तिणजल के०) ते जलवडे करीने, अर्थात् सिद्धचक्रजीना ते स्नात्र जलवडे करीने (उंबर के०) ते उंबरराणाने पण, अर्थात् मयणासुंदरीना भर्तार एवा ते कुष्टी उंबरराणाने पण (सिंच्यो के०) स्नान कराव्यं. अ-

थया ॥ ३ ॥ नवपदनो महिमाह । चउदह पुरवमां वको ॥

थांत ने महाप्रनाविक स्नात्रजलथी उंबरराणाने पण न्हवराव्यो, अने तेथी तेणे (आपणो के०) पोतानुं (तन के०) शरीर (धोपि ले के०) धोइ नाख्युं, अर्थात् ते स्नात्रजलथी तेणे पोताना शरीरने सारी रीते धोइने साफ कर्युं. अने तेम करवाथी (उपी के०) शरीरपर जाणे उप चड्यो होय नहीं तेम (वाधो के०) तेना शरीरनुं तेज, अर्थात् तेना शरीरनी चामडीनी सुंदरता (वाध्यो के०) वृद्धि पामी. अर्थात् अतिशय दीपी निकली. अने एवी रीते (शांतिजलें के०) शांतियुक्त एवा ते स्नात्रजलवडे करीने, अर्थात महाप्रनाविक एवा सिद्धचक्रना ते स्नात्रजलवडे करीने ते उंबरराणो (निरुज थयो के०) रोग रहित थयो, अर्थात् तेनो कुष्टरोग सर्वथा प्रकारे नष्ट थयो ॥ ३ ॥ माटे हे नव्यजनो ! (जगमांहें के०) त्रणे जगतमां, अर्थात् स्वर्ग, मर्त्य अने पातालरूप त्रण जगतमां (नवपदनो के०) श्री अरिहंतआदिक नवपदरूप श्रीसिद्धचक्रजीनो (ते महिमाह के०) प्रत्यक्ष एवो ते महिमा, अर्थात् जगतमां प्रसिद्ध एवो ते नवपदजीनो

जगमांहें । परतख देखो परगडो ॥ ४ ॥

॥ ढाल ॥ १० मी ॥ हुं उवारी जाउं घूमेरे रहीआला ॥ ए देशी ॥ अथवा चंद्रानन जिन ॥

प्रजाव (नवहद पुरवमां के०) चौदे पूर्वोमां अर्थात् सर्वज्ञ प्रजुए प्ररूपेलां चौदपूर्वरूप आगमोमां (वखो के०) महोटो, अर्थात् सर्वथी श्रेष्ठ (दाख्यो के०) कहेलो छे, अर्थात् श्रीवीतराग प्रजुए प्ररूपेलो छे. के जे सिद्धचक्रजीनो (परतख के०) प्रत्यक्ष, अर्थात् प्रत्यक्षरीते नजरे पडतो एवो (परगडो के०) प्रकट प्रजाव, अर्थात् तेना अतिशय प्रजाववाळा महिमाने (देखो के०) तमो जुओ? अर्थात् आ उंबरराणाना कुष्टनो नाश थवारूप तेना प्रत्यक्ष महिमाने दृष्टिगोचर करी तमो ध्यानमां ल्यो? ॥ ४ ॥

हवे एवी रीते पोताना स्वामिना कुष्ट एवा ते (कोढ के०) कुष्टरोगने (गयो के०) दूर थयेलो, अर्थात् तेना शरीरमांथी नाश पामेलो (देखी के०) जोइने (मयणा के०) ते मयणासुंदरी (मनने नेहे के०) मानसिक स्नेहथी, अर्थात् पोताना हृदयमां अत्यंत स्नेह लावीने

सांनळीयें अरदासरे ॥ मुज सेवकभणी ॥ ए देशी ॥ कोड गयो देवी कहेरे । मयणा मनने नेह-रे ॥ पिउजी धरजोरे रहीआला ॥ देखो तप करतां थइरे । सोना सरखी देहरे ॥ पिउजी० ॥

(कहेरे के०) पोताना स्वामिप्रते कहेवा लागी के (रहीआला पिउजी के०) हे घणा मनोहर स्वामीजी! हे प्रीतमजी! (धरजोरे के०) हवे हुं आपने जे हकीकत कहुं, ते आप आपना ध्यानमां धारण करजो? वळी (हुं वारी जाउं के०) हुं आपना आ सुंदरपणाथी उवारी जाउं छुं, अर्थात् अत्यंत स्नेहपूर्वक हुं आपना उवारणा लेउं छुं. वळी हे प्रीतमजी! (धरजोरे के०) हवे आप आ तपनो हमेशां आदर करजो. वळी (देखो के०) आप प्रत्यक्षपणे जुओ के (तप के०) आ महाप्रभाविक एवो श्रीसिद्धचक्रजीनो तप (करतां के०) करवाथी, अर्थात् हृदयनां शुद्ध परिणामथी ते तपनो आदर करवाथी, (देहरे के०) आपनुं आ शरीर (सोनासरखी के०) सुवर्ण सरखुं, अर्थात् रोगना विनाशथी कंचनसरखा अतिशय सुंदर तेजवाळुं (थइरे के०) थयुं छे. ॥ १ ॥ वळी हे स्वामिनाथ! (ए तप के०) आ तपनो, अर्थात् सिद्धचक्रना आराधन

जगमांहें । परतख देखो परगडो ॥ ४ ॥

॥ ढाल ॥ १० मी ॥ हुं उवारी जाउं वूमेरे रहीआला ॥ ए देशी ॥ अथवा चंद्रानन जिन ॥

प्रनाव (नवदह पुरवमां के०) चौदे पूर्वोमां अर्थात् सर्वज्ञ प्रजुए प्ररूपेलां चौदपूर्वरूप आगमोमां (वमो के०) महोटो, अर्थात् सर्वथी श्रेष्ठ (दाख्यो के०) कहेलो छे, अर्थात् श्रीवीतराग प्रजुए प्ररूपेलो छे. के जे सिद्धचक्रजीनो (परतख के०) प्रत्यक्ष, अर्थात् प्रत्यक्षरीते नजरे पडतो एवो (परगडो के०) प्रकट प्रनाव, अर्थात् तेना अतिशय प्रजाववाळा महिमाने (देखो के०) तमो जुओ? अर्थात् आ उंबरराणाना कुष्टनो नाश थवारूप तेना प्रत्यक्ष महिमाने दृष्टिगोचर करी तमो ध्यानमां ल्यो? ॥ ४ ॥

हवे एवी रीते पोताना स्वामिना कुष्ट एवा ते (कोढ के०) कुष्टरोगने (गयो के०) दूर ... शरीरमांथी नाश पामेलो (देखी के०) जोइने (मयणा के०) ते मयणा- ... अर्थात् स्नेह लावीने

नोरे० ॥ २ ॥ महिमा श्रीजिनधर्मनोरे । मोटो महियलमांहिरे ॥ पीउजी० ॥ हुं वारी० ॥ हवे मिथ्यामति इण नवेरे । मत आणो मनमांहिरे ॥ पीउजी० ॥ हुं वारी० ॥ ३ ॥ आवी मनमां

दान, शील, तप अने भावरूप श्रीजिनेश्वर प्रभुए प्ररूपेला चतुर्विध धर्मनो (महिमा के०) प्रभाव (मोटो के०) महान छे; अर्थात् ते धर्मनुं माहात्म्य घणा घणा अतिशयोवाळुं छे. माटे हे स्वामिनाथ! (हवे के०) हवेथी, अर्थात् आजथीज (इण नवेरे के०) आ भवमां, अर्थात् आपना आ जन्ममां (मनमांहिरे के०) आपना हृदयमां (मिथ्यामति के०) मिथ्यात्वनी बुद्धिने. अर्थात् हरिहर आदिक कुपित देवोने देवतरीके मानवारूप, परिग्रहधारी तापसआदिकने गुरु तरीके मानवारूप, तथा हिंसाआदिक दुषणोथी दुषित एवा वैदिकआदिक धर्मने सुधर्मरूपे मानवारूप मिथ्यात्वबुद्धिने (मत आणो के०) लावशो नही, अर्थात् हवेथी आपना हृदयमां मिथ्यात्वनी बुद्धिने जरापण अवकाश आपशो नही. ॥ ३ ॥ हवे एवी रीतनां ते मयणासुंदरीनां वचनो सांभळीने तेणीना भर्तार एवा ते उंबरराणाना (मनमां के०) हृदयमां (धरमतणां के०)

॥ १ ॥ ए तप ए नवपदतणोरे । क्षण मत मेलो ध्यानरे ॥ पिऊजी० ॥ हुं वारी जाउं ॥ धरजो० ॥ गुरुना चरणतणो घणोरे । ए प्रसाद प्रधानरे ॥ पिऊजी मानोरे रहीयाला ॥ हुं वारी जाउं मा-

रूप आंबिलतपना, तथा (ए नवपदतणोरे के०) अरिहंतआदिक नवे पदोनां (ध्यानरे के०) ध्यानने (क्षण के०) क्षणवार पण, अर्थात् थोडीवार पण (मत मेलो के०) तमो छोडो नही, अर्थात् तमारा हृदयमांथी जरापण ते ध्याननो तमो त्याग करो नही. वळी हे स्वामिनाथ! (गुरुना के०) श्रीगुरुमहाराजना, अर्थात् ते श्रीमुनिचंद्रजी नामना गुरुमहाराजना (चरणतणो के०) चरणकमलना (ए प्रसाद के०) आपना आ कुष्ट रोगनो जे विनाश थयो, ते रूपी प्रसादने (घणोरे के०) अतिशय, तथा (प्रधानरे के०) अत्यंत उत्तम प्रकारनो (मानोरे के०) आप मानजो? अर्थात् आप आपना हृदयमां चोकसपणे मानजो के, फक्त आ श्रीगुरुमहाराजनी कृपाथीज आपना आ दुष्ट रोगनो विनाश थयो छे. ॥ २ ॥ वळी हे स्वामिनाथ! (महियलमांहिरे के०) आ पृथ्वीतलमां (श्रीजिनधर्मनोरे के०) श्रीवीतराग प्रभुए प्ररूपेला धर्मनो, अर्थात्

नेरे० ॥ २ ॥ महिमा श्रीजिनधर्मनोरे । मोटो महियलमांहिरे ॥ पीऊजी० ॥ हुं वारी० ॥ हवे
मिथ्यामति इण नवेरे । मत आणो मनमांहिरे ॥ पीऊजी० ॥ हुं वारी० ॥ ३ ॥ आवी मनमां

दान, शील, तप अने भावरूप श्रीजिनेश्वर प्रभुए प्ररूपेला चतुर्विध धर्मनो (महिमा के०) प्रभाव (मोटो के०) महान छे; अर्थात् ते धर्मनुं माहात्म्य घणा घणा अतिशयोवाळुं छे. माटे हे स्वामिनाथ! (हवे के०) हवेथी, अर्थात् आजथीज (इण नवेरे के०) आ भवमां, अर्थात् आपना आ जन्ममां (मनमांहिरे के०) आपना हृदयमां (मिथ्यामति के०) मिथ्यात्वनी बुद्धिने. अर्थात् हरिहर आदिक दुषित देवोने देवतरीके मानवारूप, परिग्रहधारी तापसआदिकने गुरु तरीके मानवारूप, तथा हिंसाआदिक दुषणोथी दुषित एवा वेदिकआदिक धर्मोने सुधर्मरूपे मानवारूप मिथ्यात्वबुद्धिने (मत आणो के०) लावशो नही, अर्थात् हवेथी आपना हृदयमां मिथ्यात्वनी बुद्धिने जरापण अवकाश आपशो नही. ॥ ३ ॥ हवे एवी रीतनां ते मयणासुंदरीनां वचनो सांभळीने तेणीना भर्तार एवा ते उंबरराणाना (मनमां के०) हृदयमां (धरमतणां के०)

आसतारे । परमतणां फल देखीरे ॥ कुंअर आवेरे अतिभावे ॥ सोनागी कुंअर आवेरे अतिभावे ॥ जिनने वंदे दंपतीरे । दर्शित चित्त सुविशेषरे ॥ कुंअर० ॥ सोनागी० ॥ ३ ॥ जिनघरथी जव

धर्मना अर्थात् जैनधर्मना माहात्म्यनुं, एटले पोते आराधेला एवा श्रीसिद्धचक्रजीए पोताने आपेलुं प्रत्यक्ष फल अर्थात् पाताना रोग दूर थवारूप फलने (देखीरे के०) जोइने, अर्थात् प्रत्यक्ष निरखीने (आसतारे के०) श्रद्धा (आवी के०) तेने प्राप्त थइ, अर्थात् पोताने प्रत्यक्ष प्राप्त थयेलां शुभ फलने जोइने खरेखर आ जैनधर्म अतिशय उत्तम छे, अने तेना आराधनथी शुभ कल्याणनी प्राप्ति थाय छे, एवी रीतनी श्रद्धा तेना हृदयमां दृढपणे प्राप्त थइ अने तेथी (सोनागी के०) सौभाग्यवाळो, अर्थात् महाभाग्यशाळी एवो ते (कुंअर के०) उंबराणो. अर्थात् ते श्रीपाळकुमार (अतिभावे के०) अत्यंत भावपूर्वक, अर्थात् अंतःकरणना अतिशय भावथी (आवेरे के०) आवे छे, अर्थात् पोतानी स्त्री एवी ते मयणासुंदरीनी साथे जिनमंदिरमां आवयो, तथा (दंपतीरे के०) ते बन्ने स्त्री भरतार, अर्थात् ते श्रीपाळकुमार तथा

नीसर्यारे । निरखे जरती एकरे ॥ कामिनी आवेरे तिण ठामे ॥ रुगमगती कामिनी आवेरे तिण

मयणासुंदरी बन्ने (सुविशेषरे के०) विशेष प्रकारे, अर्थात् नैवेद्य तथा पुष्प आदिकनी विशेष प्रकारनी पूजानी सामग्री सहित (हरखितचित्त के०) मनमां हर्ष लावीने, अर्थात् हृदयना अतिशय उल्लासपूर्वक (जिनने के०) श्रीजिनेश्वरप्रभुने, अर्थात् श्रीआदीश्वरप्रभुनी प्रतिमाने (वंदे के०) वंदन करे छे, अर्थात् चैत्यवंदनआदिक करवापूर्वक नमस्कार करे छे. ॥ ४ ॥ हवे एवी रीते जिनवंदन कर्याबाद ते बन्ने स्त्री भर्तार, अर्थात् ते श्रीपालकुमार अने मयणासुंदरी (जव के०) जेवामां (जिनघरथी के०) ते जिनमंदिरमांथी (नीसर्यारे के०) बहार आव्या, तेवामां तेओए (एकरे जरती के०) एक घरडी डोशीने त्यां आवेली (निरखे के०) दीठी. वळी ते (कामिनी के०) स्त्री (तिणठामेरे के०) ते जगोए, अर्थात् ज्यां ते श्रीपालकुमार तथा मयणासुंदरी जिनमंदिरमांथी निकळी उभा हता त्यां (आवेरे के०) आवी, अर्थात् तेमनी पासे आवी; ते घरडी स्त्री केवी छे? तोके (रुगमगती के०) घरडपणने लीधे अशक्त थवाथी

ठामेरे ॥ ऊंबरे दीठी आवतीरे । प्रणमे पाय विवेकरे ॥ जननी आवे रे तिण ठामेरे ॥ ५ ॥ वृष्टि थई वादलविनारे । दूधें वूठा मेहरे ॥ जननी० ॥ मयणा सासुने पगेरे । लागी अतिससनेहरे ॥ जन-

जेणीनुं शरीर ध्रुजी रहेलुं छे एवी ते क्रोशीने (आवतीरे के०) पोतानी पासे आवेली (ऊंबरे के०) ते श्रीपालकुमारे (दीठी के०) जोइ, अर्थात् पोतानी आंखोथी निरखी. तथा तेणीने (जननी के०) पोतानी माता जाणीने (विवेकरे के०) विवेकवडे करीने, अर्थात् पोताना हृदय-मां उत्तम प्रकारनो विवेक लावीने (पाय के०) तेणीना चरणोप्रते (प्रणमे के०) तेणे प्रणाम कर्यो, अर्थात् तेणीना चरणोमां पोतानुं मस्तक नमावीने ते विनयवंत श्रीपालकुमारे पोतानी ते माताने नमस्कार कर्यो. ॥ ५ ॥ हवे एवी रीते अकस्मातपणे पुत्र तथा माताना थयेला मेलापथी (वादलविनारे के०) वादळां विनाज, अर्थात् आकाशमां वादळांओनो घेरावो थया विनाज (वृष्टि के०) मेघवृष्टि (थई के०) थयाजेवुं थयुं. अर्थात् वादळांनो घेरावो थया विनाज वरसादना वरस-

जे सुख लह्युंरे । ते तुज बहू सुपसायरे ॥ जननी समजोरे सुखकारी० ॥ ३ ॥ बोली ढाल दशमी

के०) तने (नीरोग के०) नीरोगीपणुं (किम थयोरे के०) केवी रीते प्राप्त थयुं? अर्थात् तारा शरीरमांथी ते कुष्ट नामनो दुष्ट रोग शीरीते दुर थयो? ते सघळुं वृत्तांत मने कही संभळाव? हवे एवी रीतना पोतानी माताना वचनो सांभळीने श्रीपालकुमार कहेवा लाग्या के (सुखकारी जननी के०) हे सुख उपजावनारी माताजी! (जे नीरोग के०) हुं जे रोगरहित (थयो के०) थयो छुं, तथा (सुख लह्युंरे के०) जे आ सुख में प्राप्त कर्युं छे, अर्थात् मारो कुष्टनो रोग दूर थयाथी मने मारा शरीरमां तथा हृदयमां जे अत्यंत सुख प्राप्त थयुं छे (ते के०) ते सघळो (तुज के०) तमारी (बहूसुपसायरे के०) आ वहुनो पसाय छे, अर्थात् तमारी वहूतरीके प्राप्त थयेली एवी आ मयणासुंदरीनो प्रभाव छे, एटले के तमारी आ वहूना पसायथी हुं निरोगी थइ सुख पाम्यो छुं, ए हकीकतने (समजोरे के०) तमो ध्यानमां लेजो, अर्थात् हुं जे कहुं छुं, ते ... ॥ ३ ॥ एवी रीते (... के०) आ ... कर्ता

नलीरे । ज्ञानसागरं सुखकाररे ॥ नवियां सुणजोरे मनरंगे ॥ कमलप्रभा कहेशे हवेरे । सुतने निज अधिकाररे ॥ नवियां० ॥ ७ ॥ सर्व गाथा ॥ १५६ ॥

श्रीज्ञानसागरजीए (सुखकाररे के०) सुखने करनारी, अर्थात् श्रीपालकुंवरनी पेठे श्रोताजनोना पण सर्व दुःखो टालीने अत्यंत सुख उपजावनारी, तथा (नलीरे के०) सुंदर एवी (दशमी के०) दशमी (ढाल के०) ढाल (घोली के०) श्रोताजनो आगळ कही संभळावी. (हवेरे के०) हवे पछीना अधिकारमां (कमल प्रभा के०) श्रीपालकुंवरनी ते कमलप्रभा नामनी माता (सुतने के०) पोताना पुत्र एवा ते श्रीपालकुमारने (निज के०) पोतानो (अधिकाररे के०) वृत्तांत अर्थात् पोतानी सघळी हकीकत (कहेशे के०) कही बतावशे, अर्थात् पोतानो वृत्तांत पोताना कुंवरने कही संभळावशे, ते संबंधी सघळी हकीकत (नवियां के०) हे नव्यजनो! अर्थात् हे श्रोताजनो! तमो (मनरंगे के०) मनना रंगथी, अर्थात् हृदयमां अत्यंत उल्लास लावीने (सुणजोरे के०) सांभळजो? ॥ ७ ॥

॥ दुहा ॥ कुष्टिना गणमांहे तुज । मूकीने सुण पूत ॥ वछ हुं वैदने पूछवा । कोसंबीये पोहोत ॥ १ ॥ देहरे देव जुहारवा । जव हुं गइ तव एक ॥ ज्ञानी गुरु देखी तिहां । तस प्रणमी

हवे ते कमलप्रभा पोताना पुत्र एवा ते श्रीपालकुंवरने पोतानो वृत्तांत कहे छे के (वच्छ पुत के०) हे मारा व्हाला पुत्र! (सुण के०) तुं सांभल? अर्थात् हुं तने जे मारो वृत्तांत कहुं छुं, ते तुं सांभल? (तुज के०) तने (कुष्टिना के०) ते सातसो कुष्टिओना एकठा थयेला (गणमांहे के०) समूहनी अंदर अर्थात् टोळांमां (मूकीने के०) छोडीने, अर्थात् ते सातसो कोढीआओने तारी सारसंभाळ माटे तने सोंपीने (वैदने पूछवा के०) वैद्यनी तपास माटे, अर्थात् तने लागेलो आ कुष्टनो रोग हवे केम दूर थाय? तेना उपायमाटे कोइ वैद्यनी सलाह लेवा माटे (हुं के०) हुं (कोसंबीयें के०) कोसांबी नामनी नगरीमां (पोहोत के०) पहोंची, अर्थात् ते कुष्टरोगने मटाडनारो वैद्य कोशांबी नगरीमां रहे छे, एवी रीतना समाचार मळवाथी हुं तेनी सलाह लेवा माटे कोसांबी नगरीमां गइ. ॥ १ ॥ वळी त्यां ते कोसांबी नगरीमां पहोंच्याबाद

सुविवेक ॥ २ ॥ कह्युं प्रभुजी पाशे कदे । नीरोगी मुज जात ॥ तव ज्ञानी कहे श्राविका । सांजल

(जव के०) ज्यारे (हुं के०) हुं (देहरे के०) देवालयमां, अर्थात् श्रीजिनेश्वरप्रभुना मंदिरमां (देव के०) श्रीजिनेश्वरप्रभुना (जुहारवा के०) दर्शन करवा माटे (गइ के०) हुं पहोंची, अर्थात् ते कोशांबी नगरीमां रहेला श्रीजिनेश्वरप्रभुना मंदिरमां ज्यारे हुं प्रभुना दर्शन करवाने गइ (तव के०) तेटलामां (तिहां के०) ते जिनमंदिरमां (एक के०) कोइ एक (ज्ञानी गुरु के०) ज्ञानवंत गुरुमहाराजने, अर्थात् कोइएक अवधिज्ञानआदिक ज्ञानवाळा गुरुमहाराजने (देखी के०) जोइने, अर्थात् तेवा कोइक गुरुमहाराज म्हारी दृष्टिए पम्याथी हुं (तस के०) तेमने, (सुविवेक के०) उत्तम प्रकारना विवेकथी, अर्थात् हृदयमां अत्यंत विनयजाव लावीने (प्रणमी के०) नमी, अर्थात् ते गुरुमहाराजना चरणकमलोप्रते में विनयथी नमस्कार कर्यो. ॥ २ ॥ त्यार पाद में (कह्युं के०) ते गुरुमहाराजने विनंति करी पूछ्युं के (प्रभुजी के०) हे गुरुमहाराज! (मुज के०) मारो (जात के०) पुत्र, अर्थात् मारो श्रीपालनामनो पुत्र, के जे कुष्टरोगनो भोग

साची वात ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ ११ मी ॥ बिंदलीनी देशी ॥ अथवा-श्रुतपद नमीयें जावे जवियां । श्रुत छे जगत आधारजी ॥ ए देशी ॥ मालवपतितनुजा रूमी । ते तो परण्यो चतुराचूमीहो ॥ तुज सुत सोभागी

थइ पड्यो छे ते (कदे के०) क्यारे (नीरोगी के०) रोगरहित (थाशे के०) थशे, अर्थात् मारा ते पुत्रनो कुष्टरोग दूर थइ क्यारे ते रोगरहित थशे? (तव के०) त्यारे, अर्थात् मारां ते वचनो सांजळ्यावाद (ज्ञानी के०) ज्ञानवंत एवा ते गुरुमहाराज पोताना निर्मल ज्ञानथी जोइने (कहे के०) मने कहेवा लाग्या के (श्राविका के०) हे उत्तम श्राविका! (साची के०) खरेखरी (वात के०) हकीकत (सांजळ के०) तुं सांजळ? अर्थात् हुं तने तारा पुत्रना संबंधमां जे सत्य हकीकत कहुं छुं, ते तुं लक्षपूर्वक सांजळ? ॥ ३ ॥

हवे ते ज्ञानी गुरुमहाराजे मने कह्युं के (ते तो के०) ते तो (तुज के०) तारो (सोजागी के०) सोजाग्यवाळो, अर्थात् उत्तम प्रकारना जाग्यवाळो (सुत के०) सुत, अर्थात् तारो ते

मयणसुंदरी इण नामें । उजेणी नयरीठामें हो ॥ तुज० ॥ १ ॥ तेणे श्रीगुरु उपदेशे । सेव्या

श्रीपालनामनो भाग्यशाली पुत्र (उजेणी नयरीठामेंहो के०) उज्जयनी नामनी नगरीनी अंदर (रूडी के०) उत्तम, अर्थात् शील; रूप, सौभाग्य आदिक सर्व गुणोवाळी; तथा (चतुराचूडी के०) चतुर स्त्रीउंमां चूडामणिसरीखी, अर्थात् सघळी कलावंत स्त्रीउंमां मुकुटसरीखी, तथा (मयणसुंदरी इण नामें के०) मयणासुंदरी नामनी, अर्थात् जेणीनुं मयणासुंदरी नाम छे एवी (मालवपतितनुजा के०) मालवपतिनी पुत्रीने, अर्थात् मालवादेशना प्रजापाल नामना राजानी पुत्रीने (परण्यो के०) परण्यो छे, अर्थात् मयणासुंदरी नामनी राजपुत्रीनीसाथे तेना लग्न थयां छे. ॥ १ ॥ वळी (तेणे के०) तारा ते श्रीपाल नामना कुंवरे (श्रीगुरु उपदेशे के०) श्रीगुरुमहाराजना उपदेशथी, अर्थात् श्रीमुनिचंद्रजी नामना उत्तम गुरुमहाराजनो उपदेश सांभळीने (सुविशेषेहो के०) विशेष प्रकारे, अर्थात् सर्व प्रकारनी विधिपूर्वक (सिद्धचक्र के०) श्रीसिद्धचक्रजीने, अर्थात् श्री अरिहंतआदिक नवपदोने (सेव्या के०) आराध्या छे, अर्थात् आंबेलनी ओळीपूर्वक तेमणे

सिद्धचक्र सुविशेषेहो ॥ तुज० ॥ थई कंचनवरणी काया । तप धर्मतणे सुपसायहो ॥ तुज० ॥ २ ॥
इम निसुणी आणंद पावी । अनुक्रमें तिहांथी हुं आवीहो ॥ सुण सुत सोनागी ॥ हवे मयणाने

शुद्ध भावथी श्रीसिद्धचक्रजीनुं आराधन करेलुं छे. अने एवी रीते (तपधर्मतणे के०) तप अने धर्मना (सुपसायहो के०) उत्तम पसायथी, अर्थात् ते आंबिलतपना तथा सिद्धचक्रना आराधनना प्रतापथी (काया के०) ते तारा श्रीपाल नामना पुत्रनी काया (कंचनवरणी के०) सुवर्ण सरखा वर्णवाळी अर्थात् कंचनसरखा निर्मल वर्णवाळी (थइ के०) थइ छे. ॥ २ ॥ (इम के०) एवी रीतना ते ज्ञानी गुरुमहाराजे कहेलां वचनो (निसुणी के०) सांभळीने, अर्थात् ते गुरुमहाराजे कहेलां वचनोने सत्य मानी ते पर श्रद्धा लावीने (आणंद पावी के०) आनंद पामीने, अर्थात् हृदयमां अत्यंत उल्लास लावीने (अनुक्रमे के०) क्रमवडे, अर्थात् दरमजले प्रयाण करती थकी (तिहांथी के०) ते कोसांबी नगरीथी निकळीने (हुं के०) हुं (आवी के०) तारी पासे अहीं आवी पहोंची छुं. (हवे के०) घटलामां (सुगुण के०) उत्तम गुणोवडे करीने. अर्थात

... सुगुणविख्याताहो ॥ सुंदरी शशिवयणी ॥ ३ ॥ पुत्री पुण्यपाल निज नाइ । रही पीहरमां तेह जाइहो ॥ मुं० ॥ इक दिन देहरेथी वलतां । दीठी मयणा नीकलतांहो ॥

... गांभीर्य आदिक उत्तम प्रकारना गुणोवडे करीने (विख्याताहो के०) प्रख्यात एवी, अर्थात् ... प्रसिद्ध थयेली. तथा (सुंदरी के०) रूप आदिकथी मनोहर एवी; अने (शशिवयणी के० ... मुखवाली, एवी (रूपसुंदरी माता के०) मयणासुंदरीनी रूपसुंदरी नामनी ... मयणाने दुःखे के०) मयणासुंदरीना दुःखथी, अर्थात् पोताना स्वामी एवा प्रजापाल राजाए पोतानी ... पुत्री मयणासुंदरीने कुष्टी उंबरराणा साथे परणाववाथी हृदयमां अत्यंत दुःख ... ॥ ३ ॥ (निज नाइ के०) पोताना नाइ एवा (पुण्यपाल के०) पुण्यपालने (पुत्री के०) ... अर्थात् तेनी सलाह लइने (तेह के०) मयणासुंदरीनी माता अने प्रजापालराजानी राणी एवी ते रूपसुंदरी (जाईहो के०) जइने, अर्थात् पोताना स्वामिना मेहेलनो त्याग करीने ...थकी (पीहरमां के०) पोताना पियरमां, अर्थात् पोताना नाइ एवा ते पुण्यपालने घेर

॥ सुं० ॥ ४ ॥ सुरूप पुरुष इक साथे । सासुवहू वलग्यां हाथेहो ॥ सुं० ॥ कहे रूपसुंदरी विस-

जइने (रही के०) रहेवा लागी. हवे त्यारबाद (इक दिन के०) एक दिवसे (देहरेथी के०) जिनमंदिरमांथी (वसतां के०) पाछी निकळतां, अर्थात् जिनमंदिरमां जइ त्यां जिनेश्वर प्रभुनी प्रतिमाना दर्शन करी पाछा वळतांथकां ते रूपसुंदरी राणीए (मयणा के०) मयणासुंदरीने, अर्थात् पोतानी ते मयणासुंदरी नामनी पुत्रीने (नीकसतांहो के०) बहार आवती, अर्थात् तेणीने पण प्रभुना दर्शन करी जिनमंदिरमांथी बहार निकळती (दीठी के०) जोइ, अर्थात् नजरे निहाळी. ॥ ४ ॥ हवे ते समये (सुरूप के०) कामदेव सरखा अत्यंत उत्तम स्वरूपवाळो (इक के०) कोइएक (पुरुष के०) पुरुष (साथे के०) तेणीनी साथे त्यां श्रीजिनेश्वर प्रभुना दर्शन करीने बहार निकळेलो छे, तथा (सासुवहू के०) सासु अने वहू, अर्थात् श्रीपालकुमारनी माता कमलप्रभा, तथा तेणीनी स्त्री एवी ते मयणासुंदरी (हाथेहो वलग्यां के०) एक

... काण अकारज जाणीहो ॥ सुं० ॥५॥ पमी पुत्री तिणं ठाइं । कूखें पडिजे वज्र न कां-

कालेलो छे. हवे एवी रीते पोतानी पुत्री एवी ते मयणासुंदरीनी साथे कोइएक महास्वरूपवान पुरुषने जोतां थकां (विलखाणी के०) विलखी थइ गयेली, अर्थात् शोकसहित गजरादमां पडेली एवी ते (रूपसुंदरी के०) मयणासुंदरीनी माता एवी ते रूपसुंदरी राणी (कहे के०) कहेवा लागी के, अरेरे! दुष्ट पुत्री! (जाणीहो के०) जाणी बुझीने, अर्थात् मनना इरादामुजब तें आ (काण के०) शुं (अकारज के०) अकार्य (कर्यो के०) कर्युं छे? अर्थात् तने तारा पिताए परणावेला एवा ते कुष्टी उंबरराणाने छोडीने आ बीजा स्वरूपवंत पुरुषने स्वीकारवारूप महा अनर्थ तें जाणी बुझीने शामाटे कर्यो छे? ॥ ५ ॥ वळी (कूखें के०) मारी कुखमां, अर्थात् मारा उदरमां तुं जे (पुत्री के०) पुत्रीपणे (पमी के०) उत्पन्न थइ छुं, अर्थात् मारी कूखमां तें जे पुत्रीपणे जन्म लीधेलो छे (तिण ठाइं के०) तेने बदले (वज्र के०) वज्र (कांइहो के०) केम (न पमिजे) पड्यो नहीं? अर्थात् तारासरखी कुलखंपण पुत्रीने बदले मारा उदर उपर वज्र पडी

॥ ७ ॥ दीधो शीलरतन उमाकी।।जिनधर्मने लाज लगाडीहो ॥ सुं० ॥ तनुजामरणथी तेह।

(उवर के०) उंबरराणाने, अर्थात् तारा पिताए तने परणावेला एवा तारा स्वामी ते कुष्टी उंबरराणाने तें (किहां के०) कये स्थानके (मूकी दीधोहो के०) मेली दीधो? अर्थात् तेनो त्याग करीने तुं तेने क्यां मेली आवी छो? वळी (पुत्री के०) हे पुत्री! (हाहाहा के०) हाय हाय! (मुजने के०) मने, अर्थात् तने जन्म आपनारी एवी तारी माता जे हुं, तेने पण तें (लजवी के०) लज्जित करी छे, अर्थात् ताराजेवी दुराचारी पुत्रीथी मने पण दुनीयामां शरमावा जेवुं थयुं छे केमके लोको समक्ष हवे हुं मारुं मुख पण बतावी शकीश नहीं, अने तेटला माटे (तुजनेहो के०) तने (धिगधिगरे) धिक्कार छे, धिक्कार छे! ॥ ७ ॥ वळी हे पुत्री! आवुं अकार्य करीने तें तारा (शीलरतन के०) शीयलरूपी रत्नने (उमाकी दीधो के०) फेंकी दीधुं छे, अर्थात् तें तारुं शीयलरूपी रत्न दुनीयनी कंइ पण दरकार कर्याविना, तथा तारा पोताना हितनो पण विचार कर्याविना तें दूर फेंकी दीधुं छे. वळी आवुं दुराचरण आदरीने तें (जिनधर्मने के०) श्रीवीत-

तुज्ञ जमाई । नवि खंडशुं शील में माईह्रो ॥ मुं० ॥ नवि लोपुं जिननी आण । जोपश्चिम उगे भाणह्रो ॥ मुं० ॥ १० ॥ नव कहे कमला इण वात । कांई करो सतीनी तातह्रो ॥ मुं० ॥ पह

वेलो मारो नर्तार ते उंबरराणो हवे कुष्टरोगथी रहित थयेलो छे, तेमज (में के०) में पण (शील के०) मारुं शीयल (नवि खंडशुं के०) खंडित कर्युं नथी, अर्थात् तमो जेम धारोछो, तेम में मारा ते कुष्टी स्वामीनो त्याग करी बीजा कोइ पण अन्य पुरुषनो संग कर्यो नथी. वळी हे मालाजी ! (जो के०) कदाच (भाणह्रो के०) सूर्य पण (पश्चिम के०) पश्चिमदिशामां (उगे के०) उदय पामे, तोपण (जिननी के०) श्रीवीतराग प्रभुनी (आण के०) आज्ञाने (नवि लोपुं के०) हुं खंडित करुं तेम नथी. अर्थात् सूर्य पोतानी पूर्व दिशा छोडीने कदापि पण पश्चिम दिशामां उदय पामतो नथी, तेम हुं पण मारुं शीलव्रत लोपीने कदापि पण जिनेश्वर प्रभुनी आज्ञानो भंग करुं तेम नथी. ॥ १० ॥ हवे (तव के०) ते वखते, अर्थात् उपर जणाव्यामुजब मयणासुं-
...वारे संवाद चालो रह्यो हतो. ते समये (कमला के०) ते

... सपराणोहो ॥ मुं० ॥ ११ ॥ तुज पुत्रीने सपसाई । सिरूपक

श्रीपालकुमारनी कमलप्रभा नामनी माता (इण वात के०) आवी रीतनी वात (कहे के०) कहेवा लागी, अर्थात मयणासुंदरीनी माताने पोतानी पुत्रीने धिक्कारती जोइने ते बोली उठी के, हे रूपसुंदरी ! तमो (मतीनी के०) मतीसमान एवी आ तमारी पुत्री मयणासुंदरीनी (तातहो के०) निंदा (कांइ करो के०) शामाटे करो छो ? अर्थात् महासती एवी तमारी आ पुत्रीपर जुठुं कलंक चडावी शामाटे तेणीने कलंकित करो छो ? कारण के (एह तो के०) आ तो, अर्थात तमारी पासे उभेलो आ प्रत्यक्ष देखातो पुरुष (ते के०) तेज (उंबरराणो के०) उंबरराणो छे, अर्थात तमारा स्वामीए तमारी पुत्रीने जे उंबरराणासाथे परणावी हती, तेज आ उंबरराणो छे, परंतु ते शिवाय कोइ बीजो पुरुष नथी. वळी (रोग के०) तेनो कुष्टरोग (गयो के०) दूर थयो छे, अने तेथी ते (सपराणो के०) निरोगी शरीरवाळो, अर्थात् कंचनसरखा निर्मल शरीरवाळो (थयो के०) हवे थयो छे. एटले के तेना रोगना टळवाथी

थया सुखदाईहो ॥ सुं० ॥ अगीआरमी ए कही ढाल । न्यायसागरे अमीयरसालहो ॥ सुं० ॥ १२ ॥

तेना शरीरनुं स्वरूप फरी जवाथी तमो तेने ओळखी शक्या नथी ॥ ११ ॥ वळी हे रूपसुंदरी ! (तुज के०) तमारी (पुत्रीने के०) आ मयणासुंदरी नामनी पुत्रीना (सुपसाइ के०) उत्तम प्रभावथी, अर्थात् तेणीना शीलआदिक गुणो तथा तेणीनी जैन धर्मपरनी श्रद्धाना प्रतापथी (सिद्धचक्र के०) श्रीसिद्धचक्रजी महाराज (सुखदाई हो के०) सुख आपनारा (थया के०) नीवड्या छे, अर्थात् तमारी आ महासतीसमान मयणासुंदरी पुत्रीए, तथा आ उंबरराणाए सुगुरुना उपदेशथी आंबेलतपपूर्वक श्रीसिद्धचक्रजी महाराजनुं आराधन कर्युं छे, अने तेवी रीतना धर्मपसायथी आ उंबरराणानो कुष्टरोग दूर थइ ते निर्मल शरीरवाळो थयो छे. एवी रीते (न्यानसागरे के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजीए (अमीयरसालहो के०) अमृतसरखा मनोहार रसवाळी, अर्थात् जे सांभळवाथी श्रोताओने अत्यंत आनंद उपजे एवी (ए के०) आ (अगीआरमी के०) अग्यारमी (ढाल के०) ढाळ (कही के०) वर्णवी छे ॥ १२ ॥

॥ डुहा सोरठी ॥ रूपसुंदरी कहे एह । सोनागी तुज सुत नला ॥ तोपण सुणीयें प्रेम । कहोने तुमचुं कवण कुल ॥ १ ॥ अंगदेस अनिराम । अलकासी चंपापुरी ॥ नृप सिंहरथ इण नाम । कमल-

हवे एवी रीतनां कमलप्रभानां वचनो सांभळीने आश्चर्यसहित आनंद पामेली एवी (रूप-
सुंदरी के०) मयणासुंदरीनी माता एवी ते (रूपसुंदरी (कहे के०) कहेवा लागी, अर्थात् ते
कमलप्रभा प्रते कहेवा लागी के, हे कमलप्रजा! (एह के०) आ (तुज के०) तमारो (सुत
के०) पुत्र (सोजागी के०) उत्तम जाग्यवाळो, अर्थात् महाजाग्यशाली, तथा (नलो के०)
सज्जन देखाय छे, अने तेथी जो के तमारुं कुल उत्तम छे, एवुं अनुमान थाय छे (तोपण के०)
तथापि (प्रेम के०) प्रीतिपूर्वक (सुणीयें के०) हुं जे तमोने कहुं ते तमो सांभळो? अर्थात् हुं
जे कंइ तमोने पूछुं, तेनो मने संतोषकारक प्रत्युत्तर तमो आपो! एम कही तेणीए कमलप्रजाने
कह्युं के (तुमचुं के०) तमारुं (कवण के०) कयुं (कुल के०) कुल छे? अर्थात् तमारा सासरानुं
कयुं कुल छे? ते (कहोने के०) मने कही संजळावो? ॥ १ ॥ हवे एवी रीतनां रूपसुंदरीनां

प्रभा तेहनी प्रिया ॥ २ ॥ प्रसव्यो तेणीयें बाल। देवकुमर अतिदीपतो ॥ कुंअर श्रीश्रीपाल। थयो

वचनो सांभळीने कमलप्रभा कहेवा लागी के, हे रूपसुंदरी! (अंगदेस के०) अंग नामनो देश (अभिराम के०) अतिशय सुंदर छे, अर्थात् धनधान्य आदिकनी समृद्धिथी भरेलो छे, तथा ते देशमां (अलकापुरी के०) अलकानगरी सरखी, अर्थात् देवोनी नगरी सरखी अतिशय शोभावाळी (चंपापुरी के०) चंपा नामनी नगरी छे. हवे ते चंपानगरीमां (सिंहरथ के०) सिंहरथ (इणनाम के०) एवा नामनो (नृप के०) राजा राज्य करतो हतो. (तेहनी के०) तेनी, अर्थात् ते सिंहरथ राजानी (कमलप्रभा के०) कमलप्रभा नामनी (प्रिया के०) राणी छे. ॥ २ ॥ (तेणीयें के०) ते कमलप्रभा राणीये (बाल के०) बाळकने, अर्थात् एक पुत्रने (प्रसव्यो के०) जन्म आप्यो. हवे ते पुत्र केवो छे? तो के, (देवकुमर के०) देवकुमारनी पेठे, अर्थात् देवोना कुमारसरखो (अतिदीपतो के०) अत्यंत तेजस्वी छे, अर्थात् तेना शरीरनी कांति अत्यंत दीपायमान छे. एवो ते (श्रीश्रीपाल के०) भाग्यशाळी श्रीपाल नामनो (कुंअर के०) कुमार, अर्थात्

अनुक्रमें दोय वरसनो ॥ ३ ॥ कीधो भूपति काल । मतिसागर मुहते तिस्ये ॥ पाटे ठव्यो ततकाल । वेहु वरसनो वाल ते ॥ ४ ॥

ते कमलप्रभानो पुत्र (अनुक्रमें के०) धीमे धीमे वधथी वृद्धि पामतोथको (दोय वरसनो के०) वे वर्षोनी उमरनो थयो, तेटलामां (नृपति के०) राजाए, अर्थात् ते श्रीपालकुमारना पिता एवा ते सिंहरथ राजाए (काल कीधो के०) काल कर्यो, अर्थात् ते राजा मरणने शरण थयो. पछी त्यारबाद (तिस्ये के०) ते सिंहरथ राजाना (मतिसागर के०) मतिसागर नामना (मुहते के०) मंत्रीश्वरे (ततकाल के०) तेज वखते, अर्थात् ज्यारे राजा मरण पाम्यो तेज समये (ते के०) उपर कहेला एवा (वेहु वरसनो वाल के०) वे वरसना बालकने, अर्थात् जेनी उमर हजु फक्त वे वर्षोनीज थयेली छे, एवा ते राजाना पुत्र श्रीपालकुमारने (पाटे ठव्यो के०) गादीए बेसाड्यो, अर्थात् तेना पिता सिंहरथ राजानी राज्यगादीपर राजानगीके तेनो राज्याभिषेक कर्यो. ॥ ४ ॥

॥ ढाल ॥ १२ मी ॥ हो मतवाले साजनां ॥ ए देशी ॥ अथवा–अवर इस्यो नय सांजली । एक मद्दे ववहारोरे ॥ ए देशी ॥ लघु जाई सिंहरयतणो । अजितसेन इण नामोरे ॥ उमराव सघला फेटवी । सेना मेलवी तामोरे ॥ १ ॥ चंपापुरी आव्यो धसी । इम आटोप धरंतोरे ॥

हवे (तामोरे के०) एटलामां, अर्थात् मारा ते वालक श्रीपालकुमारने ज्यारे ते मतिसागरमंत्रीए चंपापुरीनी गादीपर वेसाड्यो त्यारे (सिंहरयतणो के०) मारा स्वामी एवा ते सिंहरथराजानो (अजितसेन के०) अजितसेन (इण नामोरे के०) एवा नामनो, अर्थात् जेनुं अजितसेन नाम छे एवो (लघु भाइ के०) न्हानो जाइ, अर्थात् मारो देवर (सघला के०) सर्व (उमराव के०) सरदारोने, अर्थात् सामंत, सेनापति आदिक राज्यना सघळा अधिकारीउने (फेटवी के०) फोडीने, अर्थात् तेमने द्रव्य आदिकनी लांच आपी पोताना पक्षमां जेळवीने, तथा (सेना के०) सैन्यने, अर्थात् हाथी, घोडा, रथ पायदळ आदिक चतुरंगी सेनाने (मेलवी के०) एकठी करीने ॥ १ ॥ (इम के०) एवी रीतनी मोटी चतुरंगी सेनानो (आटोप के०) आडंबर (धरं-

निशामझाररे ॥ मुज अंगजने मारवा । थया केडे सुभट तेवाररे ॥ चंपा० ॥ ३ ॥ मारगविच जातां

के०) पुत्रने, अर्थात् मारा ते बालपुत्र श्रीपालकुमारने (लेइ के०) उपाडीने, अर्थात् मारी कांखमां बेसाडीने (तिहांथकी के०) त्यांथी, अर्थात् ते चंपानगरीमांथी (निशामझाररे के०) रात्रीए (नाठी के०) नाशी गइ, अर्थात् मारा पुत्रने मृत्युथी बचाववा माटे हुं तेने कांखमां बेसाडी रात लेइ त्यांथी गुपचुप कोइ न जाणे तेम नाशी छुटी. हवे (तेवाररे के०) तेज वखते मने त्यांथी पुत्रसहित नाशी गएली जोइने (मुज के०) मारा (अंगजने के०) पुत्रने, अर्थात् मारा ते श्रीपालकुमारने (मारवा के०) मारी नाखवा माटे, अर्थात् तेने प्राणरहित करवा माटे (सुभट के०) योद्धाओ, अर्थात् मारा देवर एवा ते अजितसेने मोकलेला सुभटो (केडे थया के०) मारी पाछळ लाग्या, अर्थात् ज्यां हुं नाशती हती त्यां मारी पाछळ धसी आव्या. ॥ ३ ॥ हवे एवी रीते (जातां के०) नाशतां थकां, अर्थात् हुं मारा पुत्रसहित ज्यारे नाशती हती त्यारे (मारगविच के०) मार्गनी अंदर, अर्थात् मारा नाशवाना रस्तामांज (कुष्ठि सयसातसुं के०)

मल्युं । कुष्टि सयसाननुं पेढुंरे ॥ तेहने देखीने घणुं । बीहती आंसुडां रेढुंरे ॥ चंपा० ॥ ४ ॥ घो- साथी नय ते कहे । तुं धर्मब्हेन गो अमारेरे ॥ अमने पण तुं जाणजे । ए धर्मबंधव छे म्हारेरे

मानमो कुष्टिउनुं, अर्थात् जेउने कुष्टनो रोग लागु पड्यो छे, एवा एकठा थयेला सातसो पुरुषोनुं (पेढुंरे के०) टोळुं, अर्थात् तेउनो समुदाय (मल्युं के०) मने सामुं मल्युं (तेहने के०) तेउने, अर्थात् ते कुष्टिउना टोळांने (देखीने के०) जोइने, अर्थात् नजरे निहाळवाथी (घणुं बीहती के०) अतिशय डरवा लागी, अर्थात् आ लोको कोइ शत्रुना लश्करी माणसो हशे, एवी देहेशतथी हुं घणोज नय पामवा लागी अने (आंसुडां रेढुंरे के०) आंसुउं पाडवा लागी, अर्थात् ते नयने लीधे मारी आंखोमांथी आंसुउनी धारा चालवा लागी. ॥ ४ ॥ (तब के०) तेटलामां अर्थात् हुं उपर मुजब ज्यारे भय पामती उभी हती, ते समये (ते के०) ते कुष्टीउ (बोलाथी के०) मने मधुर वचनोपूर्वक बोलावीने (कहे के०) कहेवा लाग्या के (तुं के०) तुं तो (अमारे रे के०) अमारी (धर्मब्हेन गो के०) धर्मसंबंधि ब्हेनसमान गो, अर्थात् तारे अमाराथी जरा पण डरवाजेवं

॥ चंपा० ॥ ५ ॥ एम कही वेसर ऊपरे । चढावीने चाल्या जेवारेरे ॥ अजितसेनना सुजट ते ।

नथी, अमोए तने अमारी साधर्मिक व्हेनतरीके लेखेली वे. वळी (अमने पण के०) अमोने पण अर्थात् अमो सघळा सातसो पुरुषोने पण (तुं के०) तुं (जाणजे के०) एम समजजे के, अर्थात् तारा हृदयमां एम धारजे के (ए के०) आ सघळा (म्हारेरे के०) म्हारा (धर्मबंधव वे के०) साधर्मिक बंधुउं वे, अर्थात् अमो सघळाने तारे तारा साधर्मिक बंधुसमान लेखवा ॥५॥ (एम कही के०) एवी रीते कहीने, अर्थात् एवी रीते मधुर वचनोथी मने आश्वासन देइने, तथा मने मारा पुत्रसहित वेसरऊपरे के० खच्चरउपर (चढावीने के०) चमावीने, अर्थात् निश्चलपणे सुखेसमाधे वेसाडीने (जेवारेरे के०) जेवामां (चाल्या के०) तेउं सघळा मने साथे लेइ मार्गमां आगळ चालवा लाग्या (तेवारेरे के०) तेटलामां, अर्थात् अमो सघळा आगळ चालता थया ते समये (अजितसेनना के०) ते मारा देवर अजितसेने मारा पुत्रने मारवा माटे मोकलेला (ते ... अर्थात् अमारी पाछळना मार्गथी (आव्या

रखे एहमां जल्ये । वलगे इम जाणी आगरे ॥ चंपा० ॥ ७ ॥ अनुक्रमे उजेणी पूरी । हुं कमल-
प्रभा इहां आवीरे ॥ ए सघली अम कूलतणी । तुमने कही वात सुणावीरे ॥ चंपा० ॥ ८ ॥ नृप

नमां जय पामवा लाग्या. ॥ ७ ॥ त्यार पछी केटलोक काळ गयाबाद मारा ते पुत्रने ते कुष्टिओना टोळामां रहेवाथी चेप लागवावडे कुष्टनो ते दुष्ट रोग लागु पड्यो, अने ते मटवानो उपाय शोधवामाटे हुं तेवा वैद्यनी तपासमाटे कोसांबी नगरीमां गइ, अने त्यां ज्ञानी गुरुना मेलापथी मारा पुत्रना कुष्टरोगना विनाशनी वात में तेमनी पासेथी सांभळी, अने त्यारबाद (हुं कमलप्रभा के०) आ तमारी पासे बेठेली हुं तेज कमलप्रभा (अनुक्रमें के०) अनुक्रमवडे, एटले ते कोशांबी नगरीथी चालीने मजल करती थकी (इहां के०) अहीं तमारी पासे (उजेणी पूरी के०) आ उजयनी नामनी नगरीमां (आवी के०) आवी पहोंची छुं. तथा एवी रीते (अम के०) अमारां (कूलतणी के०) गोत्रनी अर्थात् मारा सासरीयाना कुलसंवंधि (ए के०) आ, अर्थात् तमोने व- ... (वात के०) हकीकत, अर्थात् अमारां कुलसंबंधि

सिंहरथनो सुत सुणी । रूपसुंदरी हरखाणी रे ॥ बारमी ढाले सांभलो । कहे न्यानसागर एह वाणीरे ॥ चंपा० ॥ ७ ॥ सर्व गाथा ॥ १०५ ॥

सर्व प्रकारनी सत्य हकीकत (तुमने के०) तमोने, अर्थात् अमारां वेवण एवां तमोने (सुणावीर कहो के०) संभळावी दीधी अर्थात् तमारा आगळ में मारी सघळी सत्य हकीकत निवेदन करी छे. ॥ ७ ॥ हवे एवी रीते श्रीपालकुमारनी माता एवी ते कमलप्रभाए कहेला वृत्तांतथी पोतानी पुत्री मयणासुंदरीना भर्तार एवा ते उंबरराणाने (नृप सिंहरथनो के०) सिंहरथ राजानो, अर्थात् चंपापुरीना राजा एवा सिंहरथनो (सुत के०) पुत्र (सुणी के०) जाणीने (रूपसुंदरी के०) ते रूपसुंदरी अर्थात् मयणासुंदरीनी माता (हरखाणीरे के०) हर्ष पामी, अर्थात् अहो ! मारी पुत्रीने तो धर्मना पसायथी उत्तम राजकुलमां जन्मेलो एवो श्रीपालकुमार नामनो भर्तार प्राप्त थयो छे, एम विचारीने ते पोताना हृदयमां अत्यंत आनंद पामवा लागी. (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा न्यानसागरजी (कहे के०) श्रोताजननोने उद्देशीने कहे छे के (बारमी

॥ दुहा ॥ रूपसुंदरी निजबंधुने । जई कह्यो सवि विरतंत ॥ जामाता जाणेजिने । तेडे

ढाले के०) आ रासनी बारमी ढालमां (एह के०) उपर वर्णन कर्यामुजबनी (वाणीरे के०) वाणी (सांभलो के०) हे जव्यजनो ! तमो श्रवण करो ? ॥ ए ॥

हवे (रूपसुंदरी के०) ते रूपसुंदरीए, अर्थात् मयणासुंदरीनी माताए (जई के०) जइने, अर्थात् ते कमलप्रजा पासेथी आवीने (निजबंधुने के०) पोताना भाइने, अर्थात् पोताना जाइ एवा ते पुण्यपालने (सवि के०) सघळो, अर्थात् कमलप्रभाए वर्णवेलो सघळो (विरतंत के०) वृत्तांत, अर्थात् पोतानी पुत्री मयणासुंदरीनो जर्तार चंपापुरीना राजा सिंहरथ राजानो श्रीपाल नामनो पुत्र छे, इत्यादिक कमलप्रभाए कहेलो सघळो वृत्तांत (कह्यो के०) कही संभळाव्यो. ते सांजळी पुण्यपाल (अत्यंत के०) अतिशय (हरख के०) हर्षथी, अर्थात् पोताना हृदयमां घणोज आनंद पामीने (जामाता के०) ते जमाइने, अर्थात् मयणासुंदरीना स्वामी एवा ते श्रीपालकुमारने, अने (जाणेजिने के०) पोतानी जाणेजी एवी ते मयणासुंदरीने (तेडे के०)

टक गीत विनोद ॥ २ ॥ वसतां रयवाडीथकी । प्रजापाल भूपाल ॥ दीठा बेठा गोखमां । मयणा ने श्रीपाल ॥ ३ ॥

पोता विषयसंबंधि (सुख के०) सुखोने (विलसे के०) भोगवी रहेला छे. ॥ २ ॥ हवे एटलामां एक दिवसे (प्रजापाल भूपाल के०) उज्जयनी नगरीना स्वामी, तथा मयणासुंदरीना पिता एवा ते प्रजापाल नामना राजाए (रयवाडीथकी के०) घोडा खेलाववानी क्रीडा कर्याबाद त्यांथी (वसतां के०) पाछा वळतांथकां (गोखमां के०) झरुखामां, अर्थात् ते राजमार्गपर आवेला पोताना शाळा पुण्यपालना मेहेलना झरुखामां (बेठा के०) बेठेला (मयणा के०) ते मयणासुंदरीने, अर्थात् पोतानी पुत्री मयणासुंदरीने (ने के०) तथा (श्रीपाल के०) श्रीपालकुमारने (दीठा के०) जोया, अर्थात् ते मयणासुंदरी तथा श्रीपालकुमारने ते झरुखामां साथे बेठेला पोताना नेत्रोवडे दिठामा ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ १३ मी ॥ राग धोरणी ॥ स्वजन शांति मन मोहिउं ॥ ए देशी ॥ अथवा–देश मनोहर मालवो । निरुपम नयरी उजेण ॥ ललना ॥ ए देशी ॥ प्रजापाल राजा कहे । मयणाने

हवे एवी रीते कोइ महाख्वरूपवान पुरुष साथे (मयणाने हो के०) पोतानी पुत्री एवी ते मयणासुंदरीने झरूखामां बेठेली (देखीने के०) जोइने (प्रजापाल राजा के०) ते प्रजापाल राजा, अर्थात् तेणीनो पिता एवो ते प्रजापाल भूपति (एम के०) आवी रीते, अर्थात् नीचे वर्णन कर्या मुजब (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, अर्थात् पोताना हृदयमां दुःख उत्पन्न थवाथी पोतानी पासे उभेला माणसो प्रते बोलवा लाग्यो के (जुउ के०) अरे! तमो जुउ तो खरा (कुछोरुए के०) कुपुत्रीए, अर्थात् आ मारी दुराचारी मयणासुंदरी नामनी पुत्रीए (कुलखंपण हो के०) कुलने कलंक लागे एवुं कार्य, अर्थात् जेथी मारा निर्मल कुलने अतिशय वट्टो लागे एवुं अकार्य (कीउं के०) कर्युं छे, अर्थात् तेणीए आदर्युं छे. हवे (कहो के०) हे मनुष्यो! तमो मने समजावो के (केम कीजे के०) केम करवुं? अर्थात् हवे मारे शुं करवुं? तेनी मने समज

हो देखीने एम ॥ जूउं कुठोरुए कीउं । कुलखंपणहो कह्यो कीजें केम ॥ १ ॥ धिग धिग विषय विटंबना । शुं न करेहो जेह थयो कामांध ॥ कामातुर मयणा जूउं । तजी उंबरहो कीधो मोटो

परूती नथी, माटे तमो मने सलाह आपो? ॥ १ ॥ वळी ते राजा ते लोको पासे कहेवा लाग्यो के (विषय विटंबना के०) विषय संबंधि विटंबनाने, अर्थात् इंद्रयोना विषयो भोगववारूपी विटंबनाने (धिगधिग के०) धिक्कार छे! धिक्कार छे! अर्थात् ते सघळा विषयो अत्यंत धिक्कारने पात्र छे. वळी आ दुनियामां (जेह के०) जे कोइ माणस (कामांध के०) कामांध थयो, अर्थात् स्पर्शेंद्रियनां सुखो जोगववा माटे आसपासनो विचार कर्याविना जे माणस अत्यंत आसक्त थयो छे, ते माणस (शुं न करेहो के०) शुं करतो नथी? अर्थात् ते कामांध मनुष्य न करवा लायक एवुं कयुं निंदनीय अकार्य करतो नथी, एटले ते सर्व प्रकारनुं अकार्य करतां पण शरमातो नथी. अने एवी रीते (जुउं के०) हे मनुष्यो! तमो तमारी आंखोवडे प्रत्यक्षपणे जुउं के (कामातुर के०) कामांध थयेलो, अर्थात् जोगविलास भोगववामां अत्यंत आसक्त थयेली, एवी (मयणा

मदनातुर मनसुं आकुलाय ॥ धिग० ॥ ३ ॥ एहवे पुण्यपालें जई । मांडीनेहो कहीउं विरतंत ॥

प्रथम तेणीने कुष्टिसाथे परणाववारूप अकार्य क्रोधना आवेशथी कर्युं छे. तथा (मयणांए के०) आ मारी पुत्री मयणायें पण (मदनातुर के०) कामातुर, अर्थात् भोगविलासनी वांछाथी कामांध थयेला (मनसुं के०) मनथी, अर्थात् हृदयमां उत्पन्न थयेला कामविकारथी (आकुलाय के०) व्याकुल थइने (बीजो के०) बीजुं अकार्य (कीउं के०) कर्युं छे, अर्थात् तेणीए पण पोताना भर्तार एवा ते कुष्टी उंबरराणानो त्याग करीने बीजा आ स्वरूपवंत युवान पुरुषनो संग करवारूप अकार्य कयु छे. ॥ ३ ॥ (एहवे के०) एटलामां, अर्थात् ते प्रजापाल राजा त्यां राजमार्गमां उभो थको ज्यारे उपर जणाव्या मुजब विचार करी रह्यो हतो, ते वखते (पुण्यपालें के०) ते मयणासुंदरीना मामा एवा ते पुण्यपाले (जई के०) पोताना बनेवी एवा ते प्रजापालराजा पासे जइने (मांडीनेहो के०) प्रथमथीज मांडीने (विरतंत के०) सघळो वृत्तांत, अर्थात् ते उंबरराणाना रोगनो विनाश थवा आदिक सघळं वर्णन (कहीउं के०) तेने कही बताव्युं. एवी रीते

गणीहो निजहाथें जेह ॥ पाम्यो पति उत्तमकुली । नीरोगीहो वली कीधो तेह ॥ धन्य० ॥ ५ ॥
पुण्यपालने मंदिरें । आवी नृपहो तनुजानें तेडि ॥ जमाई वेहवाणने । घरे आण्याहो कांइ न करी

एटले के में तो तेणीने इरादापूर्वक दुःखमां पाडवानी इच्छाथी कुष्टी एवा उंबरराणासाथे परणावी हती, परंतु तेना पुण्यप्रभावथी तेज कुष्टी उंबरराणो उत्तम कुलनो श्रीपाल नामनो राजपुत्र प्रगट थयो छे, अने एवी रीते तेणीए तेवा उत्तम राजपुत्रने पोताना भर्तार तरीके मेळव्यो छे. (वर्ली के०) वळी (तेह के०) ते कुष्टी उंबरराणाने पण तेणीये पोतानी जैनधर्मपरनी दृढ श्रद्धाथी (नीरोगीहो के०) रोग रहित, अर्थात् कुष्टरोगथी मुक्त (कीधो के०) कर्यो छे, अर्थात् श्रीसिद्धचक्रना आराधन पूर्वक आंबिलतप करीने, तेना माहात्म्यथी तेणे पोताना रोगी स्वामीने पण नीरोगी कर्यो छे. ॥५॥ त्यारबाद (नृपहो के०) ते प्रजापाल राजा (पुण्यपालने के०) पोताना पुण्यपाल नामना शालाना (मंदिरें के०) मेहेलमां (आवी के०) आवीने (तनुजानें के०) पुत्रीने, अर्थात् पोतानी

। गायेतेहो गोरी गुणखाण ॥ धन्य० ॥ ७ ॥ उतार्यो निजमहेलमां । सुख विलसेहो कुंअर श्रीपाल

तेउने पधराववानो महोत्सव (कीया के०) कर्यो. वळी ते प्रवेशमहोत्सव वखते (गुणखाण के०) गुणोना भंडारसरखी, अर्थात् रूप तथा स्वर आदिकनी कलाउना निधानरूप एवी (गोरी के०) स्त्रीउ, अर्थात् एवी सुहागण स्त्रीउ (गायेतेहो के०) गावा लागी, अर्थात् पोताना मधुर कंठथी मंगलीकनां गीतो गावा लागी. ॥ ७ ॥ हवे एवी रीते महोत्सवपूर्वक ते प्रजापाल राजाए (श्रीपाल कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारने, अर्थात् पोतानी ते मयणासुंदरीना स्वामी एवा ते श्रीपालकुमारने (निजमहेलमां के०) पोताना राजमेहेलमां (उतार्यो के०) हाथीपरथी उतारीने निवास कराव्यो. अने त्यां ते श्रीपालकुमार पोतानी स्त्री मयणासुंदरी सहित (सुख के०) सुखोने, अर्थात् विविध-प्रकारना पांचे इंद्रियोना विषयसंबंधि सुखोने (विलसेहो के०) भोगवे छे. हवे (वात के०) आ सघळी हकीकत, अर्थात् श्रीसिद्धचक्रना आराधनथी आ श्रीपालकुमारनो कुष्टरोग नष्ट थयो,

... ते उज्जयनी नगरीमां (विस्तरी के०)

॥ वात नगरमां विस्तरी । धन्य जिनधर्महो कहे बालगोपाल ॥ धन्य० ॥ ७ ॥ रयवाडीयें अन्यदा । परिवारहो परवरिउ सोय ॥ जातां देखीने तदा । मांहोमांहिहो इम पूछे लोय ॥ धन्य० ॥ ए ॥

विस्तार पामी, अर्थात् ते नगरमां वसनारा एवा सर्व लोकोना जाणवामां आवी, अने तेथी (बाल गोपाल के०) बाळको अने गोवाळीयाउ सहित सर्व लोको (कहे के०) पोताना मुखथी कहेवा लाग्या के (जिनधर्महो के०) आ जैनधर्मने, अर्थात् श्रीवीतराग प्रभुए प्ररूपेला आ जैनधर्मने (धन्य के०) खरेखर धन्यवाद घटे छे, के जेना पसायथी आ श्रीपालकुमारना कुष्ट रोगनो पण प्रत्यक्षपणे विनाश थयो, तथा आ मयणासुंदरीए पण तेज धर्मना पसायथी आवा मनोहर अने कुलीन राजपुत्रने पोताना भर्तार तरीके मेळव्यो. ॥ ७ ॥ हवे (अन्यदा के०) एक दिवसना प्रस्तावने विषे (सोय के०) तेने, अर्थात् ते श्रीपालकुमारने (परिवारहो के०) परिवार वडे करीने, अर्थात् घणा सुभटोयें करीने (परवरिउ के०) वींटायो थको, अर्थात् जेनी आसपास घणा सुभटो चाली रह्या छे, एवा ते श्रीपालकुमारने (रयवाडीयें के०) राजपाटिकामाटे, अर्थात् घोडा

अनुप रूपधर बाल ए । कहे इक नरहो राजानो एह ॥ जामाता श्रीपालजी । तुमें जाणोह्नो

राजावशा मार जाना के० । राजमार्गेथी जतो (देखीने के०) जोइने (तदा के०) ते वखते

सोप र० लोको अथात् ते राजमार्गेथी जता आवता नगरीना लोको (मांहोमांहे्हो के०)

पास्पर अथात् एकबीजाने । इम के०) आवी रीते, अर्थात् नीचे वर्णव्यामुजब (पुछे के०) पूछवा

लाग्या ॥ ७ ॥ अनुप के० । अनुपम, अर्थात् अति मनोहर (रूपधर के०) रूपने धारण कर-

नारो । ए के० । आ कुमार (कोण के०) कोण हशे ? एवी रीते कोइएक माणसे पूछेलो प्रश्न

सांभळीने । इक के० । कोइ एक बीजो (नरहो के०) पुरुष (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, अ-

र्थात् ते प्रश्न करनार माणसप्रते कहेवा लाग्यो के (एह के०) आ, अर्थात् राजपाटिकामाहे घोडे-

स्वार थइने जतो एवो आ (गुणगेह के०) गुणोना भंडारसरखो, अर्थात् औदार्य, गांभीर्य आदिक

अत्यंत उत्तम गुणोने धारण करनारो, तथा (राजानो के०) आपणी आ नगरीना प्रजापाल ना-

?? गुणगेह ॥ धन्य० ॥ १० ॥ इम सुणीनें पाछो वळी । घरे आव्यो करी वदन विछाय ॥
माता आमणदूमणो । देखी कहेछो विलखाणो कांय ॥ धन्य० ॥ ११ ॥ अथमनो अर्थ मा-

लजी के०) श्रीपाल नामनो (कुंअर के०) राजकुमार छे, एम (तुमे के०) तमो (जाणेजो के०) तमारा हृदयमां निश्चयथी जाणजो. ॥ १० ॥ हवे (इम के०) एवी रीते, अर्थात् ते लोकोए कहेलां एवां रीतनां वचनोने (सुणीनें के०) सांभळीने ते श्रीपालकुमार (पाछो वळी के०) त्यथाथीय नहीं जातां मार्गमांथीज पाछो वळीने, तथा (विछाय के०) उतरी गयेलुं अर्थात् उत्साहरहित (वदन के०) पोतानुं मुख (करी के०) करीने, अर्थात् हर्षना अभावथी उदास थयो थको (घरे के०) पोताने स्थानके, अर्थात् जे राजमेहेलमां पोते रहेतो हतो त्यां (आव्यो हो के०) आवी पहोंच्या त्यारे (माता के०) तेनी मा, अर्थात् ते श्रीपालकुमारनी कमलप्रभा नामनी माता, पोताना पुत्र एवा ते श्रीपालकुमारने (आमणदूमणो के०) दिलगिरिथी उदास थयेलो (देखी के०) जोइने अर्थात् तेना चहेरा परथी तेने दुःखायेलो जाणीने (कहेछो के०) कहेता हवा के. अर्थात्

तजी । सासरामांहो रहेतां मुज थाय ॥ जे गुण होये शतोगमें । ते पण गुणहो सघला ढंकाय

तेने पूछवा लागी के, हे पुत्र ! (कांय के०) शामाटे (विलखाणो के०) तुं विलखो थयेलो जणाय छे ! अर्थात् आज तुं शा कारणथी उदास थयेलो देखाय छे ? ॥ ११ ॥ एवी रीतनां पोतानी माताए कहेलां वचनो सांजळीने ते श्रीपालकुमार तेणीने कहेवा लाग्या के (माताजी के०) हे माताजी ! (सासरामांहो के०) ससराने घेर (रहेतां के०) रहेवाथी, अर्थात् पोताना ससराना घरमां घरजमाइ तरीके निवास करीने रहेवाथी (मुज के०) मने (अधमनो के०) अधमपणानो, अर्थात् नीचपणानुं (लक्षण के०) कलंक (थाय के०) थाय छे, अर्थात् लोको मने राजाना जमाइतरीके उंळखावे छे, अने तेम थवाथी अधम माणसोमां गणावाथी मने लोकपवादनुं कलंक चोटे छे. अने तेम थवाथी मारामां (शतोगमें के०) सेंकडोगमे (जे के०) बीजा जे कोइ (गुण के०) गुणो (होय के०) होय, अर्थात् ख्याती पामता होय (ते के०) ते (सघळा के०) सर्व प्रकारना (गुणलो पण) गुणो पण (ढंकाय के०) आच्छादित थइ जाय. अर्थात् ससराने

आधमाधमाः ॥ १ ॥ ढाल–सुण वछ कमलप्रभा कहे । मनमांहेंहो मत आणो खेद ॥ राज्य लीजे तुम ताततो । ससुरानेहो बलें को करी भेद ॥ धन्य० ॥ १३ ॥ जे अभिमानी राजवी । इम कर-

जाणना. ॥ १ ॥ हवे एवी रीतनां पोताना पुत्रना वचनो सांभळीने (कमलप्रभा के०) श्रीपालकुमारनी माता ते कमलप्रभा (कहे के०) कहेवा लागी के, अर्थात् पोताना ते दुभाचेला पुत्रने समजाववा लागी के (वच्छ के०) हे वत्स ! (सुण के०) हुं जे कहुं ते तुं सांभल? (मनमांहेंहो के०) तमारा मननी अंदर तमो (खेद के०) दुःख (मत आणो के०) लावो नही, अर्थात् तमारा हृदयमां तमो जरा पण खेद करो नही, अने (तुम के०) तमारा (ताततो के०) पितानुं (राज्य के०) राज्य, अर्थात् ते तमारुं चंपापुरीनुं राज्य (ससुरानेहो के०) तमारा आ प्रजापाल नामना ससराना बलवडे, अर्थात् तेमना सैन्यनी मददथी (को के०) कोइक प्रकारनो (भेद करी के०) उपाय करीने, अर्थात् गमे ते इलाजथी (लीजे के०) तमो ग्रहण करो? ॥ १३ ॥ एवी रीतनां पोतानी माता कमलप्रभानां वचनो सांभळीने श्रीपालकुमार तेणीने कहेवा लाग्या के, हे मा-

भुजवलें सुविशेष ॥ धन्य० ॥ १५ ॥ राग धोरणीयें तेरमी । न्यानसागरेंहो ए कही ढाल ॥ सिद्ध-

उपर वर्णवेला कारणथी (मातजी के०) हे माताजी! (अनुमति दीउं के०) मने आज्ञा आपो? अर्थात् आप शुभ आशिषपूर्वक मने अनुमति आपो, के जेथी (हुं के०) हुं (इहांथीहो के०) अहींथी, अर्थात् आ नगरीमांथी प्रयाण करीने (परदेस के०) बीजा देशमां (चालुं के०) जाउं. तथा (थोडेहो दिन के०) थोडाज दिवसमां, अर्थात् टुंक वखतमांज (सुविशेष के०) विशेष प्रकारे (भुजवलें के०) मारां बाहुबलथी, अर्थात् मारी भुजानाज पराक्रमथी (निज ताततुं के०) मारा पिताजीनुं (राज्य लेउं के०) राज्य ग्रहण करुं, अर्थात् मारा पिताजीनुं राज्य हुं मारां भु-जाबळथी थोडी मुदतांज ग्रहण करीश. ॥ १५ ॥ एवी रीते (न्यानसागरें हो के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजीए (रागधोरणीयें के०) धोरणी नामना रागथी गाइ शकाय एवी (ए के०) आ, अर्थात् उपर वर्णवेली (तेरमी ढाल के०) तेरमी ढाल (कही के०) कही छे. वळी आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी कहे छे के (सिद्धचक्रमहिमाथकी के०) श्रीअरिहंत आदिक नवपदरूप

चक्रमहिमाथकी । कुण कुण हवेहो होशे मंगलमाल ॥ धन्य० ॥ १६ ॥ सर्व गाथा ॥ २०० ॥

॥ दुहा सोरठी ॥ नित नवपदनुं ध्यान । मत मूकजो मातजी ॥ ए सिद्धचक्र सुज्ञान । उत्त-

---

एवा श्रीसिद्धचक्रजीना प्रतापथी (हवेहो के०) हवे (कुण कुण के०) केवी केवी (मंगलमाल के०) मंगलिकनी माला (होशे के०) थशे ? अर्थात् सिद्धचक्रना आराधनथी हवे ते श्रीपालकुमारनां कयां कयां महामंगलकारी कार्यो थशे ? ते संबंधि सघळी हकीकत हे श्रोताजनो ! तमो लक्षपूर्वक सांभळजो ? ॥ १६ ॥

हवे ते श्रीपालकुमार पोतानी माताने कहे छे के (मातजी के०) हे माताजी ! तमो (नित के०) हमेशां (नवपदनुं के०) श्री अरिहंत आदिक नवे पदोनुं (ध्यान के०) ध्यान (मत मूकजो के०) छोडशो नहीं. अर्थात् ते अरिहंत आदिक नवे पदोनुं ध्यान तमारा हृदयमां हमेशां धारण करजो, परंतु ते ध्याननो कदापि पण त्याग करशो नहीं. वळी (ए के०) ते, अर्थात् आगळ जणावेला (सिद्धचक्र के०) सिद्धचक्रजीने (सुज्ञान के०) उत्तम प्रकारना ज्ञानपूर्वक आ-

भजो मा अवर को ॥ १ ॥ कहे मयणाने एम । सासुनी सेवा सदा ॥ करजो मूकी मान । आठे पहोर आराधजो ॥ २ ॥

धा [illegible] न, सिद्ध, आचार्य, उपाध्याय, साधु, ज्ञान, दर्शन, चारित्र अने तपरूपी सिद्धचक्रना दश [illegible] तेउना गुणा [illegible] बोध मेळवीने तेउने (उलखजो के०) तमारा ध्यानमां हेजो; अर्थात् ते न [illegible] सर्व प्रकारनो बोध तमारा हृदयमां धारण करजो, पण (अवर के०) ते शिवाय (को के०) बीजा कोइने पण (मा के०) अंगीकार करशो नही, अर्थात् बीजा हरिहर आदिक मिथ्यात्वी देवोने तमो तमारा हृदयमां देवबुद्धिथी धारण करशो नही. ॥ १ ॥ पछी ते श्रीपाल कुमार (मयणाने के०) पोतानी स्त्री एवी ते मयणासुंदरीने (एम के०) आवी रीते, अर्थात् नीचे जणाव्या प्रमाणे (कहे के०) कहेवा लाग्या के, हे सुंदरी! तमो (सदा के०) हमेशां (मान के०) अभिमानने (मूकी के) छोडीने, अर्थात् सर्व प्रकारना अहंकारनो त्याग करीने (सासुनी के०) मारी आ सासुनी, अर्थात् मारी माता आ कमलप्रभानी (सेवा के०)

जो परदेशां संचरोरे ॥ पीउजी ॥ तो साथें तेडजो राजरे ॥ नेहाळा लाल ॥ १ ॥ आज करुं एक वीनतिरे ॥ पी० ॥ अवधारो आधाररे ॥ हे जा० ॥ खिण विरहो न शकुं खमीरे ॥ पी० ॥ मानो

सांजळजो, अर्थात् मारी विनंतिने आपना हृदयमां धारण करजो? (हेजाळा लाल के०) हे प्रेमवाळा स्वामिजी! (जो के०) जो तमो (परदेशें के०) परदेशमां (संचरोरे के०) जाओ, अर्थात् जो आप परदेशमां प्रयाण करवानी इच्छा धरावता हो (तो के०) तो (राजरे के०) हे कुलिन राजपुत्र! तथा (नेहाळा लाल के०) हे स्नेही प्रीतमजी! आप मने पण (साथें के०) आपनी-साथे (तेडजो के०) तेडी जजो, अर्थात् आप मने त्यां परदेशमां पण आपनी साथेज तेडी जजो. ॥ १ ॥ वळी हे स्वामी! (आज के०) आजे हुं आपने (एक के०) एक (वीनतिरे के०) अरज (करुं के०) करुं छुं, अर्थात् हुं आपनी पासे एक नीचे मुजब अरजी गुजारुं छुं, अने ते मारी अरजीने (आधाररे के०) हे मारा आधारभूत स्वामी! आप (अवधारो के०) ध्यानमां ल्यो? अर्थात् मारी ते विनंतिने आप जरूर स्वीकारजो. वळी हे स्वामिनाथ (खिण के०) क्षणमात्र पण,

मोहनगारे ॥ नें० ॥ आज० ॥२॥ ए आंकणी ॥ कंतविना जे कामिनीरे ॥ पी० ॥ धूलियकी मे

अर्थात् जगमात्र पण हुं (विरहो के०) आपनो विरह, अर्थात् आपथी जूदा पडवारूप विरहने (खमीरे न शकुं के०) खमी शकुं तेम नथी, अर्थात् हुं आपना विरहने लेशमात्र पण सहन करी शकीश नहीं. माटे (मोहनगारे के०) हे मारा मोहनगारा स्वामी! अर्थात् मने मोह उपजावनारा प्रीतमजी! (मानो के०) आपने हुं जे विनंति करुं छुं, ते आप ध्यानमां लेजो? ॥ २ ॥ वळी (जे कामिनी के०) जे स्त्री (कंतविना के०) पोताना स्वामिविना रहे छे, अर्थात् आ संसारमां जे कोइ स्त्री पोताना स्वामिथी जूदी रहे छे, (ते के०) ते स्त्री (धूलियकी के०) धूळथी पण, अर्थात् रजथी पण (वेजरे के०) वधारे हलकी गणाय छे, अर्थात् आ जगतमां रज जेम सर्व वस्तुउ करतां किमतविनानी लेखाय छे, तेम भर्तारविना रहेती स्त्री पण किमतरहित लेखाय छे. एटले तेवी स्त्रीनी आबरु हलकी गणाय छे. वळी (रंगीला लाल के०) हे मारा रंगीला स्वामी! (नारीनेरे के०) स्त्रीने, अर्थात् आ दुनियामां वसनारी सर्व स्त्रीउने (सहु के०) सर्व

धेजरे ॥ रंगी० ॥ साजन सहु होवे नारीनेरे ॥ पी० ॥ पण नाहतणो किहां हेजरे ॥ हठीला लाल ॥ आ० ॥ ३ ॥ कोमल पदमिणी पोयणीरे ॥ पी० ॥ जे गोरी गुणखाणरे ॥ हेजा० ॥ ते पण आ-

प्रकारना, अर्थात् विविध प्रकारना (साजन के०) सगांव्हालांउ (होवे के०) होय छे, अर्थात् सर्व स्त्रीउने माता, पिता, सासु, ससरा, नाइ, व्हेन, नणंद, नोजाइ विगेरे घणा संबंधिउ होय छे (पण के०) परंतु (हठीला लालके०) हे मारा हठीला स्वामी! (नाहतणो के०) पोताना स्वामिनो, अर्थात् पोताना प्रियतम पतिनो (हेजरे के०) स्नेह (किहां के०) क्यां? अर्थात् पोताना स्वामिनो पोतानी प्यारी स्त्रीपर जेवो स्नेह होय छे, तेना सरखो स्नेह वीजा मातपिताआदिकनो पण होइ शकतो नथी, एटले के पतिना स्नेहनी तोले वीजा कोइनो पण स्नेह थावी शके तेम नथी. ॥ ३ ॥ वळी (जे के०) जे (पदमिणी गोरी के०) पदमणी-सरखी स्त्री, अर्थात् आ संसारमां रहेली सर्व सुंदरीउमां श्रेष्ट एवी पदमणीसरखी होय छे, तेमज (पोयणीरे के०) कमलिनीनीपेठे (कोमल के०) सुकमाल होय छे, अर्थात् जेम

मणडूमणीरे ॥ पी० ॥ पिउविण रहे निरखाणरे ॥ नेहा० ॥ आ० ॥ ४ ॥ गाज बीज वादलविनारे

कमलिनी कोमल होय छे, तेम जे स्त्रीनुं शरीर अत्यंत सुकोमल होय छे, तेमज (गुणखाणरे के०) जे स्त्री सर्व गुणोनी खाणसरखी होय छे, अर्थात् जे स्त्रीमां शील तथा गंभीरतादिक घणा गुणो होय छे (ते पण के०) ते स्त्री पण, अर्थात् एवी उत्तम जातिनी स्त्री पण (पिउविण के०) पोताना स्वामीविना, अर्थात् पोताना प्राणप्रिय भर्तारविना (आमणडूमणीरे के०) विरह संबंधि दुःखथी हृदयमां अत्यंत पीडा पामतीथकी दुर्बलताने धारण करे छे, तथा हमेशां (निरखाणरे रहे के०) उतरी गयेला चेहेरावाळीज रह्या करे छे, अर्थात् तेणीना मुखपर जरा पण आनंद रहेतो नथी. ॥ ४ ॥ वळी पोताना प्रियतमना विरहथी डुभायेली स्त्रीना (लोयणां के०) आंखोमांथी (गाज के०) मेघनी गर्जना (विज के०) वीजळी, तथा (वादळविनारे के०) वादळाविनाज (मेहरे के०) वरसाद (वरसे के०) वरसे छे. अर्थात् पृथ्वीपर ज्यारे वरसाद वरसे छे. त्यारे तो आकाशमां गर्जना थाय छे विजळी झबुके छे. तथा श्याम रंगनां वादळोनो घेरावो

॥ पी० ॥ सोवण वरसे मेहरे ॥ हेजा० ॥ परदेशे पति सांभरेरे ॥ पी० ॥ दाझे विरहे देहरे ॥ नेहा० ॥
श्रा० ॥ ५ ॥ सरपादिक सोमखथकीरे ॥ पी० ॥ विरहनुं विष असरालरे ॥ हेजा० ॥ खपर वाउ-

धाय छे. परन्तु तेवा गाज, वीज अने वादळविनाज पोताना स्वामिना विरहथी दुःखित थयेली स्त्रीनी आंखोमांथी वरसाद सरखी अश्रुउनी धारा अविछिन्न पणे वरस्या करे छे. वळी (परदेशे के०) परदेशमा रहेला अर्थात् व्यापारआदिकमाटे जे पुरुष पोतानी स्त्रीने घेर छोडीने परदेशमां गयेलो होय, एवो (पति के०) तेणीनो स्वामी (सांभरेरे के०) तेणीने हमेशां याद आव्या करे छे, अर्थात् कोइ पण प्रकारे ते तेणीना हृदयमांथी दूर थतो नथी, अने तेथी (विरहे के०) पोताना स्वामिना विरहथी (देहरे के०) तेणीनुं शरीर (दाझे के०) बल्या करे छे, अर्थात् ते विरह वेदनाथी तेणीना हृदयमां दाह थवाथी ते शरीरे पण दुबळी थती जाय छे. ॥ ५ ॥ वळी (सरप आदिक के०) सर्प वींछी आदिक झेरी प्राणीउना झेरथी, तथा (सोमखथकीरे के०) सोमखना झेरथी पण (विरहनुं के०) पोताना स्वामिना वियोगनुं (विष के०) झेर (असरालरे के०)

हनी आगथीरे ॥ पी० ॥ विषमी विरहनी झालरे ॥ ते० ॥ आ० ॥ १ ॥ देखी तुम मुख चंदनेरे

अतिशय पीडा उपजावनारूं छे. अर्थात सर्पआदिक केरी प्राणीउंना डंखथी चडेलुं केर; तथा सो-मलआदिक केरी पदार्थोनुं केर पण प्राणीउंने तुरतज मृत्यु पमाडे छे, अने तेथी तेउने घणो वखत दुःख सहन करवुं पडतुं नथी, परंतु स्त्रीने पोताना स्वामिना वियोगरूपी दुःखनुं जे केर च-डेछे. ते केर तेणीने रीबावी रीबावीने मारे छे, माटे ते विरहरूपी केर सर्प आदिकना केरथी पण वधारे पीडा उपजावनारुं छे. वळी (स्यर के०) खेर, अने (बाउलनी के०) बावळनी (आग-थीरे के०) अग्निथी. अर्थात खेर तथा बावळने सळगाववाथी उत्पन्न थयेली अग्निनी ज्वाळा करतां पण (विरहनी के०) वियोगनी अर्थात् स्त्रीने थयेला पतिना विरहरूपी अग्निनी (झालरे के०) ज्वाळा (विषमी के०) वधारे कष्ट आपनारी छे, अर्थात् खेर तथा बावळआदिकना अग्निमां पडवाथी स्वल्प कष्टसहित तुरत मरण निपजे छे, परंतु पोताना प्राणप्रिय स्वामिना विर-हरूपी अग्निनी ज्वाळाथी बळती स्त्री अतिशय कष्ट पामतीथकी कुरीकुरीने मरण पामे छे.

॥ पी० ॥ उलायं जाल तेहरे ॥ हे० ॥ तुम लोचन दोय गारुमीरे ॥ पी० ॥ उतारे विष एहरे ॥ ॥ ते० ॥ श्रा० ॥ ७ ॥ ते माटे मुज तेडजोरे ॥ पी० ॥ कहुं तुं गोद विठायरे ॥ हे० ॥ अंतरजामी

माट हे स्वामिनाथ (तुम के०) आपना (मुखचंदनेरे के०) मुखरूपी चंद्रने (देखी के०) भावार्थ। अथ ते आपना मनोहर मुखरूपी चंद्रना फक्त दर्शनथीज (तेहरे के०) ते विरहरूपी (उपजीनी) ज्वाला (झाल के०) ज्वाला, अर्थात् मारा हृदयमां प्रगटेली एवी ते विरहानलनी ज्वाला (उलाय के०) उलाइ जाय तेम छे, अर्थात् चंद्रनी शीतलताथी जेम तापनी वेदना यती नथी तेम फक्त आपना मुखारविंदना दर्शनथीज मारा हृदयनो संताप दूर थइ मने अत्यंत आनंद उपजे छे. वळी (तुम के०) तमारां (दोय के०) बे (लोचन के०) नेत्रो, ते रूपी (गारुमीरे के०) गारुमीमंत्र, अर्थात् सर्पादिकना विषने दूर करनारो गारुडीमंत्र (एहरे के०) आपना विरह रूपी (विष के०) झेरने (उतारे के०) दूर करे छे, अर्थात् आपनी प्रेमभरेली दृष्टिथी पण मारा हृदयमां अपार हर्ष उपजे छे. ॥७॥ (ते माटे के०) ते हेतुथी, अर्थात् में आपने उपर जे वर्णन कही बताव्युं तेटलामाटे (मुज के०)

ठो साहिब सुलतानरे ॥ हेजा० जो ॥ माणसनी करो ग्रेवकोरे ॥ पी० ॥ तो मुज देजो मानरे ॥
॥ नें० ॥ श्रा० ॥ ए ॥ न्यानसागर कहे सांभलोरे सयणां । ए कही चउदमी ढाल ॥ रंगीला० ॥

अर्थात् राजा जेम सर्वनो मालिक केवाय छे, तेम हुं पण आपने मारा हृदयना मालिकज समजु छु हवे (जो के०) जो आप परदेशमां मुसाफरी माटे जतां थकां (माणसनी के०) सेवा चाकरी माटे कोइ नोकरनी (ग्रेवकोरे करो के०) ग्रेवक करता हो, अर्थात् साथे नोकरतरीके कोइ माणसने लेइ जवानी गोठवण करता हो (तो के०) तो (मुज के०) मने (मानरे के०) ते नोकरतरीकेनुं मान (देजो के०) आपजो. अर्थात् मने आपनी दासीतरीके मानीने साथे लेइ जजो, अने तेम करवाथी मने पण आपनो विरह नही थतां हुं आपने साथे रहेली एक दासीतरीके उपयोगमां आवीश. ॥ ए ॥ (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता पवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के (सयणां के०) हे सज्जन श्रोताओ! (ए के०) आ, अर्थात् उपर वर्णन कर्यामुजब (चउदमी के०) आ रासनी चोदमी (ढाल के०) ढाल (कही के०)

धनुष बाण खेडो ग्रही ॥ १ ॥ माता प्रणमी पाय । भात दधी भोजन करी ॥ निलवट तिलक

(पृच्छवि के०) पूछीने, अर्थात् तेणीने पण अमृतसरखां वचनोथी खुशी करीने, तथा (कर के०) पोताना हाथमां (करवाल के०) तलवार (धरेय के०) धारण करीने, तेम (धनुष के०) धनुष्य (बाण के०) बाण, अने (खेडो के०) ढाल (ग्रही के०) लेइने, अर्थात् पोतानी केडे पटामां तलवार बांधीने, अने पीठपर धनुष, बाण तथा ढाल लटकावीने निर्भय थयोथको ॥ १ ॥ (माता के०) पोतानी माता कमलप्रभाना (पाय के०) चरणोने (प्रणमी के०) नमस्कार करीने, अर्थात् विनयपूर्वक पोतानी माताने पगे लागीने, तथा मंगलिकमाटे (भात दधी के०) दहीं अने भातनुं (भोजन करी के०) भोजन करीने, तेमज (निलवट के०) पोताना ललाटमां (तिलक के०) तिलक (कराय के०) करावीने, अर्थात् पोताना ललाटमां महामंगलकारी एवुं कुंकुमनुं तिलक करावीने, अने (भला के०) उत्तम प्रकारनां, अर्थात् जेथी मार्गमां चालतां कोइ पण प्रकारनुं विघ्न थाय नहीं, अने मनवांछित कार्योनी सिद्धि थाय, एवां शास्त्रोमां वर्णवेलां उत्तम

अनुक्रम जोतोरे ॥ दीठो कोइक नर वनमांहें । अगनिकुंड हवि होतोरे ॥ १ ॥ पूछे तेहने कोण

एक एवो एकने (जोतोरे के०) जोतो थको, अर्थात् पोतानी दृष्टिथी निहाळीने, तेउसंबंधि अनुभवज्ञान मेळवतो थको ते प्रयाण करवा लाग्यो. एवामां ते श्रीपालकुमारे (वनमांहें के०) अरण्यनी अंदर (अगनिकुंड के०) अग्निकुंडमां, अर्थात् जे कुंडनी अंदर काष्टआदिक नाखीने तेनो अग्नि सळगावेलो छे. एवा एक कुंडनी अंदर (हवि के०) होमवाना पदार्थोने, अर्थात् दधि, दूर्वा, घृत, मधआदिक ते अग्निमां होमवाना पदार्थोने (होतोरे के०) नाखतो अर्थात् मंत्रोना उच्चार आदिकपूर्वक विधिसहित ते पदार्थोने ते कुंडनी अग्निमां पधरावतो एवो (कोइक नर के०) कोइक पुरुषने, अर्थात जेनुं नाम ठाम ते जाणतो नथी, एवा कोइक अमुक पुरुषने तेणे (दीठो के०) जोयो, अर्थात् एवो कोइक पुरुष तेना जोवामां आव्यो. ॥ १ ॥ हवे एवी रीते अग्निकुंडमां हवन करता पुरुषने (पूछे के०) ते श्रीपालकुमार … (तेहने के०) ते हवन करता … (कोण के०) कोण छो? तथा

॥ २ ॥ पण उत्तरसाधकविण तेहनी । सिद्धि नथी कांइ थातीरे ॥ तिण उत्तरसाधक तुं सुपुरुष ।

महापुरुष! (उत्तरसाधकविण के०) उत्तरसाधकविना, अर्थात् आ विद्या साधती वेळाये मने थता अनेक उपसर्गोथी रक्षण करनारा एवा कोइक सत्पुरुषनी मदद्विना (तेहनी के०) विद्यानी, अर्थात् हुं जे विद्यानुं साधन करवानी इच्छा करुं छुं, ते विद्यानी (कांइ के०) किंचित् मात्र पण, अर्थात् लेशमात्र पण (सिद्धि के०) सिद्धि, अर्थात् मने तेनी फलप्राप्तिरूप सिद्धि (नथी थातीरे के०) थती नथी, अर्थात् ते विद्यानी सिद्धि न थवाथी मने तेना फलनी प्राप्ति नथी थती. (तिण के०) तेटला माटे, अर्थात् मारी ते विद्यानी सिद्धि थवा माटे (सुपुरुष के०) हे सत्पुरुष! (तुं के०) तमो (उत्तर साधक के०) आ विद्या साधवामां मने सहाय करनारतरीके (था के०) थाओ? कारण के तमारा मुखनी आकृतिपरथी, तथा तमारां मधुर भाषणथी हुं खातरी पूर्वक एम धारुं छुं के, तमो (गुणवंत के०) गुणवान, अर्थात् गंभीरता, धैर्यआदिक अनेक प्रकारना उत्तम गुणोने धारण करनारा, तथा (गुजज्ञानीरे के०) उत्तम ज्ञानवाळा, अर्थात्

भाषांतर सहित

॥ १०० ॥

प्रत्युपकार करवा ते पण । आपे औषधी दोईरे ॥ पुठे० ॥ ४ ॥ इक जलतरणी औषधी अद्भुत । शस्त्रवारणी बीजीरे ॥ त्रण धातुमां वींटी निजभुजे । धरजो बांधवजीजीरे ॥ पु० ॥ ५ ॥ तेह वि-

आपता हवा अर्थात् पोतानी पासेनी बे प्रभावशाली जडीबूटी ते विद्यासाधक पुरुषे श्रीपालकुमारने पोताने थयेला उपकारना बदलामां आपी. ॥ ४ ॥ हवे ते बे औषधिओमांथी (एक के०) एक औषधी तो (अद्भुत के०) अद्भुत प्रभाववाळी, अर्थात् जेथी लोकोने आश्चर्य उपजे एवा माहात्म्यवाळी (जलतरणी के०) पाणीमांथी तारनारी छे. अर्थात् ते औषधिनो प्रभाव एवो हतो के, ते औषधि राखनारो माणस महासागर जेवा अगाध जलमां पडवाथी पण नही बूडतां किनारे पहोंची शके छे. तथा (बीजीरे के०) बीजी औषधि (शस्त्रवारणी के०) शस्त्रोना प्रहारने अटकावनारी छे. अर्थात् ते औषधि जेनी पासे होय, तेने गमे तेवां धारवाळां तीक्ष्ण हथियारनो पण प्रहार तेना शरीरपर लागी शकतो नथी. एवी रीतना प्रभाववाळी ते बन्ने औषधिओ आपीने ते विद्यासाधक पुरुषे ते श्रीपालकुमारने कह्यं के (बांधवजीजीरे के०) हे मारा प्रेमपात्र

॥ पू० ॥ ६ ॥ ते कहे वियासाधकने तव । तुम उपदेशित कल्पेंरे ॥ में सवि रस मेली करी मस-

सुवर्ण उत्पन्न करवामाटे (प्रयुंजेरे के०) अनेक प्रकारना प्रयोगो करी रहेलो ठे, एवा ते धातुर्वादी पुरुपने तेठेए जोयो. ॥ ६ ॥ हवे तेठ वन्नेने त्यां आवेला जोइने तेठमांथी (वियासाधकने के०) ते विद्या साधनारा पुरुपप्रते (तव के०) ते वखते (ते के०) ते धातुर्वादी पुरुप (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, हे सत्पुरुप । (तुम के०) तमोए (उपदेशित के०) वतावेली, अर्थात् तमोए मने कहेली (कल्पेंरे के०) विधिपूर्वक, अर्थात् तमोए वतावेला सर्व प्रकारनां विधिविधानथी (में के०) में (सवि के०) सघळा (रस के०) रसोने, अर्थात् नाना प्रकारनी औपधिठ सहित धातुठने (मेली के०) मेळवीने, अर्थात् ते सघळी धातुठ एकही करीने (मसगति के०) महा मेहेनत (करी के०) कीधी, अर्थात् में घणो घणो प्रयत्न करी जोयो, परंतु ते विविध प्रकारनो प्रयत्न कर्या ठतां पण (खल्पेंरे के०) जरा पण, अर्थात् किंचित् मात्र पण (सिद्धि के०) रससिद्धि (न हूई के०) थइ नही, अर्थात् ते ते रसोनी मेलवणीथी हजुसुधी बिलकुल

गति । सिद्धि न हुई म्हारीरे ॥ पू० ॥ ७ ॥ नवपद ध्यान धरीने कुंअर । हाथ अडाड्यो जेवारेरे ॥ ततक्षणमात्रे तेह पुरुषने । थइ रससिद्धि तेवारेरे ॥ पू० ॥ ८ ॥ आग्रह करी आप्यो तेणे कंचन ।

सुवर्ण उत्पन्न थयुं नथी. ॥ ७ ॥ हवे ते धातुर्वादीना एवी रीतना वचनो सांभळीने, तथा तेना प्रयत्नमां नीराश थयेलो जाणीने (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे (नवपद के०) श्रीसिद्धचक्रजी महाराजनुं (ध्यान के०) ध्यान (धरीने के०) धारण करीने, अर्थात् पोताना निर्मल हृदयमां श्रीसिद्धचक्रजीनुं आराधन करीने (जेवारेरे के०) जेटलामां (हाथ के०) पोतानो हाथ (अडाड्यो के०) ते रसोनी मेलवणीने अडकाड्यो, अर्थात् जेवामां ते धातुर्वादीए एकट्टा करेला ते रसने पोताना हाथवडे श्रीपालकुमारे स्पर्श कर्यो (तेवारेरे के०) तेज वखते (ततक्षणमात्रे के०) तत्क्षणज, अर्थात् जरा पण विलंब विना (तेह के०) ते (पुरुषने के०) उत्तम सुवर्ण बनावानी इच्छावाळा एवा ते धातुर्वादी पुरुषने (रससिद्धि के०) सुवर्णरसनी सिद्धि (थइ के०) नीपजी, अर्थात् तुरतज ते धातुओनो मेलवणीनुं सुवर्ण बनी गयुं ॥ ८ ॥ हवे एवी रीते ते

मही ने ततकालोरे ॥ पहोतो भरुअच नयरें तिहांथी । कुंअर श्रीश्रीपालोरे ॥ पू० ॥ ए ॥

श्रीपालकुमारनी सहायनाथी पोतानी वांछित सिद्धिने सफल थयेली जाणीने अत्यंत खुशी थयेला एवा (तेणे के०) ते धातुर्वादी पुरुषे उपकारना बदलामां (आग्रह के०) विनंतिपूर्वक अतिशय आग्रह करीने (कंचन के०) ते निपजेलां सुवर्णमांथी केटलुंक सुवर्ण (आप्यो के०) ते श्रीपालकुमारने आप्युं, अर्थात् तेनी इच्छाविना पण तेणे घणीज आजीजीपूर्वक श्रीपालकुमारने केटलुंक सुवर्ण आप्युं. हवे त्यारबाद (ते के०) ते धातुर्वादीए आपेलुं सुवर्ण (मही ने के०) लेइने (ततकालेरे के०) तेज वखते, अर्थात् जरापण त्यां रोकायाविना (तिहांथी के०) ते स्थानकेथी प्रयाण करीने (कुंअर श्रीपालोरे के०) ते श्रीपालकुमार (भरुअच के०) भरुच नामना (नयरे के०) नगरमां (पहोतो के०) पहोंच्यो, अर्थात् त्यांथी नीकळी ते एकदम भरुचनगरमां आवी पहोंच्यो. ॥ ए ॥ हवे (एहवे के०) एटलामां, अर्थात् ते समयने विषे (कोसंबीनो के०) कोसंबी नामनी नगरीनो (वासी के०) रहेवासी, अर्थात् कोसंबी नगरीमां निवास करनारो, तथा (बहुधणतणो के०) बहु-

नृपनो । दाण चूकावी जेहणेंरे ॥ पू० ॥ ११ ॥ शढ ऊपाडी वाहाण हंकार्यां । पण तिहांथी नवि

पारीए (तिहां के०) ते नगरमां, अर्थात् ते भरुच नामना नगरमां (नृपनो के०) त्यांना राजा-नी (दाण के०) व्यापार माटेना करीयाणा आदिक वस्तुउ पर लेवाती जगातने (चूकावी के०) ते राजाना अधिकारीउने आपीने, अर्थात् ते जगातसंबंधि सघळुं द्रव्य आपी देइने (पांचसें के०) पांचसो (प्रवहण के०) वहाणोमां (क्रयाणां के०) खांड, साकर, खारेक, खजूरआदिक अनेक प्रकारनां करियाणां तेणे (भरीयां के०) भर्यां, अर्थात् पांचसो वहाणो तेणे करियाणांउ-वडे करीने संपूर्ण भरी दीधां. ॥ ११ ॥ तेवारपछी (शढ के०) वहाण हंकारवामाटेना जाडां कापडना बनावेला महोटा सढ (उपाडी के०) तेमां पवन भरावा माटे उखेडी पोहाळा करीने (वाहाण के०) ते सर्व वहाणोने (हंकार्यां के०) समुद्रमां चलाववा माटे प्रेर्यां, (पण के०) परंतु (तिहांथी के०) ते भरुच बंदरना किनारेथी (नवि हाले के०) ते वहाणो बिलकुल समु- ॥ १०५ ॥

भाषांतर सहित

[illegible] ॥ [illegible] ॥
[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]) अनेक प्रकारना, अर्थात् विविध प्रकारना [illegible] ([illegible]) [illegible]) [illegible], अर्थात् [illegible] ([illegible]) [illegible], अर्थात् [illegible] [illegible], [illegible] ([illegible]) [illegible], अर्थात् [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible], अर्थात् [illegible] ([illegible]) [illegible], अर्थात् [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible], अर्थात् [illegible]

नृपनो । दाण चूकावी जेहणेंरे ॥ पू० ॥ ११ ॥ शढ ऊपाडी वाहाण हंकार्या । पण तिहांथी नवि

पारीए (तिहां के०) ते नगरमां, अर्थात् ते जरुच नामना नगरमां (नृपनो के०) त्यांना राजानी (दाण के०) व्यापार माटेना करीयाणा आदिक वस्तुउ पर लेवाती जगातने (चूकावी के०) ते राजाना अधिकारीउने आपीने, अर्थात् ते जगातसंबंधि सघलुं ऽव्य आपी देइने (पांचसें के०) पांचसो (प्रवहण के०) वहाणोमां (क्रयाणां के०) खांड, साकर, खारेक, खजूरआदिक अनेक प्रकारनां करियाणां तेणे (जरीयां के०) भर्या, अर्थात् पांचसो वहाणो तेणे करियाणांउवडे करीने संपूर्ण जरी दीधां. ॥ ११ ॥ तेवारपछी (शढ के०) वहाण हंकारवामाटेना जाफ्ना कापडना बनावेला महोटा सढ (उपाडी के०) तेमां पवन जरावा माटे उखेडी पोहाळा करीने (वाहाण के०) ते सर्व वहाणोने (हंकार्या के०) समुद्रमां चलाववा माटे प्रेर्या, (पण के०) परंतु (तिहांथी के०) ते भरुच बंदरना किनारेथी (नवि हालेरे के०) ते वहाणो बिलकुल समुद्रमां आगळ चाल्यां नहीं. ते जोइ गभराटमां पडेला एवा (तिण के०) ते धवलशेठे (अनेक

॥ पू० ॥ १३ ॥ गगनथकी शाकिनी एक कहे तव । सांजल शेठ सुजाणरे ॥ लक्षण बत्रीसें करी

(प्रवहण के०) वहाण (नवि चाले के०) चालतुं नथी, अर्थात् अहींथी समुद्रमां आगळ प्रयाण करतुं नथी. (इम के०) एवी रीते (कही के०) मोटेथी बोलीने (चीसोरे के०) मोटी मोटी बूमो (पाडे के०) ते पाडवा लाग्यो, अर्थात् मोटी बूमो पाडी ते अनेक प्रकारनो कल्पांत करवा लाग्यो. ॥ १३ ॥ (तव के०) तेटलामां, अर्थात् जे वखते ते धवलशेठ कल्पांत करतो हतो ते समये (एक के०) कोइ एक (शाकिनी के०) व्यंतरी देवी (गगनथकी के०) आकाशमांथी, अर्थात् आकाशमां अदृश्यपणे रही थकी (कहे के०) कहेवा लागी के, अर्थात् ते धवलशेठप्रते कहेवा लागी के (सुजाणरे के०) दुनियाना सर्व व्यवहारने समजनारा एवा (शेठ के०) हे धवलशेठ! (सांजल के०) हुं जे कहुं ते तुं श्रवणगोचर कर? (लक्षण बत्रीसें के०) बत्रीस लक्षणोवडे (करी के०) करीने (पूरो के०) संपूर्ण, अर्थात् जे पुरुषमां उत्तम प्रकारनां बत्रीसे लक्षणो संपूर्ण होय, एवा (इक के०) कोइएक (नर के०) पुरुषने

घोष पाडेरे ॥ ५० ॥ १९ ॥ नाठा आवी निज स्वामिने । कहे राखो मारंतारे ॥ धवलशेठ आदें

रायाथका (नाठा के०) त्यांथी नाशी गया, तथा (आवी के०) पोताना स्वामी एवा ते धवलशेठ पासे आवीने (निज स्वामिने के०) पोताना ते शेठप्रते (कहे के०) कहेवा लाग्या के, अर्थात् निराश थइ करगरवा लाग्या के (मारंतारे के०) अमोने आ प्रहारो पडे छे, अर्थात् आ अमुक पुरुषने तमारी आज्ञाथी पकडवा जतां अमोने पण आवी रीते दृढ प्रहार पडे छे, अने तेथी खरेखर अमारुं मरण निपजवानो संभव छे, माटे ते मरणथी (राखो के०) अमोने आप बचावो ? ते सांभळी बुद्धिवान धवलशेठे ते श्रीपालकुमारने कोइ दिव्य शक्ति धरावनारो महापुरुष जाणीने वणिकविद्या चलावी. (धवलशेठ आदें के०) ते धवलशेठ आदिक बीजा माणसोए, अर्थात् ते धवलशेठे ते श्रीपालकुमारने मनाववामाटे शेहेरना बीजा पण केटलाक प्रतिष्ठित गृहस्थोने साथे लीधा, अने तेओ सहित ते धवलशेठ (कर जोडी के०) हाथ जोडीने (विनय करी के०) ते श्रीपालकुमारनो विनय करीने, अर्थात् तेने

कर जोमी। विनय करी वारंतारे ॥ पु० ॥ १० ॥ अहो महापुरुष अतुल बलधारी। करी उपगार

पगे पमी, माफ मागीने विनंतिपूर्वक (वारंतारे के०) तेने निवारवा लाग्यो, अर्थात् पोताना सुभटोपर प्रहार करता एवा ते श्रीपालकुमारने तेणे अटकाव्यो. ॥ १० ॥ पछी ते धवलशेठ ते श्रीपालकुमारने नम्रताथी विनंति करवा लाग्यो के (अहो के०) अहो! आप तो (अतुल के०) कोइने पण तोले न आवे एवां, अर्थात् जेनी बरोबरी कोइ पण करी शके नही. एवा (बलधारी के०) बलने धरनारा, अर्थात् अतिशय सामर्थ्यवाळा, एवा (महापुरुष के०) कोइक दिव्य पुरुषसरखा जणाओ छो, अने तेटलामाटे (महंतोरे के०) महान (उपगार करी के०) उपकार करीने, अर्थात् मारापर अतिशय मोटो उपकार करीने (जो के० ' जो (अरमार के०) आ मारां पांचसें वहाणोना काफलाने (चलावी आपो के०) आ किनारा परथी महासागरमां आगळ चालतां करावी आपो. (तंतोरे के०) तो तो, अर्थात् तमारां अतुल्य सामर्थ्यथी जो तमो आ मारां सघळां वहाणोने महासागरमां चालतां करी आपशो तो (लक्ष के०) एक

महंतोरे ॥ जो अरमार चलावी आपो । लक्ष दीनार देउं तंतोरे ॥ पु० ॥ १९ ॥ नवपद ध्यान धरीने कुंअर । हांक करीने हंकारेरे ॥ नाठी दुष्ट देवी तव तिहांथी । महाशुचि मंत्र प्रहारेरे ॥

लाख (दीनार के०) सोनोमोहोरो (देउं के०) आपुं, अर्थात् तो हुं आपने खुशी थइने एक लाख सोनामोहोरो नेट करीश. ॥ १९ ॥ एवी रीतनी ते धवलशेठनी अतिशय आजीजीपूर्वक विनंति सांजळीने (कुंअर के०) महादयालु एवा ते श्रीपालकुमारे (नवपद के०) श्रीसिद्धचक्रजी महाराजनुं (ध्यान के०) ध्यान (धरीने के०) धारण करीने, अर्थात् पोताना हृदयमां श्रीसिद्धचक्रजीनुं शुभ नावपूर्वक ध्यान धरीने (हांक करीने के०) सिंहनाद करीने, अर्थात् पोताना मुखथी भयंकर हांक मारीने (हंकारेरे के०) ते वहाणने चलाववा लाग्यो. हवे एवी रीतना तेना नयंकर सिंहनादने सांजळीने, नवपदजीना माहात्म्यथी (दुष्ट देवी के०) ते क्रूर हिंसक शिकोतरी देवी (तव के०) तेज वखते, अर्थात् ते श्रीपालकुमारनो सिंहनाद सांजल्यो के तुरतज (तिहांथी के०) ते जगोएथी, अर्थात् ते किनारापरथी (महाशुचि के०) अत्यंत पवित्र

... थइ अरमार मोकली शीघ्रं । सायरमांहे दोमीरे ॥ न्यानसागर कहे ढाल पनरमी । राग केदारे गोडीरे ॥ पु० ॥ २१ ॥

एवा (मंत्र के०) श्रीसिद्धचक्रजीना आराधनरूपी मंत्रना (प्रहारेरे के०) प्रहारथी, अर्थात् ते मंत्रना प्रभावथी (नाठी के०) नाशी गइ, अर्थात् दूर चाली गइ. ॥ २० ॥ हवे एवी रीते ते दुष्ट देवीना नाशी जवाथी (अरमार के०) ते सर्व वहाणोनो काफलो (शीघ्रं के०) तुरतज (मोकली थइ के०) छूटो थयो. अर्थात् तेणीना स्तंभनथी मुक्त थयो, तथा एवी रीते स्तंभन-रहित थवाथी (सायरमांहे के०) ते महासागरमां (दोमीरे के०) अतिशय वेगथी चालवा लाग्यो. (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के, अर्थात् श्रोताजनोने उद्देशीने कहे छे के, हे श्रोताजनो! (पनरमी ढाल के०) आ रासनी आ पंदरमी ढाल (राग केदारे गोडीरे के०) केदार तथा गोडी नामना रागथी गाइ शकाय एवी छे. ॥ २१ ॥

दुहा सोरठी ॥ देई लक्ष दीनार । धवल शेठ श्रीपालने ॥ कहे मन करी करार । सांभल सुभट शिरोमणि ॥ १ ॥

॥ ढाल ॥ १६ मी ॥ राग गोडी ॥ रामचंदके बाग चांपो मह्योरी रह्योरी ॥ ए देशी ॥ अथवा प्रणमो श्रीअरनाथ । शिवपुर साथ खरोरी ॥ त्रिभुवन जन आधार । भव निस्तार करोरी ॥ ए

हवे त्यारबाद (धवलशेठ के०) ते धवलशेठ नामनो व्यापारी पोताना वहाण महासागरमां चालतां थवाथी (श्रीपालने के०) ते श्रीपालकुमारने ठरावमुजब (लक्ष के०) एक लाख (दीनार के०) सोना मोहोरो (देई के०) आपीने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (सुभटशिरोमणि के०) हे सुभटोना सरदार! (मन के०) तारां हृदयने (करार के०) सावधान (करी के०) राखीने, अर्थात् मनने स्थिर करीने (सांभल के०) हुं जे कंइ तने कहुं ते तुं सांभल? अर्थात् सावधान थइने तुं मारां वचनोने हृदयमां धारण कर? ॥ १ ॥

हे महापुरुष! (अम पासें के०) मारी पासे, अर्थात् मारी तेनातमां रही नोकरी करनारा

तुम सुजट दश सहसने दाम। जे तुमें दीउं ठो वरसें॥ ते मुज एकने जाम। आपो तो रहुं हौंसें ॥३॥

अर्थात् तुं पण तारो पगार ठरावीने मारी साथे चाल ? ॥ २ ॥ एवी रीतनां ते धवलशेठनां वचनो सांभळीने ते श्रीपालकुमार तेने कहेवा लाग्यो के, हे धवलशेठ! (तुमें के०) तमो (तुम के०) तमारा (दश सहसने के०) दश हजार (सुजट के०) सुजटोने, अर्थात् तमारा आ दशहजार शूर॰ ।॰करोने (वरसें के०) दर वर्षे, अर्थात् एकेक वरसे (जे दाम के०) जेटलो पगार (दीउं ठो के०) आपो ठो. अर्थात् तमारा आ दशहजार सुजटोने दर वर्षे जेटलो पगार आपो ठो (ते के०) तेटलो. अर्थात् ते सघळा सुजटोना जेटलो पगार थाय तेटलो, एटलेके एक वर्षनी एक क्रोम सोनामहोरो जेटलो पगार (जाम के०) जो (मुज एकने के०) मने एकलानेज (आपो के०) आपो (तो के०) तो (हौंसें के०) हौंसथी, अर्थात् मारा हृदयमां उलट लावीने (रहुं के०) तमारी साथे रही तमारी सेवा बजावुं. ॥ ३ ॥ वळी (मननी के०) हृदयनो (मोज के०) आनंद (मूकी के) ठोमीने, अर्थात् स्वतंत्रतानी मजा ठोमी दइने, (परनी के०) बीजानी (सेवा के०) चाकरी (कुण

... मेवा ॥ जमे एतो कोण भोज । मूकी मीठाई मेवा ॥ ४ ॥
... कोड़ कनकना टंक ॥ इक तुजने किण कांम । आपुं अवल अटंक ॥ ५ ॥

के०) कयो पुरुष (करे के०) करे, अर्थात् कोइपण समजु पुरुष बीजानी नोकरी स्वीकारे नहि. वळी (मीठाई के०) पक्वान्न आदि तथा (मेवा के०) द्राक्ष अंजीर आदि मेवा (मूकी के०) तोर्माने, (कोण के०) कयो पुरुष (एतो के०) बीजाउए खातां वधेलुं (भोज के०) भोजन (जमे के०) खाय. अर्थात् कयो समजु पुरुष पक्वान्न मेवा आदिक छोडी दइ बीजाउए एलुं मूकेलुं भोजन ? खानी इच्छा करे ? ॥ ४ ॥ (नाम के०) तेवारे (धवलशेठ के०) ते धवल नामनो व्यापारी (... के०) कहेवा लाग्यो के (इक तुज के०) तने एकलाने (किण काम के०) शामाटे (अवल के०) मनोहर अने (अटंक के०) साचा (कोड़ के०) एक क्रोड (सोनाना के०) सुवर्णना (टंक के०) सोनामहोर (आपुं के०) दइ दउं? अर्थात् तने एकलाने एक क्रोड सोनामहोर जेटली मोटी रकम शा माटे आपी दउं? ॥ ५ ॥ (तब के०) त्यारे (कुमर श्रीपाल के०)

तव कहे कुमर श्रीपाल । काम नथी मुज कांइ ॥ चाकरीयें जंजाल । परवशे कुण पडे जाई ॥ ६ ॥
लीजे जाडुं अम एह । आवीशुं तुम साथे ॥ वेगो प्रवहण नेह । देइ जाटक निज हाथे ॥ ७ ॥

ते शूरवीर श्रीपालकुमारे (कहे के०) कह्युं के (भाई के०) हे जाइ! (चाकरीयें के०) आ नोकरीनी (जंजाल के०) व्याधिनी (मुज के०) मने (कंइ के०) कंइपण (काम नथी के०) जरुर नथी, अर्थात् मारे आ तमारी नोकरी करवानी व्याधि वहोरी लेवानी कंइपण जरुर नथी. (कुण के०) कयो पुरुष (परवशे के०) पराधीनतामां (पडे के०) पडे? अर्थात् कयो पुरुष स्वतंत्रता छोडी परतंत्रतामां पडवानी इच्छा करे? ॥ ६ ॥ पुनः श्रीपालकुमारे कह्युं के (अम के०) अमारुं (एह के०) आ (भाडुं के) जाडुं (लीजे के०) तमो लइ ल्यो. कारणके (तुम के०) तमारी (साथे के०) संगाते (आवीशुं के०) आववुं छे. अर्थात् आपने जोइए ते जाडुं ल्यो परंतु मारे तमारी साथे आववुं छे. एम ते धवलशेठने कहीने (निज के०) पोताना (हाथे के०) हाथथीज (जाटक के०) जाडुं (देइ के०) दइने (नेह के०) खुशीथी (प्रवहण के०) वहाण उपर

घणो नृप काल । लेइ दलजोर दिवाजे ॥ धवल मूकी ढक चाल । लाव धन भूरि सुसाजे ॥ १० ॥

समीपे के०) धवल नामना शेठ पासे (आवी के०) आवीने (दाणना के०) जगातनी (दाम के०) रकम (मागे के०) मागवा लाग्यो, अर्थात् ते राजा धवलशेठ पासे आवी मालनी जगातनी उघराणी करवा लाग्यो. ॥ ए ॥ ते (नृप काल के०) महाकाल नामनो राजा (घणो के०) घणा (कटक के०) लश्करने (लेइ के०) लइने आवेल होवाथी (दलजोर के०) लश्करी दमामथी (दिवाजे के०) शोभतो हतो, अने (धवल के०) ते धवलशेठने कहेवा लाग्यो के हे धवल! (ढक के०) आगळ (चाल के०) चालवानुं (मूकी के०) छोमी दइने (सुसाजे के०) सारीरीते (भूरि के०) घणुं (धन के०) द्रव्य (लाव के०) आप? अर्थात् हे धवल! तुं आगळ प्रयाण करवानुं छोडी दइने अमारी जगातनी रकम पूरेपूरी चुकावी दे? ॥ १० ॥ त्यारे (तास के०) ते महाकाल राजाने (धीठो के०) लोभीष्ट (धवल के०) धवलशेठे (मुहमाग्यो के०) मोढे मागेलुं (धन के०) द्रव्य (न आपे के०) आप्युं नहि, अर्थात् ते लोभीष्ट धवलशेठे रा-

घणो नृप काल । लेइ दलजोर दिवाजे ॥ धवल मूकी ढक चाल । लाव धन भूरि सुसाजे ॥ १० ॥

समीपे के०) धवल नामना शेठ पासे (आवी के०) आवीने (दाणना के०) जगातनी (दाम के०) रकम (मागे के०) मागवा लाग्यो, अर्थात् ते राजा धवलशेठ पासे आवी मालनी जगातनी उघराणी करवा लाग्यो. ॥ ए ॥ ते (नृप काल के०) महाकाल नामनो राजा (घणो के०) घणा (कटक के०) लस्करने (लेइ के०) लइने आवेल होवाथी (दलजोर के०) लस्करी दमामथी (दिवाजे के०) शोभतो हतो, अने (धवल के०) ते धवलशेठने कहेवा लाग्यो के हे धवल! (ढक के०) आगळ (चाल के०) चालवानुं (मूकी के०) ठोमी दइने (सुसाजे के०) सारीरीते (भूरि के०) घणुं (धन के०) द्रव्य (लाव के०) आप? अर्थात् हे धवल! तुं आगळ प्रयाण करवानुं ठोडी दइने अमारी जगातनी रकम पूरेपूरी चुकावी दे? ॥ १० ॥ त्यारे (तास के०) ते महाकाल राजाने (धीठो के०) लोजीष्ट (धवल के०) धवलशेठे (मुहमाग्यो के०) मोढे मागेलुं (धन के०) द्रव्य (...

गुरुमाग्यो धन तास । धवल न आपे धीठो ॥ मांड्यो युद्धप्रयास । हारीने भाग्यो उपरांठो ॥ ११ ॥
सुभट सहस दश जेह । गया दशो दिशें नाठी ॥ धवल बांधी लीधे तेण । महाकाल भूपतें गाजी

जाने मोढे मागेली रकम आपी नहि, अने (युद्धप्रयास के०) लडवानो समारंभ अर्थात् तैयारी (मांड्यो के०) करी, अने लडाइमां हारी जवाथी ते धवलशेठ (उपरांठो के०) जोरांठो पछी (भाग्यो के०) नाशवा लाग्यो. ॥ ११ ॥ हवे ते धवलशेठना (जेह के०) जे (सहसदस के०) दशहजार (सुभट के०) सैनिको (दशो दिशें के०) पूर्वादिक दशे दिशाओमां (नाठी गया के०) नाशी गया, अर्थात् ते शेठनुं दशे हजार सुभटोनुं सैन्य आसपास पलायन करी गयुं. अने (तेणे के०) ते (महाकाल के०) महाकाल नामना (भूपतें के०) बब्बरद्वीपना राजाए (गाजी के०) गर्जीने (धवल के०) ते धवलशेठने (बांधी लीधो के०) बांधी लीधो, अर्थात् ते महाकाल राजाए धवलशेठने हरावी केद करी लीधो. ॥ १२ ॥ (एह के०) आ (खास के०) सुंदर एवी तथा (गोडी रागमां के०) गोडी रागथी गवाय एवी (शोलमी के०) सोलमी (ढाल के०) ढालमां

॥१२॥ गोडी रागमां एह । ढाल ए शोलमी चारु ॥ नवपद महिमा नेह । न्यान कहे दीदारु ॥१३॥

॥ दुहा ॥ बांध्यो देखी धवलने । कहे श्रीपालकुमार ॥ सुभट सहसदस किहां गया । जे

(नेह के०) प्रेमथी (दीदारु के०) मनोहर (नवपद के०) अरिहंतादिक नवेपदोनुं अर्थात् श्रीसिद्धचक्रजीनुं (महिमा के०) माहात्म्य (न्यान के०) आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी महाराजे (कहे के०) वर्णव्युं छे. ॥ १३ ॥

हवे त्यां (धवलने के०) ते धवलशेठने (बांध्यो के०) केद थयेलो (देखी के०) जोइने (श्रीपालकुमार के०) महादयाळु एवा ते श्रीपालकुमार (कहे के०) कहेवा लाग्या के हे धवल! (ताहरा के०) तारा (जे के०) जे (जुजार के०) बळवान (सहसदस के०) दशहजार (सुभट के०) सैनिको हता ते (किहां गया के०) क्यां नाशी गया? अर्थात् तने आवी रीते केद थयेलो छोडी तारा ते बळवान दशहजार सैनिको क्यां भागी गया? ॥ १ ॥ वळी श्रीपालकुमारे कह्युं के (हजी के०) हजु पण (कांइ के०) कांइ पण काम (विणठुं नथी के०) बगडयुं नथी;

ताहरा भूक्षार ॥ १ ॥ हजी कांइ विणतुं नथी। वाली आपुं सर्व ॥ हुं राजा महाकालने। जीती भाजुं सर्व ॥ २ ॥ पण जे प्रवहण ताहिरां। नरीयां ठे सय पंच ॥ आपे अरधोअरध जो। तो

हुं तारुं (सर्व के०) जे सघलुं नाश पाम्युं ठे ते (वाली आपुं के०) पातुं लावी आपुं, वळी (हुं के) हुं (राजा महाकालने के०) ते महाकाला नामना राजापर (जीती के०) विजय मेळवी (सर्व के०) ते महाकाल राजानुं सघलुं सैन्य (भाजुं के०) भांगी नांखुं. अर्थात् हजु पण हुं महाकाल राजाने हरावी तारी गयेली सघळी संपत्ति पाठी मेळवी आपुं एम तुं, ॥ २ ॥ (पण के०) परंतु (जे के०) जे आ (ताहिरां के०) तारां (सय पंच के०) पांचसें (प्रवहण के०) वहाणो (भरीयां के०) भर्यां ठे, तेमांथी (जो के०) जो (अरधोअरध के०) अर्धभागना एटले के अढीसो पहाणो (आपे के०) मने आपी दे, (तो के०) तो (सवि के०) सघलुं (संच के०) जेलुं करीने (मेलुं के०) तने मेळवी आपुं, अर्थात् मने तारा आ वहाणोमांथी अर्धोअर्ध जाग आपी दे तोज हुं तारुं नाश पामेलुं सघलुं मेळवी आपुं. ॥ ३ ॥ (ते के०) श्रीपालकुमारे कहेली स-

लवि मेलु संच ॥ ३ ॥ ते तिम धवलें अनुमत्युं । उद्धत सिंहसमान ॥ हवे कुमर श्रीपालजी । धरी नवपदनुं ध्यान ॥ ४ ॥

॥ ढाल १३मी ॥ राग–आसाउरी, ढाल कमखानी ॥ अथवा–धार तरवारनी सोहेली दोहेली चौदमा जिनतणी चरणसेवा, ए देशी ॥ बांधि करवालने ढाल आगल धरी । लेंची कर धनु-

पछी हकीकत (तिम के०) ते प्रमाणेज (धवलें के०) धवलशेठे (अनुमत्युं के०) कबुल कर्युं, अर्थात् श्रीपालकुमारे उपर प्रमाणे जे माग्युं ते सघलुं धवले तेने आपवानी हा कही. (हवे के०) तेवार पछी (उद्धत के०) उश्केरायेला (सिंहसमान के०) सिंहनी पेठे (कुमर श्रीपालजी के०) श्रीपालकुमार (नवपदनुं के०) श्रीनवपदजीनुं अर्थात् श्रीसिद्धचक्रजीनुं (ध्यान के०) ध्यान (धरी के०) धरीने, अर्थात् श्रीनवपदजीनुं मनमां स्मरण करीने ते श्रीपालकुमार महाकाल राजानी सामे लडवा धाया. ॥ ४ ॥

(पिण के०) ते महाबळवान् श्रीपालकुमार (करवालने के०) तरवारने (बांधि के०) कम्मर

... धिंग धायो ॥ बाणनो मेह वरसावतो महाबली। शत्रुना सैन्यमां तुरत आयो ॥ वांधि० ॥ १ ॥

पर लटकावीने तथा (ढाल के०) ढाल (आगळ के०) पोतानी आगळ अर्थात् पोताना हाथमां (धरी के०) धारण करीने, तथा (कर के०) बीजा हाथथी (धनुषने के०) धनुष्यनी दोरी (खेंची के०) चढावीने अर्थात् धनुष्य पर बाण चढावीने (धिंग के०) धिंगाणामाटे, अर्थात् लडवामाटे (धायो के०) दोड्यो, अर्थात् ढाल तरवार धनुष्य आदि सामग्रीए सहित श्रीपाल-कुमार लडवामाटे आगळ धस्यो. वळी (महाबली के०) ते महाबळवान् अर्थात् अतुल पराक्रमी एवो ते श्रीपालकुमार (बाणनो के०) बाणोनो (मेह के०) वरसाद (वरसावतो के०) वरसावतो थको (तुरत के०) तुरतज (शत्रुना के०) महाकाल राजाना (सैन्यमां के०) लश्करमां (आयो के०) आवी पहोंच्यो. अर्थात असंख्य बाणोनो समूह फेंकतो थको ते श्रीपालकुमार महाकाल राजाना सैन्यमां युद्ध माटे तुरत आवी पहोंच्यो. ॥ १ ॥ हवे ते समये (जेम के०) जेवी रीते (पूरो के०) युवान वयमां आवेलो, अर्थात् संपूर्ण युवावस्थाने पहोंचेलो, अने तेथीज (प्रबल

हों हों होंकार करी उछली एकलो । प्रबल पंचायणो जेम पूरो ॥ गयगण देखी जिम गयणसुं उच्छली । तिम करे धसमसी चोट सूरो ॥ बांधि० ॥ २ ॥ खड्गने मुष्टिप्रहार देइ गज घटा ।

के०) अतिशय बलवाळो, एवो (पंचायणो के०) पंचानन, अर्थात् सिंह (गयगणे के०) हाथीओना समूहने, अर्थात् एकठा थयेला हाथीओना टोळांने (देखी के०) जोइने (गयणसुं के०) आकाशमां (उछली के०) उछळे छे, अर्थात् आकाशमां छलंग मारीने जेम फाल मारे छे, (तिम के०) तेम, अर्थात् तेवीज रीते (एकलो के०) ते एकाकी श्रीपालकुमार (हों हों होंकार करी के०) अत्यत होंकारा करीने, अर्थात् प्रचंड सिंहनाद करीने, तथा (उछली के०) कूदीने, अर्थात् फाल मारीने अने (धसमसी के०) आगळ धसी आवीने, अर्थात् एकदम दोडी आवीने (सूरो के०) शूरवीर, अर्थात् महापराक्रमी एवो ते श्रीपालकुमार (चोट के०) घा अर्थात् ते महाकाल राजाना सुभटोप्रते नानाप्रकारना शस्त्रोवडे प्रहार (करे के०) करवा लाग्यो. ॥ २ ॥ पछी ते श्रीपाल कुमारे (खड्ग के०) खड्ग, अर्थात् तलवारना प्रहारोथी, तेमज (मुष्टि प्रहार

दोफिने दशदिसिं सव नसाफी ॥ सेन असवारनी बाणसुं हारवी । नृप महाकाल फाडपो पछाफी ॥ वांशि० ॥ ३ ॥ नांग काचातणीपरें रथ नूरीआ । नयपदध्यानथी नाठि नूरी ॥ नाठा सवि

के०) मुष्टिर्डना प्रहार (देइ के०) आपीने, अर्थात् पोतानी मुष्टीथी हणीने, अने (दोडीने के०) एकदम आगळ धसी जइने (सव गज घटा के०) हाथीर्डना सघळा समूहने, अर्थात् महाकाल राजाना सैन्यमां रहेला सर्व हस्तिर्डनी श्रेणिने (नसाफी के०) नसाफी मूकी, अर्थात् पाछी हूर हठावी दीधी. तेमज (बाणसुं के०) बाणोवडे करीने, अर्थात् असंख्य बाणोनो वरसाद वरसावीने (असवारनी के०) घोडेस्वारोनी (सेन के०) सेनाने, अर्थात् ते महाकाल राजाना घोडेस्वारोनी सघळी सेनाने (हारवी के०) हरावी दीधी, अर्थात् हूर नसाफी दीधी, अने त्यारबाद त्यां एकला थइ रहेला एवा (महाकाल नृप के०) ते महाकाल राजाने (पछाडी के०) पछाफीने, अर्थात् जमीनपर पकडीने (फाड्यो के०) पकडी लीधो, अर्थात् तेने ते श्रीपालकुमारे केद करी लीधो. ॥ ३ ॥ वळी ते श्रीपालकुमारे (काचा नांगतणीपरें के०) काचा घडानीपेठे, अर्थात् वगर पकावेला एवा

सुभट ते स्याल जिम तेहना । घुंब पामी मुखे कहता कूरी ॥ बांधि० ॥ ४ ॥ राय महाकालने

माटीना बनावेला घमानीपेठे (रथ के०) रथोने, अर्थात् ते महाकाल राजाना सैन्यमां रहेला रथोने (चूरीश्चा के०) चूरी नाख्या, अर्थात् ते रथोना तो तेणे टुकडे टुकडा करी नाख्या. तथा (नवपद ध्यानथी के०) नवपदजीना ध्यानथी, अर्थात् श्रीअरिहंत आदित नवपदजीना स्मरणथी तेणे (नालि के०) तोपोने पण (चूरी के०) भांगी नाखी, अर्थात् तोपोना पण तेणे चूरेचूरा करी नाख्या. हवे एवी रीते ते महापराक्रमी श्रीपालकुमारने प्रहार करतो जोइने (तेहना के०) ते महाकाल राजाना (ते के०) ते (सवि के०) सघळा (सुभट के०) लश्करना माणसो, अर्थात् सर्व सैनिको (स्याल जिम के०) मृगलाओनी पेठे (घुंब पामी के०) बूमो पाडीने, अर्थात् मृगो जेम पोकार करे, तेम पोकार करीने (नाठा के०) त्यांथी दूर नाशी गया, अने (मुखे के०) पोताना मुखथी (कहता के०) कहेवा लाग्या के (कूरी के०) आ तो महा क्रूर छे, अर्थात् आ श्रीपालकुमार तो अत्यंत क्रूर छे, एम पोताना मुखथी वारंवार ते महाकाल राजाना सैनिको कहेवा लाग्या. ॥५॥

बांधी पाछोटीये । शीघ्रसुं धवलने कुमरे छोड्यो ॥ धवल धरी खग महाकालने मारवा । चाढी त्रिवलीयने ताम दोड्यो ॥ बांधि० ॥ ५ ॥ कहे महाकाल तव कुंअरने करगरी । धीर शरणे एहुं

हवे त्यारपछी (कुमरे के०) ते श्रीपाल कुमारे (राय महाकालने के०) ते महाकाल राजाने, अर्थात् पोते पकडेला एवा ते महाकाल राजाने (पाछोटीये बांधी के०) पाछोटीये बांधीने, अर्थात् तेना बन्ने हाथोने तेनी पीठ साथे बांधीने (शीघ्रसुं के०) तुरतज, अर्थात् तेज वखते (धवलने के०) ते धवल शेठने (छोड्यो के०) छूटो कर्यो, अर्थात् बंधनथी रहित कर्यो. (ताम के०) तेज समये, अर्थात् ज्यां ते बंधनथी मुक्त थयो के तुरतज (धवल के०) ते धवलशेठ (त्रिवलीयने के०) त्रिवलीने, अर्थात् अतिशय कोपना आवेशथी पोताना ललाटमां त्रिवली (चाढी के०) चडावीने (महाकालने के०) ते महाकाल राजाने (मारवा के०) मारवामाटे, अर्थात् प्राणरहित करवामाटे (खग के०) तलवार (धरी के०) धारण करीने, अर्थात् पोताना हाथमां तलवार लेइने (दोड्यो के०) धसी गया. अर्थात् तेने हणवा माटे ते एकदम दोडी आव्यो. ॥ ५ ॥ (तव के०) ते वखते

राव मुजने ॥ मारमां मारमां शरण ए आवीयो। धवल मत मारजे कहुं तुं तुजने ॥ बांधि० ॥

अर्थात् ते धवलशेठने तलवार सहित धसी आवतो जोइने (महाकाल के०) ते महाकाल राजा, अर्थात् अत्यंत जयजीत थयेलो एवो ते महाकाल राजा (करगरी के०) कालावाला करीने, अर्थात् आजीजी करीने (कुंअरने के०) ते श्रीपालकुमारने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (धीर के०) हे धीर पुरुष! अर्थात् हे महापराक्रमी पुरुष! (शरणे अछुं के०) हुं हवे तारे शरणे छुं, अर्थात् आ समये हवे मने फक्त तारुंज शरणुं छे, अने तेथी (मुजने राख के०) तुं मारुं रक्षण कर? अर्थात् मने मारवा आवता एवा आ धवलशेठथी बचाव? एवी रीतनां ते महाकाल राजाना दीनता भरेलां वचनो सांभळीने ते कृपालु श्रीपालकुमार धसी आवता एवा ते धवलशेठने कहेवा लाग्या के (धवल के०) हे धवलशेठ! (ए के०) आ, अर्थात् आ महाकाल राजा (शरण आवीयो के०) मारे शरणे आव्यो छे, अर्थात् तेणे मारुं शरणुं अंगीकार कर्युं छे, अने तेथी (मारमां मारमां के०) तुं एने मार नही, अर्थात् तेनापर तुं खड्गनो प्र-

पंजरजिस्यो । जगतमांहे इस्यो सुजस लीधो ॥ वांधि० ॥ ७ ॥ धवल कोप्यो घणुं सुभट दश सहसने । चाकरीथी सवि दूर कीधा ॥ राखीया पास निर्नाथ जाणी करी । थापी सेवक सवि महिना

अर्थात् त्रणे जगतमां (लीधो के०) तेणे मेळव्यो, अर्थात् एवी रीतनो तेनो यशवाद जगतमां गवावा लाग्यो. ॥ ७ ॥ हवे त्यारपछी (धवल के०) ते धवलशेठ (घणुं के०) अतिशय (कोप्यो के०) कोपायमान थयोथको, अर्थात् अत्यंत कोधातुर थइने (सवि के०) ते सघळा (दश सहसने के०) दश हजार (सुभट के०) सुभटोने, अर्थात् ते सघळा पोताना दश हजार नोकरोने (चाकरीथी के०) पोतानी नोकरीमांथी (दूर कीधा के०) कहाडी मेल्या, अर्थात् तेउं सर्वने पगार आपवो बंध करीने नोकरीथी बातल कर्या. ते जोइ ते दयाळु श्रीपालकुमारे ते सर्व सुभटोने (निर्नाथ के०) आधार विनाना, अर्थात् आजीविकाना साधन रहित (जाणी करी के०) जाणीने (पास के०) पोतानी पासे, अर्थात् पोतानी नोकरीमां (राखीया के०) राख्या, अर्थात् तेउंनी आजीविका चलाववामाटे तेउंने पोताना नोकरतरीके राख्या. अने (सेवक के०) एवी

दीधा ॥ थांपि० ॥ ७ ॥ प्रवहण वसोपचास निज नागना । सेइने बब्बर द्वीपमांहें ॥ न्यानसागर कहे सातमी ढालमां । लहीयो जसवाद श्रीपाल त्यांहें ॥ थांपि० ॥ ८ ॥

रीते तेउने नोकर तरीके (थापी के०) राखीने, अर्थात् तेउ सघळाने पोतानी तेनातमां राखीने (महिना दीधा के०) महिना करी आप्या, अर्थात् तेउ सघळाने आजीविकामाटे मासिक पगार करी आप्या. ॥ ७ ॥ त्यारबाद ते महापराक्रमी एवा श्रीपालकुमारे (निज नागना के०) पोताना नागना, अर्थात् शरतप्रमाणे धवलशेठ पासेथी मळेला पोताना हिस्साना (वसो पचास के०) अढीसो (प्रवहण के०) वहाणोने (सेइने के०) संभाळी सेइने (सतरमी ढाल्मां के०) आ रासनी आ सतरमी ढालमां (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के, अर्थात् श्रोताउप्रते निवेदन करे छे के (श्रीपाल के०) ते श्रीपालकुमारे (त्यांहें के०) ते (बब्बर द्वीपमांहें के०) बब्बर द्वीपमां (जसवाद के०) यशवाद (लहीयो के०) मेळव्यो. अर्थात् ते बब्बर द्वीपमां ते श्रीपालकुमारनो यशवाद घणो फेलावा लाग्यो. ॥ ८ ॥

पंजरजिस्यो । जगतमांहे इस्यो सुजस लीधो ॥ वांधि० ॥ ७ ॥ धवल कोप्यो घणुं सुभट दश सहसने । चाकरीथी सवि दूर कीधा ॥ राखीया पास निर्नाथ जाणी करी । थापी सेवक सवि महिना

अर्थात् अणे जगतमां (लीधो के०) तेणे मेळव्यो, अर्थात् एवी रीतनो तेनो यशवाद जगतमां गवावा लाग्यो. ॥ ७ ॥ हवे त्यारपछी (धवल के०) ते धवलशेठ (घणुं के०) अतिशय (कोप्यो के०) कोपायमान थयोथको, अर्थात् अत्यंत क्रोधातुर थइने (सवि के०) ते सघळा (दश सहसने के०) दश हजार (सुभट के०) सुभटोने, अर्थात् ते सघळा पोताना दश हजार नोकरोने (चाकरीथी के०) पोतानी नोकरीमांथी (दूर कीधा के०) कहाडी मेल्या, अर्थात् तेओ सर्वेने पगार आपवो बंध करीने नोकरीथी वातल कर्या. ते जोइ ते दयाळु श्रीपालकुमारे ते सर्व सुभटोने (निर्नाथ के०) आधार विनाना, अर्थात् आजीविकाना साधन रहित (जाणी करी के०) जाणीने (पास के०) पोतानी पासे, अर्थात् पोतानी नोकरीमां (राखीया के०) राख्या, अर्थात् तेओनी आजीविका चलाववामाटे तेओने पोताना नोकरतरीके राख्या. अने (सेवक के०) एवी

दीधा ॥ पाविउ ॥ ८ ॥ ब्रह्म यशोनाम निज [illegible] । [illegible]

कहे मानसी हामसा । महीनो [illegible]

शीत मेहने नोहर नहिं (पाणी के०) गमीने. [illegible]

(महिमा दीधा के०) महिमा करी [illegible]. [illegible]

करी आप्या. ॥ ८ ॥ [illegible] ने महावरनी [illegible] ([illegible]) [illegible]

जाणना अर्थात् [illegible] [illegible] [illegible]

महीनो (ब्रह्म के०) [illegible] ([illegible] के०) [illegible]

मानसी आ मनसी [illegible] ([illegible] के०) [illegible]

कहे छे के, अर्थात् [illegible] [illegible]

ते ([illegible] के०) [illegible] ([illegible] के०) [illegible]

अर्थात् ते [illegible] [illegible]

॥ दुहा सोरठी ॥ महाराजा महाकाल । कर जोमी कहे कुमरने ॥ सेवकने संजालि । पाउ धारो पुरवरे प्रजु ॥ १ ॥ मंदिर आणी मोद । अशन वसन आभरण दे ॥ मूकी माथुं गोद । अरज

हवे (महाकाल महाराजा के०) बब्बर द्वीपनो अधिपति एवो ते महाकाल नामनो राजा (कर के०) पोताना हाथ (जोमी के०) जोडीने, अर्थात् पोताना बन्ने हाथ एकठा करीने (कुमरने के०) ते श्रीपालकुमारप्रते (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (प्रजु के०) हे स्वामी! (सेवकने के०) आपना तावेदार नोकर सरखा एवा मने (संजालि के०) याद करीने, अर्थात् मारी अरजप्रते ध्यान आपीने (पुरवरे के०) आ मारा उत्तम नगरमां (पाउ धारो के०) आपना चरण धारण करो? अर्थात् आप मारापर मेहेरबानी करी मारा नगरमां पधारो? ॥ १ ॥ एवी रीतनी विनंति कर्याबाद ते महाकाल राजा (मोद के०) अतिशय हर्षथी ते श्रीपालकुमारने (मंदिर के०) पोताना राजमेहेलमां (आणी के०) लावीने, अर्थात् घणा आदरमानपूर्वक तेमने पोताना मेहेलमां तेमी लावीने तेणे (अशन के०) भोजन (वसन के०) वस्त्र,

पायक परघो तुमतणो ॥ ३ ॥

॥ ढाल १० मी ॥ धण समरथ पीउ न्हांनमो ॥ ए देशी ॥ अथवा वीर सुणो मोरी विनति (ए देशी) तें जीवित दीधुं तिणें । हुं तुज सेवक तुं मुज सांइं ॥ सफल करो इक वीनति । जो

सर्व कोइ वस्तुउ आपनीज ठे. ॥ ३ ॥

वळी ते महाकाल राजा श्रीपालकुमारप्रते विनंति करवा लाग्यो के, हे महापुरुष! (तें के०) तमोए मने (जीवित के०) जीवन (दीधुं के०) आप्युं ठे, अर्थात् तमोए मनें मृत्युथी वचाव्यो ठे (तिणें के०) तेथी, अर्थात् ते कारणथी (हुं के०) हुं (तुज के०) तमारो (सेवक के०) नोकर तुं, अर्थात् तमोए मने जीवितदान आपवाथी हुं तमारो दास तरिके तुं. अने (तुं के०) तमो (मुज के०) मारा (सांइ के०) सरदार छो, अर्थात् तमो मारा मालिक ठो. वळी (प्राणप्रिय के०) मारा प्राणनीपेठे व्हाला, अर्थात् जेवा मारा प्राण मने व्हाला ठे, एवाज तमो मने व्हाला ठो, एवा (प्रभुजी के०) हे स्वामी !

रथ बहु पालखी । मणि माणिक मोती झंमार ॥ आपे हाथ मूकामणे । मांहें नव नाटिक अति-

अर्थात् वरकन्याने बेसवामाटे सुवर्णमय चतुरिका बंधावीने (आदर करी के०) घणा आदरमानथी, अर्थात् अतिशय आदरसत्कारपूर्वक (बेसाडे के०) ते वरकन्याने बेसाड्या, अर्थात् पोतानी पुत्री मदनसेनाने अने श्रीपालकुमारने लग्न माटे ते सुवर्णमय चोरीमां महाकाल राजाए बेसाड्या. ॥ २ ॥ त्यारबाद ते महाकालराजाए (हाथ मूकामणे के०) हस्तमोचन समये, अर्थात् वरकन्यानो हस्तमेलाप छोडावती वेळाये (हय के०) घोडा (गय के०) हाथी (रथ के०) रथ, अने (बहु के०) घणी (पालखी के०) पालखीओ (मणि के०) नाना प्रकारना मणि, तथा (माणिक के०) माणेक, अने (मोतीझंमार के०) मोतीओनो समूह, तेमज (मांहें के०) ते दायजानी अंदर (अतिसार के०) अतिमनोहर (नव के०) नव संख्याना (नाटिक के०) नाटकना पेडां (आपे के०) आप्यां, अर्थात् ते महाकाल राजाए श्रीपालकुमारने पोतानी पुत्री परणावती वेळाये हाथी, घोडा, पालखी, मणि, माणेक, मोती तथा नाटक विगेरे दायजा तरीके आप्यां.

नव नाटिकने नारीसुं । आयो रतनद्वीप ससनेह ॥ प्रा० ॥ ५ ॥ करिआणां उतारीने । कहे ध-

रसोने एकावन (यानपात्र के०) वहाणोने (साथें लेइ के०) पोतानी संगाते लेइने (तेह के०) ते श्रीपालकुमार (नव नाटिक के०) नव नाटिक, अर्थात् महाकाल राजाए नेट तरीके आपेलां ते नव नाटिक सहित (ने के०) अने (नारीसुं के०) स्त्रीसहित, अर्थात् महाकाल राजाए परणावेली मदनसेना नामनी पोतानी स्त्रीनीसाथे (ससनेह के०) स्नेहपूर्वक वर्ततोथको, अर्थात् मार्गमां ते साथे अनेक प्रकारनी प्रेमवार्ता करतोथको ते श्रीपालकुमार (रतनद्वीप के०) रतनद्वीपमां (आयो के०) आवी पहोंच्यो. ॥ ५ ॥ हवे ते रतनद्वीपने किनारे (करिआणां के०) पोताना वहाणोमां भरेलां खांड, साकर आदिक अनेक प्रकारनां करियाणां (उतारीने के०) ते वहाणोमांथी जमीनपर उतारीने (ताम के०) ते वखते (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमार (धवलने के०) धवलशेठने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, हे शेठजी आ सघळां करीयाणां (मन माने तेम के०) जेम तमारुं ध्यान पहोंचे तेम, अर्थात् तमारी इच्छा प्रमाणे जेम नफो मळे तेवी

धा० ॥ ३ ॥ पुछे कुंअर कोण तुं । नयरी रत्नसंचया नाम ॥ कनकध्वज राजा तहां । राज्य करे

आवीने, अर्थात् तेनी पासे आवीने (कुंअरने के०) श्रीपालकुमारने (जुहार करे के०) जुहार करवा लाग्या. अर्थात् तेणे श्रीपालकुमारपासे आवी तेने नमस्कार कर्यो. ॥ ३ ॥ त्यारबाद (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमार (पुछे के०) ते त्यां आवेला पुरुषने पुछवा लाग्यो के, हे सत्पुरुष! (तुं के०) तमो (कोण के०) कोण छो? अर्थात् तमारुं नाम, गाम विगेरे शुं छे? तथा तमो अहीं शामाटे आवेला छो? इत्यादिक हकीकत तेणे आदरमानपूर्वक तेने पूछी. त्यारे ते पुरुष श्रीपालकुमारप्रत्ये कहेवा लाग्यो के (स्वाम के०) हे स्वामी! आ रत्नद्वीपमां (रतनसंचया नाम के०) रत्नसंचया नामनी (नयरी के०) नगरी छे, तथा ते नगरमां (भलो के०) उदारता आदिक अनेक गुणोवडे करीने शोभतो, तथा (जिनधर्मी के०) श्रीजिनेश्वर प्रभुए प्ररूपेला सम्यग्धर्मनुं आराधन करनारो, एवो (कनकध्वज के०) कनकध्वज नामनो (राजा के०) नृपति (राज्य के०) राज्य (करे के०) करे छे. ॥ ४ ॥ (तेहने के०) तेने, अर्थात् ते कनकध्वज राजाने (च्यार के०)

हिं ॥ इक दिन महापूजा रची । तेणी राजकुमरीयें त्यांहिं ॥ प्रा० ॥ १० ॥ आव्यो देव जुहारवा। कनकध्वज राजा प्रासाद ॥ गंभाराथी नीकली । मदनमंजूषा मन आह्लाद ॥ प्रा० ॥ ११ ॥ तरुणी

के०) ऋषभदेव प्रभुना देरासरमां श्रीजिनेश्वर प्रभुनी प्रतिमानी (महापूजा के०) महोटी पूजा (रची के०) बनावी. ॥ १० ॥ हवे ते समये (कनकध्वजराजा के०) ते मदनमंजूषा कुंवरीनो पिता कनकध्वज नामनो राजा (देव के०) श्रीऋषभदेव प्रभुना, अर्थात् ते जिनमंदिरमां विराजेली एवी ते श्रीऋषभदेव प्रभुनी प्रतिमाना (जुहारवा के०) दर्शन करवा माटे (प्रासाद के०) ते जिनमंदिरमां, अर्थात् ज्यां ते मदनमंजूषाए ते जिनप्रतिमानी महा पूजा रचेली छे, ते जिनमंदिरमां (आव्यो के०) आवी पहोंच्यो. ते वखते (मदनमंजूषा के०) ते मदनमंजूषा नामनी राजकुमारी (मन के०) पोताना मनमां (आह्लाद के०) हर्ष पामीने, अर्थात् पोते रचेली जिनपूजा जोइने पोताना हृदयमां अतिशय आनंद पामीने (गंभाराथी के०) ते मूलनायकजीना मूळगंभारामांथी (नीकली के०) बहार आवी, अर्थात् जिनप्रतिमानी आंगीना दर्शन करतीथकी पाछे पगे उंस-

॥ प्रा० ॥ १२ ॥ महिध्वज जव इम चिंतवे । तव देहरानां दोय कमाम ॥ तुरत गभारानां जुड्यां। न शके तेहने कोय उघाम ॥ प्रा० ॥ १३ ॥ जे पूजा पोते करी । ते नजरे नवि देखे तेण ॥ रुदन

मेळवी शकीश? ॥ १२ ॥ (इम के०) एवी रीते (महिध्वज के०) राजा, अर्थात् ते मदनमंजूषानो पिता एवो ते कनकध्वज राजा (जव के०) जेवामां (चिंतवे के०) विचारे छे, अर्थात् पोताना हृदयमां जेवो ते एवी चिंतवना करे छे, (तव के०) तेवामां, अर्थात् तेज समये (देहरानां के०) देरासरना, अर्थात् ते जिनमंदिरना (गभारानां के०) मूळगंभारानां (दोय कमाम के०) बन्ने कमाडो (तुरत के०) एकदम (जुड्यां के०) बीडाइ गयां, अर्थात् अकस्मात् एकदम मूळगंभारानो दरवाजो बंध थइ गयो. अने ते दरवाजानां ते बन्ने कमाडो एवां तो सज्जम बंध थइ गयां के (तेहने के०) ते कमाडोने (कोय के०) कोइ पण, अर्थात् अतिशय बळवान एवो कोइ पण माणस (उघाम न शके के०) उघाडी शकतो नथी, अर्थात् ते दरवाजो खोलवाने हवे कोइ पण माणस समर्थ थइ शकतो नथी. ॥ १३ ॥ वळी (जे पूजा के०) जे [illegible]

आज न कीधी आंहिं ॥ इम कुमरी ऊनी कहे । महेर करो सुनंदानाह ॥ प्रा० ॥ १५ ॥ अवनी-
पति चिंते इस्युं । जिनभुवने वरचिता जेह ॥ कीधी ते मातुं कर्युं । आसातना थई वली एह ॥

२६॥ (को मोटी के०) कोइक महोटी (आसातना के०) आसातना तो, अर्थात् श्रीजिनेश्वर प्रभुनी कोइ जातनी महान अवगणना तो (आंहिं के०) आ श्रीऋषभदेव प्रभुना जिनमंदिरमां (न कीधी के०) करी तो नथी! अर्थात् शुं में कोइ पण प्रकारनी अहीं आसातना तो नथी करी? एवी रीतनी पोताना मनमां शंका लावीने ते शुभ भाववाळी राजकुमारिका ते माटे प्रभुनी क्षमा मागतीथकी विनंति करवा लागी के (सुनंदानाह के०) हे सुनंदाना स्वामी! अर्थात् हे श्रीऋषभदेव प्रभु!(महेर करो के०) आप मारापर कृपा करो? अर्थात् माराप्रते क्षमा लावी आप मारो अपराध माफ करो?(इम के०) एवी रीते उपर वर्णन कर्यामुजब (कुमरी के०) ते राजकुमारिक (ऊनी के०) ऊनी रही थकी (कहे के०) कहेवा लागी अर्थात् प्रभुप्रते विनंति करवा लागी. ॥ १५ ॥ एवी रीते पोतानी कंठी पत्रमंजूषाने विलाप करती जोइने (अवनीपति के०) ते राजा, ...

आकाश थाय ॥ प्रा० ॥ १७ ॥ दोष न को नृप तुजनणो । कुमरीनो पण दोष न कांय ॥ जिण

भा१ ते कनकध्वज नृपतिए (अठमतप के०) अट्ठमनो तप (कीधो के०) कर्यो. त्यारे (त्रीजे उपवासे के०) ते अठमतपना त्रीजा उपवासने दिवसे (आकाशे के०) आकाशनी अंदर, अर्थात् अदृश्यपणे अंतरिक्षमां (इसी के०) आवा प्रकारनी, अर्थात् नीचे जणाव्यामुजब (सुरवाणी के०) देववाणी, अर्थात् ते शासनदेवताए उच्चारेली वाणी (थाय के०) थवा लागी, अर्थात् सर्व लोकोने संभळावा लागी ॥ १७ ॥ (नृप के०) हे राजन्! आ जिनमंदिरना द्वार बंध थवामां (तुजनणो के०) तमारो (को के०) कोइपण प्रकारनो (दोष न के०) दोष नथी, अर्थात् आना संबंधमां तमारो जरा पण दोष नथी तेमज (कुमरीनो पण के०) राजकुमारिकानो पण, अर्थात् प्रभुनी आंगी रचनार एवी आ मदनमंजूषा नामनी राजपुत्रीनो पण (कांय के०) कोइपण प्रकारनो (दोष न के०) दोष नथी, अर्थात् तेणीनो पण आ कार्यना संबंधमां कशो अपराध नथी. परंतु (जिण कारण के०) जे कारण माटे, अर्थात् जे हेतुथी (...

कारण जिणहर जड्यो । ते सुणजो सवि चित्त लाय ॥ प्रा० ॥ १० ॥ जे नर आवे उघडे । ए जिनमंदिर आपे कोय ॥ मदनमंजूषानो होशे । मानो निश्चयसुं वर सोय ॥ प्रा० ॥ १९ ॥ ते एक

आ प्रासाद (जड्यो के०) बंध थयो छे, अर्थात् आ श्रीऋषभदेव प्रभुना मंदिरना मूळगंभारना द्वारो जे बंध थयां छे (ते के०) तेनुं कारण (सवि के०) सघळा लोको, अर्थात् हे सर्व श्रोताजनो (चित्तलाय के०) ध्यान आपीने (सुणजो के०) श्रवण करजो? अर्थात् तेनुं जे कारण हुं तमोने कहुं छुं, ते तमो सघळा ध्यान दइने सांभळो? ॥ १० ॥ (जे कोय नर के०) जे कोइ पुरुषना. अर्थात् जे कोइ उत्तम पुरुषना (आवे के०) आववाथी, अर्थात् जे कोइ सत्पुरुषना अत्रे पधारवा आगमनथी (ए जिनमंदिर के०) आ जिनप्रासाद, अर्थात् श्रीऋषभदेव प्रभुनुं आ देवालय (आपे के०) पोतानी मेळेज, अर्थात् कोइ पण प्रकारनी कोशीश कर्याशिवाय (उघडे के०) उघडी जशे, अर्थात् जे कोइ पुरुषनी दृष्टि पडवाथी आ देवालयनां द्वार खुल्लां जशे (सोय के०) ते पुरुष, अर्थात् तेज उत्तम पुरुष (मदनमंजूषानो के०) आ मदनमंजूषा नामनी राजकुमारिकानो

मासे आवशे । कहुं छुं हुं चक्केसरी देवी ॥ अवर उपाय रखे करो । ऊघडशे तिणथी ततखेवी ॥

२८

(वर के०) जनार (होशे के०) थशे, एम (निश्चयमुं के०) निश्चयथी; अर्थात् खातरीपूर्वक (मानो के०) तमो मानजो? अर्थात् उपर कहेली हकीकतने तमो सघळा संदेहरहित मानजो. ॥ २८ ॥ वळी (ते के०) एवो ते सत्पुरुष (एक मासें के०) एक मासपछी, अर्थात् आजथी एक मास वीत्याबाद (आवशे के०) अहीं आ नगरमां आ जिनमंदिरपासे आवी पहोंचशे, एवी रीते (हुं के०) हुं (चक्केसरी देवी के०) चक्केश्वरी नामनी देवी, अर्थात् श्रीऋषभदेव प्रभुनी अधिष्ठायिका एवी हुं चक्केश्वरी नामनी देवी (कहुं छुं के०) तमोने चेतावुं छुं, अर्थात् तमारो संदेह दूर करवामाटे तमोने हुं खुल्ली रीते जणावुं छुं. तथा (तिणथी के०) तेनाथीज, अर्थात् ते उत्तम पुरुषनी दृष्टि पडवाथीज (ततखेवी के०) तेज समये, अर्थात् कोइ पण प्रकारना विलंबविना (ऊघडशे के०) आ जिनमंदिरनां द्वार पोतानी मेळेज खुल्लां थइ जशे, माटे (रखे के०) रखेने (अवर के०) कोइ पण प्रकारनो बीजो (उपाय के०) इलाज (करो के०) तमो करशो नही

॥ प्रा० ॥ २० ॥ एक मास थयो आज ते । तुमें पधारो त्यांहिं दयाल ॥ न्यानसागर कहे नेहसुं ।
एह अढारमी ढाल रसाल ॥ प्रा० ॥ २१ ॥

अर्थात् आ द्वार उघाडवामाटे तमारे बळजोरथी कोइ पण बीजो इलाज करवो नहीं, कारणके तमारा ते सर्व उपायो फोकट जशे. ॥ २० ॥ एवी रीतनी ते शासनदेवतानी आकाशवाणी थयाने (ते के०) तेवी रीतनो (एक मास के०) एक महीनो (आज थयो के०) आजे संपूर्ण थयो छे, अर्थात् ते देवताए कहेलो एक मासनो अवधि आजे परिपूर्ण थयो छे. माटे (दयाल के०) हे दयालु एवा श्रीपालकुमार! (तुमें के०) तमो (त्यांहिं के०) त्यां, अर्थात् आ रत्नसंचया नामनी नगरीमां रहेला श्रीऋषभदेवप्रभुना प्रासादमां (पधारो के०) आवो? एवी रीते (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (नेहसुं के०) स्नेहथी, अर्थात् हृदयमां प्रेम लावीने (कहे के०) कहे छे के (एह के०) आ (अढारमी के०) अढारमी (ढाल के०) ढाल (रसाल के०) अत्यंत रसवाळी छे. अर्थात् श्रोताजनोने अतिशय आनंद उपजावनारी छे. ॥ २१ ॥

॥ दूहा ॥ ते जिनभुवन उघाडवा। तिहां तुमें आवो प्रेम ॥ वाणी चक्केसरीतणी। मासें मिलसे एम ॥ १ ॥ कुमर सुणी तिहां आवीउ। परवरिउ परिवार ॥ तेहनी दृष्टें उघड्यां। तुरत द्दि ते दृढ

त्यारबाद त्यां आवेलो ते पुरुष श्रीपालकुमारने कहेवा लाग्यो के, हे सत्पुरुष! (ते के०) ते श्रीऋषभदेव प्रभुनु (जिनभुवन के०) जिनमंदिर, अर्थात् जेना मूलगंभारानां द्वार बंध थइ गयेलां छे एवा ते जिनप्रासादने (उघाडवा के०) खोलवामाटे (तुमें के०) तमो (प्रेम के०) प्रेमथी अर्थात् मनमां अत्यंत आह्लाद लावीने (तिहां के०) त्यां, अर्थात् ते रत्नसंचया नामनी नगरीमां (आवो के०) पधारो? केमके (मासें के०) देवीए कहेली एक मासनी अवधि आजे हवे संपूर्ण थयेली छे, अने (एम के०) खरेखर आवी रीते आपना पधारवाथी (चक्केसरीतणी के०) ते श्रीऋषभदेवप्रभुनी अधिष्ठायिका एवी ते श्रीचक्रेश्वरी नामनी देवीए आकाशमां अदृश्य पणे कहेली (वाणी के०) वाणी (मिलसे के०) सत्य थशे, अर्थात् आपनी दृष्टिना संयोगथी खरेखर ते जिनमंदिरनां भीडायेलां द्वारो खुल्लां थइ जशे, एम मारा हृदयमां हुं खात्रीपूर्वक

[illegible] ॥ नृप परधानादिक मह । जन द्रगथा तिणवार ॥ हईमानी कूंपल हसी । द्रगवी राज- मानं तुं. ॥ १ ॥ (गुणी के०) सांभळीने, अर्थात् ते पुरुषे कहेली ते सर्व हकीकत सांभळीने (कुमर के०) ते श्रीपालकुमार (परिवार के०) पोताना परिवारवडे करीने, अर्थात् पोताना नोकर [illegible] ते सुभट आदिकोवडे करीने (परवरिउ के०) परवर्यो थको, एटले पोताना ते परिवार [illegible] पोतानी साथे लेइने (तिहां के०) त्यां, अर्थात् ते रत्नसंचया नामनी नगरीमां रहेलां एवां [illegible] प्रभुना जिनमंदिरमां (आवीउ के०) आवी पहोंच्यो. अने त्यारबाद (तेहनी के०) [illegible] (दृष्टि के०) दृष्टि पडतांज, अर्थात् तेणे पोताना चक्षुवडे जोती वेळाएज [illegible] (द्रि के०) निश्चयवडे करीने (ते दृढ द्वार के०) मजबूतपणे [illegible] जिनमंदिरना मूळगंभारानां बन्ने कमाडो (ऊघड्यां के०) जलदी [illegible] लोकोनी समक्ष एकदम खुल्लां थइ गयां. ॥ २ ॥ हवे [illegible] जाणी (नृप के०) राजा, अर्थात् ते

कुमार ॥ ३ ॥ प्रणमीने पूछे कह्यो । कवण तुमारो वंश ॥ निजमुख निजवंशावली । किणपरि करुं

रत्नसंचया नगरीनो कनकध्वज नामनो ते राजा, तथा (परधानादिक के०) तेना प्रधान, मंत्री तथा सामंतआदिक (सहू जन के०) सर्व कोइ लोको अर्थात् नगरना पण सघळा लोको (तिणवार के०) ते वखते, एटले ते जिनमंदिरना द्वारो खुल्लां थती वेळाये (हरख्या के०) अतिशय आनंदने प्राप्त थया. तथा तेथी (हईडानी के०) तेउना हृदयनी, अर्थात् तेउना हृदयरूपी कमलनी (कूंपल के०) कूंपलो, एटले पांखडीउं (हसी के०) हसी नीकळी, अर्थात् प्रफुल्लित थइ हर्षथी विकस्वर थवा लागी, एटले के तेउना हृदयमां अतिशय आह्लाद उत्पन्न थयो. तथा (राजकुमार के०) ते राजकुमारिका, अर्थात् ते प्रभुनी आंगी रचनारी एवी ते मदन-मंजूषा नामनी राजपुत्री पण (हरखी के०) हर्ष पामवा लागी, अर्थात् पोतानी मनकामना फळीभूत थवाथी पोताना हृदयमां अत्यंत आनंद पामवा लागी. ॥ ३ ॥ हवे एवी रीते ते जिन-मंदिरनां [illegible] ते कनकध्वजराजा ते श्रीपालकुमारने (प्रणमीने

जिनवंदन काज ॥ ५ ॥ नृपआद नरनारि सवि । प्रणमीने प्रत्येक ॥ सुणवा धर्मनी देशना ।

जाणवा [illegible] विचार करता रह्या हता. (तव के०) तेटलामां, अर्थात् तेज वखते (चारण ऋषि के० [illegible] अर्थात् आकाशमां विघ्न रहित गमन करवानी जेमनी शक्ति छे, एवी लब्धि-वाळा मुनिराज के० कोइक ज्ञानसंपन्न मुनिमहाराज (विचरता के०) विहार करता थका, अर्थात् भविक जीवोने प्रतिबोधवा माटे आकाश मार्गे पृथ्वीपर विचरताथका (जिनवंदनने काज के० श्रीजिनेश्वर प्रभुनी प्रतिमाना दर्शन माटे, अर्थात् ते नगरीमां रहेला एवा श्रीऋषभ-देव प्रभुना मंदिरमां रहेली श्रीयुगादीश प्रभुनी प्रतिमाना दर्शन करवा माटे (तिहां के०) ते रत्नसंचया नामनी नगरीमां (पहुता के०) आवी पहोंच्या. ॥ ५ ॥ एवी रीते ते चारणऋषि-राजने त्यां आवेला जोइने (नृपआदें के०) राजा आदिक, अर्थात् ते कनकध्वज नामना राजा आदिक (सवि के०) सघळा (नरनारि के०) पुरुष अने स्त्रीओ, अर्थात् त्यां एकठा मळेला सघळा स्त्रीपुरुषोमांना (प्रत्येक के०) हरेक माणसो (प्रणमीने के०) नमस्कार करीने, अर्थात्

॥ जाणोरे जाणो आप भवनो पाररे ॥ भवि० ॥ समज्यानो ते मर्म ने होलास ॥ १ ॥ जाणोरे०

देवगतिरूप आ संसार (असाररे के०) असार छे, अर्थात् कोइ पण प्रकारना सारथी रहित ए-टले केवल दु:ख आपनारोज छे एम (जाणोरे जाणो के०) तमो तमारा हृदयमां निश्चयथी जा-णजो अने एवी रीते (संसारमां के०) आ चतुर्गतिरूप संसारमां फक्त (धर्म के०) धर्मज, अ-र्थात् श्रीवीतराग प्रभुए प्ररूपेलो सम्यग् दयामय धर्मज (सार छे के०) सारभूत छे, अर्थात् सर्व दु:खोने दूर करी अक्षय मोक्षसुख आपनारो छे. वळी ते धर्म (भवनो के०) आ संसाररूप म-हासागरना (पाररे के०) पारने (आपे के०) आपनारो छे, अर्थात् आ संसाररूपी महासागरथी बहाणनीपेठे तारीने मोक्षरूपी किनारे पहोंचाडनारो छे, एम (जाणोरे जाणो के०) तमो तमारा हृदयमां निश्चयपूर्वक जाणजो. वळी (ते के०) आ उपर कहेलो (मर्म के०) रहस्य, अर्थात् धर्मसंबंधि तत्त्वोनुं विवेचन करवानुं कार्य (समज्यानो छे के०) समजदार मनुष्योमाटेनुं छे, अर्थात् जे मनुष्यो पोतानी सम्यग् बुद्धिपूर्वक धर्मने जाणवाने शक्तिमान छे, तेज मनुष्यो धर्मसंबंधि

दोहग सवि गंजणो होलाल ॥ जाणी० आराधो नवकाररे ॥ जवि० ॥ देव दानव मन रंजणो हो-

लाल के०) प्राणी मेळवी शके छे, अर्थात् धर्मना आराधनथीज प्राणीने मोक्ष मळी शके छे. ॥२॥ वळी हे नव्यजनो! तमो (नवकाररे के०) नवकारमंत्रने, अर्थात् श्रीअरिहंतआदिक नवे पदोने (आराधो के०) सेवो, अर्थात् विधिविधानसहित ते नवे पदोनुं तमो आराधन करो? हवे ते नवकारमंत्र केवो छे? तोके (चउद पूरवनो के०) चौदे पूर्वोनो (साररे के०) साररूप छे, अर्थात् चौदे पूर्वोनुं सघळुं रहस्य फक्त ते एकला नवकारमंत्रमांज समायेलुं छे. वळी ते नवकारमंत्र केवो छे? तोके (सवि के०) सर्व प्रकारनां (दुखदोहग के०) ज्वर विगेरे रोगोथी उत्पन्न थतां कष्टोने, तथा दौर्भाग्य एटले दरिद्रता आदिक दुःखोने (गंजणो होलाल के०) विनाश करनारो छे, अर्थात् ते नवकारमंत्रना आराधनथी सर्व प्रकारना रोगो, तथा निर्धनताआदिक दोषो दूर थाय छे. वळी ते नवकारमंत्र केवो छे? तोके (देवदानव के०) देवो तथा असुरोना (मन के०) मनमां (रंजणो के०) खुशी उपजावनारो छे, अर्थात् तेओने अत्यंत आनंद आपनारो छे. ॥ ३ ॥ वळी हे नव्य

॥ नवि० ॥ सिद्धचक्र सेव्याथकी होलाल ॥ जाणो० इह नव मंगलमालरे ॥ नवि० ॥ पाम्यो परतख तपथकी होलाल ॥ ५ ॥ जाणो० कनकध्वज भूपालरे ॥ नवि० ॥ पूछे कवण श्रीपाल ते

प्रत्यक्षपणे, अर्थात् सर्व कोइ माणसोनी नजरे पडे एवी रीते (मंगलमालरे के०) मंगलिकनी मालाने, अर्थात् सर्व प्रकारनां सुखोनी श्रेणिने (पाम्यो के०) पामेलो छे; अर्थात् श्रीसिद्धचक्रना आराधनथी ते श्रीपालकुमारे नाना प्रकारनुं सुख आ भवमांज मेळवेलुं छे. ॥ ५ ॥ एवी रीतनी ते चारणमुनिमहाराजनी वाणी सांभळीने अतिशय आनंद पामेलो एवो (कनकध्वज के०) कनकध्वज नामनो (भूपालरे के०) राजा (पूछे के०) पूछवा लाग्यो, अर्थात् पोताना हाथ जोडी ते मुनिमहाराजने प्रश्न करवा लाग्यो के, हे भगवन्! (ते के०) ते श्रीपालकुमार (कवण के०) कोण छे? अर्थात् जेणे श्रीसिद्धचक्रना आराधनथी आ भवमां अतुल्य सुख मेळवेलुं छे, एवो ते श्रीपालकुमार कोण छे? एवी रीतनां ते कनकध्वज राजानां वचनो सांभळीने ते (दयालरे के०) दयालु एवा चारणऋषिराज (तिण कालमें के०) तेज वखते त्यां बिराजेला एवा ते

॥ भवि० ॥ गइ एहनी तपथी व्यथा होलाल ॥ ७ ॥ जाणो० देई देहरे उपदेशरे ॥ भवि० ॥ विहार करे मुनिवर वली होलाल ॥ जाणो० नरपति कुल सुविशेषरे ॥ भवि० ॥ परणावे कुमरी वली

कुमार (इण ठामरे के०) आ ठेकाणे, अर्थात् तमारा आ नगरमां (आव्यो के०) आवी पहों-च्यो छे, के जे तमोने प्रत्यक्षपणे अहीं देखाय छे. वळी (एहनी के०) आ श्रीपालकुमारनी (तपथी के०) नवपदना आराधनपूर्वक आंबिलतप करवाथी (व्यथा के०) पीडा, अर्थात् कुष्ट नामना कुष्ट रोगनी आपदा (गइ के०) दूर थइ छे, अर्थात् सिद्धचक्रजीना आराधनथी तेनुं शरीर कुष्ट रोगथी मुक्त थयेलुं छे. ॥ ७ ॥ हवे एवी रीते त्यां रहेला एवा ते राजाआदिक सर्व भव्यजनोने (देहरे के०) देहेरामां, अर्थात् ते श्रीऋषभदेव प्रभुना मंदिरमांज (उपदेशरे के०) धर्मोपदेश (देई के०) आपीने, अर्थात् पोताना उपदेशथी भव्यजीवोने प्रतिबोध पमाडीने (वली के०) तेवारपछी (मुनिवर के०) ते चारणऋषिराज (विहार करे के०) त्यांथी अन्यस्थानकप्रते आकाश मार्गे विहार करी गया. (वली के०) त्यारबाद (नरपति के०) ते राजा, अर्थात् ते कनकध्वज

जाणो० विलसे ते जोगविलासरे ॥ जवि० ॥ दोगुंदक जिम तिहां रह्यो होलास ॥ ए ॥ जाणो० एह उगणीसमी ढालरे ॥ जवि० ॥ न्यानसागर कहे निरमली होलाल ॥ जाणो० तप तद्भव ततकालरे

ते श्रीपालकुमार पण (तिहां के०) राजाए आपेला ते मेहेलमां (रही के०) निवास करीने (तरुणी वेसुं के०) पोतानी ते बे स्त्रीउनी साथे (जोग के०) जोगोने, अर्थात् पंचेंद्रियसंबंधि अनुपम विषयसुखोने, तथा (विलासरे के०) विविध प्रकारना हावभाववाळा नाटक आदिकना विलासोने (विलसे के०) जोगवी रहेलो छे, अर्थात् नाना प्रकारना अपूर्व सुखोने ते विलसी रहेलो छे. ॥ ए ॥ (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के, अर्थात् श्रोताजनोने उद्देशीने कहे छे के (एह के०) आ, अर्थात् उपर वर्णन करेली (उगणीसमी के०) आ रासनी उगणीसमी संख्यावाळी (ढालरे के०) ढाल (निरमली के०) निर्मल छे, अर्थात् दूषणविनानी छे. वळी ते श्रोताजनोने कहे छे के, हे नव्यजनो! (तप के०) शुभभावपूर्वक करेलो दरेक प्रकारनो तप (तद्भव के०) ते जवमांज, अर्थात् जे भवमां तप कर्यो

॥ तवि० ॥ आपे दोलत ऊजली होलाल ॥ १० ॥

॥ डुहा ॥ राजसजामां अन्यदा । बेठो छे नृपपास ॥ तव कोइक नर नृपने । आवी करे अ-

होय तेज नवमां (ततकालरे के०) तुरतज, अर्थात् कोइ पण प्रकारना विलंबविना (ऊजली के०) निर्मल, अर्थात् कोइ पण प्रकारना दूषणविनानी अतिशय (दोलत के०) लक्ष्मीने (आपे के०) मेळवी आपे छे, एटले के तप करवाथी माणसोने अनुपम लक्ष्मी प्राप्त थाय छे. ॥ १० ॥

हवे (अन्यदा के०) एक दिवसना प्रस्तावने विषे ते महाभाग्यशाली श्रीपालकुमार (राजसभामां के०) राजानी सजामां, अर्थात् मंत्री, सामंत, सेनापति आदिक अनेक लोकोथी नरायेली एवी ते कनकध्वज राजानी सनामां (नृपपास के०) राजानी पासे, अर्थात् राजानी जोडमांज सिंहासनपर (बेठो छे के०) बेठेला छे. (तव के०) तेवामां, अर्थात् ते वखते (कोइक नर के०) कोइक पुरुष, अर्थात् राजानो कोइक पटावालो (आवी के०) आवीने, अर्थात् त्यां राजानी सभामां दाखल थइने (नृपने के०) ते कनकध्वज राजाने (अरदास के०) विनंति (करे के०)

रदास ॥ १ ॥ सारथपति एके इहां । भांज्युं छे तुम दाण ॥ ते गुनही वांध्यो अछे । दंम किस्यो निरवांण ॥ २ ॥ राजा कहे हणजो तुमें । एहवे आण्यो तेह ॥ कुमरें देखी उलख्यो । धवलशेठ

करवा लाग्यो, अर्थात् पोताना हाथ जोमी राजाने विनववा लाग्यो के, ॥ १ ॥ हे स्वामी! (इहां के०) आ आपना शेहेरमां व्यापारमाटे आवेला एवा (एके के०) कोइ एक, अर्थात् कोइक परदेशी (सारथपति के०) सार्थपतिए, अर्थात् अतिसमृद्धिवान एवा कोइक विदेशी व्यापारीए (तुम के०) आपनुं (दाण के०) जगातसंबंधि द्रव्य (जांज्युं छे के०) जांग्युं छे, अर्थात् आपनी जगात भर्याविना माल वेंचीने दाणचोरी करेली छे. अने तेटलामाटे (ते गुनही के०) ते गुन्हेगारने, अर्थात् दाणचोरी करनारा एवा ते अपराधी व्यापारीने अमोए (वांध्यो अछे के०) पकमी लीधो छे, अर्थात् केदीतरीके अमोए तेने वांधीने अहीं आण्यो छे. माटे ते आ दाणचोरी करनार व्यापारीने (निरवांण के०) तेना अपराधना वदलामां (किस्यो के०) केवा प्रकारनो (दंम के०) दंड करवो छे? अर्थात् तेने हवे केवी शिक्षा करवी छे? ते आप फरमावो? ॥ २ ॥ एवी रीतना

सही पद ॥ ३ ॥ छे अपराधी मोटको । तोपण परउपगार ॥ करी जनमफल लीजीये । चिंता एम

पोताना ते पटावाळाना वचनो सांभळीने क्रोधातुर थयेला एवा (राजा के०) ते कनकध्वज राजाए (कहे के०) तेने एवो हुकम फरमाव्यो के, दाणचोरी करनारा एवा ते अपराधी व्यापारीने (तुमे के०) तमो (हणजो के०) मारी नाखजो, अर्थात् जीवितथी रहित करजो? एवी रीतनो राजानो हुकम सांभळीने ते पटावाळो (एहवे के०) तेज वखते (तेह के०) ते दाणचोरी करनारा व्यापारीने (आण्यो के०) त्यां राजसभामां राजाने नजरे करवा माटे लावतो हवो. त्यारे (कुमरें के०) त्यां बेठेला एवा ते श्रीपालकुमारे (देखी के०) तेने जोतावेंतज (ओलख्यो के०) ओळखी कहाड्यो के (एह के०) आ तो (सही के०) खरेखर तेज (धवलशेठ के०) धवलशेठ छे, अर्थात् जेनी साथे हुं अत्रे आवेलो छुं, तेज आ धवलशेठ दाणचोरी करनार गुन्हेगारतरीके केदी थयेलो छे. ॥ ३ ॥ एवी रीते दाणचोरी करवा माटे धवलशेठने केद थयेलो जोइने परोपकारी तथा दयालु एवा ते श्रीपालकुमारे विचार्युं के, जो के आ धवलशेठ (मोटको के०) महोटो

कुमार ॥ ४ ॥ मूकाव्यो नृपने कही । दिन केताइक त्यांह ॥ श्वसुरालय कुंअर रही । मागी सीख

(अपराधी छे के०) गुन्हेगार छे, अर्थात् आ धवलशेठे जोके दाणचोरी करीने महोटो राजगुन्हो कर्यो छे (तोपण के०) तथापि, अर्थात् तेम छतां पण (परउपगार के०) परप्रते उपकार (करी के०) करीने, अर्थात् आ धवलशेठपर उपकार करीने (जनमफल के०) जीवितने सार्थक करवारूप फलने (लीजीयें के०) मारे लेवुं जोइये, अर्थात् परप्रते उपकार करवाथीज उत्तम मनुष्यनुं जीवित सार्थक गणाय छे, माटे आ समये मारे पण आ धवलशेठपर उपकार करवो योग्य छे, (इम के०) एवी रीते (चिंती के०) विचारीने, अर्थात् पोताना हृदयमां एवी परोपकार करवानी बुद्धि लावीने (कुमार के०) ते श्रीपालकुमारे ॥ ४ ॥ (नृपने के०) राजाने, अर्थात् पोताना ससरा एवा ते कनकध्वज राजाने (कही के०) कहीने, अर्थात् विनंति करीने (मूकाव्यो के०) छोडाव्यो, अर्थात् ते धवलशेठने जीवितदान अपावी बंधनथी मुक्त कराव्यो. हवे त्यारबाद (त्यांह श्वसुरालय के०) पोताना ससरा एवा ते कनकध्वज राजाने घेर (केताइक के०) केटलाक (दिन

उत्साह ॥५॥ धवलशेठने साथ ले। निज पुर चाल्यो नेगिं॥ बेसी प्रवहणमां पछे। सह जपाल्या वेगि।६।

के०) दिवसोसुधी (रही के०) रहीने, अर्थात् सुखेसमाधे निवास करीने (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे (उत्साह के०) उत्साहसहित, अर्थात् पोताना मनमां घणो हर्ष लावीने (लीख मागी के०) रजा मागी, अर्थात् पोताना नगरमां जवामाटे तेणे पोताना ससरानी परवानगी मागी. ॥ ५ ॥ (पछे के०) एवी रीते पोताना ससरानी रजा लीधाबाद (नेगि के०) नेकवाळो, अर्थात् पोतानी श्रावक जाळववामाटे उत्साहवाळो एवो ते श्रीपालकुमार, अथवा नेकवाळो एटले अंगीकार करेली मित्राइनुं संपूर्णपणे परिपालन करनारो एवो ते श्रीपालकुमार (धवलशेठने के०) पोताना स्नेही एवा ते धवलशेठने (साथ के०) पोतानी संगाते (ले के०) लेइने, अर्थात् ते धवलशेठने पण पोतानी साथेज लेइने (प्रवहणमां के०) वहाणमां (बेसी के०) बेशीने, अर्थात् वहाणपर आरूढ थइने (निजपुर के०) पोताना नगरप्रते (चाल्यो के०) चाली नीकल्यो, अर्थात् प्रयाण करवा लाग्यो, अने तेज वखते वहाणना खलासीओए पण सर्व वहाणोना (सढ के०) सढोने

॥ ढाल ॥ २० मी ॥ सतानिक राजा चल्योरे । सेनानी लेइ सायरे ॥ पारधीया ॥ ए देशी ॥ अथवा–उंयर मनमां चिंतवेरे लोल । धिग धिग मुज अवताररे ॥ रंगीली ॥ ए देशी ॥ हवे धवल

(वेगि के०) वेगथी, अर्थात् जरापण विलंब कर्याविना एकदम (उपाड्या के०) चडावी दीधा, अर्थात् सढोने खुल्ला करीने वहाणोने समुद्रमां चलावी दीधां. ॥ ६ ॥

(हवे के०) त्यारबाद (पापीयमो के०) ते महापापी एवो (धवल के०) धवलशेठ (कुमरनीरे के०) ते महाभाग्यशाली एवा श्रीपालकुमारनी (ऋद्धि के०) समृद्धिने, अर्थात् वहाणो, हीरा, माणेक, मोती तथा नाटिकआदिक नाना प्रकारनी तेने प्राप्त थयेली समृद्धिने, तथा (दोयरे के०) बे (दयिता के०) स्त्रीउंने, अर्थात् अत्यंत मनोहर रूप तथा लावण्यआदिकथी शोभिती एवी तेनी बन्ने स्त्रीउंने (देखी के०) जोइने, लोभ तथा कामदेवथी व्याकुल थयोथको (चारे के०) पोताना चार (मित्रनेरे के०) मित्रोने (तेमी के०) बोलावीने, अर्थात् एकांतमां पोतानी पासे तेडीने (भेद के०) तेउनी, अर्थात् पोताना ते चारे मित्रोनी (आगल के०) पासे, अर्थात् तेउनी

ऋद्धि कुमरनीरे । देखी द्रविता दोयरे ॥ पापीयडो ॥ तेडी चारे मित्रनेरे । कहे तेह आगल रोयरे ॥ पापी० ॥ जे निज धनें नवि धापीयडो । मेघ वंछे जिम चापीयडो ॥ तिम वंछे श्रीयने तेहरे

सन्मुख बेसीने (रोय के०) रडतो थको, अर्थात् ईर्षारूपी दुःखथी पोतानी आंखोमांथी अश्रुजे पाडतो थको (कहे के०) कहेवा लाग्यो, अर्थात् पोताना हृदयनो अभिप्राय तेउनी सन्मुख जाहेर करवा लाग्यो. हवे ते धवलशेठ केवो छे? तो के (जे के०) जे (निज के०) पोताना, अर्थात् पूर्वकर्मना योगथी पोताने प्राप्त थयेलां (धनें के०) धनवडे करीने, अर्थात् पोताने प्राप्त थयेली नाना प्रकारनी समृद्धिवडे करीने पण (नवि धापीयडो के०) तृप्त थयो नथी, अर्थात् लोभवडे करीने जेने लेश मात्र पण संतोष थयेलो नथी. अने तेथी (चापीयडो के०) बपैयो (जिम के०) जेम (मेघ के०) वरसादने (वंछे के०) वांछे छे, अर्थात् बपैया नामनो पक्षी जेम वरसाद वरसवानी अत्यंत वांछा धरावे छे (तिम के०) तेवीरीते (तेहरे के०) ते धवलशेठ पण (श्रीयने के०) ते बन्ने स्त्रीउने, अर्थात् श्रीपालकुमारनी ते बन्ने स्त्रिउने (वंछे के०) इच्छवा लाग्यो, अर्थात् का-

॥ पापी० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ जुओ जुओ बंधव एहनेरे । घोमा गज सुखपालरे ॥ पापी० ॥ मणि

मातुर थयोथको ते धवलशेठ ते बन्ने स्त्रीओने पोताने स्वाधीन लेइ तेओनी साथे भोग जोगववानी इच्छा करवा लाग्यो. ॥ १ ॥ एवी रीते लोज तथा कामथी व्याकुल थयेलो ते धवलशेठ पोताना ते चारे मित्रोप्रते कहेवा लाग्यो के (बंधव के०) हे मारा व्हाला बंधुओ! (जुओ जुओ के०) तमो जुओ तो खरा के (एहनेरे के०) आ श्रीपालकुमारने (घोमा के०) विविध जातिना मनोहर घोमाओ, तथा (गज के०) भद्रआदिक उत्तम जातिना हाथीओ, तथा (सुखपालरे के०) पालखी अने मीयानाओ; तेमज (मणि के०) नानाप्रकारना नीलमआदिक मणिओ, तथा (माणिक के०) विविध प्रकारनां माणेक, अने (मोती के०) मुक्ताफलो, तथा (अमूलख के०) अमूल्य, अर्थात् जेनी किमत आंकवी पण मुश्केल पडे एवां अतिशय किमती, अने (लालरे के०) अत्यंत मनोहर, एवां (घणारे के०) घणा, अर्थात् गणतांथकां पण जेनो पार न आवे एवां अगणित (रतन के०) नाना प्रकारनां रत्नो प्राप्त थयां छे. अर्थात् आ श्रीपालकुमारे विना प्रयासे आवी अमूल्य

धन ने वह कामिनार । मरं आवे हाथरे ॥ पा० ॥ तेह उपाय करो तुम्हेरे । आलोच्य अ साथरे ॥ पा० ॥ ४ ॥ ।ण सुबुद्धि तेहमांरे । ते सुणी बोल्या तामरे ॥ सुण पापी० ॥ कहे ।तम

आ प्रत्यक्ष देखाता एवा तेना (कामिनीरे के०) वन्ने स्त्रीउं (जिणपरें के०) जेवी रीते अर्थात् गमे तेवा कोइ पण प्रकारे (हाथरे के०) मारा हाथमां (आवे के०) प्राप्त थाय, अर्थात् गमे ते प्रकारथी जेम ते धन तथा स्त्रीउं मारा स्वाधीनमां आवे (तेह के०) तेवी रीतनो (तुम्हेरे के०) तमो सघळा, अर्थात् तमो मारा चारे मित्रो (अमसाथरे के०) मारी साथे (आलोची के०) विचार करीने, अर्थात् तमारा विचारसाथे मारी संमति मेळवीने (उपाय के०) इलाज (करो के०) तमो करो? अर्थात् गमे ते कोइ पण उपाय शोधी कहाडीने मने आ श्रीपालकुमारनुं धन; तथा तेनी स्त्रीउं मेळवी आपो? ॥ ४ ॥ हवे (ते सुणी के०) एवी रीतनां ते धवलशेठनां वचनो सांभळीने (तेहमारे के०) तेउमांथी, अर्थात् ते चारे मित्रोमांथी (त्रण के०) त्रण (सुबुद्धि के०) उत्तम बुद्धिवाळा मित्रो, अर्थात् न्याय अने नीतिने जाणनारा एवा त्रण सुमति-

॥ पापी० ॥ ३ ॥ कनकध्वज खेचरथकीरे। रत्नद्वीपमां जेणरे ॥ पापी० ॥ मूकाव्यो तुज मारतोरे।

तारां करियाणांथी भरेलां जे वहाणोने ते बब्बरकुलना जे राजाए जप्त कर्यां हतां, तेनी पासेथी तेने छुरावीने तने पाछां सोंपावी आप्यां छे. पछी (तेवारपछी के०) त्यारबाद, अर्थात् उपर जणावेलुं तारुं कार्य कर्याबाद (कुपोतरे के०) हे कुपुत्र! अर्थात् हे दुष्ट (पणे के०) ते श्रीपालकुमारे (कुण के०) केवो (उपगार के०) उपकार (कर्योरे के०) कर्यो छे, अर्थात् त्यारपछी पण ते परोपकारी श्रीपालकुमारे तारापर केवो महान् उपकार कर्यो छे, ते संबंधि तो तुं हे कृतघ्नी! विचार पण करतो नथी. ॥ ३ ॥ केमके (जेणरे के०) जे श्रीपालकुमारे (कनकध्वज के०) कनकध्वज नामना (खेचरथकीरे के०) विद्याधरपासेथी (रत्नद्वीपमां के०) रत्नद्वीपनी अंदर (तुज के०) तने (मारतोरे के०) मरणथकी (मूकाव्यो के०) छोडाव्यो छे, अर्थात् तें दाणचोरी करवाथी रत्नद्वीपना ते कनकध्वज राजाए तने मारी नाखवानी शिक्षा करी हती, परंतु आ महान् उपकारी श्रीपालकुमारे तने ते मरणथी बचाव्यो छे, अने एवी रीते (पणरे के०) आ महा दयालु

आयरे ॥ पापी० ॥ बंधनथी इण छोमव्योरे । जीती तेहनो रायरे ॥ पापी० ॥ ६ ॥ इण तुज किरियाणे भर्यारे । वाली आप्यां पोतरे ॥ पापी० ॥ तेवार पछी एवें कर्यारे । कुण उपगार कुपोतरे

तेलां (प्रवहण के०) सघळां वहाणोने (तारीयांरे के०) भरुच नगरने किनारेथी तारीने समुद्रमां चालतां कराव्यां छे. वळी (वब्बरकूलें के०) वब्बरकुलमां (आयरे के०) पहोंचती वेळाये, अर्थात् तुं तारां वहाणोसहित ज्यारे वब्बरकुलमां आव्यो त्यारे (तेहनो के०) ते वब्बरकुलना (रायरे के०) राजाने (जीती के०) हरावीने, अर्थात् त्यांना सैन्यसहित राजाने रणसंग्राममां जीतीने (इण के०) आ श्रीपालकुमारेज तने (बंधनथी के०) केदमांथी, (छोमव्योरे के०) मूकाव्यो छे, अर्थात् तने केदमांथी मुक्त करावी तारापर तेणे महान उपकार करेलो छे. ॥ ६ ॥ पछी (इण के०) ते श्रीपालकुमारे (किरियाणे के०) करियाणांवडे करीने, अर्थात् खांड, साकर, खारेक, खजुर आदिक विविध प्रकारनां करियाणांथी (भर्यारे के०) भरेलां, एवां (तुज के०) तारां (पोतरे के०) सर्व वहाणोने (वाली आप्यां के०) पाछां मेळवी दीधां छे. अर्थात्

जीवित दीधुं एणरे ॥ पापी० ॥ ७ ॥ उपगारीमां सेहरोरे। तुं तस पगनी खेहरे ॥ पापी० ॥ तेहने इम किम कीजीयेंरे। इम कही ऊव्या तेहरे ॥ पापी० ॥ ए ॥ तव चोथो कुमती कहेरे। सांजल

एवा श्रीपालकुमारे तने (जीवित दीधुं के०) जीवितदान आपाव्युं ठे, अर्थात् तने प्राणरहित थतो वचाव्यो ठे. ॥ ७ ॥ माटे हे मित्र! हुं तने शीखामण आपुं तुं के ते श्रीपालकुमार (उपगारीमां के०) उपकारी पुरुषोमां, अर्थात् आ डुनियामां जे कोइ पुरुष परोपकार करे ने तेउंमां पण ते (सेहरोरे के०) मुकुटसमान ठे, अर्थात् ते उपकारीउंनो सरदार ठे. अने (तुं के०) तुं तो (तस के०) तेना (पगनी के०) चरणनी (खेहरे के०) रज समान ठो? अर्थात् तुं तो तेना चरणोनी सेवा करवा लायक ठो, अने तेथी (तेहने के०) एवा तारा ते उपकारी पुरुष प्रते (इम के०) आवुं अकार्य, अर्थात् तेना धननी अने तेनी स्त्रीनी इच्छा करवारूप कुकर्म (किम के०) शामाटे (कीजीयेंरे के०) करवुं जोइए? अर्थात् आवुं कुकर्म तारे करवुं-लायक नथी. (इम के०) एवी रीते (कही के०) कहीने, अर्थात् ते धवलशेठने शीखामण आपीने (तेहरे के०) ते उत्तम बुद्धि-

तुज काम करुं हवेरे । जोजे बुद्धिने जोररे ॥ पापी० ॥ जे मांचो ठे झूलतोरे । चिहुं दिसि वांध्यो दोररे ॥ पापी० ॥ ११ ॥ इक दिन श्राणी तेहमांरे । कापीसुं करवालरे ॥ पापी० ॥ सायरमां पमशे

(करुं के०) करी श्रापुं तुं, श्रर्थात् ते श्रीपालकुमारना सघळा धनने तथा तेनी मनोहर स्त्रीउने जे हुं तारे स्वाधीन करावी श्रापुं ते (जोजे के०) तुं पण ध्यानमां लेजे. एम कही ते दुष्टबुद्धिवाळो मित्र ते धवलशेठने श्रीपालकुमारने मारवानो उपाय सूचववा लाग्यो के हे मित्र! वहाणनी श्रंदर (जे के०) जे (झूलतोरे के०) श्रध लटकेलो (मांचो ठे के०) खुरशी जेवो मांचमो ठे. तथा जे (चिहुं दिसि के०) चारे दिशाउमां, श्रर्थात् चोतरफथी (दोररे के०) दोरमांउवडे करीने (वांध्यो के०) बांधेलो ठे. ॥ ११ ॥ (तेहमांरे के०) ते मांचडामां (इकदिन के०) एक दिवसे (श्राणी के०) श्रीपालकुमारने लावीने (करवालरे के०) तलवारवडे करीने (कापीसुं के०) मांचाना दोरमां श्रापणे बन्ने जणा मलीने कापी नाखीशुं, श्रने तेम करवाथी ते श्रीपालकुमार (सहीरे के०) खरेखर श्रर्थात् कोइपण जातना संदेहविना (सायरमां के०) महासागरमां

झूलमांचामां शेठरे ॥ पापी० ॥ जइने कुंअरने कहेरे । कौतुक मोटुं हेठरे ॥ पापी० ॥ १४ ॥ ए-

लाग्यो. तथा (जमे के०) तेनी साथे विविधप्रकारनां मनोहर भोजन करवा लाग्यो. ॥ १३ ॥ (इम के०) एवी रीते ते श्रीपालकुमारने पोताना विश्वासमां लेइने (शेठरे के०) ते दुष्ट धवलशेठ (केताएक के०) केटलाक (दिनपठीरे के०) दिवसो गयाबाद, अर्थात् एवी रीते हास्यविनोद तथा क्रीडा आदिकमां केटलोक समय वीत्याबाद (झूलमांचामां के०) ते वहाणनी बाजुमां दोरडांथी अधर लटकता मांचडानी अंदर (जइने के०) दाखल थइने (कुंअरने के०) ते श्रीपालकुमारने (कहेरे के०) कहेवा लाग्यो के हे कुमार साहेब! (हेठरे के०) नीचेना भागमां, अर्थात् आ वहाणनी नीचे रहेला समुद्रनी अंदर (मोटुं के०) महोटुं (कौतुक के०) आश्चर्य देखाय छे, अर्थात् समुद्रनी अंदर हर्ष उपजावनारुं आश्चर्य जोवामां आवे छे. ॥१४॥ वळी हे कुमारसाहेब! (एहवो के०) एवी रीतनुं कौतुक, अर्थात् एवा प्रकारनुं आश्चर्य (सायरमां के०) महासागरनी अंदर (कदीरे के०) कदापि पण, अर्थात् मारी उमरमां कोइ पण वखते (में के०) में (डेठरे के०)

कापीश्यारे । नाख्यो नीरधिरायरे ॥ पापी० ॥ १६ ॥ हवे सहसा पडतां थकांरे । कहेतो नवपद

तना मांचाना वेमार्गीने (पाते के०) ते दुष्ट धवलशेठ (प्रवहण के०) वहाणनी अंदर, अर्थात् ते कुवना मांचामांथी बहार नीकलीने वहाणमां (आयरे के०) आव्यो, अने तेवारपछी (ते के०) ते मांचाना (दोर के०) दोरडां (दडवड के०) एकदम सटोसट (कापीयारे के०) तलवारवडे कापी नाख्यां अने एवी रीते ते दुष्ट धवलशेठे पोताना उपकारी एवा पण श्रीपालकुमारने (नीरधिरायरे के०) महासागरनी अंदर (नाख्यो के०) पाडी नाख्यो, अर्थात् समुद्रमां फेंकी दीधो. ॥ १६ ॥ (हवे के०) तेज वखते (कुंअरजी के०) ते श्रीपालकुमार (सहसा के०) अचानक रीते (पडतांथकांरे के०) ते महासागरनी अंदर पडतीवेळाये (साररे के०) सारभूत एवां (नवपद के०) श्रीअरिहंत आदिक सिद्धचक्रजीनो (कहेतो के०) पाठ करतो थको (तिणवाररे के०) तेज वखते, अर्थात् महासागरनी अंदर पड्यो के तुरतज (मगरना के०) मगरमच्छना (पोता उपररे के०) पीठ उपर (आय पडीओ के०) आवी पड्यो, अर्थात् लो म ग-

॥ कुं० ॥ १८ ॥ चंपकतरु ठाया जईरे । सूतो सुखभर सोयरे ॥ कुं० ॥ न्यानसागर कहे वीसमीरे । ढाल सुणो भविलोयरे ॥ कुं० ॥ १९ ॥

॥ दुहा ॥ जाग्यो तव देखे तिहां । परवरिउ परिवार ॥ सुभटें चिहुं दिसि वींटीउ । आवी

के० जइने अर्थात् ते वृक्षनी ठायातले जइने (सुखभर के०) सुखे समाधे, अर्थात् कोइपण जातना श्रमविना आनंदपूर्वक (सूतो के०) सुइने निद्रावश थइ गयो. (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी महाराज (कहेरे के०) कहे ठे के, अर्थात् श्रोताजनोने उद्देशीने उपदेश आपे ठे के, (भविलोयरे के०) हे नव्यलोको! अर्थात् धर्मनुं आराधन करी मोक्ष जवानी अभिलाषावाळा एवा हे भव्यजनो! (वीसमीरे के०) में वर्णवेली एवी आ वीसमी (ढाल के०) आ रासनी ढालने (सुणो के०) तमो श्रवणगोचर करो? ॥ १९ ॥

एवी रीते अत्यंत सुखे समाधे निद्रा कर्याबाद ज्यारे ते श्रीपालकुमार (जाग्यो के०) जागी उठ्यो, अर्थात् निद्रावस्थानो त्याग करी ज्यारे ते जाग्रत अवस्थामां आव्यो (तव के०) त्यारे

राज ॥ ३ ॥ थइ असवार ते ठाणपुर । आव्यो जिस्ये नजीक ॥ सामइयुं लेई सबल । तव भूपति तहकीक ॥ ४ ॥

(पाउ के०) आपना पगलां (धरो के०) धारण करो? अर्थात् नगरीमां पधारी आपना पवित्र चरणोथी अमारी ते नगरीने पवित्र करो? ॥ ३ ॥ एवी रीतनां ते सुभटोनां विनय भरेलां वचनो सांभळीने पोताना हृदयमां अतिशय आनंद पामेलो एवो (ते के०) ते श्रीपालकुमार (असवार थइ के०) घोडेस्वार थइने, अर्थात् ते उत्तम जातिना घोडापर स्वार थइने ते सुभटोविगेरेना परिवारथी परवर्यो थको (जिस्ये के०) जेटलामां, अर्थात् जे वखते चालतो थको (ठाणपुर के०) ते ठाणानगरीनी (नजीक के०) नजदीकमां (आव्यो के०) आवी पहोंच्यो (तव के०) तेज वखते (भूपति के०) ते नगरीनो ते वसुपाल नामनो राजा (सबल के०) हाथी, घोडा, रथ, पायदल, वाजित्र डंका निशान आदिक सहित (सामइयुं लेई के०) सामेयुं लेइने, अर्थात् ते श्रीपालकुमारनुं सन्मान करवामाटे पोतानी सघळी समृद्धि साथे लेइने (तहकीक के०) तेनी

॥ ढाल २१ मी ॥ राग-सारंग मल्हार ॥ दोणा दे मोड्या दोणादे ॥ ए देशी ॥ अथवा-सुंदर शील सुणो मन रंग । धरीये शील सदायरे ॥ ए देशी ॥ प्रणमीरे नृप प्रणमीने ॥ कहे मन प्रीतें कुंअरजी निसुणो । सानु कहुं तुम देवरे ॥ इकदिन में पूछयुं हतुं । सारी नैमित्तिकसेवरे ॥ प्रणमी० ॥

सामे आव्यो, अर्थात् पोतानी समृद्धि सहित सामैयुं करीने ते राजाए श्रीपालकुमारने अतिशय आनंदपूर्वक पोताना नगरमां प्रवेश कराव्यो. ॥ ४ ॥

हवे त्यारपछी (नृप के०) राजा, अर्थात् ठाणानगरीनो ते वसुपाल नामनो राजा (कुंअरजी के०) ते श्रीपालकुमारने (प्रणमीरे प्रणमीने के०) वारंवार नमस्कार करीने (मन प्रीतें के०) अंतःकरणना प्रेमपूर्वक, अर्थात् पोताना हृदयमांथी उभराई जता एवा प्रेमसहित (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (देवरे के०) हे देवसरखा कुमार! (तुम के०) तमोने (साचुं के०) सत्य (कहुं के०) हुं कहुं छुं, अर्थात् सत्य बनेली हकीकतने हुं तमारी पासे जाहेर करुं छुं. एम कही ते वसुपालराजा श्रीपालकुमारने कहेवा लाग्यो के (इकदिन के०) एक दिवसना प्रस्तावने विषे

सायरतटें तरुतलें उणरे ॥ प्र० ॥ २ ॥ इण दिन त्यां सूतो हशे स्वामी । चंपानी छायाएं जेहरे ॥ सुनर नरपति तनुजा केरो । निश्चें जावीपति तेहरे ॥ प्र० ॥ ३ ॥ जेणीपरें नैमित्तिकें कह्युं । पाम्या

वैशाकसुदी दशमने दिवसे (सायरतटें के०) समुद्रना किनारापर (तरुतलें के०) वृक्षनी नीचे, अर्थात् त्यां समुद्रकिनारापर उगेला चंपाना वृक्षनी छायामां जइने तमारे तपास करवो. ॥ २ ॥ (इणदिन के०) मे उपर जणावेली तिथिने दिवसे (स्वामी के०) हे राजन्! (त्यां के०) ते समुद्रकिनारापर (चंपानी के०) चंपकवृक्षनी (छायाएं के०) छायामां (जेहरे के०) जे कोइ पुरुष (सूतो हशे के०) निद्रावश थयेलो होशे (तेहरे के०) तेज (सुनर के०) उत्तम पुरुष (नरपति के०) हे राजन्! (तनुजाकेरो के०) तमारी मदनमंजरी नामनी पुत्रीनो (निश्चें के०) निश्चयपूर्वक, अर्थात् कोइपण प्रकारना संदेहविना (पति के०) स्वामी (जावी के०) थशे, अर्थात् मे उपर सूचवेलो पुरुषज खरेखर तमारी पुत्रीनो भर्तार थशे. ॥ ३ ॥ माटे हे राजकुमार! (नैमित्तिकें के०) ते [illegible]

तणीपरें आजरे ॥ परणोजी अम पुत्रिका कांइं । विलंब न कीजें राजरे ॥ प्र० ॥ ४ ॥ परणावे प्रेम घणेरे वली । मणिमाणिक भंडाररे ॥ मंदिर आर्दे मोदसुं आप्या । गज रथ वली तुषाररे ॥ प्र० ॥ ५ ॥

त्रिकालज्ञानी निमित्तिआए (कह्युं के०) मने सुचव्युं हतुं (तेणिपरें के०) तेवीज रीते, अर्थात् तेवाज प्रकारनी निशानी सहित (आजरे के०) आजेज (पाम्या के०) मने तमो प्राप्त थयेला छो. अने तेथी (अम के०) अमारी (पुत्रिका के०) आ मदनमंजरी नामनी पुत्रीने (परणोजी के०) तमो परणो? अर्थात् तेणीनुं तमो पाणिग्रहण करो? अने ते कार्य करवामां (राजरे के०) हे राजन्! (कांइं के०) जरा पण (विलंब के०) विलंब (न कीजें के०) तमारे करवो नहीं, अर्थात् तमोने जे कंइं हुं कहुं छुं ते कार्य करवामां तमारे जरा पण आनाकानी करवी लायक नथी. ॥ ४ ॥ एवी रीते राजाए ते श्रीपालकुमारने समजावीने (घणेरे प्रेम के०) अत्यंत स्नेह-पूर्वक (परणावे के०) ते श्रीपालकुमारने पोतानी पुत्री मदनमंजरी साथे परणाव्या. (वली के०) वली (मोदसुं के०) हर्षथी, अर्थात् हृदयमां अत्यंत हर्ष लावीने ते वसुपाल राजाए ते श्रीपाल-

राजा कहे लीउ रंगसुं । आदेश नगरने गामरे ॥ कुंअर कहे अम खप नथी कांइं । दीउ थगीध-

कुमारने (मणि माणिक के०) नीलम आदिक नाना प्रकारनां मणि तथा माणेकना (जंडाररे के०) खजाना तथा (मंदिर आदें के०) मेहेल आदिक, (वळी के०) तेमज (गज के०) हाथी तथा (रथ के०) रथ, अने (तुपाररे के०) घोमा (आप्या के०) कन्यादानमां दायजा तरीके आप्यां. ॥ ५ ॥ त्यारपछी (राजा के०) ते वसुपाल राजायें (कहे के०) कह्युं के हे कुमारेंद्र! तमो (रंगसुं के०) हृदयमां आनंद लावीने (नगर के०) शहेर (ने के०) अने (गामरे के०) केटलांक गामोनुं (आदेश के०) नृपतिपणुं (लीउ के०) ग्रहण करो? अर्थात् हुं तमोने केटलांक शहेर तथा गामो आपुं, अने तेउनुं राज्य स्वीकारीने तमो आनंदथी भूपतिपणुं जोगवो? एवी रीतनां राजानां वचनो सांभळीने (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमार (कहे के०) कहेवा लाग्या के हे राजेंड! (अम के०) मने (कांइं के०) तमोए कहेलां राज्य आदिक कंइं पण (खप नथी के०) लेवानी इछा नथी, अर्थात् मने आपे आपेलां राज्य ग्रहण करवानी इछा नथी. परंतु मने

... मनमांहे लाज नूपर ॥ पण कुंअरे लीउ जोरसुं । दे सहूने पान अनूपरे ॥ प्र० ॥ ७ ॥ तुठो राजा जेहनी उपर । देवाडे तस तंबोलरे ॥

(थगीधरनुं के०) स्थगिधरनुं, एटले तांबूल आपनारा मित्र तरीकेनुं (काम के०) कार्य (दीउ के०) सोंपो, अर्थात् हुं आपना स्थगिधरनुं काम करीश. ॥ ६ ॥ एवी रीते (कुमरने के०) पोताना जमाइ एवा ते श्रीपालकुमारने (नीचुं काम के०) स्थगिधर तरिकेनुं हलकुं कार्य (देतां के०) सोंपवा माटे (नूपरे के०) ते राजा (मनमांहे के०) पोताना मनमां (लाजे के०) लज्जा पामवा लाग्यो; अर्थात हुं मारा आवा उत्तम जमाइने स्थगिधरनुं काम केम सोंपुं, एम विचारी पोताना हृदयमां घणुंज शरमावा लाग्यो, (पण के०) परंतु (कुंअरे के०) ते श्रीपालकुमारे (जोरसुं के०) हठवादथी, अर्थात राजानी इछा न होवा छतां पण (लीउ के०) ते स्थगिरधरपणुं अंगीकार कर्युं, अने तेम करीने ते श्रीपालकुमार (सहूने के०) सर्व लोकोने (अनूपरे के०) अनोपम, अर्थात् घणी सुगंधि वस्तुओथी भरपूर एवां (पान के०) तांबुलनां बीडां (दे के०) आपवा लाग्यो. ॥ ७ ॥

आपे बीडां अवल ते तेहने। करतो मनने कल्लोलरे ॥ प्र० ॥ ८ ॥ मदनमंजरीसुं मनमोजे। विलसे

एवं एवी रीते (राजा के०) ते वसुपाल राजा (जेहनी के०) जे कोइनी (उपर के०) उपर, अर्थात् जे कोइ पुरुष प्रते (तुठो के०) तुष्टमान थतो हतो, अर्थात् जे कोइ पुरुष उपर ते राजा पोताना प्रेम बतावतो हतो, (तेम के०) ते पुरुष प्रते ते श्रीपालकुमारने हाथे (तंबोलरे के०) मनोहर पानना बीडां (देवाडे के०) देवराववा लाग्यो. अने (ते के०) ते श्रीपालकुमार पण (तेहने के०) राजाना प्रेमपात्र पुरुषो प्रते (मनने के०) पोताना हृदयमां (कल्लोलरे के०) अतिशय आनंदने (करतो के०) मेलवतो थको, अर्थात् पोताना हृदयमां अत्यंत आनंद पामतो थको (अवल के०) मनोहर (बीडां के०) पाननां बीडां (आपे के०) आपवा लाग्यो. ॥ ८ ॥ एवी रीते ते श्रीपालकुमार त्यां रह्यो थको (मनमोजे के०) मनमां अत्यंत आनंद पामतो थको, अर्थात् पोताना हृदयमां दर्पने धारण करतो थको (मदनमंजरीसुं के०) पोतानी स्त्री एवी ते मदनमंजरीनी साथे (सुविलासरे के०) विविध प्रकारना अति मनोहर (सुख के०) पांचे इन्द्रियो

सुख सुविशाळरे ॥ न्यानसागर कहे सांभळो प्राणी । एह एकवीसमी ढाळरे ॥ ए ॥

॥ दुहा सोरठी ॥ हवे जव सायरमांहे । पड्यो कुंयर तेवारे धन्हे ॥ दरम्या दयकामांहे ।

संबंधि विषयसुखने (विलसे के०) भोगववा लाग्यो (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) कहे छे के, अर्थात् श्रोताजनोने निवेदन करे छे के (प्राणी के०) हे भव्यप्राणीओ! (एह के०) आ, अर्थात् उपर वर्णन कर्यामुजबनी (एकवीसमी के०) एकवीसमी (ढाळरे के०) आ रासनी ढाळ (सांभळो के०) तमो श्रवण करो? अर्थात् तेनुं श्रवण करी तेनो तात्पर्य तमो तमारा हृदयमां धारण करो? ॥ ए ॥

(हवे के०) त्यार पछी (जव के०) ज्यारे (कुंयर के०) ते श्रीपालकुमार (सायरमांहे के०) महासागरनी अंदर (पड्यो के०) पड्यो, अर्थात् ते झुलता मांचाना दोरडां कापी नाखवाथी ज्यारे ते श्रीपालकुमार महासागरनी अंदर पड्यो (तेवारे के०) ते वखते (कुबुद्धि के०) दुष्ट बुद्धिवाळो एवो (मित्र के०) ते धवलशेठनो मित्र (ने के०) अने (ते धवल के०) ते धवलशेठ

मित्र ने धवल ते ॥ १ ॥ लोकपतीजणकाज । पाडी बुंब धवलो कहे ॥ हाय हाय महाराज ।

एम (धन्हे के०) ते बन्ने जणा, अर्थात् महा दुष्ट बुद्धिवाळो एवो ते मित्र अने ते धवलशेठ (हयडामांहें के०) पोताना हृदयमां, अर्थात् पोताना मनमां (हरख्या के०) आनंद पाम्या, अर्थात् पोताना मनमां अंदर अतिशय हर्ष पामवा लाग्या. ॥ १ ॥ हवे एवी रीते ते श्रीपालकुमारने महासागरमां पडेलो जोइ मनमां खुशी थयेलो एवो (धवलो के०) ते धवलशेठ (लोकपतीजणकाज के०) लोकोने प्रतीति उपजाववामाटे, अर्थात् वहाणोमां बेठेला माणसोना हृदयमां विश्वास उपजाववामाटे (बुंब पाडी के०) बूम पाडीने, अर्थात् मुखमांथी अतिशय जोरथी घांटो पाडीने (कहे के०) कहेवा लाग्यो, अर्थात् ते दुष्ट धवलशेठ मोटेथी बूमो पाडी लोकोने खातरी कराववामाटे बोलवा लाग्यो के (हाय हाय के०) अरेरे! (महाराज के०) हे दैव! हे परमेश्वर! (तें के०) तें (ए के०) आ, अर्थात् आ श्रीपालकुमारने महासागरमां पाडी नाखवारूप (कवण काम के०) शुं कार्य (कर्युं के०) करी मेल्युं? अर्थात् हे दैव! आ श्रीपा...

वारिधिमां पडिउ विचे ॥ ३ ॥ इम कही कूटे सीस । हइयुं हाथेसुं वली ॥ पाडे बहुली चीस । कपटी कोलाहल करी ॥४॥ ते सुणी मयणा दोय । प्रीतम पारावारमां ॥ किम पडिउ कहि रोय ।

कहामी लावो. ॥ ३ ॥ (इम के०) एवी रीते (कही के०) कहीने, अर्थात् वहाणोना खलासी-उ प्रते ए प्रमाणे कहीने (कपटी के०) कपटने धारण करनारो, अर्थात् महामलीन हृदयवाळो एवो ते दुष्ट धवलशेठ (हाथेसुं के०) पोताना हाथो वडे करीने, अर्थात् पोताना बन्ने हाथ उंचा करीने (सीस के०) मस्तक (कूटे के०) कूटवा लाग्यो, अर्थात् पोतानुं माथुं कूटवा लाग्यो, (वली के०) वळी (हइयुं के०) हृदय, अर्थात् पोतानी छाती पण हाथो वडे कूटवा लाग्यो. तेमज (कोलाहल के०) बूमराण (करी के०) मचावीने, अर्थात् मुखथी महोटी महोटी बूमो पाडीने (बहुली के०) घणीज अर्थात् अतिशय (चीस के०) चीसो (पाडे के०) पाडवा लाग्यो, अर्थात् अत्यंत मोटा स्वरथी घांटा पाडवा लाग्यो. ॥ ४ ॥ (ते के०) ते कोलाहल, अर्थात् ते दुष्ट अने कपटी एवा धवलशेठे मचावेलुं बूमराण (सुणी के०

म्हारा्हे ॥ ए थयो कवण प्रकार्हे । दोयने सलूणी मयणां नारी । तव मूर्छा लही ॥ प्रीत० ॥
सीत नीर पवन प्रचार्हे । ऊठीने ते वे राजकुमरी ॥ लट तोडे ग्रही ॥ प्री० ॥ १ ॥ रूपें मयण

के०) थयुं? अर्थात् तमो केवी रीते समुद्रनी अंदर पडी गया? इत्यादिक प्रकारे विलाप करती थकी (सलूणी के०) उत्तम लावण्यवाळी, तथा (मयणा के०) मनोहर एवी (दोयने नारी के०) श्रीपालकुमारनी ते बन्ने स्त्रीउं (तव के०) ते वखते (मूर्छा लही के०) मूर्छा पामी, अर्थात् ते बन्ने स्त्रीउं पोताना पतिना विरहथी मूर्छित थइ पडी गइ. त्यारबाद (सीत नीर के०) शीतल जल छांटवाथी, तेमज (पवन प्रचार्हे के०) शीतल वायुना प्रचारथी (ऊठीने के०) मूर्छामांथी सावध थइने, अर्थात मूर्छा गयाबाद सावधान थइने (ते वे के०) ते बन्ने (राजकुमरी के०) राजपुत्रीउं, अर्थात् श्रीपाल कुमारनी ते बन्ने स्त्रीउं (लट के०) पोताना मस्तकपरना केशोने (ग्रही के०) हाथवडे पकडीने (तोडे के०) जोरथी उखेडवा लागी. ॥ १ ॥ तथा मुखथी विलाप करवा लागी के (कंत के०) हे स्वामिनाथ! (रूपें के०) रूपवडे करीने (मयण अवता-

पीहर मारा लाल ॥ किण दिसि सासरो ॥ प्री० ॥ प्रगट्यो पाप अंकूरहे । जोवनमां तो जीवनवि- रह । ए फल पापरो ॥ प्री० ॥ ३ ॥ दैव अटाराहे । किहां तें हूतो पह गामहे ॥ आंहींने तुं

अमारुं पीयर, अर्थात् अमारा मातापितानुं शेहेर अने घर तो (किहां रह्यो के०) कोण जाणे केटले दूर रह्युं हशे, ते अमोने मालुम पडतुं नथी. वळी (सासरो के०) अमारुं सासरुं, अर्थात् अमारा सासरीयानुं शेहेर अने घर पण (किण दिसि के०) कोण जाणे कइ दिशामां हशे, तेनी पण अमोने खबर पडती नथी. वळी हे दैव! (पाप अंकूरहे के०) पापनो अंकूरो, अर्थात् अमोए करेलां पापोनो अंकूरो (प्रगट्यो के०) प्रगट थयो छे , अर्थात् खरेखर उगी नि- कळ्यो लागे छे, केमके (जोवनमां तो के०) आ यौवन अवस्थामां (जीवनविरह के०) व्हाला स्वामिनो जे वियोग थवो (ए के०) ते (पापरो के०) पापोनुं (फल के०) फल छे, अर्थात् यौ- वनवयमां पोताना प्राणप्रिय पतिनो जे विरह थयो, ते खरेखर पूर्वे करेलां महान पापोनुंज फल छे. ॥ ३ ॥ वळी (अटाराहे के०) अमाराथी प्रतिकूळ एवा (दैव के०) हे दैव! (तैं के०) तुं

काम ॥ २ ॥ श्यामा मूको शोक ए । शोल करी शणगार ॥ केली करो कल्लोलसुं । इण भव हुं भरतार ॥ ३ ॥ ते निसुणी दोय तारुणी । पूरण पामी खेद ॥ एह अकारज इण कीउं । समजी

के०) सघळुं कार्य (सारिस के०) हुं तमोने करी आपीश, अर्थात् तमारी सघळी मनोकामना हुं संपूर्ण करीश. ॥ २ ॥ माटे (श्यामा के०) हे सुंदरीउं ! (ए के०) तमारा भर्तारना मरणसंबंधि आ सघळा (शोक के०) शोकने (मूको के०) तमो तजी द्यो, अर्थात् तमारा पतिना मरणमाटेनी सघळी दिलगिरिनो हवे तमारा हृदयमांथी त्याग करो ? तथा (शोळ शणगार के०) शोळ जातिना शरीरसंबंधि शृंगारने (करी के०) सजीने, अर्थात् उत्तम प्रकारनां वस्त्राभूषणोवडे शरीरने शोभावीने (कल्लोलसुं के०) हृदयमां अतिशय आनंद पामीने (केलि करो के०) मारी साथे तमो भोगविलासआदिक भोगवीने मोजशोक भोगवो. केमके (इण भव के०) आ तमारा चालता जन्ममां तो (हुं भरतार के०) हवे फक्त हुंज तमारो स्वामी छुं, ॥३॥ (ते के०) एवी रीतनां ते दुष्ट धवलशेठनां वचनो (निसुणी के०) सांभळीने (दोय तारुणी के०) ते बन्ने युवती स्त्रीउं पोताना हृदयमां (पूरण के०) ॥ २६०१

॥ ढाल ॥ २३ मी ॥ राग केदारो ॥ करेलणां घमदेरे ॥ ए देशी ॥ अथवा–दृढ समकीत धर धोडेरा । समकीतसमो नहि कोय ॥ ए देशी ॥ एहवे चिहुं दिसथी चढयुं । वाथी वादल जोर ॥ मेघघटा काली घणुं । गाज वीज घमघोर ॥ सेवीजें शीलसलूणा साजनारे । शील सुजस दातार

अमारी पासे आवीने (तुं के०) तमो (शीलनी के०) अमारां शीलव्रतनी (सांनिध के०) रक्षा (करजे के०) करजो, अर्थात् आ समये तुरत अमारी पासे पधारीने तमो अमारां ब्रह्मचर्यनुं रक्षण करवामां महाय आपजो. ॥ ५ ॥

हवे (एहवे के०) एटलामां (वाथी के०) वायुना वावाथी, अर्थात् तोफानी पवनना वेगथी (चिहुं दिसथी के०) चारे दिशाओमांथी (जोर के०) जोरथी एकदम (वादल के०) वादळांओ (चढयुं के०) चढी आव्यां, अर्थात् वायुना वेग साथे चारेकोरथी आकाश वरसादी वादळांओ थडे ठवाइ गयुं. अने एवी रीते (घणुं के०) अतिशय (काली के०) श्यामरंगनी (मेघघटा के०) वादळांओनी घटा जामी रही. तथा (घमघोर के०) अत्यंत भयंकर, अर्थात् जेना जोवाथी भय-

लीयां उधान ॥ जलमोजे करी जोरसुं । प्रवहण थानो थान ॥ सेवी० ॥ २ ॥ अंधकार व्याप्यो वली । तिहां लागो तोफान ॥ नेरव तिहां नापण करे । हास्य अटंहसमांन ॥ सेवी० ॥ ३ ॥ थया

लीयां के०) उछलवा लाग्यां. अर्थात् उंचे उछलता एवा जलना नयंकर मोजाउवडे करीने ते सघलां वहाणो पण ते महासागरमां उंचां उछलवा लाग्यां. ॥ २ ॥ (वली के०) वली (अंधकार के०) अंधकार (व्याप्यो के०) चोतरफ फेलाइ गयो, तेमज (तिहां के०) ते समुद्रनी अंदर (तोफान के०) अतिनयंकर तोफान (लागो के०) थवा लाग्युं, अर्थात् समस्त महासागर उछली निकल्यो. हवे एटलामां (तिहां के०) ते वहाणमां आवीने, अर्थात् जे वहाणमां ते दुष्ट धवलशेठ बेठो हतो, ते वहाणमां आवीने (नेरव के०) नेरव नामनो नयंकर देव (अटह-समान के०) खडखडाटसरखुं नयंकर (हास्य के०) हास्य करीने (भापण करे के०) नयंकर शब्दोवडे बोलवा लाग्यो. ॥ ३ ॥ वली ते समये ते महासागरनी अंदर (गतोगमें के०) सेंकमो गमे (उत्पात के०) भयंकर बनावो (थया के०) थवा लाग्या. (अने के०) वली (हाक के०)

नमस्कार ॥ आव्यां आप चक्केसरी । परवरियां परिवार ॥ सेवी० ॥ ८ ॥ झलहल चक्र भमाडतां । देवदेवीने वृंद ॥ खेत्रपालसुं खेलता । झाकझमालनो छंद ॥ सेवी० ॥ ए ॥ डुर्बुद्धि दातारने । काली

चक्रेश्वरी देवी (आप के०) पोते आपोआप (परिवार के०) पोताना परिवारवडे (परवरियां के०) परवर्यायका, अर्थात् पोताना देवदेवीना सघळा परिवारसहित (आव्यां के०) त्यां आवी प- होंच्यां. ॥ ८ ॥ हवे ते चक्रेश्वरी देवी त्यां केवी रीते आवी पहोंच्यां? तो के (झलहल के०) जाज्वल्यमान, अर्थात् अत्यंत तेजथी चळकाट करतुं एवुं जे (चक्र के०) पोताना हाथमां रहेलुं चक्र, तेने (भमाडतां के०) भमावतायका, तथा (देवदेवीने वृंद के०) पोतानी साथे आवेला पोताना परिवारना देवो तथा देवीओना समूहसाथे, तेमज (खेत्रपालसुं के०) क्षेत्रपालनी साथे (झाकझमालनो के०) झाकलां अने कांसीआओना (छंद के०) अवाजने अनुसारे, अर्थात् देव- देवीओए वगाडेला झाकलां तथा कांसीआओना नादने अनुसारे (खेलता के०) नाचतांथकां त्यां आवी पहोंच्यां. ॥ ए ॥ हवे ... (दोनी के०) ...ने, अर्थात् ...

॥ सेवी० ॥ १४ ॥ चक्र ग्रही चक्केसरी । कहे कोपाकुल एम ॥ दुष्ट धीठ पापिष्ट तें । इम अनरथ कर्यो केम ॥ सेवी० ॥ १५ ॥ लीधुं सरण सतीतणुं । जाजा मूक्यो तेण ॥ फरीने जो वली एहवुं ।

येलो जोइने (कोपाकुल के०) क्रोधातुर थयेली (चक्केसरी के०) ते चक्रेश्वरी देवी (चक्र के०) चक्रने (ग्रही के०) पोताना हाथमां धारण करीने (एम के०) नीचे जणाव्या मुजब (कहे के०) ते धवलशेठने कहेवा लागी. (दुष्ट के०) अरे दुष्ट! (धीठ के०) अरे नीच ! (पापिष्ट के०) अरे पापी! (तें के०) तें (इम के०) आवी रीतनो, अर्थात् ते श्रीपालकुमारने समुद्रमां फेंकी देवारूप (अनरथ के०) कुकार्य (केम के०) शामाटे (कर्यो के०) कर्युं? ॥ १५ ॥ वळी अरे दुष्ट! तें (सतीतणुं के०) आ बन्ने सती स्त्रीउंनुं आ समये (सरण के०) शरणुं (लीधुं के०) ग्रहण कर्युं छे, अर्थात् आ वखते माराथी करीने तारा प्राण बचाववा माटे तें आ बन्ने सती स्त्रीउंनो आश्रय लीधो छे, (तेण के०) तेटला माटेज (मूक्यो के०) में तने जीवतो छोड्यो छे, ... ? अने (जो के०) जो कदाच (फरीने

॥ फदे मिलसे मासांतरे । कुंकण पति तुम हेवि ॥ सेवी० ॥ १७ ॥ मनमां दुख मन आणजो । छे

(फदे के०) कहेवा लागी के. हे सतीजी! (मासांतरे के०) एक मासवाद, अर्थात् आजथी एक मास वीत्यावाद (तुम पति के०) तमारो स्वामी एवो ते श्रीपालकुमार (हेवि के०) तुरतज (कुंकण के०) कोंकण नामना देशमां (मिलसे के०) तमोने प्राप्त थशे. अर्थात् आजथी एक मास वीत्यावाद तमोने तमारा स्वामिनो मेलाप खरेखर कोंकणदेशमां थशे. ॥ १७ ॥ वळी हे सतीजी! तमो (मनमां के०) तमारा हृदयमां (दुख के०) कष्टने (मत आणजो के०) धारण करशो नही, अर्थात् तमो तमारा हृदयमां बिलकुल खेद करशो नही, कारण के तमारो ते स्वामी (सुविलास के०) अतिशय आनंदपूर्वक (ललना के०) स्त्रीनी साथे (लखमीसुं वर्यो के०) लक्ष्मीथी युक्त थयोथको, अर्थात् एक स्त्रीने परणीने द्रव्यनी प्राप्तिवाळो थयोथको (ठाणपुरें के०) ठाणानगरीमां, अर्थात् कुंकण देशमां आवेली ठाणानगरीमां (सुखवास के०) सुखे निवास करतोथको (कुशले छे के०) क्षेमकुशल वर्ते छे, अर्थात् कोइपण जातना खेदविना आनंद

मासे नही ए कदी । कंठे धरजो माल ॥ महिमा एहनो लंठ को । न शके देखी तुम चाल ॥ सेवी० ॥ ॥ २१ ॥ इम कही चक्केसरी गयां । त्रण सुबुद्धि ताम ॥ मित्र जई कहे धवलने । कुण कर्युं कुमति

अर्थात् तमारा कंठमां ते पुष्पमालाने तमो हमेशां पहेरी राखजो. वळी (एहनो के०) आ पुष्प मालानो (महिमा के०) माहात्म्य एटले प्रभाव एवो छे के (को के०) कोइपण (लंठ के०) दुष्ट अभिप्रायवाळो लफंगो माणस (तुम के०) तमारी (चाल के०) हिलचालने, अर्थात् तमारां आवागमनने (देखी न शके के०) जोइ शकशे नही, अर्थात् आ मालाना प्रभावथी तमारापर कुदृष्टि करनारो पुरुष आंधळो थइ जवाथी तमोने जोइ शकशे नही. ॥ २१ ॥ (इम के०) एवी रीते (कही के०) कहीने, अर्थात् ते बन्ने सतीओने एवी रीते आश्वासन देइने (चक्केसरी के०) ते चक्रेश्वरी देवी (गयां के०) त्यांथी निकळीने पोताना स्थानप्रते गयां. (ताम के०) तेवामां, अर्थात् चक्रेश्वरी देवीना गयाबाद (त्रण के० त्रण (सुबुद्धि के०) उत्तम बुद्धि आपनारा एवा (मित्र के०) धवलशेठना ते मित्रो (जइ के०) धवलशेठ पासे जइने (धवलने के०)

सवि संताप ॥ सेवी० ॥ २३ ॥ तिण फरी मत करजो हवे। जो ए वंछो लील ॥ न्यान त्रेवीसमी ढाल ए। चोखुं धरजो सील ॥ सेवी० ॥ २४ ॥

॥ दुहा सोरठी ॥ वहे ते रूडी रीति। प्रवहण पारावारमां ॥ चिंते धवलो चित्त। दिन केतेकें

समृद्धिने (वंछो के०) इच्छता हो तो, अर्थात् तमारी आ समृद्धिने जाळवी राखवानी जो तमारी वांछा होय तो (हवे के०) हवे पछी (फरी के०) फरीने बीजी वखत (मत करजो के०) आवुं कुकर्म करशो नही. एवी रीते (ए के०) आ रासनी अंदर (त्रेवीसमी के०) आ त्रेवीसमी (ढाल के०) ढाल (न्यान के०) श्रीन्यानसागरजीए कहेली छे. माटे हे श्रोताजनो! तमो (चोखुं के०) निर्मल, अर्थात् कोइपण प्रकारना अतिचारथी रहित, एवुं जे (सील के०) ब्रह्मचर्य, तेने (धरजो के०) धारण करजो. ॥ २४ ॥

हवे तेवारपछी (ते के०) ते सघळां (प्रवहण के०) वहाणो (पारावारमां के०) समुद्रनी अंदर (रूडी रीते के०) सारी रीते (वहे के०) चालवा लाग्यां. अर्थात् कोइ पण प्रकारना

आवे हवे ॥ २ ॥ सफलो तो संसार । हुं वखतावरमां वली ॥ दूती एम विचारि । मयणां पासे मोकली ॥ ३ ॥

॥ ढाल ॥ २४ ॥ राग आसाउरी ॥ ढाल वेलीनी ए देशी ॥ अथवा–जेम तरुफूले जमरो बेसे । पीमा तस न उपावे ॥ ए देशी ॥ दूतीने दासी मिली कूटे । कोपातुर अतिकाठी ॥ सेसपांखमी

सार्थक मानुं. (वली के०) तेमज वळी (हुं के०) हुं (वखतावरमां के०) महाभाग्यशालीउंमां अग्रेसर गणाउं. (एम के०) एवी रीते (विचारि के०) पोताना हृदयमां विचार करीने (मयणांपासे के०) श्रीपालकुमारनी ते बन्ने स्त्रीउंपासे (दूती के०) एक दूतीने (मोकली के०) पोतानो दुष्ट अभिप्राय जणाववामाटे मोकली. ॥ ३ ॥

हवे दूतीए ते बन्ने स्त्रीउंपासे आवीने धवलशेठनो दुष्ट अभिप्राय जणाववाथी (दासी के०) ते बन्ने स्त्रीउंनी दासीउंए (मिली के०) एकठी थइने (दूतीने के०) ते दूती प्रते (कोपातुर के०) कोपातुर थइने (अतिकाठी के०) अत्यंत कठोरतापूर्वक (कूटे के०) मार मार्यो, अर्थात्

॥ पेठे पण मयणां नवि निरखी । माल प्रजावे त्यांहें ॥ २ ॥ अरहो परहो आफलवा लागो । ले दासी तव लाठी ॥ काढ्यो कुक्कुरनीपरें ठोकी । समज्यो ए परमेठी ॥ ३ ॥ हवे वोहित्थ अनेरे

अफलावा (लागो के०) लाग्यो, अर्थात् चालतोथको दरेक वस्तु साथे अथमावा लाग्यो. (तव के०) त्यारे, अर्थात् तेने अथडातो जोइने (दासी के०) ते दासीउंए (लाठी ले के०) लाकमी लेइने (कुक्कुरनी परें के०) कुतरानी पेठे (ठोकी के०) मार मारीने (काढ्यो के०) त्यांथी दूर कहाढी मेल्यो. एवी रीतना पोताना हाल जोइने (ए के०) ते दुष्ट धवलशेठे (समज्यो के०) मनमां निश्चय कर्यो के, आ बन्ने स्त्रीउं तो (परमेठी के०) कोइक परमेष्टी सरखी, अर्थात् देव विगेरेना सहायवाळी जणाय ठे. ॥ ३ ॥ (हवे के०) तेवारपठी (धवल के०) ते धवलशेठ (वोहित्थ के०) पोताना वहाणोने (फरी फरी के०) फरी फरीने (अनेरे मारग के०) बीजे मार्गे (हंकारे के०) हंकारवा माटे कोशीष करे ठे, अर्थात् कोंकणकांठा शिवायना बीजे बंदरे जवानो पोते प्रयत्न करे ठे, परंत (करमजोगे के०) तेना कुकर्मना संयोगथी (तिवारे के०) ते वखते

गयो वसुपाल नरेसरपासे । राज सभामां जेहवे ॥ नृप समीप श्रीपाल सरीखो । जोवे नर अनिमेपे ॥ ६ ॥ धवलशेठ श्रीपालें जाण्यो । धवलें पण श्रीपाल ॥ चिंते धवल कुंअर श्रीपाल ए । निश्चें

(नरेसरपासे के०) राजानी पासे (राजसजामां के०) ते राजानी सभामां (गयो के०) आवी पहोंच्यो, तेवामां (नृपसमीप के०) ते राजानी पासे, अर्थात् ते वसुपाल राजानी नजीकमां बेठेला, एवा (श्रीपालसरीखो के०) श्रीपालकुमारजेवा, अर्थात् श्रीपालकुमारना जेवी आकृतिवाळा (नर के०) एक पुरुपने (अनिमेपे के०) खुल्ली आंखोवडे (जोवे के०) जोयो, अर्थात् त्यां बेठेला ते श्रीपालकुमार सरीखा पुरुपने ते एकी नजरे जोवा लाग्यो. ॥६॥ त्यारपछी त्यां आवेला एवा ते (धवलशेठ के०) धवलशेठने (श्रीपालें के०) श्रीपालकुमारे (जाण्यो के०) उंळखी कहाड्यो, अर्थात् तेने जोइने श्रीपालकुमारे पोताना मनमां निश्चय कर्यो के, खरेखर आ तेज धवलशेठ छे. तेमज (धवलें पण के०) ते धवलशेठे पण पोताना मनमां निश्चय कर्यो के (श्रीपाल के०) खरेखर आज ते श्रीपालकुमार छे. एवी रीते ते श्रीपालकुमारने उंळखी कहाडीने (धवल के०) ते धवलशेठ (चिंते के०)

जेवो विलखाई । वेठो डेरा हेठ ॥ ए ॥ एहवे एक रूंवनुं टोलुं । जेहनुं कुल मातंग ॥ शेठ आगें

(ते के०) ते वृत्तांत (सांभलीने के०) श्रवण करीने (शेठ के०) ते धवलशेठ (वज्राहत जेवो के०) जाणे वज्रथी हणायो होय नहीं, तेम (वीलखाई के०) विलखो थइने, अर्थात् अतिशय गभराटमां पमीने (डेराहेठ के०) पोताना तंबूनी नीचे (वेठो के०) जइने वेसी गयो, अर्थात् विलखो थइने पोताना तंबूमां पेसी गयो. ॥ ए ॥ (एहवे के०) एटलामां (जेहनुं के०) जेठनुं (मातंग कुल के०) नीच जातिवाळा ढेढनुं कुल ठे, एवुं (रुंवनुं के०) डुंबोनुं (एक टोलुं के०) एक पेडुं, अर्थात् एकठा मळेला एवा रुंबोनुं एक टोळुं (शेठ आगें के०) ते धवलशेठ आगळ आवीने (मधुरध्वनिनादें के०) मधुर स्वरथी, अर्थात् कर्णोने प्रिय लागे एवा मनोहर स्वरथी (नव नव के०) नवा नवा, अर्थात् विविध प्रकारना (रंग के०) वाजित्रोना ताल आदिकवडे करीने सहित (गाये के०) मनोहर गायन करवा लाग्युं. अर्थात् तेओ सघळा मधुर स्वरथी धवलशेठ आगळ गायन करवा लाग्या. ॥ १० ॥ परंतु निलातूर थइ बेठेलो एवो ते धवलशेठ (साद्‌

मधुरध्वनिनादें । गाये नव नव रंग ॥ १० ॥ न जुए सामुं कांइं न आपे । तव गायन कहे तास ॥ रूठा हो कंइं शेठ सोभागी । न लहो कीध प्रयास ॥ ११ ॥ तव त्यांथी ऊठी डेरामां । कूंव एकने

के०) तेनी सन्मुख पण (न जुए के०) जोतो नथी, अर्थात् गायन करता एवा ते डुंबोनी सामे पण जोतो नथी, तेमज (कांइं के०) कंइं द्रव्यआदिक (न आपे के०) तेउने आपतो पण नथी. ते जोइने (गायन के०) ते गायावाळा डुंबो (तास के०) ते धवलशेठप्रते (कहे के०) कहेवा लाग्या के (सोभागी के०) सोभाग्यवंता एवा (शेठ के०) हे शेठजी! (कंइं रूठा हो के०) शुं आप कंइं अमारापर कोपायमान थया हो? के जेथी (कीध के०) अमोए करेला (प्रयास के०) आ गायनरूपी प्रयासने (न लहो के०) तमो ध्यानमांज लेता नथी. अर्थात् अमोए करेला आ प्रयासमाटे तमो कंइं पण द्रव्यदान केम आपता नथी? ॥११॥ (तव के०) त्यारे, अर्थात् डुंबोनां एवा वचनो सांजळ्याबाद ते धवलशेठे (त्यांथी के०) ते जगोएथी (ऊठी के०) ऊठीने (डेरामां के०) पो-

तेडे ॥ कहे तुज वंछित धन हुं आपुं । जो मुज चिंता फेडे ॥ १२ ॥ जो तुं कोइ उपाय करी नृप–जामाताने मारे ॥ कोल सहित जे तुं मागे ते । देऊं कनक करारे ॥ १३ ॥ कुंव कहे ते अमारा

पछी ते कुंवने ते (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (जो के०) जो (मुज के०) मारी (चिंता के०) चिंताने (फेडे के०) तमो दूर करो तो (हुं के०) हुं (तुज के०) तमोने (वंछित के०) मनो-वांछित (धन के०) द्रव्य (आपुं के०) आपुं. अर्थात् तमो जो मारुं काम करी आपशो, तो हुं तमोने मोमाग्युं धन आपीश. ॥ १२ ॥ हवे (जो के०) जो (तुं के०) तुं (कोइ के०) कोइक पण, अर्थात् गमे ते (उपाय करी के०) इलाज करीने (नृप जामाताने के०) स्थगिधर थइ बेठेला एवा राजाना ते जमाइने (मारे के०) मारी नाखे, अर्थात् जीवरहित करे, तो (जे के०) जेटलुं द्रव्य (तुं मागे के०) तुं मागे (ते कनक के०) तेटलुं द्रव्य (कोलसहित के०) कंइ पण आ-नाकानीविना निश्चयपूर्वक (करारे के०) करार करीने, अर्थात् लखत करीने (देउं के०) हुं तने आपुं. अर्थात् तने मोमाग्युं धन हुं आपीश. ॥ १३ ॥ एवी रीतनां धवलशेठनां वचनो

हाने । करसुं निश्चय काम ॥ हरख्यो भयल अरध लख सोवन । आगळथी दे ताम ॥ १४ ॥ राग आसाउरी जाति वेलीनी । ए चोवीसमी ढाल ॥ ज्ञानसागर कहे सुणजो सहुको । जे करशे चंमाल ॥१५॥

सांभळीने (कुंभ के०) ते कुंभ (कहे के०) शेठप्रते कहेवा लाग्यो के, हे शेठजी (अमारा हाने के०) अमारा हानमांहे, अर्थात् अमारा पेटमांहे (निश्चय के०) निश्चयथी, अर्थात् कोइपण प्रकारना संदेहविना (ते काम के०) तमारुं ते कार्य (करसुं के०) करी आपीशुं, अर्थात् तमारी इच्छा मुजब राजाना ते जमाइने मारवानुं कार्य करी आपीशुं, ते सांभळी (भयल के०) ते दुष्ट भयलशेठे (हरख्यो के०) हर्षित थइने, अर्थात् मनमां आनंद पामीने (ताम के०) तेज वखते ते कुंभने (आगळथी के०) अगाउथीज, अर्थात् कार्य सिद्ध थया पहेलांज (अरध लख के०) अर्धो लाख (सोवन के०) सोनामोहोरो (दे के०) आपी. ॥ १४ ॥ एवी रीते (आसाउरी राग के०) आसावरी रागमां गाइ शकाय एवी, तथा (जातिवेलिनी के०) जातिवेलीनी देशीवाळी (ए के०) आ रासनी (चोवीसमी ढाल के०) चोवीसमी ढाल संपूर्ण थइ. (ज्ञानसागर के०)

॥ दुहा ॥ डुंव सहू मिली एकठा । नरनारी परिवार ॥ राजा आगल गाइवा । आव्या स-
भामकार ॥ १ ॥ वारु वाजां हाथ ले । तान ताल कमकार ॥ गाए गीत सरले स्वरें । सुरगायन

था रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) श्रोताउंप्रते कहे ठे के, हवे (चंमाल के०) ते डुंव (जे के०) जे कंइं कार्य (करशे के०) आचरशे, ते (सहुको के०) सघळा श्रोताजनो (सुणजो के०) सांभळजो. अर्थात् ते नीच डुंव हवे जे कंइं कुकर्म करे, ते तमो लक्षपूर्वक श्रवण करजो? ॥ १५ ॥

हवे (सहु के०) सघळा (डुंव के०) ते मातंगो (नरनारी के०) पुरुष अने स्त्रीउंना (परिवार के०) परिवार सहित (एकठा मिली के०) साथे मळीने (सजामझार के०) सजानी अंदर, अर्थात् राजसजामां (राजा के०) ते वसुपाल राजा ज्यां बेठेलो ठे, त्यां (आगळ के०) पासे, अर्थात् ते राजानी पासे (गाइवा के०) गायन करवामाटे (आव्या के०) आवी पहोंच्या. ॥ १ ॥ पछी ते सघळा मातंगो (वारु के०) विविध प्रकारनां मनोहर (वाजां के०) वा[illegible]

[illegible]

अवतार ॥ २ ॥ तेणे राजा गीत सुणि । कहे मुख मागो जेह ॥ मागो मागो मागणो । अलवे

सारंगी, मलार, पखाज विगेरे वाजिंत्रोने (हाथ ले के०) हाथमां लेइने (तान के०) तानथी (ताल के०) सरखा तालो मेळवीने (जमकार के०) झांझविगेरेना झमकारसहित (सरले स्वरें के०) शुद्ध स्वरथी (सुरगायन के०) देवताइ गायनना (अवतार के०) अवतारसरखां, अर्थात् गंधर्वोना मनोहर गायनसरखां (गीत के०) गायनो (गाए के०) गावा लाग्या, अर्थात् तेओ सघळा साथे मळीने अत्यंत मनोहर स्वरथी गायन गावा लाग्या. ॥ २ ॥ एवी रीतना ते कुंवरोनां (गीत के०) गायन (सुणि के०) सांभळीने (राजा के०) ते वसुपाल नामनो कुंकणदेशनो राजा (तेणे के०) खुशी थयोथको (कहे के०) ते मांगणोने कहेवा लाग्यो के (मागणो के०) हे याचक मागंणा ! (जेह के०) जे कंइ, अर्थात् जेटलुं द्रव्य (मुख मागो के०) तमारे तमारा मुखथी मागवुं होय तेटलु (मागो मागो के०) तमो मारी पासेथी मागी ल्यो, अने (तेह के०) तेटलुंज द्रव्य (अलवे के०) कोइ पण प्रकारनी आनाकानी विना (आपुं के०) हुं तमोने

श्रापुं तेह ॥ ३ ॥ डुंब कहे महाराजजी। देवे सहुको दांन॥ पण कोई देतुं नथी। श्रमने मोटुं मांन ॥ ४ ॥ मागाठां को मान द्यो। थावां माणिकमोल॥ तव कुंश्रर श्रीपालहथ। देवरावे तंबोल ॥ ५ ॥

श्रापवा माटे तैयार छुं. ॥ ३ ॥ राजाना एवी रीतना वचनो सांजळीने (डुंब के०) ते कपटी मातंगो (कहे के०) कहेवा लाग्या के (महाराजजी के०) हे महाराज! (सहुको के०) सर्वे कोइ. श्रर्थात् राजा, शेठ, शाहुकार श्रादिक सर्वे लोको श्रमोने (दांन के०) द्रव्यश्रादिकनुं दान (देवे के०) श्रापे छे. (पण के०) परंतु (कोई के०) कोइपण माणस (श्रमने के०) श्रमोने (मोटुं के०) महान् (मांन के०) सन्मान (देतुं नथी के०) श्रापतुं नथी, श्रर्थात् श्रमोने कोइ महोटो श्रादरसत्कार श्रापतुं नथी. ॥ ४ ॥ माटे (मागाठां के०) श्रमो एटलुंज श्रापनी पासेथी मागीये छीये के (को के०) लोकोने श्राश्चर्य उपजे एवुं कोइक (मान के०) सन्मान (द्यो के०) श्रमोने श्राप श्रापो? के जेथी श्रमो (माणिकमोल के०) माणिकनी पेठे श्रमूल्य किम्मतवाळा (थावां के०) थइयें, श्रर्थात् श्रमो झवेरातनीपेठे दुनीयामां श्रमूल्य लेखाइयें.

न रहुं अलगी ॥ १ ॥ ए दिन रूमोरे । न्हानमीर्ठ में निरख्यो ॥ हाथने लटके मुखने मटके । कुंअर ए में परख्यो ॥ ए दि० ॥ २ ॥ रूसमसती इक मोकरी रोती । बोली ठोरु एवुं ॥ कहेने

तारो वियोग सहन करी शकुं तेम नथी. ॥ १ ॥ वळी (ए के०) आ, अर्थात् आजनो (दिन के०) दिवस (रूमोरे के०) मारे मन सारो उग्यो छे, के जेथी आजे (न्हानमीर्ठ के०) मारा पुत्रने (में निरख्यो के०) में जोयो, अर्थात् आजना आ मारा दिवसने हुं धन्य मानुं छुं, के जेथी में तारुं मुख जोयुं छे. वळी ते मोकरी (हाथने लटके के०) पोताना बन्ने हाथोना लटका करतीथकी, तथा (मुखने मटके के०) मुखना कृत्रिम चाळा करतीथकी बोलवा लागी के (ए के०) आ (कुंअर के०) मारा व्हाला पुत्रने (परख्यो के०) में आजे खरेखर ओळखी कहाड्यो छे, अर्थात् आ मारो पुत्रज छे, एम में निश्चयपूर्वक जाण्युं छे. ॥ २ ॥ वळी एटलामां (इक डोकरी के०) एक डोसी (रूसमसती के०) रूसकां भरीने (रोती के०) रूतीथकी (बोली के०) पोताना मुखथी बोलवा लागी के (ठोरु के०) अरे दीकरा! (एवुं के०) आवुं कार्य तें केम कर्युं ? (क-

न १६ ख्यर्गी ॥ १ ॥ ए दिन रूमारे । न्हानकीडे में निरख्यो ॥ हाथने लटके मुखने मटके । कुंअर ए म परख्यो ॥ ए दि० ॥ २ ॥ रूमसमती इक मोकरी रोती । बोली ठोर एवुं ॥ कहेने

मारो वियोग सहन करी शकु तेम नथी. ॥ १ ॥ वळी (ए के०) आ, अर्थात् आजनो (दिन के० दिवस रूमारे के० मारे मन सारो उग्यो छे, के जेथी आजे (न्हानकीडे के०) मारा पुत्रने मे निरख्या के०, मे जोयो अर्थात् आजना आ मारा दिवसने हुं धन्य मानुं छुं, के जेथी मे नाहे मुख जोयुं छे. वळी ते मोकरी (हाथने लटके के०) पोताना बन्ने हाथोना लटका करतीथकी. तथा (मुखने मटके के०) मुखना कृत्रिम चाळा करतीथकी बोलवा लागी के (ए के०) आ (कुंअर के०) मारा व्हाला पुत्रने (परख्यो के०) में आजे खरेखर ओळखी कहाड्यो छे, अर्थात् आ मारो पुत्रज छे, एम में निश्चयपुर्वक जाण्युं छे. ॥ २ ॥ वळी एटलामां (इक डोकरी के०) एक डोसी (रूमसमती के०) रूमको भरीने (रोती के०) रूतीथकी (बोली के०) पोताना मुखथी बोलवा लागी के (ठोर के०) अरे दीकरा! (एवुं के०) आ कार्य ते केम कर्यु ? (क-

घर मूकी करतां । दीसे रूडुं केनुं ॥ ए दि० ॥ ३ ॥ एक कहे अहो प्रभु मुज बांधव । शीखवीने जाण्यो ॥ बीजो कुंवर कहे मुख निरखी । हाहा काको जाण्यो ॥ ए दि० ॥ ४ ॥ त्यारे ते हरी कहे

हेने के०) तुंज नाग सुखथी पोसने के (घर मूकी के०) घर छोडीने (करतां के०) वहार स्नान- याथी (केनुं के०) केनुंक (रूडुं के०) सारुं (दीसे के०) देखाय? अर्थात् घरनो त्याग करीने दुनीयामां ज्यां त्यां वहार नटकवाथी केवी आबरु रहे? ते तुंज नाग मुरखी कहे. एटले के तेम करवाथी तारी आबरु दुनीयामां घटे छे. ॥ ३ ॥ वळी (एक के०) ते छोकरामानो एक कुंवर ऊठीने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (अहो! के०) अरे आ तो (मुज के०) मारो (प्रभु के०) न्हानो (बांधव के०) भाइ छे. अने (जाण्यो के०) मने खबर छे के (शीखवीने के०) ते अहींथी शीखडने चाल्यो गयो छे. एटलामां (बीजो कुंवर के०) कोइक बीजो कुंवर ऊठीने, तथा (मुख के०) ते श्रीपालकुमारनुं महोडुं (निरखी के०) जोइने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (हाहा के०) अरेरे! (जाण्यो के०) मने तो हवे खबर पडी के (काको के०) आ तो मारो सगो काको थाय छे. ॥ ४ ॥ वळी (इक के०) एक

इक नारी । श्रावो घरे लटकाला ॥ देवरजी तुम डुखमां लीजें । वाट जोउंतुं व्हाला ॥ ए दिन रूमोरे देवरजी में निरख्यो ॥ ५ ॥ वली एक तो वहेन थईने । हसीने कहे तुं वीरा ॥ श्रमें

(नारी के०) कुंश्नी (श्रापुं उंढी के०) पोतानो घुंघट उंचो करीने (कहे के०) कहेवा लागी के. (लटकाला के०) लटकावाळा! श्रर्थात् मनोहर हावजाववाळा एवा (देवरजी के०) हे महारा देवर! (घरे के०) श्रापणे घेर (श्रावो के०) तमो तुरत श्रावो? वळी (तुम के०) तमारां (डुखडां के०) मीठमां (लीजें के०) हुं लेउं तुं. श्रने (व्हाला के०) हे मारा वहाला देवरजी! (वाट जोउं तुं के०) हुं तो तारी वाटज जोया! करुं तुं, के तुं हवे पाछो घेर क्यारे श्रावे? वळी (ए दिन के०) श्राजनो श्रा दिवस (रूमोरे के०) सारो उगेलो छे, के जेथी (में के०) में (देवरजी के०) मारा देवरने (निरख्यो के०) नजरे जोयो. ॥ ५ ॥ (वळी के०) तेमज (एक तो के०) एक डुंवडी तो (वहेन थईने के०) ते श्रीपालकुमारनी वहेन बनीने (हसीने के०) हसतीथकी (कहे के०) कहेवा लागी के श्ररे! (तुं के०) तुं तो (वीरा के०)

इक नारी । आवो घरे लटकाला ॥ देवरजी तुम डुखमां लीजें । वाट जोउंतुं व्हाला ॥ ए दिन रूमोरे देवरजी में निरख्यो ॥ ५ ॥ वली एक तो बहेन थईने । हसीने कहे तुं वीरा ॥ अमें

(नारी के०) कुंवरी (आघुं उंढी के०) पोतानो घुंघट उंचो करीने (कहे के०) कहेवा लागी के (लटकाला के०) लटकावाळा! अर्थात् मनोहर हावभाववाळा एवा (देवरजी के०) हे महारा देवर! (घरे के०) आपणे घेर (आवो के०) तमो तुरत आवो? वळी (तुम के०) तमारां (डुखडां के०) मीठमां (लीजें के०) हुं लेउं तुं. अने (व्हाला के०) हे मारा वहाला देवरजी! (वाट जोउं तुं के०) हुं तो तारी वाटज जोया! करुं तुं, के तुं हवे पाछो घेर क्यारे आवे? वळी (ए दिन के०) आजनो आ दिवस (रूमोरे के०) सारो उगेलो छे, के जेथी (में के०) में (देवरजी के०) मारा देवरने (निरख्यो के०) नजरे जोयो. ॥ ५ ॥ (वळी के०) तेमज (एक तो के०) एक डुंवडी तो (बहेन थईने के०) ते श्रीपालकुमारनी बहेन बनीने (हसीने के०) हसतीथकी (कहे के०) कहेवा लागी के अरे! (तुं के०) तुं तो (वीरा के०)

सुण्यो तुं प्रवहण वेसी । पहोतो कुशखें तीरा ॥ ए दिन रूमोरे वांधवडो में निरख्यो ॥ ६ ॥ एक कहे हुं काकी तुं मुज । खोलामां उछरीउ ॥ थोमीसी वडवाडे पूतर । विण सीमें मंचरीउ ॥ ए.

मारो सगो भाइ थाय छे. तथा (अमें के०) अमोए (सुण्यो के०) लोकोना मुखथी एवुं सांभळ्युं हतुं के, (तुं के०) तुं तो (प्रवहण के०) कोइक वहाणमां (वेसी के०) वेसीने (कुशखें के०) कुशलक्षेमे (तीरा के०) कोइक देशने किनारे (पहोतो के०) पहोंची गयो तुं. परंतु (ए दिन के०) आजनो दिवस (रूमोरे के०) घणोज सारो उगेलो छे, के जेथी (वांधवडो के०) में मारा जाइने (निरख्यो के०) नजरे जोयो. ॥ ६ ॥ वळी (एक के०) कोइक डुंवडी उठीने (कहे के०) कहेवा लागी के (हुं के०) हुं तो (काकी के०) तारी सगी काकी थाउं छुं, तथा (तुं के०) तुं तो (मुज के०) मारा (खोलामां के०) गोदमां (उछरीउ के०) म्होटो थयो छुं. अर्थात् में तने मारा खोळामां वेसाडी खूब रमाड्यो छे. वळी (पूतर के०) हे पुत्र! (थोमीसी के०) जरा लेशमात्र (वडवाडे के०) घरमां कंकास थवाथी (विणसीमें के०) रजा

दि० ॥ ७ ॥ कुण कुण देश जम्यो तुं जाई । कहे इहां आव्यो क्यांथी ॥ तेडाव्यो तंबोलतणे मिष । उंलखवाने त्यांथी ॥ ए दि० ॥ ८ ॥ तव तरुणी एक डुंबणी बोली । पालव झाली पिउना ॥ तुम

माग्याविना, अर्थात् घरमां कोइने पण जाण कर्याविनाज (संचरीउ के०) तुं देशांतर चाल्यो गयो हतो, ए हकीकत हजु मने सांजरे ठे. ॥ ७ ॥ वळी (जाई के०) हे भाइ! (तुं के०) तुं (कुण कुण के०) कया कया (देश के०) देशोमां (जम्यो के०) जटक्यो तुं? अर्थात् कया कया देशोमां तुं रखड्यो? तथा (कहे के०) तुं कहे के (इहां के०) अहीं, अर्थात् आ राजानी सभामां (क्यांथी आव्यो के०) क्यांथी आवी चड्यो? वळी (तंबोलतणे के०) तांबूल आपवाना (मिष के०) बहानाथी (उंलखवाने के०) तने फक्त पीठानवा माटेज (त्यांथी के०) राजसनामांथी (तेडाव्यो के०) अमोए बोलाव्यो ठे, अर्थात् तने भले प्रकारे उंळखवामाटेज अमोए अहीं बोलाव्यो ठे. ॥ ८ ॥ (तव के०) एटलामां (एक के०) कोइएक (तरुणी के०) यौवनवयवाळी (डुंबणी के०) मातंगी ते श्रीपालकुमारनी पासे आवीने, तथा (पालव के०)

दि० ॥ ७ ॥ कुण कुण देश जम्यो तुं जाइ । कहे इहां आव्यो क्यांथी ॥ तेडाव्यो तंबोलतणे मिष । ओलखवाने त्यांथी ॥ ए दि० ॥ ८ ॥ तव तरुणी एक डुंबणी बोली । पालव झाली पिउना ॥ तुम

माग्याविना, अर्थात् घरमां कोइने पण जाण कर्याविनाज (संचरीउ के०) तुं देशांतर चाल्यो गयो हतो, ए हकीकत हजु मने सांभरे छे. ॥ ७ ॥ वळी (जाई के०) हे भाइ! (तुं के०) तुं (कुण कुण के०) कया कया (देश के०) देशोमां (जम्यो के०) जटक्यो तुं? अर्थात् कया कया देशोमां तुं रखड्यो? तथा (कहे के०) तुं कहे के (इहां के०) अहीं, अर्थात् आ राजानी सभामां (क्यांथी आव्यो के०) क्यांथी आवी चड्यो? वळी (तंबोलतणे के०) तांबूल आपवाना (मिष के०) बहानाथी (ओलखवाने के०) तने फक्त पीछानवा माटेज (त्यांथी के०) राजसभामांथी (तेडाव्यो के०) अमोए बोलाव्यो छे, अर्थात् तने भले प्रकारे ओळखवामाटेज अमोए अहीं बोलाव्यो छे. ॥ ८ ॥ (तव के०) एटलामां (एक के०) कोइएक (तरुणी के०) यौवनवयवाळी (डुंबणी के०) मातंगी ते श्रीपालकुमारनी पासे आवीने, तथा (पालव के०)

फावी ॥ ए दि० ॥ १० ॥ पचवीसमी ढालें एह सुणीने । राजा अति रीसाणो ॥ न्यान कहे ते जोगी तेडी । पूछे नृप खीसाणो ॥ ए दि० ॥ ११ ॥

मारा प्रीतमजी! आजे तो (उचींता के०) अणचिंत्या अचानकज तमो (मुज के०) मने (मिलीया के०) मळी गया छो, अर्थात् आजे तो उचितोज मने आपनो मेलाप थइ गयो छे, अने तेथी (हुं तो के०) हुं तो आजे (फिर फिर के०) फरी फरीने, अर्थात् घणो वखत थयां आपनी राह जोतीथकी (फावी के०) फावी गइ छुं. अर्थात् मारा मनोरथ फरीने आजे सफल थया छे. ॥ १० ॥ एवी रीते (पचवीसमी ढाले के०) आ रासनी आ पचीसमी ढालमां (न्यान के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) श्रोताउंप्रते कहे छे के (एह के०) आवी रीतनो ते डुंबना टोळानो देखाव (सुणीने के०) सांभळीने (राजा के०) ते राजा, अर्थात् श्रीपालकुमारनो ससरो एवो ते वसुपाल राजा (अति के०) अतिशय (रीसाणो के०) कोपायमान थयो. तथा (खीसाणो के०) झंखवाणो थईने

निर्गुण निठुर निमित्तिआ ॥ १ ॥ मांड्यो तिणसुं जंग । बंधाव्यो जोसी बलें ॥ कहे नही मातंग । थासे सहि मातंगपति ॥ २ ॥ जमाई प्रतें राउ । रूठो मारणमति थई ॥ ठहरावीने ठाउं । पूछे

लाव्या ! ॥ १ ॥ एम कही राजाए (तिणसुं के०) ते निमित्तिआसाथे (जंग के०) लडवानुं (मांड्यो के०) आदर्युं, अर्थात् ते निमित्तआने मार्यो. तथा (बलें के०) बलात्कारे (जोसी के०) ते निमित्तिआने (बंधाव्यो के०) दोरडां वडे बांधी मेल्यो. त्यारे (कहे के०) ते निमित्तिउ कहेवा लाग्यो के (सहि के०) आ तमारो जमाइ (मातंग के०) ढेड (नही के०) नथी, परंतु (मातंगपति के०) घणा हाथीउनो स्वामी थशे, अर्थात् घणा हाथीउवाळी राजानी पदवी भोगवशे. ॥ २ ॥ हवे त्यारपछी (राउ के०) ते वसुपाल राजा (जमाई प्रतें के०) पोताना ते जमाइ उपर, अर्थात् पोतानी पुत्रीना भर्तार एवा ते श्रीपालकुमार प्रते (रूठो के०) क्रोधातुर थयो, तथा (मारणमति के०) तेने मारी नाखवानी बुद्धि (थई के०) थइ, अर्थात् तेने जीवथी मारी नाखवानो ते राजानो विचार थयो. पछी (ते के०) ते राजा पोताना ते जमाइने (ठाउं के०) कोइ एकांत जगामां (ठहरा-

निर्गुण निठुर निमित्तिआ ॥ १ ॥ मांड्यो तिणसुं जंग । बंधाव्यो जोसी बलें ॥ कहे नही मातंग । थासे सहि मातंगपति ॥ २ ॥ जमाई प्रतें राउ । रूठो मारणमति थई ॥ तेडावीने ठाउं । पूछे

त्यांच्या ' ॥ १ ॥ एम कह्यां राजाए (तिणसुं के०) ते निमित्तिआसाथे (जंग के०) लडवानुं (मांड्यो के०) आदर्यु, अर्थात् ते निमित्तआने मार्यो. तथा (बलें के०) बलात्कारे (जोसी के०) ते निमित्तिआने (बंधाव्यो के०) दोरडां वडे बांधी मेल्यो. त्यारे (कहे के०) ते निमित्तिउ कहेवा लाग्यो के (सहि के०) आ तमारो जमाइ (मातंग के०) ढेढ (नही के०) नथी, परंतु (मातंगपति के०) घणा हाथीउनो स्वामी थशे. अर्थात् घणा हाथीउवाळी राजानी पदवी भोगवशे. ॥ २ ॥ हवे त्यारपछी (राउ के०) ते वसुपाल राजा (जमाई प्रतें के०) पोताना ते जमाइ उपर, अर्थात् पोतानी पुत्रीना भर्तार एवा ते श्रीपालकुमार प्रते (रूठो के०) क्रोधातुर थयो, तथा (मारणमति के०) तेने मारी नाखवानी बुद्धि (थई के०) थइ, अर्थात् तेने जीवथी मारी नाखवानो ते राजानो विचार थयो. पछी (ते के०) ते राजा पोताना ते जमाइने (ठाउं के०) कोइ एकांत जगामां (तेडा-

जूप । जो कुल पूछ्यो जोइयें ॥ ६ ॥ सेना सघली मेलि । झूझावो मुजसुं तुमें ॥ करसुं तिणसुं केलि । कुल जुजयल कहेशे इहां ॥ ७ ॥

मारुं कुल (पूछ्यो जोइयें के०) आपने पूछवुं होय तो, अर्थात् हुं कया कुलमां जन्म्यो छुं, ते जाणवानी आपनी इच्छा होय तो (कहीयें ते के०) हुं जेम आपने कहुं तेम (करो के०) तमो करो? अर्थात् हुं आपने जे उपाय बतावुं, ते उपाय आप करो? ॥ ६ ॥ (सघली सेना के०) आपनुं सघळुं सैन्य (मेलि के०) मारी सामे युद्धमाटे तैयार करावीने (तुमें के०) तमो (मुजसुं के०) मारीसाथे (झूझावो के०) ते सैन्यने लडावो, के जेथी (तिणसुं के०) आपना ते हथियारबंध सैन्यसाथे (केलि के०) युद्धक्रीडा (करसुं के०) हुं करीश. अने एवी रीते (इहां के०) ते युद्धमां (जुजयल के०) मारुं बाहुबल (कुल कहेशे के०) मारुं कुळ आपने कही आपशे, अर्थात् हुं कया कुलमां जन्म्यो छुं, ते आपने खुल्ली रीते जणाइ जशे. ॥७॥

अधम पटंतरो ॥ ५ ॥ निज मुख निज कुल रूप । कहो पोते अहीं कुण कहे ॥ कहीयें ते करो

कहेवा लागी के (तातजी के०) हे पिताजी ! (कुल के०) आ तमारा जमाइना कुलनी (परखो के०) आप आपनी बुद्धियी तो परीक्षा करो ? वळी (आचार के०) तेमना आचारविचारथी पण (उलखीयं के०) आपे तेमना कुलनो निर्णय करवो जोइयें, अर्थात् मनुष्यना आचरणथी पण तेना कुलनी परीक्षा थइ शके छे. कारण के (उत्तम अधम के०) उंच कुलमां जन्मेला, तथा नीच कुलमां जन्मेला मनुष्य वच्चे (पटंतरो के०) घणो तफावत होय छे, अर्थात् ते बन्नेना आचारविचारमां घणो फेरफार होय छे. ॥ ५ ॥ वळी श्रीपालकुमारे राजाने कह्युं के, हे राजन् ! (कहो के०) आपज कहोने के, (निज मुख के०) पोताना मुखथी (निज के०) पोतानुं (कुल के०) कुल, अने (रूप के०) रूपआदिक (अहीं के०) आ जगतमां (पोते के०) पोतेज (कुण कहे के०) कोण कहे ? अर्थात् पोताना मुखथीज पोताना कुल तथा रूपआदिकनुं वर्णन कोइ पण उत्तम माणस करे नही. माटे (नृप के०) हे राजन् ! (जो के०) जो (कुल के०)

॥ ढाल ॥ २६ मी ॥ जांगलडीना जोगी मांकालाल । भांगलकी धुतारी ठे जो ॥ ए देशी ॥ श्रथवा–श्रठे करो श्रठे करो श्रठे करोजी । चरम चोमासो स्वामीजी श्रठे करोजी ॥ ए देशी ॥ वली कहुं तुं तेकावो थें राज । प्रवहणमां वे नारी ठे जो ॥ पूठो तेहने तेकी रूडे साज । ते तो ठंलखे नारी ठे जो ॥ वली० ॥ ए श्रांकणी ॥ १ ॥ राजा कहे धवलाने घेकामांहिं । कहे कुण वे

(वली के०) वळी (राज के०) हे राजन्! (कहुं तुं के०) हुं तमोने जाहेर करुं तुं के (थें के०) तमो (प्रवहणमां के०) हमणा श्रापना देशने किनारे श्रावेलां वहाणोमां (वे नारी ठे जो के०) मारी वे स्त्रीठं ठे, तेठंने (तेकावो के०) श्रहीं बोलावी लावो? वळी (तेहने के०) ते मारी बन्ने स्त्रीठंने (रूडे साज के०) सारी रीतना सन्मानपूर्वक (तेकी के०) श्रहीं श्रापनी पासे बोलावीने (पूठो के०) मारां कुलश्रादिकनी हकीकत श्राप पूठी जुठं? केमके (ते तो नारी के०) ते महारी बन्ने स्त्रीठं (ठंलखे के०) मने सारी रीते ठंळखे ठे. ॥ १ ॥ ते सांभळीने (राजा के०) ते वसुपाल राजा (धवलाने के०) धवलशेठने (कहे के०) पूठवा लाग्यो के, हे धवलशेठ!

[illegible] जी ॥ वली० ॥ २ ॥ पूछे नृप वच्छ ए नर कहो कुण ग्रांहिं । मकर-
[illegible] जी ॥ विद्याधरतनुजा नव कहे उछांहिं । व्यतिकर बहु विस्तारी ते जो ॥ वली० ॥

[illegible] पोतानी स्वामिनु मुख (पेखी के०) जोइने, अर्थात् ते बन्ने स्त्रीओए त्यां
[illegible] पोताना स्वामि एवा ते श्रीपालकुमारनुं मुख निरखीने (सवि के०) सघळी
[illegible] पोताना स्वा तना वियोग संबंधि पीडाने (वारी के०) दूर करी, अर्थात् पोताना
[illegible] जोइने तत्र घणा अतिशय आनंद पामी. ॥ २ ॥ पछी (नृप के०) राजाए (पूछे के०) ते बन्ने
[illegible] पूछ्युं के (वच्छ के०) हे वत्स' (ग्रांहिं के०) अहीं मारी पासे बेठेलो (ए नर के०) आ पुरुष,
[illegible] (मकरध्वज के०) कामदेवना (अवतारी के०) अवतारसरखो छे, अर्थात् रूपआदिकवडे करीने
छे कामदेवसमान छे, ते (कुण के०) कोण छे? अर्थात् तेनुं कुळ आदिक शुं छे ? ते (कहो के०)
अमो मने कही बतावो? ते सांभळीने (विद्याधरतनुजा के०) विद्याधरनी पुत्रीए (नव के०)
[illegible] (व्यतिकर के०) ते श्रीपालकुमारनुं वृत्तांत (बहु

टीपो मार । पानकथी दुख भारी ठे जो ॥ नृप कहे सघलाने हणजो ठार । गुनहीमां सिरदारी ठे जो ॥ वर्धा० ॥ ७ ॥ कुंअर मूकावे करुणा जंमार । सविहुंने उपगारी ठे जो ॥ सन्माने जोशीने

कर्या के०) पाप कर्याथी. अर्थात् महापाप करवाथी (भारी के०) अतिशय (दुख के०) कष्ट प्राप्त थाय ठे. पठी (नृप के०) राजाए (कहे के०) कह्युं के (सघलाने के०) आ धवलशेठने तथा ते सघळा ठगोने (ठार हणजो के०) एकदम जीवथी मारी नाखजो. केमके आ सघळाउ (गुनहीमां के०) गुन्हेगारोमां (सिरदारी ठे के०) मुख्य ठे, अर्थात् ते सघळा महागुन्हेगारो ठे. ॥ ७ ॥ हवे एवी रीतनो राजानो हुकम सांभळीने (करुणाजंमार के०) अत्यंत दयावान एवा (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे (मूकावे के०) तेउ सघळाने राजापासेथी ठोडाव्या. कारण के ते श्रीपालकुमार (सविहुंने के०) सर्व प्राणीउप्रते (उपगारी ठे के०) उपकार करनारो हतो. पठी (तिणवार के०) तेज वखते (जोशीने के०) ते निमित्त जोनारा निमित्तियाने बोलावीने ते राजाए (सन्माने के०) घणुंज आदरमान आप्युं. केमके (ज्ञानी के०) हरकोइ प्रकार

॥ दुहा सोरठी ॥ आण्यो निज आवास । करुणानिधि कुमरें वली ॥ राख्यो धवलने पास । सनमानी सवि वित्त दीउं ॥ १ ॥ तोपण कृतघ्न तेह । रहितां राते अन्यदा ॥ चढिउं उंचे गेह ।

हवे त्यारबाद (वली के०) वली (धवलने के०) ते धवलशेठने (करुणानिधि के०) करुणाना भंडारसरखा, अर्थात् अतिशय दयालु एवा (कुमरें के०) ते श्रीपालकुमारे (निज आवास के०) पोताना मेहेलमां (आण्यो के०) बोलावी मगाव्यो, तथा (सनमानी के०) तेने आदरमान आपीने (सवि के०) तेनुं सघळुं (वित्त के०) धन (दीउं के०) आपी दीधुं, अर्थात् तेनुं सघळुं धन श्रीपालकुमारे तेने स्वाधीन करी दीधुं. ॥ १ ॥ (तोपण के०) ते छतां पण, अर्थात् एवी रीते श्रीपालकुमारे तेने सन्मान आप्या छतां पण (कृतघ्न के०) करेला उपकारने विसारी मूकनारो एवो (तेह के०) ते दुष्ट धवलशेठ (तां रही के०) ते श्रीपालकुमारना आवासमां रहेतोथको (अन्यदा के०) एक दिवस (राते के०) रात्रिने समये (कुमति के०) दुर्बुद्धि लावीने (कुमरने के०) पोताना उपकारी एवा पण ते श्रीपालकुमारने (मारवा के०) मारी

सातमीयें थयो नारकी ॥ ४ ॥ शेठतणुं सवि देखी । सुप्रभात सवि जन कहे ॥ अहो अहो लाग्युं लेखी । पोढुं फल पातिकतणुं ॥ ५ ॥ देवाड्यो तस दाघ । अंध न होवे लींब ज्युं ॥ आणी

के०) पोताना (पापें करी के०) अतिशय पापना उदयवडे करीने (धवलजीव के०) ते धवलशेठनो जीव (पायाल के०) पातालमां रहेली (सातमीयें के०) सातमी नरकनी अंदर (नारकी के०) नारकीपणे अर्थात् नरकना जीवरूपे (थयो के०) उत्पन्न थयो. ॥ ४ ॥ हवे (सुप्रभात के०) ज्यारे प्रभात थयो त्यारे (शेठतणुं के०) ते दुष्ट धवलशेठना (सवि के०) सघला हालहवाल, अर्थात् पोताने हाथेज उदरमां छरी पेसवाथी थयेलां तेना मरणने (देखी के०) जोइने (सवि जन के०) सघला लोको (कहे के०) कहेवा लाग्या के (अहो अहो के०) अरेरे! आ दुष्ट धवलशेठने (पातिकतणुं के०) तेना अतिउग्रपापोनुं (पोढुं फल के०) मरणरूपी महोटुं फल (लेखी लाग्युं के०) ठीक मल्युं छे, अर्थात् तेना उग्रपापोनुं मरणरूपी फल तेने जे मल्युं छे ते योग्यज मल्युं छे. ॥५॥ त्यारबाद ते परोपकारी श्रीपालकुमारे (तस के०) ते धवलशेठना शबने (दाघ के०) अग्निदाह (देवा-

हुं० ॥ गुणसुंदरी गुणवंत । वाए वीण ज्यु भारती ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ तेह प्रतिज्ञारे तंत । राखे इक मन धारती ॥ कुं० ॥ ६ ॥ कुं० ॥ जीते मुजसुं विग्रास । जे नर वीणा वाईने ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ ते कहे

हृदयने अतिशय आनंद उपजे. एवी रीते ते राजकुमारिका पोतानी वीणा वजावे छे. हवे (तेह के०) ते राजकुमारीकाए (तंत के०) निश्चयपूर्वक (मन के०) पोताना हृदयमां (इक के०) एक (प्रतिज्ञा के०) प्रतिज्ञाने (धारती राखे के०) धारण करी राखी छे, अर्थात् ते राजकुमारिकाए पोताना हृदयमां एक एवो नियम ग्रहण कर्यो छे के, ॥ ६ ॥ (जे नर के०) जे कोइ पुरुष (विग्रास के०) मनोहर रीते (वीणा वाईने के०) वीणा वजावीने (मुजसुं जीते के०) मने जीते, अर्थात् जे कोइ पुरुष मारा करतां पण मनोहर वीणा वगाडी जाणे (तास के०) तेवा कलावान पुरुषने हुं (सुरदला के०) उत्तम मुखवाळी (थईने के०) थइने, अर्थात् प्रफुल्लित मुखवाळी थइने (प्रेमे के०) मारा अंतःकरणना प्रेमथी (परणुंरे के०) हुं परणीश, एम (ते के०) ते राजकुमारिकाए (कहे के०) आदेर कर्युं छे. ॥ ७ ॥ हवे (ते वात के०) ते [illegible]

परणुंरे नास । प्रेमें सुवदना थाईनें ॥ कुं० ॥ ७ ॥ कुं० ॥ देशो देशोरे वात । नगर नगर ते विस्तरी ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ राजकुंअर जली नांति । शीखे वीणा चित धरी ॥ कुं० ॥ ८ ॥ कुं० ॥ मासे मासे

दर्कीकत (देश देशरे के०) देशोदेशमां, अर्थात् दरेक देशोमां, तेमज (नगर नगर के०) नगर नगरप्रत्ये, अर्थात् दरेक नगरमां (विस्तरी के०) फेलावो पामेली छे, अर्थात् दरेक जगोए ते दर्कीकत प्रसिद्ध थयेली छे. अने तेथी (राजकुंअर के०) देशोदेशना राजकुमारो ते गुणसुंदरीने परणवामाटे (जलीनांति के०) सारी रीते, अर्थात् घणाज उत्साहपूर्वक (चित धरी के०) पोताना हार्दिक प्रेमथी (वीणा के०) वीणा वगाडवानुं कार्य (शीखे के०) शीखे छे. ॥ ८ ॥ वळी (ते के०) ते सघळा राजकुमारो (मासे मासे के०) दरेक महिने (आय के०) ते नगरमां आवीने (कुमरीनो के०) ते राजकुमारीकानो (मुजरो करे के०) मुजरो करे छे, अर्थात् ते राजकुमारिपासे आवीने पोतानी वीणा वजाडवानी कळा देखाडे छे. अने एवी रीते (सीरे के०) पोताना मगजमां, अर्थात् पोताना हृदयमां (जीतणने के०) ते राजकुमारिकाने जीती परणवानो

री गुणवंत । वाए वीण ज्यु भारती ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ तेह प्रतिज्ञारे तंत । राखे इक मन धारती ॥ कुं० ॥ ६ ॥ कुं० ॥ जीते मुजसुं विलास । जे नर वीणा वाइने ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ ते कहे

हृदयने अतिशय आनंद उपजे. एवी रीते ते राजकुमारिका पोतानी वीणा वजावे छे. हवे (तेह कं०) ते राजकुमारिकाए (तंत कं०) निश्चयपूर्वक (मन कं०) पोताना हृदयमां (इक कं०) एक (प्रतिज्ञा कं०) प्रतिज्ञाने (धारती राखे कं०) धारण करी राखी छे, अर्थात् ते राजकुमारिकाए पोताना हृदयमां एक एवो नियम ग्रहण कर्यो छे के, ॥ ६ ॥ (जे नर कं०) जे कोइ पुरुष (विलास कं०) मनोहर रीते (वीणा वाइने कं०) वीणा वजावीने (मुजसुं जीते कं०) मने जीते, अर्थात् जे कोइ पुरुष मारा करतां पण मनोहर वीणा वगाडी जाणे (तास कं०) तेवा कलावान पुरुषने हुं (सुवदना कं०) उत्तम मुखवाळी (थइने कं०) थइने, अर्थात् प्रफुल्लित मुखवाळी थइने (प्रेमें कं०) मारा अंतःकरणना प्रेमथी (परणुंरे कं०) हुं परणीश, एम (ते कं०) ते राजकुमारिकाए (कहे कं०) जाहेर कर्युं छे. ॥ ७ ॥ हवे (ते वात कं०) ते राजकुमारिकानी ते

परणंर नाम । ग्रंगे सुपदना थाहिनें ॥ कुं० ॥ ७ ॥ कुं० ॥ देशी देशोरे वात । नयर नयर ते विस्तरी ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ राजकुंश्चर नली नांनि । शीखे वीणा चित धरी ॥ कुं० ॥ ८ ॥ कुं० ॥ मासे मासे

हवीकन (देशे देशोरे के०) देशोदेशमां, श्रर्थात् दरेक देशोमां, तेमज (नयर नयर के०) नगर नगरप्रते. श्रर्थात् दरेक नगरमां (विस्तरी के०) फेलावो पामेली छे, श्रर्थात् दरेक जगोए ते हवीकन प्रसिद्ध थयेली छे. श्रने तेथी (राजकुंश्चर के०) देशोदेशना राजकुमारो ते गुणसुंदरीने परणवामांड (नलीनांनि के०) सारी रीते, श्रर्थात् घणाज उत्साहपूर्वक (चित धरी के०) पो-ताना हार्दिक प्रेमथी (वीणा के०) वीणा वगाडवानुं कार्य (शीखे के०) शीखे छे. ॥ ८ ॥ वळी (ते के०) ते सघळा राजकुमारो (मासे मासे के०) दरेक महिने (श्राय के०) ते नगरमां श्रावीने (कुमरीनां के०) ते राजकुमारीकानो (मुजरो करे के०) मुजरो करे छे, श्रर्थात् ते राज-कुमारिकाने श्रावीने पोतानी वीणा वजाडवानी कळा देखाडे छे. श्रने एवी रीते (सीरे के०) पोताना मगजमां, श्रर्थात् पोताना हृदयमां (जीतवाने के०) ते राजकुमारिकाने जीती परणवानो

ते आय । कुमरीनो मुजरो करे ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ वेठा ते खाये खरच । जीतणने ऊजमसीरे ॥ कु० ॥ ए ॥ कुं० ॥ जीती न शकेरे कोय । तोपण रहे लालच करी ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ अचरिज दीठोरे सोय । धरतीमांहें फरी फरी ॥ कुं० ॥ १० ॥ कुं० ॥ तेहनें आपी इनाम । पोते पहोतो मंदिरें

(ऊजम के०) उत्साह धारण करीने (खरच के०) पोतानी गांठनी खरची (खाये के०) त्यां वेठा खाय ले. ॥ ए ॥ परंतु (कोय के०) तेउमानो कोइ पण राजकुमार (जीती न शकेरे के०) राजकुमारिकाने वीणा वजाडवानी कलामां जीती शकतो नथी. (तोपण के०) तेम ठतां पण ते राजकुमारो (लालच करी के०) लालचना मार्या, अर्थात् ते राजकुमारिकाने परणवाना लोजने लीधे (रहे के०) ते नगरमां खरच खाता पडेला ठे, एवी रीते हे कुमार! (धरतीमांहें के०) आ पृथ्वीपर (फरी फरी के०) फरतां फरतां में (सोय के०) तेवा प्रकारनुं, अर्थात् उपर वर्णव्या मुजबनुं (अचरिज के०) आश्चर्य (दीठोरे के०) में जोयेलुं ठे. ॥ १० ॥ हवे ते सार्थपतिना मुखथी एवी रीतनी हकीकत सांजळीने (तेहने के०) ते सारथपतिने (इनाम आपी के०) को-

॥ कुं० ॥ कुं० ॥ राखी पहवीरे हांम । जाईसुं कुंमलपुरें ॥ कुं० ॥ ११ ॥ कुं० ॥ धरी नवपदनुंरे ध्यान । तव बेठो तपतेजमां ॥ सुरवरजीरे ॥ सुर० ॥ विमलेसर अभिधान । आवीने तव हेजमां ॥ सुर० ॥ १२ ॥ सुर० ॥ आपे कुंअरने हार । कहे धरजो कंठे सदा ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ करसे विष-

इक उमदी वस्तु भेट आपीने (पोते के०) ते श्रीपालकुमार (मंदिरें के०) पोताना आवासमां (पहोंतो के०) आव्यो. तथा पोताना हृदयमां (पहवीरे के०) एवा प्रकारनी (हांम के०) होंस (राखी के०) तेणे धारण करी के, (कुंमलपुरें के०) ते कुंमलपुरनामना नगरमां (जाईसुं के०) खरेखर हुं पण जइ पहोंचीश. ॥ ११ ॥ पछी (तव के०) त्यारबाद ते श्रीपालकुमार पोताना हृदयमां (नवपदनुंरे के०) श्रीसिद्धचक्रजीनुं (ध्यान धरी के०) ध्यान धारण करीने (तपतेजमां के०) तपरूपी तेजनी अंदर, अर्थात् तपस्या करतोथको (बेठो के०) स्थिर चित्तथी बेठो. (तव के०) तेटलामां (विमलेसर नामनो (सुरवरजीरे के०) श्रीसिद्धचक्रजीनो अधिष्ठायक देव (हेजमां के०) तुरतमांज (आवीने के०) ते श्रीपालकुमारनी पासे आवीने ॥ १२ ॥ (कुंअरने

अपहार । लेइ चलसे गगनें मुदा ॥ कुं० ॥ १३ ॥ कुं० ॥ थाशे नवनवुं रूप । एहने महिमायें वली

के०) ते श्रीपालकुमारने (हार के०) एक अमूल्य हार (आपे के०) आपतो हवो, तथा पछी ते देवे ते श्रीपालकुमारने (कहे के०) कह्युं के, हे श्रीपालकुमार! आ महाप्रभाविक हारने तमो (सदा के०) हमेशां (कंठ के०) तमारा कंठमां (धरजो के०) धारण करजो? अर्थात् पहेरी राखजो? केमके आ प्रभाविक हार (विप के०) कोइपण प्रकारना झेरनो (अपहार के०) विनाश (करसे के०) करशे, अर्थात् आ हारना प्रभावथी दरेक प्रकारना झेरनो नाश थशे. तेमज ते हार तमोने (मुदा के०) हर्षपूर्वक (गगनें के०) आकाशमां (लेइ के०) लेइने (चलसे के०) गमन करशे, अर्थात् तमोने आकाशमार्गे तमारां वांछित स्थानके पहोंचाडी देशे. ॥ १३ ॥ (वली के०) वली (एहने के०) आ हारना (महिमायें के०) प्रभाववडे करीने (नवनवुं के०) नवुं नवुं, अर्थात् मनोवांछित (रूप के०) स्वरूप (थाशे के०) थशे. अर्थात् आ हारना माहात्म्यथी तमो मनमां इच्छशो तेवुं तमारुं स्वरूप थशे, वली (एहनी के०) आ हा-

अपहार । लेइ चलसे गगनें मुदा ॥ कुं० ॥ १३ ॥ कुं० ॥ थाशे नवनवुं रूप । एहने महिमायें वळी

के०) ते श्रीपालकुमारने (हार के०) एक अमूल्य हार (आपे के०) आपतो हवो, तथा पठी: ते देवे ते श्रीपालकुमारने (कहे के०) कह्युं के, हे श्रीपालकुमार! आ महाप्रभाविक हारने तमो (सदा के०) हमेशां (कंठ के०) तमारा कंठमां (धरजो के०) धारण करजो? अर्थात् पहेरी राखजो? केमके आ प्रभाविक हार (विष के०) कोइपण प्रकारना झेरनो (अपहार के०) विनाश (करसे के०) करशे, अर्थात् आ हारना प्रभावथी दरेक प्रकारना झेरनो नाश थशे. तेमज ते हार तमोने (मुदा के०) हर्षपूर्वक (गगनें के०) आकाशमां (लेइ के०) लेइने (चलसे के०) गमन करशे, अर्थात् तमोने आकाशमार्गे तमारां वांछित स्थानके पहोंचाडी देशे. ॥ १३ ॥ (वळी के०) वळी (एहने के०) आ हारना (महिमायें के०) प्रभाववडे करीने (नवनवुं के०) नवुं नवुं, अर्थात् मनोवांछित (रूप के०) स्वरूप (थाशे के०) थशे. अर्थात् आ हारना माहात्म्यथी तमो मनमां इच्छशो तेवुं तमारुं स्वरूप थशे, वळी (एहनी के०) आ हा-

॥ कुं० ॥ कुं० ॥ एहनी सिद्धि अनूप । जीपे एहथी अरिदल वली ॥ कुं० ॥ १४ ॥ कुं० ॥ अधि-
ष्ठायक हुं तेह । सिद्धचक्रनो सुंदरु ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ इम कही वलीरे तेह । सोधर्मे गयो सुरवरु
॥ कुं० ॥ १५ ॥ कुं० ॥ पोढ्यो रातें कुमार । जाग्यो परभाते जिस्ये ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ रूप वामनतुंरे

रनो (सिद्धि के०) महिमा (अनूप के०) निरुपम छे, केमके (एहथी के०) आ हारना माहा-
त्म्यथी (वली के०) वली (अरिदल के०) शत्रुना सैन्यने पण (जीपे के०) तमो जीती शकशो. ॥१४॥
तेमज वली (हुं के०) हुं विमलेसर नामनो देव (तेह सिद्धचक्रनो के०) ते श्रीसिद्धचक्रजी म-
हाराजनो (सुंदरु के०) तेमना सेवकनी इच्छा पूरनारो (अधिष्ठायक के०) अधिष्ठाता छुं. (इम
के०) एवी रीते (कही के०) श्रीपालकुमारने कहीने (तेह सुरवरु के०) ते विमलेसर नामनो
श्रेष्ठ देव (वलीरे के०) त्यांथी पाछो वलीने (सोधर्मे के०) पोताना स्थानरूप एवा सौधर्म
नामना देवलोकमां (गयो के०) चाल्यो गयो. ॥ १५ ॥ पछी ते श्रीपालकुमार (रातें के०) रात्रिए
(कुमार के०) निश्चिंतपणे (पोढ्यो के०) निद्रावश थयो, अने (जिस्ये के०) जेवामां (परभाते

। पहोतो कुब्जपुर तिस्ये ॥ कुं० ॥ १६ ॥ कुं० ॥ खेई वीण अनेक । सीखणने चाल्या वही ॥ कु० ॥ कु० ॥ तिणसाथे सुविवेक । गयो वामन तिहां गहगही ॥ कुं० ॥ १७ ॥ कुं० ॥ उपाध्या-

के०) प्रजातमां (जाग्या के०) ज्यारे ते जागी उठ्यो, त्यारे (वामननुं के०) कुब्जनुं (रूप के०) स्वरूप (धारी के०) धारण करीने, अर्थात् पोते पोतानुं कुब्जनुं रूप करीने (तिस्ये के०) तेज वखते ते श्रीपालकुमार, देवे आपेला हारना प्रजावथी (कुंडलपुर के०) कुंभलपुर नामना नगरमां (पहोतो के०) पहोंची गयो. ॥ १६ ॥ हवे ते वखते ते नगरमां (अनेक के०) देशपरदेशना राजकुमारआदिक अनेक लोको (वीण के०) वीणा (खेई के०) लेइने, अर्थात् हाथमां वीणा धारण करीने (सीखणने के०) वीणा वगाडवानी कळा शीखवामाटे (वही चाल्या के०) श्रेष्ठ कलाचार्य पासे जाय छे. (तिणसार्थे के०) ते राजकुमारआदिकोनी साथे (वामन के०) कुब्जरूपने धरनारो एवो ते श्रीपालकुमार पण (तिहां के०) कलाचार्यनी शालामां (सुविवेक के०) विनयने धारण करतोथको (गहगही के०) हृदयमां खुशी थइने (गयो के०) पहोंच्यो. ॥१७॥

यने दान । संतोषीने इकमनो ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ सीखे वीण सुज्ञान । तीक्ष्णबुधें तनमनो ॥ कुं० ॥
॥ १० ॥ कुं० ॥ जाणी झाखेरे वीण । क्षण तांकी क्षण समयमी ॥ कुं० ॥ कुं० ॥ नांगे तुंबने जाण ।

पछी ते पामन (उपाध्यायने के०) ते कलाचार्यने (दान के०) द्रव्यना दानवडे (संतोषीने के०) खुशी करीने (इकमनो के०) एक ध्यानथी (तीक्ष्णबुद्धे के०) पोतानी तीक्ष्ण बुद्धिवडे (तनमनो के०) तनमनथी, अर्थात् पणीज हौंसथी (वीण सुज्ञान के०) वीणा वगाडवानी उत्तम कला (सीखे के०) शीखवा लाग्यो. ॥ १० ॥ हवे ते वखते ते श्रीराजकुमार त्यां शीखवा आवेला बीजा राजकुमारआदिकना हृदयमां रमुज उपजाववामाटे (जाणी के०) जाणी जोइने (क्षण के०) कोइक वखते (वीणा के०) पोतानी वीणाने (वांकी के०) वांकी अवळो (झाले के०) पोताना हाथमां पकडे छे, तथा (क्षण के०) कोइक वखते (समयमी के०) ते वीणाने हाथवती आडी अवळी नमावे छे. पछी (जाण के०) जाणी जोइनेज (तुंबने के०) ते वीणाना तुंबडांने (नांगे के०) नांगी नाखे छे, तथा पछी (तिणपरें के०) एवी रीते (मन्ने के०) ते वीणाने ते पोताना

तिणपरें मद्दे जाये पमी ॥ कुं० ॥ १९ ॥ वामणजीरे । प्राणिग्रहणनीरे आस । इणपरें वाहे पहों-चशे ॥ वा० ॥ वा० ॥ तिम तिम ते करे हास्य । घमणो मन क्रीमारसे ॥ श्रोताजीरे ॥ २० ॥

हाथमां पकडे ठे के, जेथी ते वीणा (पमी जाये के०) हाथमांथी सरकीने नीचे जमीनपर पमी जाय ठे. ॥ १९ ॥ आवी रीतनो रमुज उपजावनारो बनाव जोइने त्यां बेठेला सर्व राजकुमारो ते वामननी हांसी करे ठे के अरे ! वामनजी साहेब ! (इणपरें के०) आवी रीते (वाहे के०) वी-णा वगाडवाथी तो (पाणिग्रहणनीरे के०) आ राजकुमारीने परणवानी (आस के०) आशा (पहोंचशे के०) खरेखर पार पमशेज !!! तेमां अमोने जरा पण संदेह नथी, केमके, तमाराजेवा महास्वरूपवंत राजकुमारने ठोमी खरेखर आ राजपुत्री बीजा कोइ पण राजकुमारने परणशे नही !! एवी रीते (श्रोताजीरे के०) हे श्रोताजनो ! ते राजकुमारो जेम जेम तेनी हांसी करे ठे (तिम तिम के०) तेम तेम (ते के०) ते श्रीपालकुमार (मनक्रीडारसे के०) हृदयमां थयेला क्रीमारसथी (घमणो के०) घमणुं (हास्य करे के०) हास्य करे ठे, अर्थात् तेउने रमुज उपजाव-

शुभ रीत ॥ १ ॥ तूठो कुंअर तेहने । पोतानो करवाल ॥ बहुमूलो बखसीसमां । आपे झाकझमाल
॥ २ ॥ मासें सवि कुंअर मली । गया ते कुमरी पास ॥ प्रतिहारीने वामणो । दे कुंमत उल्लास ॥

अर्थात् बीजा राजकुमारो करतां ते श्रीपालकुमारप्रते वधारे उत्साह धारण करीने (शुभरीत के०) सारी रीते (कुंअरने के०) ते श्रीपालकुमारने (वीणा वाइवी के०) वीणा वगाडवानुं कार्य (सीखवे के०) शीखावे छे. ॥ १ ॥ अने तेथी (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमार पण (तूठो के०) ते उपाध्याय पर खुशी थइने (तेहने के०) तेने (बखसीसमां के०) बक्षीसतरीके, अर्थात् भेट तरीके (बहुमूलो के०) घणी किम्मतवाळी, तेमज (झाकझमाल के०) अतिशय तेजवाळी, एवी (पोतानी, अर्थात् पोते पोतानी पासे जे राखतो हतो, ते (करवाल के०) तलवार (आपे के०) आपी. अर्थात् ते उपाध्यायने खुशी करवामाटे ते श्रीपालकुमारे पोतानी घणीज किमती तेजस्वी तलवार भेटतरीके आपी. ॥ २ ॥ त्यारबाद (मासें के०) ज्यारे एक मास संपूर्ण थयो त्यारे (सवि के०) सघळा (ते कुंअर के०) देशदेशांतरथी आवेला ते राजकुमारो (मली के०) एकठा थइने

॥ ३ ॥ ते पण पेसी पोळमां । बेठो बेठके आप ॥ कुमरी निरखे तेहनुं । मूळरूप चित थाप ॥४॥

(कुमरी पास के०) ते गुणसुंदरी नामनी राजकुमारिकानी पासे (गया के०) आव्या. हवे ते वखते (वामणे के०) वामनरूपने धारण करनारा एवा ते श्रीपालकुमारे राजमेहेलमां जवामाटे (उल्लास के०) हृदयमां हर्ष धारण करीने (प्रतिहारीने के०) दरवाजापर चोकी करवामाटे बेठेली, एवी ते राजकुमारीनी दासीने (कुंमल के०) पोताना रत्नजडित सुवर्णना कुंमलो (दे के०) आप्या. ॥ ३ ॥ पछी (ते पण के०) ते श्रीपालकुमार पण (पोळमां के०) राजमेहेलना दरवाजामां (पेसी के०) दाखल थइने (आप के०) पोतानी मेळेज (बेठके के०) बेठकनी खुरशीपर (बेठो के०) बेसी गयो. हवे ते वखते (कुमरी के०) ते राजकुमारी (तेहनुं के०) ते वामनरूपधारी एवा श्रीपालकुमारनुं (मूळरूप के०) मूळ स्वरूपज (चित के०) पोताना हृदयमां (थाप के०) स्थापीने (निरखे के०) जुए छे. अर्थात् हारना प्रभावथी ते राजकुमारी तो ते श्रीपालकुमारनुं अत्यंत मनोहर स्वरूप जुए छे. ॥ ४ ॥ हवे ते वखते (नृपआदे के०) राजाआदिक

बीजा सहू । निरखे वामनरूप ॥ गुणसुंदरी मनमां कहे । अहो ए देवसरूप ॥ ५ ॥
रा मर वीणा तिहां । वाहे सवि प्रत्येक ॥ कुमरीने ते दाय को । नाया एकोएक ॥ ६ ॥ गुण-

(बीजा सहू के०) सभामां बेठेला राजकुमारविगेरे बीजा सघळा लोको ते श्रीपालकुमारनुं (वामनरूप के०) वामननुं कदरूपुं स्वरूप (निरखे के०) जोइ रह्या छे. तथा (गुणसुंदरी के०) गुणसुंदरी नामनी ते राजकुमारिका तो तेना अत्यंत मनोहर मूळ स्वरूपने जोती होवाथी (मनमां के०) पोताना हृदयमां (कहे के०) एम कहेछे के, अर्थात् एम विचारे छे के (अहो के०) अहो! (ए के०) आ राजकुमार तो (देवरूप के०) देवसरखा मनोहर रूपवाळो छे! ॥ ५ ॥ त्यारबाद (सवि के०) ते सघळा (राजकुमर के०) एकठा थयेला राजकुमारोमाना (प्रत्येक के०) दरेक, अर्थात् एक पछी एक (तिहां के०) ते राजसभामां (वीणा वाहे के०) वीणा वजावे छे. परंतु (ते एकोएक के०) राजकुमारोमानो (को के०) कोइ पण, अर्थात् ते दरेक राजकुमारोमांथी कोइ पण राजकुमार (कुमरीने दाय के०) ते राजकुमारीनी पसंदगीमां (नाया के०) आव्यो

पा ९७॥

सदरी वीणा ग्रही । वाहे राग मीठि ॥ नृपआदे सुणीने सहू । परशंसे तिणवेली ॥ ७ ॥ वीणा

नही. अर्थात् ते सघळा राजकुमारोमांथी कोइनी पण वीणा वगाडवानी कळा ते राजकुमारीने पसंद पडी नही. ॥ ६ ॥ हवे तेवार पछी (गुणसुंदरी के०) चतुर एवी ते गुणसुंदरी नामनी राजकुमारिका (वीणा के०) पोतानी वीणाने (ग्रही के०) हाथमां धारण करीने, तथा ते वीणाने (राग मीठि के०) सारी रीते मेळवीने, अर्थात् तेना सघळा तारविगेरेने सारी रीते चढावीने (वाहे के०) वगाडवा लागी. (तिणवेली के०) तेवारे, अर्थात् ज्यारे ते राजकुमारिकाए पोतानी वीणा वगाडी त्यारे (सुणीने के०) सांभळीने, अर्थात् ते वीणानो मनोहर नाद श्रवण करीने (नृपआदे के०) राजाआदिक (सहू के०) सघळा सभासदो खुशी थइने (परशंसे के०) तेनी प्रशंसा करवा लाग्या. ॥ ७ ॥ त्यारपछी (वामणो के०) वामनरूपधारी एवा ते श्रीपालकुमारे (वीणा मागे के०) पोते वगाडवामाटे एक वीणानी मागणी करी. ते सांभळीने (सवि सभा के०) सघळी सभा, अर्थात् ते सभामां बेठेला राजाआदिक सघळा लोको (साथ हसी के०) एकी

मागे पामणो । हसी सज्जा सवि साथ ॥ लटकेसुं गुणसुंदरी । दे वीणा तस हाथ ॥ ८ ॥

॥ ढाल ॥ २० मी ॥ राग मारुणी ॥ शांतिजी लील सवाईहो ॥ ए देशी ॥ अथवा–गिरि वैताढ्यनी उपरे । चक्कंका नयरीलो ॥ अहो चक्कंका नयरीलो ॥ ए देशी ॥ लारुण लील सवाई हो ॥ लील सवाई हो ॥ लारुण लील सवाई हो ॥ उमंग धरी आनंदमें । मनमें मोज वधाई हो

साथेज हसवा लाग्या, अर्थात् सर्व लोको ते वामनने घणीज हांसी करवा लाग्या. परंतु (गुणसुंदरी के०) चतुर एवी ते गुणसुंदरी कुमारिकाए (लटकेसुं के०) हाथ तथा मुख आदिकना घणाज हावभावपूर्वक, अर्थात् अतिशय हर्षपूर्वक (तस हाथ के०) वामनरूपधारी एवा ते श्रीपालकुमारना हाथमां (वीणा दे के०) पोतानी वीणा वगाडवामाटे आपी. ॥ ८ ॥

(लारुण के०) मनोहर एवा ते वामनरूपधारी श्रीपालकुमारे (लील सवाईहो के०) सवागणी एटले अतिशय लीला एटले हर्षने धारण करीने, तेमज (उमंग के०) होंसने (धरी के०) धारण करीने (आनंदमें के०) आनंदथी (मनमें के०) पोताना हृदयमां (मोज के०) हर्षने

॥ लाम० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ लेइ वीणा श्रीपालजी । निजखंधे चढाई हो ॥ करकमले फेरी गमां । धुरें तंति दृढाइह्रो ॥ २ ॥ लाम० ॥ कुंअर देखावे कला । सो वीण वजाईह्रो ॥ शेषनाग पाता-

(चढाई हो के०) चधारीने ॥ १ ॥ (श्रीपालजी के०) ते श्रीपालकुमारे (वीणा लेई के०) पोतानी ते वीणाने हाथमां धारण करीने (निजखंधे के०) पोताना खभापर (चढाईह्रो के०) चडावी, अर्थात् ते वीणाने पोताना खभापर स्थापन करी. पछी (करकमले के०) पोताना हस्तकमलथी (गमां फेरी के०) ते वीणाना गमाईने फेरवीने (धुरें के०) प्रथम (तंति के०) तेना सघळा तारोने (दृढाईह्रो के०) दृढ कर्या, अर्थात् तेना सघळा तारोने तेना योग्य स्थानकपर गोठव्या. ॥ २ ॥ त्यारबाद (सो कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे (वीण वजाईह्रो के०) पोतानी वीणा वजावीने (कला देखावे के०) कला देखाडी; के जे (सुणी के०) सांभळीने, अर्थात् ते श्रीपालकुमारे वजावेली वीणानो अतिमधुर स्वर सांभळीने (पातालमां के०) पातालमां रहेलो (शेषनाग के०) शेषनाग पण (आईह्रो के०) त्यां आवीने, अर्थात् ते राजभुवनमां आवीने

लमां । सुणी मोले आईहो ॥ लाऊ० ॥ ३ ॥ जनन जनन तंत्री सुणी । मृग आया धाईहो ॥ सीस कुमरने गोदे धर्या । मर दूरें गमाईहो ॥ लाऊ० ॥ ४ ॥ चकित कहे गुणसुंदरी । भली वीण धुना-

(मोले के०) मोलवा लाग्यो, अर्थात् आनंदथी पोतानुं मस्तक धूणाववा लाग्यो. ॥ ३ ॥ वळी (तंत्री के०) ते वीणानो (जनन जनन के०) झणझणाट करतो मधुर नाद (सुणी के०) सांभळीने (मृग के०) वनमां रहेलां हरणो पण (धाईहो के०) दोमी दोमीने (आया के०) त्यां ते राजसभामां आवी पहोंच्यां. तथा (मर के०) दरेक प्रकारना भयने (दूरें गमाईहो के०) दूर तजीने, अर्थात् कंइं पण भय राख्याविना ते हरणोए (सीस के०) पोतानां मस्तको (कुमरने गोदे के०) वामनरूपधारी एवा ते श्रीपालकुमारना खोळामां (धर्या के०) धारण कर्यां. ॥ ४ ॥ हवे एवी रीतनो ते श्रीपालकुमारे बजावेली वीणानो मनोहर नाद सांभळीने (चकित के०) आश्चर्य पामेली एवी ते (गुणसुंदरी के०) गुणसुंदरी नामनी राजकुमारिका (कहे के०) सभासमक्ष कहेवा लागी के, अहो! आ कलावान् महापुरुषे (वीणा के०) वीणा (भली के०) अत्यंत मनोहर

ईहो ॥ यहो यहो यहो यहो रागकी । धूनमां ऊिवनाईहो ॥ लाड० ॥ ५ ॥ वीणाधुनि सुनिके । सजा सारी मुरछाईहो ॥ ग्रुमिग्रुमि विसुधा पज्या । धरणी घेराईहो ॥ लाड० ॥ ६ ॥ जली कुंयर

(धुनाईहो के०) वजावी ठे, यने तेथी (यहो यहो यहो यहो के०) यहो ! यहो !! (राग-की धूनमां के०) वीणाना या यतिमनोहर नादनी धूनमां एटले लहेरमां (ऊिवनाईहो के०) हुं तो झबोळाइ गइ तुं. यर्थात् या मनोहर नादमां हुं एकदम लयलीन थइ गइ तुं. ॥ ५ ॥ हवे (वीणाधुनि के०) श्रीपालकुमारे वजावेली वीणानो ते मधुर नाद (सुनिके के०) सांभळीने (सारी सजा के०) याखी सजा, यर्थात् सजामां बेठेला सर्व मनुष्योनी पंक्ति (मूरछाईहो के०) मूर्छित थइ, यर्थात् बेजान थइ गइ. यने तेथी सघळा सजासदो (ग्रुमि ग्रुमि के०) बेजान [illegible] नकर खाइ खाइने (विसुधा के०) कोइ पण प्रकारनी सूधविना (पज्या के०) जमीनपर [illegible] यने तेउनां शरीरोवडे (धरणी के०) ते सभानी जूमि (घेराईहो के०) ठवराइ गइ, [illegible] सघळी जूमि मूर्छित थइ पडेला सर्व माणसोना शरीरोवडे जराइ गइ. ॥ ६ ॥

कौतकी । जनपासे जाईहो ॥ एकेकुं नूषण ग्रही । कीउं ढिग तिनठाईहो ॥ लाफ० ॥ ७ ॥ यतः—
गाथा—तं देसीऊण सम्मं । अस्सारेऊण वायए जाव ॥ तावय सुत्तवतणा । सव्वोवि अचेयणो जाउ
॥ ए३ ॥ कस्सवि मुद्दारयणं । कस्सवि कमयं च कुंमलं मउमं ॥ कस्सवि उत्तरियं हारं । गहिऊण

हवे ते समये (कौतकी के०) कुतूहल करवानी इच्छावाळा एवा ते (कुंअर के०) श्रीपालकुमारे (उठी के०) पोताना स्थानपरथी उठीने, तथा (जनपासे के०) ते मूर्छित थइ पडेला मनुष्योनी पासे (जाईहो के०) जइने, तथा तेउ सघळानुं (एकेकुं के०) एक एक (नूषण के०) आभूषण, अर्थात् तेउए पहेरेलां घरेणाउमानुं एकेकुं घरेणुं (ग्रही के०) लेइने (तिनठाईहो के०) ते ठेकाणे, अर्थात् ते राजसभाना मध्यनागमां (ढिग कीउं के०) ढगलो कर्यो, अर्थात् ते सर्व आभूषणोनो एक जगोए गंज करी मेल्यो. ॥ ७ ॥ कह्युं छे के—(जाव के०) ज्यारे ते श्रीपालकुमारे (तं सम्मं देसिऊण के०) ते सर्व सन्नासदोनी समक्ष (अस्सारेऊण वाय के०) पोतानी वीणा वजावी (तावय सुत्तवतणा के०) त्यारे तेनो मनोहर स्वर सांनळीने (सव्वोवि अचेयणो जाउ

... ॥ ७४ ॥ इति श्रीपालचरित्रे अष्टमशतके ॥ पुर्वं दाव-आपे सव गन कवीया ।

के०) सनाना सर्व लोको चेतन्यरहित थया. ॥ ७३ ॥ त्यारे ते श्रीपालकुमारे (कस्सवि के०) ते मूर्छित थइ पडेला सनासदोमाना कोइकनी (मुद्दरयणं के०) वींटी, तथा (कस्सवि के०) कोइकना (कमय च कुंमलं मउडं के०) कमां, कुंमल तथा मुकुट, अने (कस्सवि के०) कोइकना (वुत्तरियं हारं के०) वुत्तरासंग तथा हारने (गहिऊण के०) लेइने (उक्करडो के०) ते सर्वनो ढगलो (कर्तव्य के०) कर्यो. ॥७४॥ एवी रीते मागधी श्रीपालचरित्रना आठमां शतकमां कहेलुं छे. ॥ हवे व्याख्यान (जव के०) ज्यारे (चेतन पाईदो के०) तेओने चेतना आवी, अर्थात् ज्यारे तेओ मूर्छामांथी सावध थया. त्यारे (सव जन के०) ते सघळा सनासदो (आपे के०) पोतानी मेळेज (कवीया के०) ऊठा थइ गया, अर्थात् सावध थइने तेओ सघळा पोताना स्थानपर बेसी गया. तथा तेज समये (प्रतिज्ञा के०) पाने ग्रहण करेली प्रतिज्ञा (पुरण थई के०) संपूर्ण थयेली जोइने, ते गुणसुंदरी नामनी राजकुमारिका (हिय रुं के०) पोताना हृदयमां (हरखाईदो के०) अत्यंत आनंद

जब चेतन पाईहो ॥ प्रतिज्ञा पूरण थई । दिलसुं हरखाईहो ॥ लाज० ॥ ८ ॥ वरमाला कंठे धरी । कुमरी सुखदाईहो ॥ चतुरा पण चूकी घणुं । कहे बाप ने भाईहो ॥ लाज० ॥ ए ॥ अहो अहो ए

पामवा लागी. ॥ ८ ॥ पठी (कुमरी के०) ते राजकुमारीकाए (सुख पाईहो के०) सुख पामीने, अर्थात् पोताना हृदयमां अत्यंत आनंद पामीने (कंठे के०) वामन रूप धारी एवा ते श्रीपालकुमारना कंठमां (वरमाला धरी के०) पोताना हाथमां रहेली वरमाला आरोपण करी. ते जोइने (बाप ने भाईहो के०) ते राजकुमारीनो पिता तथा भाइ (कहे के०) कहेवा लाग्या के (चतुरा पण के०) आ आपणी कुमारिका चतुर होवा ठतां पण (घणुं चूकी के०) अत्यंत भूली ठे, अर्थात् पोते हुशियार होवा ठतां पण आवा कदरूपा वामन वरने वरवामां तेणीए अतिशय भूल करेली ठे. ॥ ए ॥ केमके (अहो अहो के०) अरेरे! आ चतुर कुमारिकाए (ए के०) आ (वामणो के०) कुब्ज पुरुष (वर्यो के०) वर्यो ठे, अर्थात् तेणीए आवा कदरूपा पुरुषने पोताना स्वामीतरीके स्वीकार्यो ठे, अने तेथी (इणी के०) आ कुमारिकाए आपणने (लाज लगाईहो के०) शरम लगाडी ठे,

॥ लाल० ॥ ११ ॥ उछव करी अतिप्रेमसुं । पुत्री परणाईहो ॥ देवे अतिघणो दायजो । राजा प्रेम लाईहो ॥ लाल० ॥ १२ ॥ गज रथ घोमा गामसुं । दे वांटि वधाईहो ॥ मंदिर मणि कंचनें जरी ।

वान छे. ॥११॥ पछी (राजा के०) ते राजाए (अति प्रेमसुं के०) अतिशय प्रेम सहित (उच्छव करी के०) महोत्सव करीने (पुत्री के०) पोतानी ते गुणसुंदरी नामनी पुत्रीने (परणाईहो के०) ते श्रीपालकुमारनी साथे परणावी. तथा (प्रेम लाईहो के०) तेणीनापर अत्यंत प्रीति धारण करीने (अतिघणो के०) अतिशय महोटो नीचे जणाव्या मुजब (दायजो के०) दायजो (देवे के०) आप्यो. ॥ १२ ॥ वळी ते राजाए पोतानी ते पुत्रीने (वधाईहो के०) वधावीने (गामसुं के०) गामसहित (गज के०) हाथी (रथ के०) रथ (घोमा के०) घोमाविगेरे (वांटिदे के०) वहेंची आप्या, अर्थात् हाथी विगेरेना जूदाजूदा नागो करीने आपी दीधा. तेमज (मणिकंचनें जरी के०) हीरा, माणेक, मोती विगेरे ऊवेरात तथा सुवर्णथी जरेलो, अने (सुखदाईहो के०) हवा, अजवाळां विगेरेथी मनने खुशी करनारो (मंदिर के०) विशाल राजमहेल पण (दीनो के०)

दीनो सुखदाईहो ॥ लाड० ॥ १३ ॥ अट्ठावीसमी ढाल ए । राग मारुणी गाईहो ॥ ग्यान कहे करजो तुमें । नलीभाते नलाईहो ॥ लाड० ॥ १४ ॥

॥ दुहा ॥ सोरठी ॥ रहेतां इणपरें त्यांहिं । इकदिन असवारी करी ॥ गयो कुमर

आव्यो. ॥ १३ ॥ एवी रीते आ रासनी (ए के०) आ (अट्ठावीसमी ढाल के०) अठ्ठावीसमी ढाल (राग मारुणी के०) मारुणी रागमां (गाईहो के०) कविए श्रोताजनो पासे गाइ संनळावी ठे. (ग्यान के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीग्यानसागरजी (कहे के०) श्रोताउंप्रते कहे ठे के, हे श्रोताजनो! (तुमें के०) तमो (भलीनाते के०) जेम तमाराथी बने तेम सारी रीते (नला-ईहो के०) नलमनसाइ (करजो के०) करजो, अर्थात् जेम तमाराथी बने तेम तमो सज्जनपणानो स्वीकार करजो. ॥ १४ ॥

(इणपरें के०) एवी रीते (त्यांहिं के०) ते नगरनी अंदर (रहेतां के०) रहेतोथको (रा-जवी कुमर के०) ते श्रीपालनामनो राजकुमार (इकदिन के०) एक दिवसे (असवारी करी के०)

वनमांहिं । रमवाने जब राजवी ॥ १ ॥ पेखे पंथी कोय । कुंअर पूंछे कहो तुमें ॥ धरती फिरिफिरि

घोडापर स्वार थइने (जब के०) ज्यारे (रमवाने के०) क्रीमा करवाने, अर्थात् पोतानो घोमो खेलाववामाटे (वनमांहिं के०) वनमां, अर्थात् ते नगरनी बहार रहेला उद्यानमां (गयो के०) गयो, अर्थात् पोते घोडेस्वार थइने ज्यारे उद्यानमां विचरवा लाग्यो, त्यारे ॥ १ ॥ तेणे (कोय के०) कोइएक (पंथी के०) मुसाफरने, अर्थात् देशांतरोमां फरनारा एवा कोइक वटेमार्गु पुरुषने (पेखे के०) जोयो. ते वटेमार्गुने जोइने (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमार (पूछे के०) तेने पूछवा लाग्यो के (तुमें के०) तमोए (फिरिफिरि के०) चोतरफ मुसाफरी करीने (धरती के०) आ पृथ्वीने (जोय के०) जोएली छे, अर्थात् तमो नाना प्रकारना देशांतरोमां फरेला छो, माटे (किहां के०) कोइ पण जगोए (को कौतुक के०) कोइपण प्रकारनुं आश्चर्य तमोए (दीठो के०) जो जोयेलुं होय तो (कहो के०) मने कही संजळावो ? अर्थात् तमोए जो कंइ पण आश्चर्य जोयेलुं होय, तो मने तेथी वाकेफ

ऊपर इक सार । तनुजा त्रिजगसुंदरी ॥ ४ ॥

॥ ढाल ॥ ४०मी ॥ केकई वर लाधो ॥ ए देशी ॥ अथवा–चंदनपूजा चतुर रचावो । नागकेतुनीपरें नाचोरे ॥ धनधन जिनवाणी ॥ ए देशी ॥ रूपें जिणें रंभा अवगुणी । चोसठ कला गुण-

---

पुत्री जन्मेली छे. अर्थात् ते चार पुत्रोना जन्मपछी ते कंचनमाला नामनी राणीए त्रैलोक्यसुंदरी नामनी एक पुत्रीने पण जन्म आपेलो छे. ॥ ४ ॥

हवे (जिणें के०) जे त्रैलोक्यसुंदरीए (रूपें के०) पोताना अत्यंत मनोहर रूपवडे करीने (रंभा के०) इंद्रनी रंभा नामनी अप्सराने पण (अवगुणी के०) तरछोडी कहामी छे, अर्थात् रंभाथी पण ते अतिशय उत्तम स्वरूपवाळी छे. वळी ते (चोसठ कला के०) चोसठ जातनी कलाओ, तथा (गुणखाणरे के०) गुणोनी खाणसरखी छे, अर्थात् ते राजकुमारीमां सर्व प्रकारनी कलाओ तथा गुणो समायेला छे, एवी (राजानी कुमरी के०) ते राजपुत्री छे, अर्थात् वज्रसेन राजानी पुत्री छे, वळी (सुजाणरे के०) हे उत्तम जाणकार कुमार! (जगतमां के०) आ

ग्याणरे ॥ राजानी कुमरी ॥ जगतमां जोतां पहवी। नवि दीठी कोय सुजाणरे ॥ राजानी० ॥ १ ॥ तिहां तेहने स्वयंवर। मांड्यो छे मोटो नृपरे ॥ राजा मनरंगे ॥ मल्या बहु मोटा राजवी। नथी

दुनियामां (जोतां के०) फरीफरीने जोवा छतां पण (पहवी के०) तेना सरखी (कोय के०) बीजी कोइपण सुंदरी (नवि दीठी के०) में मारी नजरे जोइ नथी. अर्थात् तेणीनी बरोबरी करी शके एवी कोइपण सुंदरीने में मारी दृष्टिथी जोएली नथी. ॥ १ ॥ वळी (तिहां के०) ते नगरने विषे (नृपरे के०) पृथ्वीनुं पालन करनारा एवा (राजा के०) राजाए (मनरंगे के०) मनमां आनंद लावीने (तेहने के०) पोतानी ते पुत्रीने परणाववा माटे (स्वयंवर के०) स्वयंवर मंडप (मांड्यो छे के०) कर्यो छे. अने तेथी त्यां (मोटा राजवी के०) महोटा महोटा राजकुमारो, अर्थात् घणी समृद्धिवाळा राजकुमारो (बहु मल्या के०) घणा एकठा थयेला छे. परंतु (तस के०) ते राजकुमारीनी (अनुरूपेरे के०) बरोबरी करी शके एवो (एक नथी के०) ते राजकुमारोमानो एक पण नथी, अर्थात् तेमानो कोइ पण राजकुमार तेणीने परणवाने लायक नथी. ॥ २ ॥ वळी

रूप उल्लासरे ॥ कुंअर० ॥ ४ ॥ कंचनपुर पहोतो कौतुकी । ते हारतणे परमाणरे ॥ कुं० ॥ प्रतिहारीने देई करनुं कडुं । पेठो मध्यमंडपठाणरे ॥ कुं० ॥ ५ ॥ पीळां लोचन पग पातळा । कर्यां माथे

माफाने (आपीने के०) देइने, अर्थात् पोताना घोडानी कोकमां पहेरावेली सुवर्णनी सांकळी ते मुसाफरने आपीने, पोते (मंदिर के०) पोताने स्थानके (आव्यो के०) आवी पहोंच्यो. त्यारबाद (उल्लासरे के०) मनमां हर्ष लावीने, तथा (कूबरूप के०) पोतानुं कुब्जनुं स्वरूप (करी के०) धारण करीने ॥ ४ ॥ (कौतुकी के०) कुतूहल करवावानी इच्छावाळो एवो ते श्रीपालकुमार (ते हारतणे के०) ते देवे आपेला दिव्य हारना (परमाणरे के०) प्रभावथी, अर्थात् ते हारना माहात्म्यथी (कंचनपुर के०) कंचनपुर नामना नगरमां (पहोतो के०) पहोंची गयो, पछी त्यां जइने ते (प्रतिहारीने के०) स्वयंवरमंडपना दरवाजानी चोकी करनारी एवी प्रतिहारीने (करनुं के०) पोताना हाथमां पहेरेलुं (कडुं के०) रत्नजडित सुवर्णनुं कडुं (देई के०) आपीने (मध्यमंडप ठाणरे के०) स्वयंवर मंडपना मध्य स्थानमां (पेठो के०) ते श्रीपालकुमार

पीला केशरे ॥ कुं० ॥ वली वांसे खुंधज नीकली । संकोड्यो उदर प्रदेशरे ॥ कुं० ॥ ६ ॥ लांबा जस होठ बे लडबडे । रासभसरिखा जस दंतरे ॥ कुं० ॥ ठठंगी थांजे कूबडो । जइ बेठो जननी पंतिरे

दाखल थयो. ॥ ५ ॥ हवे ते श्रीपालकुमारे पोतानां (लोचन के०) आंखो (पीलां के०) पीळा रंगनी करी, तथा (पग के०) पोताना पगो (पातला कर्या के०) पातळा बनाव्या, तेमज (माथे के०) पोताना मस्तकपर (केशरे पीला के०) केशो पण पीळा कर्या. वळी (वांसे के०) तेनी पीठपर (खुंधज के०) खुंध (नीकली के०) नीकळेली छे. अने (उदर प्रदेशरे के०) पोताना उदरभागने (संकोड्यो के०) तेणे सांकडो करेलो छे. ॥ ६ ॥ वळी (जस के०) जे श्रीपालकुमारना (बे के०) बे (लांबा होठ के०) लांबा होठ (लडबडे के०) लडबडी रहेला छे. तेमज (जस दंतरे के०) जेना दांतो तो (रासभसरिखा के०) गधेडा जेवा महोटा अने बेडोळ छे. एवो (कूबडो के०) कुब्जरूपने धारण करनारो ते श्रीपालकुमार (थांजे ठठंगी के०) ते स्वयंवर मंडपना एक स्तंभने आलीने, अर्थात् स्तंभने अठंगीने (जननी पंतिरे के०) त्यां बेठेला

॥ कुं० ॥ ७ ॥ सवि भूपति देखी कहे हसी । कहो आयाहो किण कामरे ॥ कुं० ॥ जिण कामे आया तुमे । तिण कामे अमे पण स्वामरे ॥ कुं० ॥ ८ ॥ सुणी एम सहु हडहड हसे । अहीं

राजकुमारोनी हारमां (बेठो के०) जइने बेसी गयो. ॥ ७ ॥ हवे कुब्जवेषधारी एवा ते श्रीपालकुमारने (देखी के०) जोइने (सवि भूपति के०) त्यां बेठेला सघला राजाओ अर्थात् परणवा आवेला सर्वे राजकुमारो (हसी के०) हास्य करीने (कहे के०) तेने पूछवा लाग्या के, अहो ! कुमारराज ! (कहो के०) अमोने कहो तो खरा के (किण कामरे के०) शुं कार्य माटे (आयाहो के०) तमो अहीं आव्या छो ? त्यारे तेणे पण तेओने कह्युं के (स्वामरे के०) हे कुमारेंद्रो ! (जिण कामे के०) जे कार्य माटे (तुमे के०) तमो (आया के०) आव्या छो (तिण कामे के०) तेज काममाटे, अर्थात् आ मनोहर राजकुमारीने स्वयंवरमंडपनी अंदर परणवामाटे (अमे पण के०) अमो पण अहीं आव्या छीये. ॥ ८ ॥ (एम के०) ते श्रीपालकुमारे कहेलां एवी रीतनां वचनोने (सुणी के०) सांभळीने (सहु के०) त्यां बेठेला ते राजकुमारो अधिक

पीळा केशरे ॥ कुं० ॥ वळी वांसे खुंधज नीकली । संकोड्यो उदर प्रदेशरे ॥ कुं० ॥ ६ ॥ लांबा जस होठ थे लडवडे । रासभसरिखा जस दंतरे ॥ कुं० ॥ उंठंगी थांजे कूबडो । जइ बेठो जननी पंतिरे

दाखल थयो. ॥ ५ ॥ हवे ते श्रीपालकुमारे पोतानां (लोचन के०) आंखो (पीळां के०) पीळा रंगनी करी, तथा (पग के०) पोताना पगो (पातला कर्या के०) पातळा बनाव्या, तेमज (माथे के०) पोताना मस्तकपर (केशरे पीळा के०) केशो पण पीळा कर्या. वळी (वांसे के०) तेनी पीठपर (खुंधज के०) खुंध (नीकली के०) नीकळेली छे. अने (उदर प्रदेशरे के०) पोताना उदरभागने (संकोड्यो के०) तेणे सांकडो करेलो छे. ॥ ६ ॥ वळी (जस के०) जे श्रीपालकुमारना (बे के०) बे (लांबा होठ के०) लांबा होठ (लडवडे के०) लडबडी रहेला छे. तेमज (जस दंतरे के०) जेना दांतो तो (रासभसरिखा के०) गधेडा जेवा मोटा अने बेडोळ छे. एवो (कूबडो के०) कुब्जरूपने धारण करनारो ते श्रीपालकुमार (थांजे उंठंगी के०) ते स्वयंवर मंडपना एक स्तंभने आश्रीने, अर्थात् स्तंभने अठंगीने (जननी पंतिरे के०) त्यां बेठेला

॥ कुं० ॥ ३ ॥ सवि भूपति देखी कहे हसी । कहो आयाछो किण कामरे ॥ कुं० ॥ जिण कामे आया तुमे । तिण कामे अमे पण स्वामरे ॥ कुं० ॥ ४ ॥ सुणी एम सहु हडहड हसे । अहो

राजकुमारोनी हारमां (बेठो के०) जइने बेसी गयो. ॥ ३ ॥ हवे कुब्जवेषधारी एवा ते श्रीपालकुमारने (देखी के०) जोइने (सवि भूपति के०) त्यां बेठेला सघळा राजाओ अर्थात् परणवा आवेला सर्व राजकुमारो (हसी के०) हास्य करीने (कहे के०) तेने पूछवा लाग्या के, अहो ! कुमारराज ! (कहो के०) अमोने कहो तो खरा के (किण कामरे के०) शुं कार्य माटे (आयाछो के०) तमो अहीं आव्या छो ? त्यारे तेणे पण तेओने कह्युं के (स्वामरे के०) हे कुमारेंद्रो ! (जिण कामे के०) जे कार्य माटे (तुमे के०) तमो (आया के०) आव्या छो (तिण कामे के०) तेज काममाटे, अर्थात् आ मनोहर राजकुमारीने स्वयंवरमंडपनी अंदर परणवामाटे (अमे पण के०) अमो पण अहीं आव्या छीये. ॥ ४ ॥ (एम के०) ते श्रीपालकुमारे कहेलां एवी रीतनां वचनोने (सुणी के०) सांभळीने (सहु के०) त्यां बेठेला ते राजकुमारो आह्निक

रूपश्री वर एहरे ॥ आगें पधारो ए सजा । जिम शोभावो गुणगेहरे ॥ कुं० ॥ ए ॥ हवे सार

सर्व लोको (हमहम हसे के०) खमखमाट हसवा लाग्या, अने पोताना मुखथी बोलवा लाग्या के (अहो के०) अहो (एहरे वर के०) आ वरराजा तो (रूपश्री के०) रूपनी शोजावाळा देखाय ने! अर्थात् खरेखर आ कुमारराजनुं मनोहर रूप तो खरेखर राजपुत्रीने मोह उपजावे एवुंज जणाय ठे!! एवी रीते तेनी हांसी करीने वळी तेउ तेने कहेवा लाग्या के (गुणगेहरे के०) रूपआदिक गुणोना जंमार सरखा एवा हे राजकुमार! (आगें पधारो के०) तमो जरा अहीं आ मंमपना अगामीना जागमां पधारो! के (जिम के०) जेथी, अर्थात् एवी रीते आ सजाना अगामीना जागमां वेसीने आप (ए सजा के०) आ स्वयंवरमंमपमां वेठेली राजकुमारोनी सजाने (शोभा-वो के०) दीपावो!! अर्थात् आप जो अहीं अगाडीना जागमां वेसशो, तो आ आखी सजा घणीज दीपी निकळशे!! ॥ ए ॥ (हवे के०) तेवारपठी (त्रैलोक्यसुंदरी के०) त्रैलोक्यसुंदरी नामनी (राजानी के०) ते वज्रसेन राजानी (कुमरी के०) पुत्री (सार शृंगार के०) मनोहर शृंगार

शृंगार सजी करी । त्रैलोक्यसुंदरी तिहां आवीर ॥ राजानी कुमरी ॥ नरपति सघलाने निरखती । रूडीपरें थिर चित रावीरे ॥ राजानी० ॥ १० ॥ कुमरीने मनको नवि वस्यो । बगसरिखा परख्या

(सजी करी के०) सजीने, अर्थात् उमदां वस्त्रो तथा आभूषणो पहेरीने (तिहां आवीरे के०) ते स्वयंवर मंडपमां आवी पहोंची. तथा (चित के०) पोताना हृदयने (रूडीपरें के०) सारी रीते (थिर रावीरे के०) स्थिर राखीने, अर्थात् पोतानुं मन स्थिर ठेरावीने (नरपति सघलाने के०) तेणीने परणवामाटे मंडपमां बेठेला सघळा राजकुमारोने (निरखती के०) जोवा लागी. अर्थात् ध्यानपूर्वक सर्वने दृष्टिथी निरखवा लागी. ॥ १० ॥ परंतु (कुमरीने मन के०) ते राजकुमारिकाना हृदयमां (को के०) कोइपण, अर्थात् ते सघळा राजकुमारोमानो कोइपण राजकुमार (नवि वस्यो के०) रुच्यो नही, अर्थात् त्यां मंडपमां बेठेला सघळा राजकुमारोमांथी कोइपण राजकुमारने परणवानी तेनी इच्छा थइ नही. पण तेणीए तो (भूपरे के०) ते सर्व राजकुमारोने (बगसरिखा के०) बगला सरखा मूरख (परख्या के०) जाण्या. (तव के०) तेवामां (देवप्रभावथी के०) वि-

भूपरे ॥ राजानी० ॥ दीठुं तव देव प्रभावथी । श्रीपालनुं सुंदर रूपरे ॥ राजानी० ॥ ११ ॥ एहवे ते थंजनी पूतली । मांहें आवीने हेवरे ॥ सुरवर मनरंगे ॥ अधिष्टायक जे हारनो । मुख पेसी

मलेश्वर यक्षना माहात्म्यथी, अर्थात् ते हारना अधिष्टायक देवना प्रजावथी ते राजकुमारिकाए (श्रीपालनुं के०) त्यां बेठेला एवा ते श्रीपालकुमारनुं (सुंदर के०) सर्वथी अतिमनोहर (रूपरे के०) स्वरूप (दीठुं के०) जोयुं. ॥ ११ ॥ हवे (एहवे के०) एटलामां (ते थंजनी के०) जे थंभने अढंगीने ते कुब्जरूपधारी श्रीपालकुमार बेठो हतो, ते थंभनी (पूतलीमांहे के०) पूतलीनी अंदर (हेवरे के०) तेज वखते (आवीने के०) दाखल थइने (हारनो के०) हारनो (जे अधिष्टायक सुरवर के०) अधिष्टाता एवो विमलेसर नामनो जे देव, ते (मनरंगे के०) हृदयमां आनंदित थइने (मुख पेसी के०) ते पुतळीना मुखमां दाखल थयो, तथा पछी (ते देवरे के०) तेज विमलेसर देव (कहे के०) ते त्रैलोक्यसुंदरी नामनी राजकुमारिकाने कहेवा लाग्यो के ॥ १२ ॥ (वच्छी के०) हे वत्से ! (ए वर के०) आ कुब्जरूपधारी (वर के०) वरराजा

ते कहे देखरे ॥ सुरवर० ॥ १२ ॥ वर वररे एह्वी ए वर नलो । कुबज ने कृत्रिम वेसरे ॥ राजा० ॥
ए तो रूपें सोभागी रूअडो । मत लेजे अवर निगेसरे ॥ राजा० ॥ १३ ॥ तव कुंअरने कंठे ठवे ।

(नलो के०) अत्यंत मनोहर छे. माटे तुं एने (वर वररे के०) वरी ले. वळी (कुबज ने के०) जे ते कुब्जवेषधारी देखाय छे, ते तेनुं (कृत्रिम वेसरे के०) फक्त कृत्रिम स्वरूप छे. परंतु (ए तो के०) ए राजकुमार तो (रूपें के०) पोताना रूपवडे करीने (रूअडो सोभागी के०) अतिशय मनोहर तथा सौभाग्यने धारण करनारो छे. माटे आ कुब्जवेषधारी उत्तम पुरुषने तजीने (निगेसरे के०) आ अहीं बेठेला सर्व राजकुमारोमाना (अवर के०) बीजा कोइने पण (मत लेजे के०) तुं ग्रहण करजे नही. अर्थात् आ कुब्ज शिवायना बीजा कोइपण राजकुमारने तुं तारा स्वामी तरीके अंगीकार करजे नही. ॥ १३ ॥ एवी रीतनी ते पुतळीना मुखथी देववाणी सांभळीने ते राजकुमारिकाए (तव के०) तेज वखते (अति उत्सुक थइ के०) अत्यंत आतुर थनीने (कुंअरने कंठे के०) कुब्जरूपधारी एवा ते श्रीपालकुमारना कंठमां (वरमाळरे के०) पोताना

अति उत्सुक थइ वरमालरे ॥ राजा० ॥ कुण काम कर्युं ए कूबडो । वर्यो अहो अहो चूकी ए बालरे ॥ राजा० ॥ १४ ॥ रीसाणा सघला राजवी । कहे झाली कर करवालरे ॥ राजा अतिरोसे ॥

हाथमां रहेली वरमाला (ठवे के०) नाखी. ते जोइने त्यां बेठेला राजा तथा सघळा राजकुमारो बोलवा लाग्या के (ए बालरे के०) आ बाळक तथा अणसमजु कुमारिकाए (ए के०) आ (कुण काम कर्युं के०) शुं अयुक्त कार्य कर्युं!! के (कूबडो वर्यो के०) आ कुब्जने वर्यो! माटे (अहो अहो के०) अरेरे! (चूकी के०) तेणीए खरेखर जबरी भूल करी छे!! अर्थात् आ भोळी राजकुमारिकाए आवा कदरूपा कूबडाना कंठमां वरमाला नाखवामां म्होटी भूल करेली देखाय छे!! ॥ १४ ॥ वळी आवुं अयुक्त कार्य जोइने (सघला राजवी के०) त्यां बेठेला सघळा राजकुमारो (रीसाणा के०) क्रोधायमान थया. तथा (राजा के०) ते त्रैलोक्यसुंदरीनो पिता पण (अतिरोसे के०) अत्यंत क्रोधातुर थयो. तेमज ते सघळा राजकुमारो पण क्रोधना आवेशथी (कर के०) पोताना हाथमां (करवालरे के०) तलवार (झाली के०) पकडीने (कहे के०) कहेवा लाग्या

माला पाछी काढरे कूबडा । कां छेदावे गळनाळरे ॥ राजा अ० ॥ १५ ॥ ए कन्या रतन तुं कूबडो । वायसमुं हंसी जेमरे ॥ राजानी० ॥ पीतलसुं मणि जुगति नही । एह पण अणजुगतुं तेमरे ॥

के (कूबडा के०) अरे! कूबडा! (माला के०) राजकुमारिकाए तारा कंठमां पहेरावेली वरमा- ळाने (पाछी काढरे के०) तुं पाछी कहाडी नाख? कारण के (गळनाळरे के०) तारा कंठनी नाळिकाने (कां छेदावे के०) तुं फोकट शामाटे कपावे छे? अर्थात् जो तुं आ वरमाळा धारण करीने आ मनोहर राजकुमारिकाने परणीश, तो अमो तारुं मस्तक अमारी तलवारथी छेदी ना- खशुं. ॥ १५ ॥ वळी (ए कन्या के०) आ कन्या तो (रतन के०) अमूल्य रत्नसरखी छे. अने (तुं के०) तुं तो (कूबडो के०) एक अतिशय कदरूपो कूबडो छो. माटे (जेम के०) जेवी रीते (वायससुं के०) कागडानी साथे (हंसी के०) कोइ हंसणी जोडाय, तथा (पीतलसुं के०) पीतळमां जेम (मणि के०) माणेक (जुगती नही के०) शोभे नही; अर्थात् कागडानी साथे जेम हंसीनो सहवास, तथा पीतळसाथे जेम मणिनुं जोडाण युक्त कहेवाय नही (तेमरे के०)

अति उत्सुक थइ वरमालरे ॥ राजा० ॥ कुण काम कर्युं ए कूबडो । वयों अहो अहो चूकी ए बालरे ॥ राजा० ॥ १४ ॥ रीसाणा सघला राजवी । कहे झाली कर करवालरे ॥ राजा अतिरोसे ॥

हाथमां रहेली वरमाला (ठवे के०) नाखी. ते जोइने त्यां बेठेला राजा तथा सघळा राजकुमारो बोलवा लाग्या के (ए बालरे के०) आ बाळक तथा अणसमजु कुमारिकाए (ए के०) आ (कुण काम कर्युं के०) शुं अयुक्त कार्य कर्युं!! के (कूबडो वर्यो के०) आ कुब्जने वर्यो! माटे (अहो अहो के०) अरेरे! (चूकी के०) तेणीए खरेखर जबरी भूल करी छे!! अर्थात् आ भोळी राजकुमारिकाए आवा कदरूपा कूबडाना कंठमां वरमाला नाखवामां महोटी भूल करेली देखाय छे!! ॥ १४ ॥ वळी आवुं अयुक्त कार्य जोइने (सघला राजवी के०) त्यां बेठेला सघळा राजकुमारो (रीसाणा के०) क्रोधायमान थया. तथा (राजा के०) ते त्रैलोक्यसुंदरीनो पिता पण (अतिरोसे के०) अत्यंत क्रोधातुर थयो. तेमज ते सघळा राजकुमारो पण क्रोधना आवेशथी (कर के०) पोताना हाथमां (करवालरे के०) तलवार (झाली के०) पकडीने (कहे के०) कहेवा लाग्या

माला पाळी काढरे कूबडा । कां छेदावे गळनालरे ॥ राजा अ० ॥ १५ ॥ ए कन्या रतन तुं कूबडो । वायससुं हंसी जेमरे ॥ राजानी० ॥ पीतलसुं मणि जुगति नही । एह पण अणजुगतुं तेमरे ॥

के (कूबडा के०) अरे! कूबडा! (माला के०) राजकुमारिकाए तारा कंठमां पहेरावेली वरमाळाने (पाळी काढरे के०) तुं पाछी कहाडी नाख? कारण के (गळनालरे के०) तारा कंठनी नालिकाने (कां छेदावे के०) तुं फोकट शामाटे कपावे छे? अर्थात् जो तुं आ वरमाळा धारण करीने आ मनोहर राजकुमारिकाने परणीश, तो अमो तारुं मस्तक अमारी तलवारथी छेदी नाखशुं. ॥ १५ ॥ वळी (ए कन्या के०) आ कन्या तो (रतन के०) अमूल्य रत्नसरखी छे. अने (तुं के०) तुं तो (कूबडो के०) एक अतिशय कदरूपो कूबडो छो. माटे (जेम के०) जेवी रीते (वायससुं के०) कागडानी साथे (हंसी के०) कोइ हंसणी जोडाय, तथा (पीतलसुं के०) पीतळमां जेम (मणि के०) माणेक (जुगती नही के०) शोभे नही, अर्थात् कागडानी साथे जेम हंसीनो सहवास, तथा पीतळसाथे जेम मणिनुं जोडाण युक्त कहेवाय नही (तेमरे के०)

राजा० ॥ १६ ॥ कहे कुमर तमारा रूपमां । जो कीधी विधातायें खोमरे ॥ राजा अ० ॥ तो रीस किसी अमउपरे । कहो धाताने करजोमरे ॥ राजा अ० ॥ १७ ॥ कयाँ कांयें कुरूपी एहवा । सुं

तेवीज रीते (एह पण के०) आ पण, अर्थात् आ मनोहर राजपुत्रीना तारा जेवा कूबमा साथेना लग्न पण (अणजुगतुं के०) अयोग्यज छे. ॥ १६ ॥ ते सांजळीने (कुमर के०) कुब्जवेषधारी एवो श्रीपालकुमार पण (कहे के०) तेउंनी हांसीपूर्वक कहेवा लाग्यो के (जो के०) जो (विधातायें के०) विधात्राए (तमारा स्वरूपमां के०) तमारां स्वरूपनी अंदर (खोमरे कीधी के०) खामी सरजेली छे, अर्थात् ज्यारे विधाताये तमारां आवां अयोग्य स्वरूप घड्यां छे, (तो के०) तोपछी (अमउपरे के०) मारापर (किसी रीस के०) तमो शामाटे क्रोध करो छो? अने तमारां आवां खराब स्वरूपमाटे तमो (विधाताने के०) ते विधातानेज (करजोमरे के०) तमारा हाथ जोडीने (कहो के०) विनति करोने? के जेथी तमारां मनोहर रूप ते सरजे, अने आ राजकुमारी पण तमारापरज मोही पमीने तमोनेज परणे! ॥ १७ ॥

[illegible] ॥ दवा करी काके तैयारगा । रहीयालुं रूप ते मुझने ॥ राजा
अ० ॥ १८ ॥ इम मणी कोपातुर घणा । थइ उभ्या ले तरवारने ॥ राजा अ० ॥ जब भाया हणवाने

[illegible] राजारो के अमोने (एहवा के०) आवा (कुरूपी के०) कदरूपा (कांय कर्या के०) तमोए [illegible] मणा अमोए (तुजाने के०) तारुं (मुं विणसाडयुंतुं के०) शुं बगाडयुं हतुं? [illegible] (रूप के०) आ मनोहर स्वरूप (रहीयालुं ते के०) सर्व स्त्रीजने [illegible] आगुं मोहनगारुं रूप जोइने तमो पण (कोकि ज- [illegible] ॥ १८ ॥ (इम सुणी के०) ते सांभ- [illegible] राजकुमारो (घणा [illegible]

राजानी । [illegible]

(मूळ स्थानाव

॥ २० ॥ नाठा केह निज जीव से । कहे वज्रसेन तव भूपरे ॥ राजा अतिरंगे ॥ पुरुषोत्तम प्रबल-
बली तुमे। हवे प्रगट करो निजरूपरे ॥ राजा० ॥ २१ ॥ स्वाभाविक मूल शरीर जे। ते देखाडे

(जीव ले के०) जीव लेइने (नाठा के०) त्यांथी बावल बधा विनाश नाशी गया. हवे (तव के०) ते समये (भूपरे के०) पृथ्वीनुं पालन करनारो एवो (वज्रसेन राजा के०) त्रैलोक्यसुंदरीनो पिता वज्रसेन राजा (अतिरंगे के०) पोताना हृदयमां अत्यंत आनंद पामीने (कहे के०) ते श्रीपालकुमारने कहेवा लाग्यो के (पुरुषोत्तम के०) हे उत्तम पुरुष! (तुमे के०) तमो तो (प्रबल बली के०) अत्यंत बलवान छो, अर्थात् तमो तो घणाज पराक्रमी छो. परंतु (हवे के०) हवे तो (निज रूपरे के०) तमारुं स्वाभाविक स्वरूप (प्रगट करो के०) जाहेर करो? अर्थात् आ कुब्जरूपने दूर करी तमारुं मनोहर स्वाभाविक स्वरूप अमोने देखाडो? ॥ २१ ॥ हवे एवी रीतनी राजानी विनंति सांभळीने (श्रीपालरे कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे पण पोतानुं (जे के०) जे (मूल स्वाभाविक शरीर के०) प्रथमनुं कुदरती मनोहर शरीर हतुं (ते के०) तेज शरीर

सिद्धपसायकी थइ सिद्धिरे ॥ राजा० ॥ २३ ॥

॥ दुहा ॥ त्रैलोक्यसुंदरीसुं तिहां । पंच विषयसुख भोग ॥ विलसे विविध प्रकारसुं । सरस लही संयोग ॥ १ ॥ राजसभामां एकदा । कहे कोइक नर आय ॥ देव सुणो दक्षपाटणे । भूपाल

महाराजनी सेवा करवाथी (सिद्धिरे थइ के०) आ श्रीपालकुमारना सर्व कार्यनी सिद्धि थइ छे. ।२३।

हवे ते श्रीपालकुमार (तिहां के०) त्यां रहीने, तथा (सरस के०) उत्तम प्रकारनो (संयोग के०) योग (लही के०) मेळवीने, अर्थात् सारो समय प्राप्त करीने (त्रैलोक्यसुंदरीसुं के०) ते त्रैलोक्यसुंदरीनी साथे (विविध प्रकारसुं के०) नाना प्रकारथी (पंच के०) पांचे इंद्रियो संबंधि (विषयसुख के०) विषयसुखने, अर्थात् इंद्रियोना मनोरथोने, अने (भोग के०) नाना प्रकारना भोग विलासोने (विलसे के०) भोगवे छे. अर्थात् सर्व प्रकारना सुखोने भोगवतो थको अत्यंत आनंदसहित पोतानो काळ निर्गमन करे छे. ॥ १ ॥ हवे एवामां (एकदा के०) एक दिवसे (कोइक नर के०) कोइक पुरुष (राजसभामां के०) ते राजानी राजसभामां (आय के०) आवीने

सिद्धचक्रपकी थइ सिद्धिरे ॥ राजा० ॥ २३ ॥

॥ दुहा ॥ त्रैलोक्यसुंदरीसुं तिहां । पंच विषयसुख भोग ॥ विलसे विविध प्रकारसुं । सरस लही संयोग ॥ १ ॥ राजसनामां एकदा । कहे कोइक नर आय ॥ देव सुणो दलपाटणे । धरापाल

महाराजनी सेवा करवाथी (सिद्धिरे थइ के०) आ श्रीपालकुमारना सर्व कार्यनी सिद्धि थइ छे. ।२३।

हवे ते श्रीपालकुमार (तिहां के०) त्यां रहीने, तथा (सरस के०) उत्तम प्रकारनो (संयोग के०) योग (लही के०) मेळवीने, अर्थात् सारो समय प्राप्त करीने (त्रैलोक्यसुंदरीसुं के०) ते त्रैलोक्यसुंदरीनी साथे (विविध प्रकारसुं के०) नाना प्रकारथी (पंच के०) पांचे इंद्रियो संबंधि (विषयसुख के०) विषयसुखने, अर्थात् इंद्रियोना मनोरथोने, अने (भोग के०) नाना प्रकारना भोग विलासोने (विलसे के०) भोगवे छे. अर्थात् सर्व प्रकारना सुखोने भोगवतोथको अत्यंत आनंदसहित पोतानो काळ निर्गमन करे छे. ॥ १ ॥ हवे एवामां (एकदा के०) एक दिवसे (कोइक नर के०) कोइक पुरुष (राजसनामां के०) ते राजानी राजसनामां (आय के०) आवीने

॥ ४ ॥ जिनधरमी छे तेहनो । पांच सखी परिवार ॥ एक प्रतिज्ञा आकरी । राखी छे मनधार

के०) पांच (पुत्र उपर के०) पुत्रोनी उपर, अर्थात् पांच पुत्रोना जन्म थया पछी (एक के०) एक (कुमारी के०) पुत्री थइ, अर्थात् तेणीए एक पुत्रीने जन्म आप्यो. (ते के०) ते पुत्रीनुं (शृंगारसुंदरी के०) शृंगारसुंदरी एवुं नाम पाडयुं छे. वळी ते (सुजग के०) उत्तम भाग्यवाळी, तथा (त्रिभुवननो के०) त्रण भुवननो (शृंगार के०) शृंगाररूप छे, अर्थात् त्रणे जगतमां वसती स्त्रीओमां ते पोताना रूपआदिक सर्व गुणोवडे करीने मुकुटसमान छे. ॥४॥ वळी ते शृंगारसुंदरी (जिनधरमी छे के०) जैनधर्मने आराधनारी छे, अर्थात् श्रीवीतरागप्रभुनी आणामुजब धर्म पाळनारी छे. तेमज (तेहनो के०) ते शृंगारसुंदरीनो (पंच सखी के०) पांच सखीरूप (परिवार के०) परिवार छे, अर्थात् तेणीनापर अतिशय प्रेम धरावनारी, अने जैनधर्म पाळनारी तेनी पांच साहेलीओ छे. परंतु ते पांचे सखीओए तथा ते शृंगारसुंदरी नामनी राजपुत्रीए (एक के०) एक (आकरी के०) अत्यंत कठिन (प्रतिज्ञा के०) नियम (मन के०) पोताना हृदयनी अंदर (धार राखी के०)

कूरेरे ॥ जो मुज नायग बल करे । तो एह समस्या पूरेरे ॥ मगन० ॥ २ ॥ मंदिरमां एक पूतलो । छे कुंअर कहे तेहनेरे ॥ पुर समस्या पूतला । जे पूछे ते एहनेरे ॥ मगन० ॥ ३ ॥ राजकुमरी

के०) जो कदाच (पुरवपुण्यअंकूरेरे के०) मारां पूर्वे करेलां पुण्यना प्रतापथी (मुज नायग के०) मारुं नाग्य (बल करे के०) जोर करे, अर्थात् मारां पूर्वे नवभां करेलां पुण्यना संयोगथी जो मारुं नशीब जोर करे, तो (एह के०) आ मनोहर रूपवाळो श्रीपालकुमार (समस्या के०) मारी समस्याउने (पूरेरे के०) संपूर्ण करशे, अर्थात् आ गुणवान कुमार मारी प्रतिज्ञा संपूर्ण करी मने परणे, तो हुं महाभाग्यशाली लेखाउं. ॥ २ ॥ हवे (मंदिरमां के०) ते राजाना मेहेलमां (एक पूतलो छे के०) एक पूतळुं कानुं करेलुं छे. (तेहनेरे के०) ते पूतळांने (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे (कहे के०) कह्युं के (पूतला के०) हे पूतळां! (ते के०) आ राजकुमारीनी सखीउ (जे के०) जे कांइ, अर्थात् जे कोइ प्रकारनी (समस्या के०) समस्याउनो (पूछे के०) प्रश्न करे? ते सघळो (एहनेरे के०) राजकुमारी सहित आ संघळी सखीउनी समक्ष (पुर के०)

कहे पंमिता । निजमति अनुसारेरे ॥ एक समस्यापद तुमें । जे मन रूचे तमारेरे ॥ मगन० ॥ ॥ ४ ॥ पंडितोवाच–दुहा–पूर समस्या पूतला । तुरत सुणी तुं सोय ॥ एक समस्या पद जलुं । म-

तुं संपूर्ण कर? अर्थात् तेउनी सर्व समस्याउ तुं संपूर्ण करी आप? ॥ ३ ॥ हवे एवी रीतना ते श्रीपालकुमारना वचनो सांजळीने (राजकुमरी के०) ते शृंगारसुंदरी नामनी राजकुमारिका पोतानी पांचे सखीउमानी एक पंमिता नामनी सखीने (कहे के०) कहेवा लागी के (पंमिता के०) हे पंडिता! (निजमति अनुसारेरे के०) तमो तमारी बुद्धिने अनुसारे (तमारेरे के०) तमारा पोताना (मन के०) मनमां (जे रूचे के०) जे कंइं ठीक लागे तेवुं, अर्थात् तमोने भासे तेवुं (एक समस्यापद के०) कोइपण समस्यानुं एक चरण (तुमें कहो के०) तमो बोलो? अर्थात् समस्यानुं छेल्लुं पद कहो, ते तमारी समस्याने संपूर्ण करावो? ॥ ४ ॥ एवी रीतनां ते राजकुमारिकाना वचनो सांभळीने पंमिता कहेवा लागी के–(पुतला के०) हे पूतला! (तुं के०) तुं (सोय के०) ते, अर्थात् हुं जे कहुं ते (समस्या के०) समस्याने (सुणी के०) सांभळीने, अर्थात् तारा

नयंछित फल होय ॥ ५ ॥ पूर्वढाल—नव पद अरिहंतआदि दे । धरे मनमांहे जे कोयरे ॥ ते नरशेखर तेहने । मनवांछित फल होयरे ॥ पूरे समस्या पूतलो ॥ ६ ॥ दूहा—पांसे ताम विचक्षणा।

मनमां ते समस्यानो भावार्थ समजीने (पूर कें०) संपूर्ण करी हवे (समस्या कें०) ते समस्यानुं (एक कें०) एक (भलुं पद कें०) उत्तम प्रकारनुं छेल्लुं चरण नीचे मुजब छे. अने ते ए छे के (मनवंछित फल होय कें०) मनोवांछित फल प्राप्त थाय. ॥ ५ ॥ हवे एवी रीतनी पंडिता नामनी सखीए पूरेला समस्याना छेल्लां चरणने सांभळीने (पूतलो कें०) ते पूतळुं (समस्या कें०) ते समस्याने (पूरे कें०) पूरे छे के—(जे कोयरे कें०) जे कोइ पुरुष (अरिहंतआदि दे कें०) अरिहंत आदिकथी मांडीने (नव पद कें०) नवे पदोने, अर्थात् अरिहंत, सिद्ध, आचार्य, उपाध्याय, ज्ञान, दर्शन, चारित्र अने तपरूपी नवे पदोने (मनमांहे कें०) पोताना हृदयनी अंदर धारण करे छे (ते कें०) ते पुरुष (नरशेखर कें०) मनुष्योमां मुकुट समान थाय छे, तथा (तेहने कें०) ते उत्तम पुरुषने (मनवांछित कें०) मनोवांछित, अर्थात् तेना मननी इच्छा प्रमाणे (फल

ढाल–अरिहंत देव सुसाधुजी । गुरु दयाधर्म रसाळोरे ॥ मंत्र महा नवकार छे । अवर म फंवो आलोरे ॥ एवं समस्या पुतळो ॥ ६ ॥ दुहा–नव बीजी प्रगुणा कहे । कर सफलो अप्पाण ॥ एह समस्यापद मह । पुतळ पूर सुजाण ॥ ७ ॥ पुत्तलक उवाच–पूर्वढाल–देव गुरु आराधीने । अनघ

एवा देव गुरु तथा मंत्राधिराजने आदरीने (अवर के०) बीजा (आलोरे के०) आलपंपालने (म फंवो के०) हे नवयौवना! तमो चाहो नहीं. एवी रीते (पूरे समस्या पुतळो के०) ते पुतळीए ते समस्या संपूर्ण करी. ॥ ६ ॥ हवे (नव के०) त्यारपछी (बीजी के०) बीजी (प्रगुणा के०) प्रगुणा नामनी ते राजपुत्रीनी सखी (कहे के०) कहेवा लागी के (कर सफलो अप्पाण के०) हे नवयौवना! तुं तारो आत्मा सफल कर? (एह के०) एवी रीतनुं (महु के०) उत्तम प्रकारनुं (समस्या पद के०) मारी समस्यानुं पद छे. माटे (सुजाण पुतल के०) हे उत्तम ज्ञानवाळा पुतळा (पूर के०) मारी ते समस्याने तुं संपूर्ण कर? ॥ ७ ॥ त्यारे ते पुतळुं बोल्युं के– (देव के०) श्रीवीतराग प्रभुरूप देवने, तथा (गुरु के०) पंच महाव्रतधारी एवा गुरु महाराजने

सुपत्त दे दाणोरे ॥ तप संयम उपगारसुं । कर सफलो अप्पाणोरे ॥ पूरे समस्या पूतलो ॥ १० ॥
ढुहा–तव चोथी निपुणा कहे । जित्तो लिख्यो निलाम ॥ एह समस्यापद जलुं । पूर पूर तुं सार

(आराधीने के०) सेवीने, अर्थात् तेउ चत्नेनुं सम्यक् प्रकारे जावपूर्वक सेवन करीने, तेमज (अजय के०) सर्व प्राणीउप्रते अजयदान आपीने, तथा (सुपत्त के०) सुपात्रोप्रते (दाणोरे दे के०) दान देइने, तेमज (तप के०) विविध प्रकारना तपथी, तथा (संयम के०) इंद्रियोने वश करवारूप संयमना आराधनथी, अने (उपगारसुं के०) परोपकारवडे करीने (अप्पाणोरे के०) हे जव्यप्राणी! तारा आत्माने (सफलो कर के०) सफल कर? एवी रीते (पूतलो समस्या पूरे के०) ते पूतळांए समस्या पूरी. ॥ १० ॥ हवे (तव के०) त्यारबाद (चोथी के०) ते राजपुत्रीनी चोथी (निपुणा के०) निपुणा नामनी सखी (कहे के०) कहेवा लागी के (जित्तो लिख्यो निलाम के०) जेटलुं ललाटमां लख्युं होय तेटलुं दरेक प्राणीने मळे छे. (एह के०) एवी रीतनुं (जलुं के०) उत्तम (समस्यापद के०) मारी समस्यानुं छेल्लुं चरण छे. माटे हे पूतळां (तुं के०) तुं ते मारी समस्याने

॥ ११ ॥ पुत्रलक उवाच—पुत्रिकास—रे मन खंची राखजे । मायाजाल म पाडेरे ॥ पामीजे फल तेटलुं । जेटलुं लिख्युं निलाडेरे ॥ पुरे समस्या पुतली ॥ १२ ॥ दुहा—नव दशा कहे पांचमी । तस

(मार के०) मारी रीते (पुर के०) संपूर्ण कर? ॥ ११ ॥ ते सांभळी पुतलुं बोल्युं के—(रे मन के०) हे आत्मा ! तुं तारा हृदयने (खंची राखजे के०) खेंची राखजे? अर्थात् तुं तारा मनने असंतोषमां नहीं दोरतां तारा वशमां राखजे? तथा (मायाजाल के०) मायारूपी जालमां (म पाडेरे के०) तारा मनने पाडजेमां, अर्थात् कपटक्रियाथी तारुं मन दूर राखजे? केमके (निलाडेरे के०) तारा ललाटमां (जेटलुं लिख्युं के०) विधाताए जेटलुं लखेलुं छे (तेटलुं फल के०) तेटलुंज फल (पामीज के०) मेळवी शकाय छे, अर्थात् विधाताए लखेला लेखथी वधतुं ओछुं फल था जीव मेळवी शकतो नथी. एवी रीते (पुरे समस्या पुतली के०) ते पुतलाए तेणीनी ते समस्या संपूर्ण करी. ॥ १२ ॥ हवे (नव के०) त्यारबाद (पांचमी के०) ते राजपुत्रीनी पांचमी (दशा के०) दशा नामनी सखी (कहे के०) कहेवा लागी के (तस के०) ते उत्तम मालसना (निकुब्गणतण

तिहुअणजणदास ॥ एह समस्यापद जलुं । पूर पूर सुविलास ॥ १२ ॥ पुत्तलक उवाच–पूर्वढाल–जवांतर संच्युं अठ । जेण पुण्य प्रकाशोरे ॥ तस बल तस मति तस सिरी । तस तिहुअणजण

के० त्रण जुवनाना माणसो (दास के०) दास थइने रहे ठे. (एह के०) एवी रीतनुं (जलुं के०) रूडा प्रकारनुं (समस्यापद के०) मारी समस्यानुं ठेल्लुं चरण ठे. माटे हे पुतलां! तुं (सुविलास के०) तारा हृदयमां उल्लास लावीने (पूर पूर के०) मारी ते समस्या संपूर्ण कर? ॥ १३ ॥ ते सांभळी पुतळुं बोल्युं के–(जवांतरे के०) जवांतरमां, अर्थात् पुर्वजवमां (जेणे के०) जे कोइ भाग्यशाळी पुरुष (प्रकाशोरे के०) प्रगट रीते (पुण्य के०) दरेक प्रकारनुं शुजकार्य (संच्युं अठ के०) उपार्जन करीने एकठुं करेलुं ठे, अर्थात् जेणे पोताना पुर्वजवमां घणुं पुण्य उपार्जन करेलुं ठे. (तस के०) ते माणसने आ जवमां (बल के०) पराक्रम प्राप्त थाय ठे, तेमज (तस के०) ते माणसने (मति के०) उत्तम प्रकारनी बुद्धि प्राप्त थाय ठे, तथा (तस के०) ते माणसने (सिरी के०) नाना प्रकारनी लक्ष्मी मळे ठे, तथा (तस के०) तेज माणसना (तिहु-

दासोरे ॥ पूरे समस्या पूतळो ॥ १४ ॥ प्रतिज्ञा पूरण थइ । कुमरी चित चमकाणीरे ॥ धरापाल नृप आदि दे । सकल सभा हरखाणीरे ॥ मगन थइ मनसुं घणुं ॥ १५ ॥ परणावे महीपति तिहां

अणजण के०) त्रणे भुवनोना प्राणीओ (दासोरे के०) दास थइने रहे छे. (पूरे समस्या पूतलो के०) एवी रीते ते पूतळांए तेणीनी ते समस्या पण संपूर्ण करी. ॥ १४ ॥ एवी रीते ते शृंगारसुंदरी नामनी राजपुत्रीनी (प्रतिज्ञा के०) समस्या पूरवारूप प्रतिज्ञा (पूरण थइ के०) संपूर्ण थइ, अने तेथी (कुमरी के०) ते राजकुमारिका (चित के०) पोताना हृदयमां (चमकाणीरे के०) आश्चर्य पामी. तेमज (धरापाल नृपआदि दे के०) धरापालराजा आदिकथी मांडीने, अर्थात् शृंगारसुंदरीना पिता एवा ते धरापाल नामना राजाआदिकथी लेइने (सकल सभा के०) समस्त सना, अर्थात् त्यां सभामां बेठेला सर्व लोको (हरखाणीरे के०) हर्ष पाम्या. तेमज वळी ते सना (मनसुं के०) पोताना हृदयमां (घणुं मगन थइ के०) अत्यंत आनंदित थइ. ॥ १५ ॥ हवे त्यारपछी (अतुल बली के०) अतिशय बलवान एवो ते (महीपति के०) धरापालराजा

। पंच सखीसुं पुलीरे ॥ आपे ऋद्धि अतुलवली । वात थई सवि सुत्रीरे ॥ मंगन० ॥ १६ ॥ यदुक्तं वृहत् श्रीपालचरित्रे नवमशतके-राया निययधुआए । पंचसहीहिं तेअ सहिआए ॥ कारेइ

(तिहां के०) पोताना ते नगरनी अंदर (पुत्रीरे के०) पोतानी ते शृंगारसुंदरी नामनी पुत्रीने (पंच सखीसुं के०) ते पंडिता आदिक पांचे सखीओ सहित (परणावे के०) ते श्रीपालकुमारनी साथे परणावे छे. तथा (ऋद्धि के०) नाना प्रकारनी महोटी समृद्धि (आपे के०) दायजा तरीके अर्पण करे छे. ए रीते (सवि वात के०) ते सघळी हकीकत (सुत्रीरे थई के०) सिद्धसिद्धी पार पडी गइ, अर्थात् ते सर्व कन्याओनां लग्न कोइपण प्रकारना विघ्नथी रहित निपज्यां. ॥ १६ ॥ (यदुक्तं वृहत् श्रीपालचरित्रे नवमे शतके के०) जे माटे महोटां श्रीपालचरित्रना नवमा शतकमां कह्युं छे के-(राया के०) ते धरापाल नामना राजाए (नियधुआए के०) पोतानी ते शृंगारसुंदरी नामनी पुत्रीना (वच्छलेहिं के०) वहाली एवी (तेअ पंचसहीहिं सहिआए के०) ते पंडिताआदिक पांचे सखीओ सहित (कुमारेण के०) ते श्रीपालकुमारनी साथे (पाणिग्गहणं के०)

वच्छसेहिं । पाणिग्गहणं कुमारेण ॥ ३० ॥ हुवे ढाल–कोइक नर कहे तेहवे । पुर कोल्लाग राजरे ॥ नृप तिहां पुरंदर नलो । दोलतवंत दिवाजेरे ॥ यात सुणो वारुपरें ॥ ए आंकणी ॥ १३ ॥ राणी

पाणिग्रहण (कारिउ के०) कराव्युं, अर्थात् ते श्रीपालकुमारनी साथे ते पांचे सखीओ सहित पोतानी पुत्री शृंगारसुंदरीनां लग्न राजाए करावी आप्यां. ॥ ३० ॥ हवे (तेहवे के०) तेटलामां (कोइक नर के०) त्यां रहेलो कोइक पुरुष (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (पुर कोल्लाग के०) कोल्लागपुर नामनुं एक नगर (राजरे के०) शोभी रहेलुं छे. तथा (तिहां के०) ते नगरनी अंदर (पुरंदर के०) पुरंदर नामनो (नलो के०) उत्तम, अने (दोलतवंत के०) समृद्धिवाळो (भूप के०) राजा (दिवाजेर के०) शोभी रहेलो छे. (यात के०) एवी रीतनी मारी कथा तमो (वारुपरें के०) सारी रीते (सुणो के०) सांभळो, अर्थात् तमो ध्यानपूर्वक श्रवणगोचर करो? ॥ १३ ॥ हवे ते पुरंदर नामना राजानी (विजया के०) विजया नामनी (राणी के०) राणी छे, तथा (तेहनी के०) ते विजया नामनी राणीनी (कूखथकी के०) कुक्षिथकी, अर्थात् ते राणीना उदर

विजया तेहनी । कूखथकी अवतरीयारे ॥ हरिविक्रम आदें अछे । सात पुत्र गुणदरियारे ॥ वात०
॥ १८ ॥ तिण उपर जयसुंदरी । राधावेधने साधेरे ॥ परणुं हुं तस प्रीतिसुं । एह प्रतिज्ञा लाधेरे

थकी (हरिविक्रम आदें के०) हरिविक्रम आदिक (गुणदरियारे के०) गुणोना महासागर सरखा (सात पुत्र के०) सात पुत्रो (अवतरीयारे अछे के०) अवतर्या छे, अर्थात् ते विजया नामनी राणीए महागुणवाळा हरिविक्रम आदिक सात पुत्रोने जन्म आपेलो छे. ॥ १८ ॥ (तिण उपर के०) ते सात पुत्रोनी उपर (जयसुंदरी के०) जयसुंदरी नामनी एक पुत्रीने तेणीए जन्म आपेलो छे. वळी (एह के०) ते जयसुंदरी नामनी राजपुत्रीए (प्रतिज्ञा लाधेरे के०) एवी प्रतिज्ञा लीधी छे के जे कोइ समर्थ अने गुणवान पुरुष (राधावेधने के०) पोताना बाणवडे करीने राधावेधने (साधेरे के०) साधवाने समर्थ थशे (तस के०) तेवा बाणावळी पुरुषने (प्रीतिसुं के०) मारा हृदयनी प्रीतिथी, अर्थात् मारा अंतःकरणना प्रेमथी (हुं परणुं के०) हुं परणीश, अर्थात् तेवा उत्तम पुरुषनी साथे हुं मारां लग्न करीश. ॥ १९ ॥ हवे ते जयसुंदरी नामनी राजकुमारिकानी

॥ थान० ॥ १९ ॥ साधी को सकतो नथी । मलिया बहु भूपालोरे ॥ जाणुं तुं इणआसरे । साधसे सहि श्रीपालोरे ॥ थान० ॥ २० ॥ सुणी कुंअर निजकानना । आपे कुंडल तासोरे ॥ रमणीगणमां

एवी रीतनी प्रतिज्ञा सांभळीने तेणीने परणवानी आशाथी त्यां (बहु के०) घणा (भूपालोरे के०) राजाओ (मलिया के०) देशावरोमांथी आवीने एकठा थया छे, परंतु (को के०) तेओमानो कोइ पण राजा ते राधावेधने (साधी सकतो नथी के०) साधी शकतो नथी, अर्थात् ते राधावेध साधवानुं दुष्कर कार्य कोइथी पण थइ शकतुं नथी. परंतु (इण आसरे के०) आ समस्यापूर्ति विगेरेना अनुमानथी (जाणुंतुं के०) हुं एवो निश्चय करुं छुं के (सहि के०) ते राधावेध साधवानुं दुष्कर कार्य पण (श्रीपालोरे के०) आ भाग्यशाळी श्रीपालकुमार (साधसे के०) साधी शकशे, अर्थात् खरेखर ते आ विकट कार्य पण करी शकशे. ॥ २० ॥ हवे (सुणी के०) ते पुरुषना एवां वचनो सांभळीने खुशी थयेला एवा (कुंअर के०) ते श्रीपालकुमारे (निज कानना के०) पोताना कर्णना, अर्थात् पोते कर्णमां पहेरेलां (कुंडल के०) रत्नजडित सवर्णना बन्ने कुंडलो (तासोरे के०) ते

रात ते । रहे नृपदत्त आवासोरे॥ वात० ॥२१॥ जयतसिरीमां त्रीसमी । न्यानसागरे कही ढालोरे
पुर कोतागें कुंअर ते । उत्सुक गयो उजमालोरे ॥ वात० ॥ २२ ॥

वात करनारा पुरुपने (आपे के०) इनाम तरीके आप्यां. तथा पछी (ते के०) ते श्रीपालकुमार (नृपदत्त आवासोरे के०) राजाए आपेला आवासमां, अर्थात् रहेवाने राजाए आपेला महेलमां (रात के०) रात्रिए (रमणीगणमां के०) पोतानी ते छए स्त्रीउना समुदायमां (रहे के०) रह्यो. अर्थात् तेउनी संगाते विषयसुख भोगवतो थको ते रात्रिए त्यां रह्यो. ॥ २१ ॥ एवी रीते (न्यान-सागरे के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजीए (त्रीसमी ढालोरे के०) आ रासनी आ त्रीसमी ढाल (जयतसिरीमां के०) जयतसिरी नामना रागमां (कही के०) श्रोताउप्रते कही संभळावी छे. हवे त्यारबाद प्रभाते (ते कुंअर के०) ते श्रीपालकुमार (उजमालोरे के०) पोताना मनमां अत्यंत हर्ष पामीने (उत्सुक के०) उत्सुक ...

॥ दुहा ॥ साध्यो राधावेध तिहां । द्वारतणे परताव ॥ जयसुंदरीने नृप समक्ष । कुंअरे तिण प्रस्ताव ॥ १ ॥ महिप पुरंदर तेहवे । महामहोच्छव मंडाण ॥ पुत्री परणावी दीए । धन गज रथ

हवे (तिहां के०) ते कोल्लागपुर नामना नगरमां जइने (कुंअरे के०) ते श्रीपालकुमारे (तिण प्रस्ताव के०) तेज समये, अर्थात् जरा पण विलंब कर्याविना (द्वारतणे के०) देवे समर्पण करेला हारना (परताव के०) माहात्म्यथी (जयसुंदरी के०) राजकुमारी एवी जे जयसुंदरी (ने के०) तथा (नृपसमक्ष के०) राजानी समक्ष, अर्थात् ते राजकुमारीना पिता एवा जे पुरंदर नामना राजानी समक्ष (राधावेध के०) राधावेध (साध्यो के०) साधी लीधो, अर्थात् पोतानी बाणकलानी चतुराइथी तेणे तुरत ते राधावेध साध्यो. ॥ १ ॥ (तेहवे के०) तेज वखते (पुरंदर महिप के०) ते पुरंदर राजाए (महामहोच्छव मंडाण के०) मोटो महोत्सव आदरीने, अर्थात् भपकादार रंगमंडपआदिक रचीने (पुत्री के०) पोतानी ते जयसुंदरी नामनी पुत्रीने (परणावी के०) ते श्रीपालकुमारसाथे परणावी, तथा दायजातरीके तेणीने राजाए (धन के०)

ककाण ॥ २ ॥ रहेतां सुखभर अन्यदा । मातुल नृप वसुपाल ॥ लही खबर कोल्लागपुर । छे कुंअर श्रीपाल ॥ ३ ॥ जामाताने तेडवा । चातुरंग दल तेण ॥ अतिउत्सुक आनंदभर । प्रेष्यो प्रेमवसेण

घणुं द्रव्य (गज के०) हाथी (रथ के०) रथ अने (केकाण के०) घोडा (दीए के०) आप्या. ॥ २ ॥ हवे (अन्यदा के०) एक दिवसे (सुखभर के०) अत्यंत सुखेसमाधे (रहेतां के०) ते श्रीपालकुमार त्यां रहेला छे, ते वखते (मातुल के०) तेमना मामा एवा (वसुपाल नृप के०) ठाणानगरीना वसुपाल नामना राजाने (खबर लही के०) खबर मली के (श्रीपालकुंअर के०) ते श्रीपालकुमार (कोल्लागपुर के०) कोल्लागपुर नामना नगरनी अंदर (छे के०) हालमां अत्यंत आनंदपूर्वक वसे छे. ॥ ३ ॥ एवी रीतना खबर सांभल्याबाद (तेण के०) ते वसुपाल राजाए (जामाताने के०) पोताना जमाइ एवा ते श्रीपालकुमारने (तेडवा के०) पोताना नगरमां बोलावी लाववामाटे (अतिउत्सुक के०) घणाज उत्साहथी (आनंदभर के०) पोताना हृदयमां थयेला आनंदना समूहवडे, तथा (प्रेमवसेण के०) अतिशय प्रीति लावीने (चातुरंग दल के०) चतु-

॥ ४ ॥ नडावी वली त्रिया । करी न कांइ जेडी ॥ ते सघली ऋद्धि साथ ले । श्रावी चंपक नेमी ॥ ५ ॥ हवे अविच्छिन्न प्रयाणसुं । चारे सुंदरी सेथ ॥ बहु सेनासुं परवर्यो । नागपुरें गयो तेथ

रंगी सेना. अर्थात् हाथी. घोडा. रथ. तथा पायदलरूपी चतुरंगी सेनाने (प्रेष्यो के०) मोकली, अर्थात् ते कोल्लागपुरमां मोकली. ॥ ४ ॥ एवी रीते पोताना मामासमराना लश्करने पोताने तेडवा आवेलुं जाणीने पोतानी (त्रणे त्रिया के०) त्रणे स्त्रीउने (तेडावी के०) ते कोल्लागपुर नगरमां वोलावी मगावी. अने ते संबंधमां तेणे (कांइ के०) कोइपण प्रकारनी (जेडी के०) ढील (न करी के०) करी नही. अर्थात् पोतानी ते त्रणे स्त्रीउने तेडावया माटे तेणे जरा पण विलंब कर्यो नही. अने (ते के०) ते श्रीउं पण (सघली ऋद्धि के०) पोतानी सघळी समृद्धिने (साथ ले के०) पोतानी साथे लेइने, तेमज (चंपक के०) पोताना नाहानने (तेडी के०) साथे लेइने (आवी के०) ते कोल्लागपुर नामना नगरमां आवी पहोंची. ॥ ५ ॥ (हवे के०) तेवारपछी (अविच्छिन्न प्रयाणसुं के०) अविच्छिन्न प्रयाणथी, अर्थात् मार्गमां कोइपण स्थले

॥ ६ ॥ चार रमणी बहु ऋद्धिसुं । जामाता भाणेज ॥ आव्यो देखीने कहे । मातुल मनने हेज ॥७॥ अहो अहो सोभागी सुगुण । वखतावर वडवीर ॥ ए सरिखो एके नथी । दीठो साहसधीर ॥८॥

विलकुल रोकायाविना (चारे सुंदरी के०) पोतानी चारे मनोहर स्त्रीउंने (लेय के०) साथे लेइने तेमज (बहु सेनासु के०) घणा सैन्य सहित (परवर्यो के०) परवर्योयको, अर्थात् पोतानी साथे चालता एवा चतुरंगी सेनाना परिवार सहित (तेय के०) ते श्रीपालकुमार (ठाणपुरें के०) ठाणा नामना नगरमां (गयो के०) प्राप्त थयो, अर्थात् ठाणानगरमां आव्यो. ॥ ६ ॥ एवी रीते (चार रमणी के०) चारे स्त्रीउंसहित, तथा (बहु ऋद्धिसुं के०) नाना प्रकारनी घणी समृद्धिसहित (जामाता भाणेज के०) पोताना भाणेजाजमाइ एवा ते महाभाग्यशाली श्रीपालकुमारने (आव्यो के०) आवेलो, अर्थात् पोतानी पासे ठाणानगरीमां आवेलो (देखीने के०) जोइने (मातुल के०) तेनो मामो एवो ते वसुपालराजा (मनने हेज के०) पोताना हृदयमां घणोज आनंद पामीने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के ॥७॥ (अहो अहो के०) अहो! अहो! (ए

॥ ढाल ॥ ३१ मी ॥ याहरा महोला उपर मेह । करूले बीजली हो लाल ॥ करूले वी० ॥ ए देशी ॥ अथवा—तेह प्रतिज्ञावात नयरमां घरघरे । हो लाल नयरमां घरघरे ॥ ए देशी ॥ वसुधापति वसुपाल । जसे दिवसे हवे होलाल ॥ जसे दि० ॥ पाम्यो राज्ये श्रीपाल । बंदीजन

सरिखो के०) आनासरखो, अर्थात् आ श्रीपालकुमार सरखो (सोनागी के०) उत्तम नाग्योवाळो, तथा (सुगुण के०) अनेक प्रकारना उत्तम गुणोना भंडार सरखो (वयनागर के०) ममृद्धिवान, तेमज (वडवीर के०) महापराक्रमी, अने (साहसधीर के०) दरेक प्रकारनुं साहस करवामां अतिशय धैर्य राखनारो (एके के०) बीजा कोइपण माणसने (दीठो नथी के०) में मारी नजरे जोएलो नथी, अर्थात् आ श्रीपालकुमार सरखो उपर वर्णवेला सर्व गुणोवाळो बीजो कोइपण माणस आ दुनियानी अंदर मारी नजरे पड्यो नथी. ॥ ७ ॥

(हवे के०) तेवार पछी (वसुपाल वसुधापति के०) ते वसुपाल नामना राजाए (जसे दिवसे के०) सारे दिवसे, अर्थात् शुभ समयवाळा दिवसे (श्रीपाल के०) पोताना नाणेज जमाइ

बहु स्तवे होलाल ॥ वं० ॥ १ ॥ सिंहासन बेठाय । छत्र सीसे धरी होलाल ॥ छ० ॥ चामर श्वेत कराय । तिलक निलवट करी होलाल ॥ ति० ॥ २ ॥ सामंतने सवि भूप । नमाव्या नेहसुं होलाल

एवा श्रीपालकुमारने (राज्ये थाप्यो के०) राज्यगादीपर स्थाप्यो, अर्थात् घणाज ठाठमाठथी ते श्रीपालकुमारनो राज्याभिषेक कर्यो. ते वखते (बहु के०) घणा (वंदीजन के०) भाट, चारण, कविओविगेरे (स्तवे के०) ते श्रीपालराजानी विविध प्रकारथी तेना गुणगानपूर्वक स्तुति करवा लाग्या. ॥ १ ॥ वळी ते वखते ते श्रीपालराजाने (सिंहासन के०) रत्नजडित सुवर्णना मनोहर सिंहासनपर (बेठाय के०) बेसाड्यो, तथा (सीसे के०) तेना मस्तकपर (छत्र के०) रंगबेरंगी मनोहर छत्र (धरी के०) धारण कराव्युं. तेमज तेनी बन्ने बाजुए (श्वेत के०) सफेद रंगनां (चामर के०) बे चामरो (कराय के०) वींझावा लाग्यां. तथा (निलवट के०) तेना विशाल अने मनोहर ललाटपर (तिलक के०) कुंकुमनुं सुंदर तिलक (करी के०) करवामां आव्युं. ॥ २ ॥ वळी ते वसुपाल राजाए (सामंत के०) पोताना राज्यना सर्व मंत्रिओने, (ते के०) तथा

॥ न० ॥ आणीने भेट अनूप । दीये निजगेहसुं दोलाल ॥ दी० ॥ ३ ॥ हवे मनोरथ एम । श्रीपाल

(सवि नृप के०) पोताना ताबाना सघळा राजाउने (नेहसुं के०) अत्यंत प्रेमपूर्वक (नमाव्या के०) ते श्रीपालराजाना चरणोमां नमाव्या, अर्थात् ते वसुपाल राजाना हुकमथी सर्व सामंतोए, तथा मंडिया राजाउए ते श्रीपालराजाना चरणोमां नमस्कार कर्यो. त्यारबाद ते सामंत तथा राजाउए (निजगेहसुं के०) पोताना घेरथी (अनूप के०) अनोपम. अर्थात् घणीज किमती वस्तुउनी (भेट के०) भेट (आणीने के०) लावीने (दीये के०) ते श्रीपालराजाने देवा लाग्या. ॥ ३ ॥ (हवे के०) त्यारबाद, अर्थात् एवी रीते पोतानो राज्याभिषेक थया बाद (श्रीपाल नरिंदने के०) ते श्रीपाल नामना महाराजाने (एम के०) आवी रीतना. अर्थात् नीचे जणाव्या मुजब (मनोरथ के०) मनोरथ (थयो के०) थयो, अर्थात् तेना मनमां एवी इच्छा थइ के, हवे (जइ के०) अहींथी प्रयाण करीने (प्रेम के०) प्रेमपूर्वक, अर्थात् अतिशय प्रीतिपूर्वक (मायामुखचंदने के०) मारी माताना मुखरूपी चंद्रने (जोउं के०) हुं

नरिंदने होलास ॥ श्री० ॥ थयो जोउं जइ प्रेम । मायमुखचंदने हो लाल ॥ मा० ॥ ४ ॥ चातुरंग दल लेय । रमणीसुं परवर्यो होलाल ॥र०॥ धाउ ददामे देय। उज्जेणी संचर्यो होलाल ॥ उ० ॥ ५ ॥

मारी आंखोथी निहालुं. अर्थात् पोतानी माताने मळवाने तेनुं हृदय अत्यंत आतुर थयुं. ॥ ४ ॥ हवे पोताना मनमां उपर जणाव्यामुजब विचार करीने (चातुरंग दल के०) चतुरंगिणी सेनाने, अर्थात् हाथी, घोडा, रथ तथा पायदलरूपी चतुर्विध सैन्यने (लेय के०) पोतानी साथे लेइने, तथा (रमणीसुं के०) पोतानी मनोहर स्त्रीउसाथे (परवर्यो के०) परवर्योथको, अर्थात् पोतानी सघळी स्त्रीउने पण साथे लेइने, तथा (ददामे के०) प्रयाणना नगाराउपर (धाउ देय के०) डंको वगडावीने, अर्थात् प्रयाणना वाजित्रो वगडावीने (उज्जेणी के०) मालवदेशनी राजधानी एवी उज्जयनी नामनी नगरीप्रते (संचर्यो के०) चालवा लाग्यो. ॥ ५ ॥ हवे (चलतां के०) त्यांथी प्रयाण करतां थकां (मारगमांहें के०) मार्गनी अंदर (जिके के०) जे कोइ, अर्थात् जेटला जेटला (देश के०) देशो (आवे के०) आवे छे, ते ते देशोना (सकल के०) सघळा (नरेश के०) राजाउने (जीती

॥ च० ॥ तरुतले रहे करार । रही छाया घणी होलाल ॥ र० ॥ ७ ॥ नृप महसेन सोपारा–पुरनो धणी होलाल ॥ पु० ॥ विजया राणी तास । सुता तेहनी जणी होलाल ॥ सु० ॥ ए ॥ तिलक·

थइ के०) घोडेस्वार थइने, अर्थात् एक उत्तम जातिना घोडापर स्वार थइने (रमवाजणी के०) क्रीडा करवामाटे, अर्थात् घोडो खेलाववामाटे (चल्यो के०) चाल्यो, अर्थात् ते नगरनी नजीकना जागमां गयो. तथा ज्यां (घणी छाया रही के०) वृक्षोनी घटाने लीधे घणीज छाया थइ रही छे, अर्थात् ज्यां सुर्यना तापनो प्रवेश थइ शकतो नथी, एवा (तरुतले के०) कोइक वृक्षनी नीचे (करार के०) पोतानो थाक उतारवामाटे (रहे के०) बेठो. ॥ ७ ॥ हवे त्यां आवेला (सोपारापुरनो के०) ते सोपारक नामना नगरनो (धणी के०) स्वामी (महसेन नृप के०) महसेन नामनो राजा छे. तथा (तास के०) ते महसेन राजानी (विजया राणी के०) विजया नामनी राणी छे. तेमज (तेहनी जणी के०) ते विजया नामनी राणीए जणेली, अर्थात् ते विजयाराणीए जेणीने जन्म आपेलो छे एवी (सुता के०) तेउने एक पुत्री छे. ॥ ए ॥ वळी तेउनी ते

सुदरी इण नाम । तिहां सरपे मसी हालाल ॥ तिं० ॥ नीलवरणी थइ ताम । पमी धरणी धसी होलास ॥ प० ॥ १० ॥ करीया अनेक उपाय । तोए विष नवि चड्युं होलास ॥ तो० ॥ रुदन करे

पुत्रीनुं (तिलकसुंदरी के०) तिलकसुंदरी (इण नाम के०) एवुं नाम छे, परंतु (तिहां के०) ते सोपारक नगरमां (सरपे डसी के०) तेणीने सर्पे डंख मारेलो छे, अर्थात् ते तिलकसुंदरी नामनी राजपुत्रीने पूर्वकर्मना संयोगथी कोइक सर्प करडेलो छे. अने तेथी ते बिचारी तिलकसुंदरी (ताम के०) तेज वखते, अर्थात् ते झेरी सर्प तेणीने करड्यो के ते समयेज (नीलवरणी थइ के०) लीला वर्णवाळी थइने, अर्थात् तेणीनुं शरीर झेर व्यापवाथी लीला रंगनुं थइ गयुं छे, अने तेथी ते (धरणी के०) पृथ्वीपर (धसी पमी के०) पटकाइ पमी छे, अर्थात् जमीनपर ढळी पमी छे. ॥१०॥ हवे एवी रीते पोतानी पुत्रीने झेरथी बेशुद्ध थइ पडेली जोइने राजाए (अनेक उपाय के०) नाना प्रकारना घणा इलाजो (करीया के०) तेणीनुं झेर उतारवा माटे करी जोया (तोए के०) तो पण, अर्थात् घणा उपायो कर्या छतां पण (विष के०) तेणीने चडेलुं सर्पडंसनुं झेर (नवि

तव राय । सजन मद्दुको मल्युं होलाह ॥ स० ॥ ११ ॥ लेइ चाल्या समसान । कोलाहल ते सुणी

चल्युं के०) उतर्युं नही, अर्थात् ते झेर रहित थइ नही. (तव के०) तेवारे, अर्थात् तेणीने मरण पामेली जाणीने (राय के०) राजा, अर्थात् तेणीनो पिता एवो ते महसेन राजा (रुदन करे के०) रडवा लाग्यो. अर्थात् मोटे स्वरे विलाप करवा लाग्यो. तथा एवी रीते राजाने रडतो जोइने (सजन के०) सघळा सगावहालाउ, अर्थात् तेना सर्व कुटुंबिउ (मिल्युं के०) त्यां एकठा थया. ॥ ११ ॥ पछी ते मूर्छा पामेली राजकुमारिकाने मरण पामेली जाणीने सर्व कुटुंबीउ तेणीना शबने (लेइ के०) उपाडीने अग्निदाह करवा माटे (समसान के०) स्मशान तरफ (चाल्या के०) मोटेथी रडतायका चालवा लाग्या. एटलामां नजदीकमां वृक्षनी छायातळे विश्राम माटे बेठेलो, तथा (सुजाण के०) उत्तम प्रकारनी बुद्धिवाळा, अने (कृपालुशिरोमणि के०) दयाळुउमां शिरोमणि सरखा, अर्थात् अत्यंत दयाळु हृदयवाळा, एवा (श्रीपालनृप के०) ते श्रीपाल राजाए (ते कोलाहल के०)

होलाल ॥ को० ॥ नृप श्रीपाल सुजाण । कृपालु शिरोमणि होलाल ॥ कृ० ॥ १२ ॥ खबर लही उपकार-तणी मति उपनी होलाल ॥ त० ॥ विषहरसत्न हार । धोइ जलसुं तिसे होलाल ॥ धो० ॥ १३ ॥ छांट्यो तास शरीर । तुरत चेतन थई होलाल ॥ तु० ॥ ऊठी बेठी वीर । कुमरी मन

ते राजकुमारिकाना शबने स्मशाने लेइ जता माणसोना रुदननो कलणास्वर सांभळ्यो. ॥ १२ ॥ पछी (खबर लही के०) ते राजकुमारिकासंबंधि सघळी हकीकतनी वाकेफगारी मळवाथी ते दयालु श्रीपाल महाराजाने (उपकारतणी के०) तेणीनापर उपकार करवानी (मति के०) बुद्धि (उपनी के०) एकदम उत्पन्न थइ. अने तेथी (विषहरसत्न के०) विषहर नामना देवे पोताने आपेला महाप्रभाविक (हार के०) हारने (जलसुं के०) निर्मल जलथी (धोइ के०) धोइने (तिसे के०) ते जलवडे करीने, अर्थात् ते प्रभाविक दिव्य हारना न्हवणवडे करीने ॥ १३ ॥ (तास के०) सर्पविषनी असरथी मूर्छा पामेली एवी ते राजकुमारिकानुं (शरीर के०) शरीर (छांट्यो के०) छांट्युं, अर्थात् तेणीना मूर्छित शरीरपर ते हारनुं न्हवण छांटयुं. पछी (तुरत के०) तेज

गहगही होलाल ॥ कुं० ॥ १४ ॥ हरख्यो हयडे तात । नृपतिने वीनवे होलाल ॥ नृ० ॥ अवधारो एक वात । प्रभु कहुं हुं अमे होलाल ॥ प्र० ॥ १५ ॥ एह कुमरी शुभरीत । आवी पुरमां तुमे

वखते, अर्थात् ते नमण छांट्युं के तुरतज ते राजकुमारिकाने (चेतन लही के०) चेतना आवी; अर्थात् तेणीनुं झेर उतरी जवाथी ते सचेतन थइ. पछी (कुमरी के०) ते तिलकसुंदरी (ऊठी के०) बेठी थइ, अने (मन गहगही के०) मनमां आनंद पामीने (चीर के०) पोतानुं उत्तम वस्त्र (पेहेरी के०) तेणीए पेहेरी लीधुं. ॥ १४ ॥ हवे एवी रीते पोतानी पुत्रीने सजीवन थयेली जोइने (तात के०) तेणीनो पिता एवो ते महसेन राजा (हयडे के०) पोताना हृदयनी अंदर (हरख्यो के०) अतिशय हर्षने पाम्योथको (नृपतिने के०) ते श्रीपाल महीपतिने (वीनवे के०) विनंति करवा लाग्यो के (प्रभु के०) हे स्वामी! (अमे के०) हुं आपने (एक वात के०) एक वार्ता (कहुं हुं के०) विनवुं छुं, अर्थात् हुं आपने एक कार्य करवानुं कहुं छुं, ते (अवधारो के०) आप आपना हृदयमां धारण करो? ॥ १५ हवे (तुमे के०) आप (पुरमां के०) अमारां आ सोपारक

होलाल ॥ आ० ॥ परणो आणी प्रीत । कहुं तुं इम अमे होलाल ॥ क० ॥ १६ ॥ गज रथ घोमा माल । कनक मणि अतिघणा होलाल ॥ क० ॥ कर मुकामणमांहें । दीया वर नेटणा होलाल

नामना नगरमां (आवी के०) पधारीने (एह के०) आ अमारी (कुमरी के०) तिलकसुंदरी नामनी पुत्रीने (शुभ रीत के०) नले प्रकारे, अर्थात् महा महोत्सवपूर्वक (प्रीत के०) प्रेम (आणी के०) लावीने, अर्थात् तेणीनापर अतिशय प्रीति धारण करीने (परणो के०) परणो, अर्थात् ते साथे तमो प्रेमपूर्वक पाणिग्रहण करो ? (एम के०) एटलुंज (अमे के०) हुं (कहुं तुं के०) आपने विनवुं तुं, अर्थात् हुं आपने नम्रतापूर्वक फक्त एटलीज अरज करुं तुं. ॥१६॥ पछी ते श्रीपालराजा साथे पोतानी ते तिलकसुंदरी नामनी पुत्रीना लग्न कर्यां पछी ते महसेन राजाए (करमूकामणमांहें के०) हस्तमोचन समये ते श्रीपालराजाने (अतिघणा के०) अतिशय घणा (गज के०) हाथी (रथ के०) रथो, तथा (घोमा के०) घोमा, तेमज (माल के०) वस्त्र, आनूषण आदिक बीजो माल, तथा (कनक के०) सुवर्ण, अने (मणि के०) माणेकआदिक झवेरात, तथा (वर नेटणा

॥ दी० ॥ १७ ॥ लेई ऋद्धि असेस । रमणी तेह आठसुं होलाल ॥ २० ॥ पहोतो मालव देश । महीभुज ठाठसुं होलाल ॥ म० ॥ १८ ॥ ए एकत्रीसमी ढाल । न्यानसागरे कही होलाल ॥ न्या० ॥

के०) बीजी पण केटलीक वस्तुओनी उत्तम भेट (दीया के०) आपी. ॥ १७ ॥ एवी रीते ते राजाए आपेली (असेस के०) सघली (ऋद्धि के०) समृद्धि (लेई के०) पोतानी साथे लेइने (तेह रमणी आठसुं के०) पोतानी ते आठे स्त्रीओसहित (महीभुज के०) ते श्रीपालराजा (ठाठसुं के०) घणाज ठाटमाटथी. अर्थात् पोताना सैन्यआदिकना महोटा आडंबरपूर्वक (मालवदेश के०) मालवा नामना देशनी अंदर (पहोतो के०) कोइपण प्रकारना विघ्नविना पहोंची गयो. ॥ १८ ॥ एवी रीते (न्यानसागरे के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजीए (ए के०) आ, अर्थात् उपर कहेली (एकत्रीसमी ढाल के०) आ रासनी एकत्रीसमी ढाल (कही के०) श्रोताओसन्मुख कही संभळावी छे. हवे ते वखते (परजापाल के०) ते मालवा देशना राजा, तथा श्रीपालराजाना ससरा एवा ते प्रजापाल राजाए (जाण्युं के०) पोताना जमाइने लश्करसहित पोतापर च-

जाणुं परजापाल । पगेठे आव्यो वही होसाल ॥ ५० ॥ १ए ॥

॥ दुहा ॥ उद्‌भट दल देखी प्रबल । बीहनो तस नरराय ॥ पेठो गढरोह्रो करी । उजेणीनो राय ॥ १ ॥ चोफेर वींटी रह्या । पाखरीया असवार ॥ मूके गयवर मारसी । करे हयवर हेषार

काठ करवाने आवेलो जाण्यो, त्यारे (पगेठे के०) क्रोधातुर थयेलो एवो ते प्रजापाल राजा पण पोताना सैन्यसहित (वही आव्यो के०) पोताना जमाइनी सामे चमी आव्यो. ॥ १ए ॥

हवे (तस के०) ते श्रीपालराजानुं (उद्‌भट के०) हथियारबंध सुभटोवाळुं, तथा (प्रबल के०) सर्व प्रकारनी सामग्रीवडे करीने प्रचंड, एवुं (दल के०) लश्कर (देखी के०) जोइने (नरराय के०) बापडो एवो ते (उजेणीनो राय के०) उज्जयनी नगरीनो प्रजापाल नामनो राजा (बीहनो के०) भय पामीने, अर्थात् पोताना हृदयमां घणो भय उत्पन्न थवाथी (गढरोह्रो करी के०) पोताना नगरीना कोट बंध करीने, अर्थात् पोतानी नगरीना गढना सर्व दरवाजा बंध करीने (पेठो के०) तेनी अंदर पुराइ रह्यो, अर्थात् पोताना मेहेलमां नराइ बेठो. ॥ १ ॥ एवी रीते

॥ २ ॥ फरहर नेजा फरहरे । नोवत गुडे निसाण ॥ नालिआरावा गमगडे । कमकम करे केकाण

ते उज्जयनी नगरीना गढना दरवाजाउने बंध थयेला जोइने (पाखरीआ असवार के०) पाखरवाळा घोमाउपर स्वार थयेला एवा श्रीपालराजाना घोडेस्वारो (चोपखेर के०) चारे बाजुएथी, अर्थात् ते कोटनी चारे दिशाउतरफ (वींटी रह्या के०) ते कोटने फरतो घेरो घाली उन्नी गया. वळी ते वखते (गयवर के०) महोटा हस्तीउ मदोन्मत्त थइने (सारसी के०) चीसो (मूके के०) पामवा लाग्या, तथा (हयवर के०) श्रीपालराजाना सैन्यमां रहेला उत्तम जातिना घोमाउ (हेषार करे के०) हेषारव करवा लाग्या. ॥ २ ॥ वळी (नेजा के०) रंगबेरंगी वावटाउ (फरहर के०) फमफमाट शब्दो करताथका (फरहरे के०) फरकवा लाग्या, अर्थात् वायुना वेगथी आकाशमां उमवा लाग्या. तेमज (नोवत के०) नगाराउ, अने (निसाण के०) डंकाउ (गुडे के०) गमगमवा लाग्या, अर्थात् तेउनो गमगमाट आकाशमां फेलावा लाग्यो. तथा (नालिआरावा के०) तोपोना जयंकर अवाजो (गमगडे के०) गमगडवा लाग्या, अर्थात् तेना जयंकर अ-

॥ ३ ॥ दमधम दमधम दधदधा । चणी घडावे नाल ॥ खडखड देखी खलभल्यो । प्रजापाल भूपाल ।४।

राजो संभळावा लाग्या. अने (केकाण के०) सुभटोए पहेरेलां लोखंडना बखतरो तेउपर हथियारोना घा पडवाथी (कड कड करे के०) कडकडाट करतो अवाज करवा लाग्या. ॥ ३ ॥ वळी (दमधम दमधम के०) एकदम दमधम दमधम दोसीने (दधदधा चणी के०) मोरचाउं बांधीने, अर्थात् ऊंचाण जगोपर मोरचा बांधीने, तेउपर (नाल चडावे के०) मुनटो तोपो चडावे छे. हवे एवी रीतनो (खडखड के०) खळभडाट; अर्थात् श्रीपालराजाना सैन्ये मचावेली आवी भयंकर दोडधामने (देखी के०) जोइने (प्रजापाल भूपाल के०) ते प्रजापाल नामनो उज्जयनी नगरीनो राजा (खलभल्यो के०) घणाज गभराटनी अंदर पडी गयो, अर्थात् ते पोताना हृदयमां घणोज भय पामवा लाग्यो. ॥ ४ ॥

एवे (पीकण के०) भयभीत थयेलो, तथा (बलहीणो के०) निर्बल, एवो (मालवपति के०) मालवा देशनो प्रजापाल नामनो राजा (उज्जेणी के०) पोतानी राजधानी एवी उज्जयनी

॥ ढाळ ॥ २२मी ॥ हरीया मन लागो ॥ ए देशी ॥ अथवा–रंग लागो रंग लागो । रंग लागोरे । वली रंग गयो गुजरातरे आदिजिन रंग लागो ॥ ए देशी ॥ मालवपति उज्जेणनी । पोलि जडावी जोररे ॥ चीकण चलहीणो ॥ वली कोसीसे कोटने । सुभट चढी करे सोररे ॥ ची० ॥ १ ॥

नगरीनी (पोलि के०) पोल, अर्थात् तेना सघळा दरवाजा (जोररे के०) जोरथी, अर्थात् घणीज मजबुताइथी (जडावी के०) बंध करावीने पोते अंदर छुपाइ रह्यो. (वली के०) वली (सुभट के०) ते राजाना सुभटो (कोटने कोसीसे के०) गढना कोठाउपर (चढी के०) चढीने (सोररे के०) सोरबकोर (करे के०) करवा लाग्या, अर्थात् जयने सीधे मझोटी बूमो पाडवा लाग्या. ॥२॥ (हवे के०) त्यारपछी (राजा श्रीपालने के०) ते श्रीपालराजाने (रात के०) ते रात्रि (रोहामरे थइ के०) मझोटी थइ पडी, अर्थात् पोतानी माताने मळवानी उत्सुकताथी लांबी थइ पडी. अने तेथी (राजन रंगीलो के०) ते रंगीला राजाए पोताना मनमां एवो निश्चय कर्यो के, हवे (जइ के०) त्या समयेज शेहेरनी अंदर घेर जइने (माताना के०) मारी वहाली जननीना

॥ गुण वच्छा ससनेहा ॥ मयणा कहे सुणो मातजी । ए होशे रंगरोलरे । सुणो मा ससनेही ॥
॥ ४ ॥ लोयण फावुं थण वली । फरके ठे मुज आजरे ॥ सुण मा० ॥ जाणुं हुं मिलसे तिणे । तुम

वत्स! (परदल के०) कोइक शत्रु राजानुं लश्कर (पोलरे के०) आपणा आ शेहेरना दरवाजा पासेज (आव्यो के०) आवी पहोंच्युं ठे, माटे (हाहा के०) अरेरे!! (हवे शुं थायसे के०) हवे शुं थशे? अर्थात् हवे आपण सघळानी कोण जाणे केवी डुर्दशा थशे!! एवी रीतना पोतानी सासुना वचनो सांभळीने (मयणा के०) मयणासुंदरी (कहे के०) कहेवा लागी के (ससनेही मातजी के०) हे स्नेहवाळी माताजी! (सुणो के०) हुं जे कंइ तमोने कहुं, ते तमो श्रवण करो? खरेखर मारा हृदयमां आजे एवो विचार आवे ठे के(ए के०) आ सघळो(रंगरोलरे के०)मनमां अत्यंत आनंद उपजावनारो बनाव (होशे के०) थशे, अर्थात् आ सर्व बनावनुं परिणाम सर्वने आनंद उपजावनारुं थशे, एम मारा हृदयमां भासे ठे. ॥ ४ ॥ केमके (आजरे के०) आजे, अर्थात् आ समये (मुज के०) मारुं (फावुं के०) डाबी बाजुनुं (लोयण के०) लोचन, तेमज (थण के०) स्तन (फरके ठे के०)

सुत मुज सिरताजरे ॥ सु० ॥ ५ ॥ वच्छ तुज वचन सफल होजो । विघन ज्युं उच्छव थायरे ॥

फरकी रह्यां छे, अर्थात् आ समये मारुं डाबुं नेत्र तथा स्तन फरके छे, अने (तिणे के०) तेवां शुभ निमित्तथी (जाणुं हुं के०) हुं मारा हृदयमां एवो निश्चय करुं हुं के (मुज सिरताजरे के०) मारा मस्तकना मुकुटसमान, अर्थात् मारा प्राणना आधारभूत एवा (तुम सुत के०) तमारा पुत्र (मिलसे के०) मने मलशे, अर्थात् खरेखर आजे मने मारा प्राणप्रिय पतिनो समागम थशे. ॥ ५ ॥ एवी रीतना सौभाग्यवंती मयणासुंदरीना वचनो सांभळीने खुशी थयेली कमलप्रभा बोली के (वच्छ के०) हे वत्स! (तुज के०) तारु (वचन के०) अमृतसरखुं शुभ वचन (सफल होजो के०) सफल थजो, के (ज्युं के०) जे तारां अमृतसरखां वचनथी (विघन के०) विघ्न पण (उच्छव के०) महोत्सवरूप (थायरे के०) थशे. हवे एवी रीतनो सासुवहुअोनो मांगलीक संवाद सांभळीने, पोतानी पतिव्रता स्त्रीनां वचनने सत्य करवा माटे (तिसे के०) तेज वखते (भूमिपति के०) द्वारपासे उभेला श्रीपालराजाए (बोले के०) कह्युं के (मायरे के०)

॥ सुण वच्छी० ॥ भूमिपति बोले तिसे । बार उघाडो मायरे ॥ सुण मा० ॥६॥ रोमांचित ऊघाडीयां । प्रणमे जननीने पायरे ॥ राज० ॥ वृष्टि थई वादलविना । सुत मलीउं सुखदायरे ॥ रा० ॥ ७ ॥

हे माताजी ! (बार के०) दरवाजाना कमाड (उघाडो के०) तमो खोलो ? ॥ ६ ॥ ते सांभळी (रोमांचित के०) हर्षथी रोमांचित थयेली कमलप्रभा माताए (उघाडीयां के०) घरना दरवाजाना कमाड उघाड्यां, त्यारे तेमां दाखल थयेला श्रीपालराजाए (जननीरे के०) पोतानी माताना (पायरे के०) चरणोमां (प्रणमे के०) नमस्कार कर्यो. एवी रीते पोताने नमस्कार करता पुत्रने जोइने अत्यंत खुशी थयेली माता बोलवा लागी के, आजे (सुखदायरे के०) सुखने देवावाळो एवो (सुत के०) मारो पुत्र (मलीउं के०) मने मळयो छे, अर्थात् आजे मारा सुखदाइ पुत्रनो मने समागम थयो छे, तेथी जाणे (वादलविना के०) वादळां विनाज (वृष्टि थइ के०) मेघवृष्टि थइ होय नही! एवो मारा हृदयमां आनंद उत्पन्न थयो छे. ॥ ७ ॥ पछी ते श्रीपालराजा (मायने के०) पोतानी माता कमलप्रभाने (खंधे के०) पोताना स्कंधपर (चडावी के०) बेसाडीने, तथा

गंगे पखाली मायने । करसुं भण ग्रही तामरे ॥ राज० ॥ गंधावारमां आवीउ । आपे मंरूप शुभ ठामरे ॥ राज० ॥ ८ ॥ वगधमणां आगल धरी । सासूने शुभगीतेरे ॥ वहुअर ससनेही ॥ आठे

(भण के०) पोतानी पतिव्रता स्त्री मयणासुंदरीने (करसुं ग्रही के०) पोताना हाथमां पकडीने (तामरे के०) तेज वखते (गंधावारमां के०) नगरीनी बहार रहेली पोतानी छावणीमां (आवीउ के०) आवी पहोंच्यो. तथा त्यां आवीने (मंरूप के०) तंबुनी अंदर (शुभठामरे के०) उत्तम स्थानकमां (थापे के०) पोतानी माताने तथा स्त्रीने स्थापन कर्यां. ॥ ८ ॥ हवे त्यां (ससनेही के०) अत्यंत स्नेहवाळी, एवी ते (आठे वहुअर के०) श्रीपालराजानी आठे स्त्रीउ (अभिवसुं ठर्या के०) जग पण विलंबविना उठीने (मनप्रीतिरे के०) मननी प्रीतिवडे करीने, अर्थात् हृदयमां अत्यंत उल्लास धारीने (वगधमणां आगळ धरी के०) वधामणां, अर्थात् उमदी उमदी किंमती वस्तुउनी भेट पोतानी सासुना चरणोमां मूकीने (सासूने के०) पोतानी सासु कमलप्रभाने (पगे लागी के०) तेमना चरणोमां नमस्कार करवा लागी. ॥९॥ वळी (ससनेही के०) स्नेहवाळी एवी (सघळी नेहरे के०) श्रीपाल

ऊठी अलविसुं । पगे लागी मन प्रीतिरे ॥ वहुअर० ॥ ए ॥ चरणे लागी चाहसुं । मयणसुंदरीने तेहरे ॥ सघली ससनेही ॥ कमलप्रजा कहे सुत कहो । किहां लाधी ऋद्धि एहरे ॥ सुणव ० ॥ ॥ १० ॥ तव कहे वियाधरसुता । वात सकल विस्तारिरे ॥ सुण व० ॥ कमलप्रजा व्यतिकर सुणी !

राजानी ते सघळी स्त्रीउ (चाहसुं के०) अत्यंत हर्षथी (मयणासुंदरीने के०) मयणासुंदरी नामनी पोतानी वडी शोकने (चरणे लागी के०) पगे पडी, अर्थात् तेणीना चरणोमां पण ते सघळी स्त्रीउए नमस्कार कर्यो. पछी (कमलप्रजा के०) ते कमलप्रभा पोताना पुत्र श्रीपालराजाने (कहे के०) पूछवा लागी के (सुत के०) हे पुत्र! (कहो के०) मने कहो के (एहरे के०) आ सघळी (ऋद्धि के०) समृद्धि (किहां लाधी के०) तमोने क्यांथी मळी? अर्थात् आ सघळी लक्ष्मी, स्त्री विगेरे सघळुं तमोए क्यांथी तथा शीरीते मेळव्युं? ते मने कहो? ॥ १० ॥ (तव के०) त्यारे (वियाधरसुता के०) रत्नद्वीपवाळा वियाधर राजानी पुत्रीए (सकल वात के०) सर्व वार्ता (विस्तारिरे कहे के०) विस्तार पूर्वक पोतानी सासु आगळ वर्णवी बतावी. त्यारे (व्यतिकर के०)

हरखी हृदय मझारीरे ॥ सुणव० ॥११॥ नव नाटक नव नारीने । वहेंची दीधां नृप साररे ॥राजन०॥ सरखां सरखीने दीधां । वस्त्रादिक शृंगाररे ॥ राजन० ॥ १२ ॥ कहो मयणा तुम तातने । तेडुं

ते सघळो वृत्तांत (सुणी के०) सांभळीने, अर्थात् विद्याधरनी पुत्रीए वर्णवेली सघळी हकीकत सांभळीने (कमलप्रभा के०) श्रीपालराजानी माता कमलप्रभा (हृदयमझारीरे के०) पोताना मननी अंदर (हरखी के०) अतिशय आनंद पामी. ॥ ११ ॥ पछी (नृप के०) ते श्रीपालराजाए (सारे नव नाटक के०) पोताना स्वाधीनमां रहेलां नवे नाटकोना उमदां पेडां (नव नारीने के०) पोतानी ते नवे स्त्रीओने (वहेंची दीधां के०) सरखा भाग पाडीने आपी दीधां. तेमज (वस्त्रादिक के०) नाना प्रकारना वस्त्रो तथा आभूषणो आदिक (शृंगाररे के०) शरीरने शोभावनारी वस्तुओ पण (सरखीने के०) ते नवे स्त्रीओने (सरखां दीधां के०) सरखे सरखां आपी दीधां, अर्थात् कोइपण जातनो तफावत राख्या विना पोतानी ते सर्व स्त्रीओने सरखे भागे वहेंची आप्यां. ॥ १२ ॥ पछी ते श्रीपालराजाए मयणासुंदरीने पूछ्युं के (तसनेही मयणा पण के०) हे मारी प्राणप्रिया मयणा

किण प्रकाररे ॥ सुण धण ससनेही ॥ वंधावी कुहाडो गले । तेडावो इण ठाररे ॥ राजन० ॥१३॥ दूतने श्रीपाले मोकल्यो । प्रजापाल नृपपासरे ॥ राजन० ॥ ते जइ कहेजो तुमें करो । राज जीवी-

सुंदरी' (सुण के०) हुं जे तने कहुं ते तुं सांभळ? (तुम के०) तारा (तातने के०) पिता एवा आ प्रजापालराजाने (किण परकाररे के०) केवे प्रकारे? अर्थात् केवो वेष धारण करावीने (तेडुं के०) अहीं मारी पासे बोलावुं? त्यारे मयणासुंदरीए जैनशासननी शोभा वधारवा माटे पोताना स्वामिने कह्युं के, हे स्वामिनाथ! (गले के०) तेना कंठमां (कुहाडो वंधावी के०) कुहाडो वंधावीने (इणठाररे के०) आ जगोए, अर्थात् आपनी पासे (तेडावो के०) बोलावी मगावो? ॥ १३ ॥ पछी (श्रीपाले के०) ते श्रीपालराजाए (दूतने के०) पोताना एक कासदने (प्रजापाल नृप पासरे के०) ते प्रजापाल राजानी पासे (मोकल्यो के०) मोकल्यो. पछी (ते के०) ते दूत (जइ के०) ते प्रजापाल राजानी पासे जइने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, हे राजन्! (जो के०) जो (तुमें के०) तमो (राज जीवितनी के०) तमारां राज्यनी, तथा तमारां प्राणनी (आसरे

तनी आसरे ॥ राजन० ॥ १४ ॥ तो तुमें आवीने मलो । वांधी कंठ कुहाररे ॥ राजन० ॥ कोपीउ राजा कहे सुणी । एम न करुं निरधाररे ॥ राजन रोसीलो ॥ १५ ॥ दूत कहे सुण राजवी । साहिब

के०) आशा (करो के०) धरावता हो, अर्थात् जो तमोने तमारां राज्यनी तथा जीवतानी वांछा होय, ॥ १४ ॥ (तो के०) तो (तुमें के०) तमो (कंठ के०) तमारा कंठमां (कुहाररे के०) कुहाडो (वांधी के०) लटकावीने, तथा (आवीने के०) एवा वेषे त्यां आवीने (मलो के०) अमारा श्रीपालराजाने तमो नमस्कार करो ? पछी (सुणी के०) एवी रीतना दूतना वचनो सांभळीने (कोपीउ के०) क्रोधायमान थयेलो (राजा के०) उज्जयनी नगरीनो स्वामी एवो ते प्रजापाल राजा (कहे के०) ते दूतने कहेवा लाग्यो के, अरे दूत! (निरधाररे के०) नक्की (एम न करुं के०) हुं ए रीते करनार नथी, अर्थात् मारा कंठमां कुहाडो धारण करीने, हुं तारा राजाने नमुं, ए वात कोइ पण रीते थइ शके तेम नथी. ॥ १५ ॥ ते सांभळी (दूत के०) श्रीपालराजानो ते दूत (कहे के०) ते प्रजापाल राजाने कहेवा लाग्यो के (राजवी के०) राजेश्री!

मुज सुलतानरे ॥ राजन रंगीला ॥ मरहठ सोरठ गुजरा । लीधां मरुधरने मुलतानरे ॥ राजन० ॥ ॥ १६ ॥ लाटदेश लीधो वली । लीउ वयराट मेवाडरे ॥ राजन० ॥ मंत्री सुणी कहे रायजी । कहुं

तेमज (रंगीला राजन के०) हे रंगीला राजा! (सुण के०) हुं जे कंइं कहुं, ते तुं सांभल? (मुज के०) मारा (सुलतानरे के०) महाराजाधिराज एवा (साहिब के०) ते श्रीपालराजाए (मरहठ के०) महाराष्ट्र (सोरठ के०) सोरठ (गुजरा के०) गुजरात (मरुधर के०) मारवाड (ने के०) अने (मुलतानरे के०) मुलतान नामनो देश, एवी रीते ए सघळा देशो (लीधारे के०) जीतीने पोताने स्वाधीन करेला छे. ॥ १६ ॥ (वली के०) वली (लाट देश के०) लाट नामनो देश (लीधो के०) तेणे स्वाधीन करेलो छे. तेमज (वयराट के०) वराड देश, अने (मेवाडरे के०) मेवाड नामनो देश पण (लीउ के०) मारा ते स्वामीए पोताने स्वाधीन करेलो छे. (सुणी के०) एवी रीतना दूतना वचनो सांभळीने (मंत्री के०) ते प्रजापाल राजानो मंत्री (कहे के०) पोताना राजाने कहेवा लाग्यो के (रायजी के०) हे स्वामी! (पाडरे चडावी के०)

तुं घडाथी पामरे ॥ राजन० ॥ १७ ॥ सरखा साथे कीजीयें । कोप करीने झूझरे ॥ राजन० ॥ मोटाने मळीयें जई । मानो वात ए सूजरे ॥ राजन० ॥ १८ ॥ मान्युं मह्मेतानुं कह्युं । परभाते सूना-

तमारुं तत्नुं करवानी इच्छाथी आग्रह करीने पण (कहुं तुं के०) हुं आपने विनवुं तुं के ॥ १७ ॥ (सरखा साथे के०) आपणा बरोबरीया साथे (कोप करीने के०) क्रोध करीने पण (झूझरे के०) युद्ध (कीजीयें के०) आपणे करीयें, अर्थात् जे आपणा जेवोज बळवान होय, तेनी साथे तो क्रोधथी युद्ध करवुं सारुं ते, परंतु (मोटाने के०) आपणथी अधिक बळवाळाने तो (जई मळीयें के०) आपणे सामा जइ नम्रताथी मळवुं जोइये, अर्थात् जे आपणाथी वधारे बळवान होय, तेनी पासे जइने नम्रतापुर्वक तेनी मित्राइ करवी योग्य ते. माटे (ए रीत०) एवी रीतनी (सूजरे के०) मारी (वात के०) वात, अर्थात् मारी ए रीतनी सलाहने (मानो के०) आप स्वीकारी ल्यो? ॥ १८ ॥ एवी रीते (मह्मेतानुं कह्युं के०) पोताना राज्यनीति जाणनारा बुद्धिवान मंत्रीनुं वचन (मान्युं के०) ते प्रजापाल राजाए स्वीकार्युं. पत्नी (परभाते के०) प्रभातमां (सूनाथरे के०)

थरे ॥ राजन० ॥ कुहाडो कंठें धरीने । सामंतक लेइ साथरे ॥ राजन० ॥ १९॥ मान मूकीने आव्यो । निरखी नृप श्रीपालरे ॥ राजन० ॥ कुहाडो कंठेथकी । छोडाव्यो ततकालरे ॥ राजन० ॥ २० ॥

उज्जयनी नगरीनो स्वामी एवो ते प्रजापाल राजा (कंठे के०) पोताना कंठमां (कुहाडो धरीने के०) कुहाडाने धारण करीने, तथा (सामंत के०) पोताना सर्व सामंतोने (साथरे के०) पोतानी साथे (लेइ के०) लेइने, अर्थात् पोताना रक्षण माटे सामंत आदिकोनो परिवार पोतानी साथे लइने ॥ १९ ॥ तथा (मान के०) पोतानुं अभिमान (मूकीने के०) छोडीने, अर्थात् पोताना अभिमाननो सर्वथा त्याग करीने (आव्यो के०) ते श्रीपालराजानी छावणीमां आवी पहोंच्यो. हवे ते वखते (नृप श्रीपालरे के०) ते श्रीपालराजाए ते प्रजापाल राजाने (निरखी के०) कंठमां कुहाडो धारण करीने आवतो जोइने (कंठथकी के०) तेना कंठमांथी (ततकालरे के०) तेज वखते (कुहाडो के०) कुहाडो (छोडाव्यो के०) कढावी नाख्यो, अर्थात् नीतिने जाणनारा तथा गंभीर हृदयवाळा एवा ते श्रीपालराजाए तुरतज तेना कंठमांथी ते कुहाडो दूर कराव्यो. ॥ २० ॥ पछी

पहेरावे प्रीतें करी । वस्त्राजरणनो वेषरे ॥ राजन० ॥ वेसाडे सिंहासने । संतोषी सुविशेषरे ॥
॥ राजन० ॥ २१ ॥ न्यानसागर कहे सांभलो । एह थवीसमी ढालरे ॥ नविषण रंगीला ॥ मय-

---

ते श्रीपालराजाए (प्रीतें करी के०) प्रेम लावीने, अर्थात् ते प्रजापाल राजापर परम प्रीति लावीने तेने (वस्त्राजरणनो के०) उमदां वस्त्रो तथा आजूषणोवाळो (वेषरे के०) पोषाक (पहेरावे के०) पहेराव्यो, अर्थात् तेने उमदां वस्त्रो तथा आभूषणोनो पोषाग पहेराव्यो. तेमज (सुविशेषरे के०) विशेष प्रकारे, अर्थात् घणाज आदरसत्कार पूर्वक (संतोषी के०) तेने खुशी करीने तेणे (सिंहासने के०) सिंहासनपर (वेसाडे के०) वेसाड्यो. ॥ २१ ॥ (न्यानसागर के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी (कहे के०) श्रोताउ प्रते कहे ठे के (रंगीला नविषण के०) हे रसिक भव्यजनो! (एह के०) उपर वर्णन कर्या मुजब (थवीसमी के०) थवीसमी (ढालरे के०) ढाल (सांजलो के०) तमो श्रवणगोचर करो? (हवे के०) हवे (मयणासुंदरी वालरे के०) मयणा- सुंदरी नामनी प्रजापाल राजानी पुत्री (तातने के०) पोताना पिताजीने (जे वचन के०) जे कंइ

णसुंदरी हवे तातने । जुउ कहे वचन जे साखरे ॥ भवियण० ॥ २२ ॥

॥ दुहा ॥ तुमे कह्युंतु तातजी । ताहरे कर्मे एह ॥ वर पुत्री वर आणीउं । आ उंलखजो तेह ॥ १ ॥ ठोकाव्यो इण कंठथी । आदरथी कुठार ॥ जोजो ए श्रीपाल नृप । मुज कर्मे भरतार

वचनो (कहे के०) कहेशे, ते (जुउ के०) तमो जोजो ? अर्थात् ते तमो ध्यानपूर्वक श्रवण करजो ? ।२२।

हवे ते मयणासुंदरी पोताना पिताने कहे ठे के (तातजी के०) हे पिताजी ! (तुमे के०) तमोए (कह्युंतु के०) मने कह्युं हतुं के (पुत्री के०) हे पुत्री ! (ताहरे के०) तारां (कर्मे के०) कर्मोवडे करीने, अर्थात् तारां पूर्वे करेलां कर्मोने अनुसारे (एह के०) आ (वर के०) वरराजा, अर्थात् आ कुष्टी वरराजाने (आणीउं के०) हुं लाव्यो छुं, अर्थात् तारे माटे में आ महारोगी दरिद्री वर आण्यो ठे, माटे तेने (वर के०) तुं तारा स्वामी तरीके स्वीकार ? परंतु (आ के०) आ श्रीपालराजा (तेह के०) तेज आपे परणावेलो आ मारो स्वामी ठे, एम तमो तेने (उंलखजो के०) निहाळीने खातरी करी लेजो ? ॥ १ ॥ वळी (इण के०) तेज मारा स्वामीए (कंठथी

॥ २ ॥ प्रजापाल प्रणमी हवे । जामाताना पाय ॥ पुछे कहो ऋद्धि किम लही । सिरूपक सुप-

के०) आपना कंठमांथी (कुठार के०) कुहाडो (आदरथी के०) आदरमानपूर्वक (ठोलाव्यो के०) कहाडी नाख्यो छे, अर्थात् आपना कंठमांथी कुहाडो कढावीने तेणे आपनो घणोज आदर सत्कार करेलो छे, एवा (मुज के०) मारा (कर्मे के०) कर्मोना संयोगे मने मळेला (ए के०) आ (श्रीपाल नृप के०) श्रीपाल नामना राजा (भरतार के०) मारा स्वामी छे, तेमने (जोजो के०) आप परोवर निहाळीने निरखी जोजो. ॥ २ ॥ (हवे के०) त्यारबाद (प्रजापाल के०) मयणासुंदरीनो पिता एवो ते प्रजापाल राजा (जामाताना के०) पोताना जमाइ एवा ते श्रीपाल राजाना (पाय के०) चरणोने (प्रणमी के०) नमस्कार करीने, अर्थात् तेमना चरणोमां पोतानुं मस्तक नमावीने (पुछे के०) तेमने पुछवा लाग्यो के, हे महाराजा! (ऋद्धि के०) आ सघळी समृद्धि (किम लही के०) आपे शीरीते संपादन करी? ते संबंधि सघळी हकीकत (कहो के०) मने कही संभळावो? अर्थात् आपनुं सघळुं वृत्तांत मने कही आनंदित करो? ते सांभळी श्रीश-

राप ॥ ३ ॥ नव नाटिकनी नायिका। जे छे नवे सिरदार॥ दे नृप तेहने श्रागन्या। करो नाटिक धीकार ॥४॥ ऊठी श्राठ सक्जमी। निरक्जम एक नार ॥ शंकाती ऊठे नहीं। कहे नृप वारो-

ए राजाए डुंकामांज पोताना ससराने कयुं के (सिद्धचक्र सुपसाय के०) श्रीसिद्धचक्रजी महाराजनी सेवाना प्रतापथी मने श्रा सघळी समृद्धि संपादन थयेली छे. ॥ ३ ॥ हवे तेवार पछी ते पवसने सर्व संबंधिजना मेळापथी श्रानंदनो समय जाणीने (नव नाटिकनी के०) पोताना नवे नाटकोनी (नायिका के०) नाचनारीओमां (जे के०) जे (नव के०) नव (सिरदार के०) मुख्य नाचनारीओ (छे के०) छे, श्रर्थात् पोताना नव नाटकोनी श्रंदर जे नव मुख्य नाचनारीओ छे (तेहने के०) ते नवे नाचनारी नायिकाओने (नृप के०) ते श्रीपाल राजाए (श्रागन्या के०) हुकम (दे के०) श्राप्यो के, तमो सघळीओ श्राजे श्रा समये (श्रीकार के०) मनोहर (नाटिक करो के०) नाटक करो ? श्रर्थात् तमारा सर्व प्रकारना मनोहर हावभावपूर्वक सुंदर नृत्य करो? ॥ ४ ॥ एवी रीतनो हुकम सांजळीने ते नवे नायिकाओमांथी (श्राठ के०) श्राठ नायिकाओ तो (सक्ज-

वार ॥ ५ ॥ छन छनरे छन तुं । लाजे कवण विचार ॥ ते छठी परवशपणे । शंकाती तिणवार ॥ ६ ॥ खंडे वाजां हाथमां । वदेखे मननविलास ॥ एक छुहा आलापतां । कहे मूकी नीसास

तर्सा के०) पोताना हृदयमां घणीज होंस लावीने (छनी के०) नृत्य करवाने उत्ती थइ, परंतु (एक नार के०) तेजेमांनी एक नायिका (निरउजम के०) नाचवा माटे हृदयमां होंसने धारण करती नथी तेमज (शंकाती के०) मनमां शंका धारण करीने (छठे नहीं के०) नाचवा माटे उठती नथी, एवी रीते तेणीने उन्माद रहित तथा शंका पामती जोइने (नृप के०) श्रीपालराजा (वारंवार के०) वारंवार (कहे के०) तेणीने कहेवा लाग्या के, ॥ ५ ॥ अरे उत्तम नायिका! (तुं के०) तु (छन उन ऊन के०) नृत्य करवा माटे उनी था? छनी था? उत्ती था? तथा (कवण विचार के०) शुं विचारथी, अर्थात् शा कारणथी (लाजे के०) तुं शरमाय छे? अर्थात् आजे आवा आनंदना पवनमां तुं शामाटे नाचवाने शरमाय छे? एवी रीते श्रीपालराजाना हुकमथी (ते के०) ते मुख्य नायिका (परवशपणे के०) पराधीनपणाथी (शंकाती के०) पोताना

॥ ७ ॥ किहां मालव किहां शंखपुर । किहां बब्बर किहां नट ॥ सुरसुंदरी नचावीयें । पमो दैव

मनमां शंका पामती थकी (तिणवार के०) तेज वखते (ऊठी के०) नाचवा माटे उत्साह रहित ऊठी थइ. ॥ ६ ॥ हवे (हाथमां के०) पोताना हाथमां (वाजो के०) वाजिंत्र, अर्थात् सारंगी, वीणा अथवा सतार आदिकमानुं कोइपण वाजित्र (लेई के०) झालीने (एक दुहो के०) नीचे जणाव्या मुजब एक दोहरो (आलापतां के०) पोताना मुखथी बोलतीथकी (नीसास मूकी के०) शोक भरेलो निःश्वास मूकीने (पहेले के०) प्रथम, अर्थात् नृत्यनी आदिमांज (वचन विलास के०) पोताना मधुर वचनो (कहे के०) बोलवा लागी. ॥ ७ ॥ (किहां के०) क्यां रह्यो ? (मालव के०) मालवादेश ? अने (किहां के०) क्यां रह्युं ? (शंखपुर के०) शंखपुर नामनुं नगर ? तेमज (किहां के०) क्यां रह्यो ? (बब्बर के०) बब्बर कांठो ? तथा (किहां के०) क्यां रह्या ? (नट के०) नृत्य करनारा नट लोको ? अरे ! अरे ! जे दैवे (सुरसुंदरी के०) सुरसुंदरी नामनी जे हुं मालवपतिनी पुत्री, तेने पण (नचावीयें के०) आवी रीते नृत्य करनारी एक हलकी नायिका

शिर दह ॥ ए ॥

॥ ढाल ॥ ३३ मी ॥ वाल्होजी वाए छे वांसलीरे ॥ ए देशी ॥ अथवा–शीतल जिनवर सांभलोरे । गुणनिधि गरिब निवाज ॥ ए देशी ॥ प्रजापाल राजा सुणीरे । कहे मुख जोई एम ॥ सुर·

घनाथी मेली छे, एवा (देवशिर के०) ते मारां दुष्कर्मोना मस्तकपर (दह पडो के०) दाह थजो? अर्थात् एवा देवने शिरे धूळ पडो? ॥ ए ॥

एवी रीते सुरसुंदरीए कहेला दुहाने (सुणीरे के०) सांभलीने, तथा (मुख जोइ के०) ते सुरसुंदरीनुं मुख निहाळीने (प्रजापाल राजा के०) ते प्रजापाल राजा (एम कहे के०) एवुं कहेवा लाग्यो के, अरे! (सुरसुंदरी के०) मारी व्हाली पुत्री सुरसुंदरी (इहां के०) आ श्रीपालराजानी रावणीमां (किहां थकीरे के०) क्यांथी आवी चढी? अर्थात् आ मारी पुत्री सुरसुंदरी इहां क्यांथी आवी? तथा ते (नाटकणी के०) नृत्य करनारी नायिका, अर्थात् आवुं हलकुं काम करनारी नाटकणी (केम थइ के०) केवी रीते थइ हशे? अर्थात् आवी असंभवित वात केम

कोटे वळगी ताम ॥ रुदन करे बहु दुखभरीरे । माय जुओ करमनो काम ॥ सुरमुं० ॥ ३ ॥ पर-
णावी तुमे प्रीतिसुंरे । आपी ऋद्धि अनेक ॥ वोळावी वळी सासरेरे । वरसाथें सुविवेक ॥ सुरमुं०

वळथकी (रुदन करे के०) रुदन करवा लागी, अर्थात् करुणास्वरे विलाप करती थकी कहेवा लागी के (माय के०) हे माताजी ! (करमनो के०) मारां पूर्वे करेलां कुकर्मोनुं (काम के०) कार्य, अर्थात् फल (जुओ के०) तमो जुओ, अर्थात् हुं जे मारो वृत्तांत तमोने कही संभळावुं, ते तमो सांभळो ? ॥ ३ ॥ हे माताजी ! (तुमे के०) तमोए तो मने (प्रीतिसुंरे के०) घणाज प्रेम पूर्वक, अर्थात् मारापर अत्यंत प्रीति धारण करीने (परणावी के०) ते अरिदमन नामना राज-कुमार साथे परणावी, तेमज (अनेक के०) हाथी, घोडा, रथ, वस्त्र तथा आभूषण आदिक विविध प्रकारनी (ऋद्धि के०) समृद्धि पण तमोए मने (आपी के०) कन्यादानमां समर्पण करी. (वळी के०) वळी (सुविवेक के०) उत्तम प्रकारना विवेकपूर्वक (वरसाथें के०) मारा ते भर्ता-रनी साथे (सासरेरे के०) मारा सासरांना शेहेरप्रते (वोळावी के०) मोकलावी, अर्थात् घणाज

॥ ४ ॥ शंखपुरने अमे परिसरेरे । ऊतर्या मुहूरतहेत ॥ निर्जय थल लही निजघरेरे । सुजट गया

आदर सत्कारपूर्वक मने तमोए सासरे पण वोळावी. ॥ ४ ॥ हवे त्यारवाद (अमे के०) अमो प्रयाण करता थका (शंखपुरने के०) शंखपुर नगर नजीक जइ पहोंच्या, परंतु (मुहूरतहेत के०) शेहेरमां प्रवेश करवाने सारुं मुहूर्त जोवा सारुं अमोए (परिसरेरे के०) ते शेहेरना पादरमां (ऊतर्या के०) मुकाम कर्यो, अर्थात् अमारां शेहेरनी नजीकज उद्यानमां अमो सघळा तंबू खो- मीने रह्या. हवे एवी रीते (निर्जय के०) कोइपण प्रकारना चोर आदिकना जयविनानुं (थल के०) स्थानक (लही के०) जाणीने, अर्थात् अमारा ते उताराने दरेक प्रकारे निर्जय जाणीने (सवि के०) सघला (सुजट के०) अमारा सुजटो (तेय के०) त्यांथी अर्थात् अमारे उतारेथी (निज घरेरे के०) पोताने घेर, अर्थात् शेहेरमां रहेलां पोताना मकानोपर (गया के०) चाल्या गया, अर्थात् घणा दिवसोना विरहथी आतुर थयाथका ते सघळा सुभटो पोताना स्त्री आदिक परिवारने मळवा माटे पोतपोताने घेर चाल्या गया. ॥ ५ ॥ हवे एवी रीते (ऋद्धि सहित के०)

सधि तेथ ॥ गुरसुं० ॥ ५ ॥ ऋद्धिसहित रातें रमारे । थोडेरो परिवार ॥ आवी धाडी मोटी तिहारे । करती मारामार ॥ गुरसुं० ॥ ६ ॥ मुजने मूकी नाशी गयोरे । तूम जमाई रंक ॥ ऋद्धि

तमोए आपेली सघळी समृद्धिसहित अमो (रातें के०) रात्रिए तो (थोडेसे के०) जुज (परिवार के०) परिवार सहित, अर्थात् चेचार माणसो सहित (रमारे के०) त्यां उद्यानमांज रह्या. एवामां (तिहां के०) ते अमारा उतारापर (मारामार करती के०) मारो! मारो! एवा शब्दो मुखथी बोलती थकी (मोटी धाडी के०) लुंटाराउनी महोटी धाम (आवी के०) आवी पहोंची, अर्थात् ते लुंटाराउनी महोटी टोळीए आवीने अमारा उतारापर हल्लो कर्यो. ॥ ६ ॥ एवी रीते ते लुंटाराउने आवेला जोइने (रंक के०) रांकडो, अर्थात् नपजीत थयेलो तथा सत्वविनानो एवो (तूम जमाई के०) तमारो जमाइ, अर्थात् मारो स्वामी एवो ते अरिदमन नामनो राजकुमार (मुजने के०) मने (मूकी के०) तजीने (नाशी गयोरे के०) त्यांथी नासीने पोतानो जीव बचाववा माटे भाग्यो गयो. अने त्यारबाद (चोर के०) ते लुंटाराउ (ऋद्धि सहित के०) सघळी

सहित मुजने ग्रहीरे। लेइ गया चोर निःशंक ॥ सुरसुं० ॥ ७ ॥ तिण वेंची देश नेपालमांरे। सारथपति लेई सोय ॥ बब्बर कुलें वेंची वलीरे। तिण रूपवती मुज जोय ॥ सुरसुं० ॥ ८ ॥ गणि-

समृद्धि सहित (निःशंक के०) कोइपण प्रकारनो भय राख्याविना (मुजने के०) मने (ग्रहीरे के०) पकडीने (लेइ गया के०) चाल्या गया. ॥ ७ ॥ त्यारबाद (तिण के०) ते लुंटाराउए मने (देश नेपालमांरे के०) नेपाल नामना देशनी अंदर लेइ जइने (वेंची के०) मूल्य लेइ वेंची नाखी, अने (सोय के०) ते पण जे हुं, तेने (सारथपति के०) कोइक सार्थवाहे (लेई के०) मूल्य आपी वेचाती राखी. त्यारबाद (तिण के०) ते सार्थवाहे (मुज के०) मने (रूपवती के०) अत्यंत रूपाली (जोय के०) जोइने, वधारे द्रव्य मलवानी लालचथी (वलीरे के०) वली पाछी (बब्बरकुलें के०) बब्बर किनारे लेइ जइने (वेंची के०) द्रव्य लेइ वेंची नाखी. ॥ ८ ॥ त्यां ते सार्थवाहने (मुह माग्युं के०) महोडे माग्युं, अर्थात् जेटलुं तेणे महोडेथी माग्युं तेटलुं (मूल के०) द्रव्य (देई के०) आपीने (गणिकायें के०) कोइक वेश्याए (गेलसुं के०) घणीज खुशीथी

कार्य लीधी गेलसुंरे । देई मुह मार्गुं मूल ॥ शीखवी नाटकनी कलारे । जे नरलोके अमूल ॥
सुरसुं ॥ ए ॥ दीठी इकदिनें नाचतीरे । महाराजा महाकाल ॥ नाटिक नव समुदायसुंरे । लीधां

(लीधी के०) मने वेश्याथी लीधी. पछी त्यारबाद (नरलोके के०) आ मनुष्यलोकमां (जे के०) जे (अमूल के०) अमूल्य कहेवाय छे, अर्थात् जेनी घणीज किम्मत थंकाय छे, एवी (नाटकनी कलारे के०) नृत्य करवानी कला (शीखवी के०) ते गणिकाये मने शिखवी. अर्थात् घणुं द्रव्य मेळववानी लालचथी ते वेश्याए मने उत्तम प्रकारनुं मनोहर नृत्य करवानुं शीखाव्युं. ॥ ए ॥ एवे व्यारपछी (इकदिनें के०) एक दिवसे (महाराजा के०) बब्बर देशना अधिपति एवा (महाकाल के०) ते महाकाल राजाए मने (नाचतीरे के०) नृत्य करती (दीठी के०) जोइ, अर्थात मारुं मनोहर नृत्य ते महाकाल राजाए जोयुं. अने तेथी खुशी थइने (तिणं के०) ते महाकाल राजाए (ततकाल के०) तेज वखते (समुदायसुंरे के०) परिवार सहित, अर्थात् नृत्य करनारा एवा ते सर्व माणसोना समुदाय सहित (नव नाटिक के०) नाटकना नव पेडां (लीधां

तिणें ततकाल ॥ सुरसुं० ॥ १० ॥ मयणसेना परणी जिसेरे । दे तव तस पति हाथ ॥ मात पिता यहिनर इहांरे । देखी में सघलो साथ ॥ सुरसुं० ॥ ११ ॥ माय हुं मनसुं लाजी घणुंरे । पण दुख

के०) तेउना मालिको पासेथी द्रव्य आपी खरीदी लीधां. ॥ १० ॥ पठी (जिसेरे के०) जे वखते (मयणसेना के०) ते महाकाल राजानी पुत्री मदनसेना (परणी के०) आ श्रीपालराजा साथे परणी (तव के०) त्यारे (तस के०) तेणीना, अर्थात् ते मदनसेनाना (पतिहाथ के०) पतिना हाथमां, अर्थात् तेणीना स्वामी एवा आ श्रीपाल महाराजाने (दे के०) ते महाकाल राजाए नाटकना ते नवे पेडां सोंपी दीधां, अर्थात् पहेरामणीमां आपी दीधां. हवे त्यार पठी (इहांरे के०) आ जगोए (मात के०) माता (पिता के०) पिता, तथा (बहिनर के०) आ मयणासुंदरी नामनी बहेन विगेरे (सघलो के०) सर्व (साथ के०) परिवारने (में जोइ के०) हुं जोइने, अर्थात् अहीं अकस्मात एकठा मळेला आपणा आ सघळा परिवारने निरखीने ॥ ११ ॥ (माय के०) हे माताजी ! (हुं के०) हुं (मनसुं के०) मारा मनमां (घणुंरे लाजी के०) घणी शरमाइ

हृयडे न माय ॥ गयो कुलधर्म परवसपणोरे । कहुं कुण कुण दुख माय ॥ सुरसुं० ॥ १२ ॥ मयणासुंदरी जिनधर्मथीरे । वली पामी परमानंद ॥ हुं मिथ्यातकुधर्मथीरे । पामी इम दुखदंद ॥ सुरसुं०

गइ, अर्थात् मारा हृदयमां मने घणी लज्जा उत्पन्न थइ. (पण के०) परंतु (हृयडे के०) मारा हृदयमां (दुख के०) कष्ट (न माय के०) हृये तो मातुं नथी, अर्थात् मारुं दुःख हवे मारा मनमां नही समातां उनराइ जाय छे. वळी (माय के०) हे मारी (माताजी! (परवसपणोरे के०) परवशपणाथी, अर्थात् हुं परस्वाधीन थइ जवाथी (कुल धर्म गयो के०) में मारो कुलाचार पण गुमाव्यो छे, अर्थात् विविध प्रकारना नीच आचरणो मारे सेववां पड्यां छे, अने एवी रीते में सहन करेलां (कुण कुण के०) कयां कयां (दुख के०) दुःखो (कहुं के०) तमारी पासे हुं वर्णवी देखाडुं!! अर्थात मारापर पडेलां सघां दुःखो पडेलां छे के, तेनुं माराथी वर्णन थइ शके तेम नथी. ॥ १२ ॥ (वली के०) वळी (मयणसुंदरी के०) मारी वहेन एवी आ मयणासुंदरी (जिन धर्मथीरे के०) जैन धर्मना आराधनथी (परमानंद के०) अत्यंत सुखने (पामी के०)

॥ १३ ॥ वात सुणीने श्रीपालजीरे । तिहां अरिदमनने तेम्ही ॥ बहुऋद्धें सुरसुंदरीरे। आपी दीधी

प्राप्त थयेली छे, अर्थात् जैन धर्मना सेवनथी तेणीने घणुं सुख मळेलुं छे, अने (हुं के०) हुं तो (मिथ्यातकुधर्मथीरे के०) मिथ्यात्वरूप कुधर्मने आराधवाथी (इम के०) आवा आवा प्रकारना (दुखदंद के०) दुःखोना समूहने (पामी के०) प्राप्त थइ छुं. अर्थात् मारापर पडेलां अपार दुःखो मारे सहन करवा पड्यां छे. ॥ १३ ॥ हवे एवी रीते ते सुरसुंदरीए कहेली करुणाजनक (वात के०) वार्ता, अर्थात् पोतानी हकीकत (सुणीने के०) सांभळीने (श्रीपालजीरे के०) ते श्रीपाल राजाए (अरिदमनने के०) तेणीना भर्तार एवा ते अरिदमन राजाने (तिहां के०) ते जगोए; अर्थात् पोतानी पासे (तेडी के०) बोलावीने (बहु ऋद्धें के०) वस्त्र, आभूषण आदिकनी घणी समृद्धि सहित (सुरसुंदरीरे के०) तेनी स्त्री एवी ते सुरसुंदरीने (आपी दीधी के०) सोंपी आपी, अर्थात् तेने स्वाधीन करी दीधी. अने तेम करवामां तेणे (जेम्ही के०) कोइपण प्रकारनी आनाकानी, अथवा विलंब (न करी के०) कर्यो नहीं. ॥ १४ ॥ पछी (ते बे के०) तेओ बन्ने (दंपतीरे

न करी जेकी ॥ सुरसुं० ॥ १४ ॥ जिनधर्म ते पडिवजीनेरे । ते शंखपुर निजठाम ॥ पहोता कुशलें दंपतीरे । सुख विलसे जइ धाम ॥ सुरसुं० ॥ १५ ॥ हवे कोढी नर सातसेंरे । तेहने तेडी पास ॥

के०) स्त्री भरतार, अर्थात् ते अरिदमन राजा, तथा तेनी राणी सुरसुंदरी, एम ते बन्ने (जिन धर्म के०) जैनधर्मने (पडिवजीनेरे के०) स्वीकारीने (कुशलें के०) कुशलक्षेमे, अर्थात् कोइपण प्रकारना विघ्नविना (शंखपुर के०) पोतानी शंखपुर नामनी नगरीमां (निजठाम के०) पोताने स्थानके (पहोता के०) जइ पहोंच्या. तथा (धाम के०) पोताना मेहलमां (जइ के०) जइने, अर्थात् रहीने (सुख के०) नाना प्रकारना विषयसंबंधि सुखोने (विलसे के०) नोगवचा लाग्या. ॥ १५ ॥ (हवे के०) त्यारबाद ते श्रीपाल राजाए (कोढी के०) कुष्ट रोगवाळा (सातसेंरे के०) जे सातसो (नर के०) पुरुषो हता (तेहने के०) ते सघळा पुरुषोने (पास के०) पोतानी पासे (तेडी के०) बोलावीने, तथा (सहुने के०) ते सर्व कुष्टी पुरुषोने (जिनधर्म के०) जैनधर्म (शीखवीरे के०) शीखावीने, अर्थात् तेओने जैनधर्म संबंधि सघळो आचारविचार समजावीने

सहुने जिनधर्म शीखवीरे । आप्युं समकीत खास ॥ सुरसुं० ॥ १६ ॥ उली आंबिलनी करोरे । धरजो नवपद ध्यान ॥ सिद्धचक्र सेव्या थकीरे । वलसे तननो वान ॥ सुरसुं० ॥ १७ ॥ नीरोगी

(खास के०) मनोहर, अर्थात् संसारसमुद्रथी तारनारुं, एवुं (समकीत के०) सम्यक्त्व (आप्युं के०) आपाव्युं. अर्थात् तेउ सर्वने शुद्ध देव, गुरु अने धर्मनी उळखाण करावी, तेमनुं आराधन करवानी नलामण करी. ॥ १६ ॥ वळी तेणे तेउने कह्युं के, हवे तमो (आंबिलनी के०) आंबिलतपनी (उली के०) उली (करोरे के०) करो? अर्थात् हवे तमो विधिविधान पूर्वक आंबेलतप आदरो? तथा (नवपद ध्यान के०) अरिहंत आदिक नवे पदोनुं ध्यान (धरजो के०) तमारा हृदयमां धारण करजो? केमके (सिद्धचक्र के०) ते श्री अरिहंत आदिक नवे पदोने (सेव्याथकीरे के०) सेववाथकी, अर्थात् शुद्ध नावपूर्वक तेउनुं आराधन करवाथी (तननो के०) तमारां शरीरनो (वान के०) वर्ण (वलशे के०) मनोहर थशे. अर्थात् तेम करवाथी तमारुं शरीर कुष्टरोगथी रहित थइने मनोहर कांतिवाळुं थशे. ॥ १७ ॥ एवी रीते श्रीपालराजाना कथ-

सघला थयारे । धम्मनणे परनाव ॥ ते श्रीपाल नरिंदनेरे । सेवे सीस नमाव ॥ मयणासुंदरी कहे सांभलोरे ॥ १७ ॥ थई प्रसन्न धराधणीरे । मूल सेवक मनख्यात ॥ राखा सातसें चाकरारे ।

नवी सिद्धचक्रजीनुं आंबिल तप पूर्वक आराधन करवावडे करीने (धम्मनणे के०) श्रीजैनधर्मना (परनाव के०) प्रनावथी (सघला के०) ते सघळा सातसो कुष्टीउ (नीरोगी के०) रोग रहित (थयारे के०) थया, अर्थात् तेउनो कुष्ट रोग नष्ट थवाथी तेउ सघळा मनोहर शरीरवाळा थया. (मयणासुंदरी के०) ते मयणासुंदरी (कहे के०) श्रोताउने कहे जे के (सांभलोरे के०) हे श्रोताउ! हुं जे कहुं ते तमो सघळा श्रवण करो? (ते के०) नीरोगी थयेला एवा ते सातसो पुरुषो (सीस के०) पोताना मस्तकोने (नमाव के०) नमावीने (श्रीपाल नरिंदनेरे के०) श्रीपाल राजाने (सेवे के०) सेववा लाग्या, अर्थात् तेउ सघळा नमस्कारपूर्वक श्रीपालराजानी सेवा करवा लाग्या. ॥ १७ ॥ हवे (धराधणीरे के०) ते श्रीपाल राजाए, तेउनी सेवाथी (प्रसन्न थई के०) खुशी थइने, तथा (मूलसेवक के०) आ सघळा सातसो पुरुषो मारा पेहेलेथीज सेवको बे,

आवीया गामगढाण ॥ मयणा० ॥ १९ ॥ आव्यो मंत्री मतिसागरे । मूके माथुं गोद ॥ ए कही
हाथ श्रीसार, ज्ञानसागर मनमोद ॥ मयणा० ॥ २० ॥

अर्थात् तेणे मारापर महान उपकार करेलो छे, एवुं (मनआण के०) पोताना हृदयमां विचारीने (मावल के०) ते मयणा माताना पुत्रने (गाम के०) गामनी पदवी आपीने (आवीयार के०) स्थापना करी तेणे (गामसंकाण के०) गामना गराम (आवीयां के०) आप्या, अर्थात् तेणे आजीविका माटे गामगराम आप्या. ॥ १९ ॥ हवे एवामां (मतिसागरे के०) मतिसागर नामना (मंत्री के०) ते श्रीपाल राजानो प्रथमनो विश्वासु मंत्री (आव्यो के०) ते श्रीपाल राजाने समर्थ जाणीने तेनी पासे आवी पहोंच्यो. तथा (माथुं के०) पोतानुं मस्तक (गोद के०) ते श्रीपालराजाना खोळामां (मूके के०) मूक्युं, अर्थात् तेणे आवीने श्रीपाल नरेशने नमस्कार कर्यो. (ए के०) एवी रीतनी था (नेत्रीसमीरे के०) नेत्रीसमी (हाथ के०) हाथ (ज्ञानसागरे के०) आ रासना कर्ता एवा श्रीज्ञानसागरजीए (मनमोद के०) हृदयमां

॥ दुहा ॥ मुहतो मतिसागर भणे । अवधारो महाराज ॥ थाप्याता लघु वयथकी । चंपापुरीयें

हर्ष लावीने (कही के०) श्रोताउप्रते कही संभळावी छे. ॥ २० ॥

हवे (मतिसागर के०) ते मतिसागर नामनो (मुहतो के०) मंत्री (भणे के०) ते श्रीपाराजाने कहेवा लाग्यो के (महाराज के०) हे महाराजा! (अवधारो के०) हुं आपने जे कंइ कहुं ते आप ध्यानमां ल्यो? (लघु वयथकी के०) आप ज्यारे फक्त बे वर्ष जेटली न्हानी वयना हता, त्यारे आपना पिताजीनुं स्वर्गगमन थयाथी मारी सलाह प्रमाणे आपनी माताए आपने (चंपापुरीयें के०) आपनी चंपानामनी नगरीमां (राज के०) राजा तरीके (थाप्याता के०) स्थापीया हता, अर्थात् आपने ते चंपानगरीनी राज्यगादीपर स्थापन कर्या हता. ॥ १ ॥ एवामां तमारा पितराइ एवा (अजितसेन के०) अजितसेन राजाए (आवी करी के०) त्यां चंपानगरीमां आवीने (तेह के०) तमारुं ते राज्य (पाकी लीधुं के०) पकावी लीधुं, अर्थात् तमोने दूर करी तमारुं राज्य तेणे पोते स्वाधीन करी लीधुं. अने हजु पण ते (राउलो के०) उन्मत्त राजा

राज॥१॥ अजितसेन आवी करी। पाकी लीधुं तेह ॥ राज्य करे छे राउलो। तिण तुम शत्रु एह ।२।

॥ ढाल ॥ ३४ मी ॥ वेडले भार घणो छे राज। वार्ता केम करो छो॥ ए देशी ॥ अथवा–श्रीरामजीएं वनमांरे मेली। सीता सुद्ध न पाइएं ॥ ए देशी ॥ कटकी त्यांहें करीजें राज। रथ हथि-

(राज्य करे छे के०) ते चंपानगरीमां राज्य करी रहेलो छे, अर्थात् हाल पण तमारुं ते राज्य ते अजितसेन भोगवी रहेलो छे. अने (तिण के०) तेटला माटे, अर्थात् बलात्कारे तमारुं राज्य तेणे ग्रहण करवार्थी (एह के०) ते अजितसेन (तुम के०) तमारो (शत्रु के०) खरेखर दुश्मनज छे. ।२।

माटे (राज के०) हे श्रीपालराजा! (त्यांहें के०) ते चंपानगरीपर (कटकी के०) चमाइ (करीजें के०) आपे करवी जोइयें, अर्थात् हवे आपे लश्कर सहित ते चंपानगरीपर हल्लो करी तेने जीतवो जोइये, अने तेवी चडाइ लेइ जवा माटे (रथ के०) रथोनी अंदर (हथियार के०) विविध जातिना बाण, खड्ग तथा जालां आदिक शस्त्रो (जरीजें के०) आपे जरवां जोइयें. वळी (नालि के०) म्होटी म्होटी तोपो तथा (आरबां के०) आरबनी जातिना शूरवीर सुभटोने

... ॥ १ ॥ ... साथ साज । सेना साथे मेल्हीजें ॥ शत्रुने शीखामण देई । पुरथाहिर काढीजें ॥ कटकी० ॥ १ ॥ त्नी समरथाईंर्गे राजन । जो नस सील न दीजें ॥

(साथे लीजें के०) जीत माटे आपे आपनी साथे सेना जोइयें. तेमज (सरि के०) सघळी (सेना के०) सेना, अर्थात् हाथी, घोडा, रथ तथा पायदळ रूप चतुर्विध सैन्यने (मेल्हीजें के०) आपे एकतुं करवुं जोइये. तथा एवी रीते सघीने (शत्रुने के०) तमारा शत्रु एवा ते अजितसेन राजाने (शीखामण के०) शिक्षा (देई के०) आपीने, अर्थात् तेने हरावीने (पुरथाहिर के०) ते चंपानगरीनी बहार (काढीजें के०) कहाडवो जोइयें, अर्थात् तेने कहाडी हवे तमारे तमारुं राज्य स्वाधीन करवुं जोइयें. ॥ १ ॥ वळी (राजन के०) हे राजन्! (त्नी समरथाईंगें के०) तमारुं समर्थपणुं होया छतां पण, अर्थात् आ समये तमो सर्व प्रकारे समर्थ होवाछतां पण (जो के०) जो (नस के०) ते तमारा शत्रु एवा अजितसेन राजाने (सीख के०) शिक्षा (न दीजें के०) आपशो नही, अर्थात् तेने जीती जो तमो तमारुं राज्य पाछुं मेळवशो नही (तो के०) तो

सघळी राजधानीनां प्रजजी । तो हांमुं पामीजें ॥ कं० ॥ २ ॥ एम सुणी श्रीपाल नरेसर । दूत एकने प्रेरे ॥ चंपाय जइ श्रजितसेनने । कहेजे वात सखेरे ॥ कं० ॥ ३ ॥ श्रनुक्रमें ते चंपायें पहोतो।

प्रजुजा के० ... सघळी के०) श्रा पृथ्वीपर रहेली सर्व (राजधानीमां के०) राजनगरीओमां ... १० ... हांमुं पामीजें के०) तमो मेळवशो, श्रर्थात् बीजा सर्व शेहेरोमां तमारी ... के श्रा पृथ्वीपर रहेला बीजा सर्व राजा विगेरे लोको तमारी हांसी करशे ... सामर्थ्य छतां पण पोताना पितानुं राज्य पाछुं मेळव्युं नही, माटे तेना सामर्थ्यने पण धिक्कार छे ॥ २ ॥ (एम के०) ते मतिसागर मंत्रीना एवी रीतनां वचनो (सुणी- के०) सांभळीने (श्रीपाल नरेसर के०) ते श्रीपाल राजाए (दूत एकने के०) पोताना एक हुशीयार दूतने (प्रेरे के०) बोलावीने कह्युं के, हे दूत! (चंपायें के०) चंपानगरीमां (जइ के०) जइने (श्रजितसेनने के०) त्यांना श्रजितसेन नामना राजाने (वात के०) सघळो वृत्तांत (सखेरे के०) भली प्रकारे, श्रर्थात् साम, दाम श्रादिक भेदोवाळां वचनोपूर्वक (कहेजे के०) तुं कहीं

दूत सजामां घोखे ॥ सुण नृप नें अति मातुं कीधुं । नहीं पापी तुज तोखे ॥ क० ॥ ४ ॥ दोष वर-

संजळायजे. ॥ ३ ॥ एवी रीते श्रीपाळ राजानो हुकम सांजळीने (ते दूत के०) तेनो ते दूत त्यांथी प्रयाण करीने (अनुक्रमें के०) मुकाम करतो थको (चंपायें के०) चंपानगरीमां (पहोतो के०) जइ पहोंच्यो. तथा त्यां (सजामां के०) ते अजितसेन राजानी राजसजामां जइने (घोखे के०) राजाने कहेवा लाग्यो के (नृप के०) हे अजितसेन राजा (सुण के०) हुं जे कहुं ते तुं सांजळ? (तें के०) तें (अति मातुं के०) खरेखर अत्यंत खराब कार्य (कीधुं के०) करेलुं बे, अने तेट-लामाटे (तुज तोखे के०) तारा सरखो (पापी नही के०) आ जगतमां बीजो कोइपण पापी नथी, अर्थात् तें अत्यंत बूरामां बूरुं कार्य करेलुं बे, अने तेथी तारा सरखो बीजो कोइपण पापिष्ठ माणस मने आ दुनीयामां देखातो नथी. ॥ ४ ॥ कारण के (तें के०) तें तो (दोष वरसना के०) फक्त वेज वर्षनी उमरना (बालकनुं के०) एक बचानुं, अर्थात् फक्त बेज वर्षनी वयना एवा श्रीपाळकुमारनुं (राज्य के०) राज्य (उलाळी के०) खुंटवीने (लीधुं के०) लेइ लीधुं बे, अर्थात्

सना पालकनु तें। लीधुं राज्य उल्लासी ॥ कापुरुषनुं काम ए कायर। न करे सुर कुआरी ॥ क० ॥ ५ ॥ ए अपराध कर्यो तें मोटा। पण जा वगस्यो सघलो ॥ मूकी राज्य रहे एक गामे। पहामी

न लाथी पाडनु ते अने तेथी। (कायर के०) हे बायला! (ए काम के०) एवुं कार्य तो (कापुरुषनु के०) नामर्दनु कहेवाय छे अर्थात् बच्चां पासेथी राज्य झुंटवी लेनारने लोको नामर्द कहे छे केमके। कुआरी के०। महापराक्रमी एवो (सुर के०) शूरवीर क्षत्री (न करे के०) एवुं कार्य कदापि पण कर नहीं. ॥ ५ ॥ एवी रीते हे राजन्! (ए के०) उपर कहेलो (मोटो के०) महान। अपराध के०। अपराध (तें कर्यो के०) तें करेलो छे. (पण के०) परंतु (जा के०) हवे तु चाल्यो जा? केमके (सघलो के०) ए तारो सघलो अपराध (वगस्यो के०) मारा श्रीपाल राजाए तने माफ कर्यो छे, अर्थात् तारा ते अपराधनी ते उदार श्रीपालराजा तने हवे शिक्षा करवा इच्छतो नथी. परंतु हवे (सिह के०) सिंह (नखलो थइ के०) निर्बल थइ जवाथी. जेम (पहामी के०) कोइक पहाडनी गुफामां जराइ वेसे छे, तेम तुं पण (राज्य के०) आ चंपानग-

सिद्ध थइ नवल्यो ॥ क० ॥ ६ ॥ जो तुं एम करे नही तो तुज । नाम करीश पहेलो ॥ एम जाणो श्रीपाल धराधिप । आ नही आव्यो पहेलो ॥ क० ॥ ७ ॥ अतिनमेव मुणी नरिंदोतो । कहे

तेनुं राज्य (मूकी क०) छोडी देइने (एक नामे क०) कोइ एक नानकडां (रहे क०) निरांत करीने रहे? ॥ ६ ॥ (जो क०) वळी कदाच जो (तुं क०) तुं (एम क०) ए तेम जुदर करे तेम (करे नही क०) कर नही, अर्थात् एवी रीते राज्य छोडी नानडामां रहवानी तारी इच्छा न होय (तो क०) तो (तुज क०) तारुं (नाम क०) नेकानुं (पहेलो क०) पहेलुंज (करीश क०) करी राखजे, अर्थात् तारी इच्छा मुजब सवारे आदिकनी मरजी नेवारी तुं पण तुरे करी राखजे. कारण के (श्रीपाल धराधिप क०) ते श्रीपालराजा (पहेलो क०) एकदम आगमन (आ नही आव्यो क०) पोताना सैन्य सहित आवी पहोंच्यो (एम जाणो क०) एम तुं जाणजे. अर्थात् हवे ते श्रीपालराजा पोतानी चतुरंगी सेना सहित तारी सामे लडवाने एकदम अहीं आवी पहोंचशे, एम तुं तारा हृदयमां खातरीथी जाणजे. ॥ ७ ॥ एवी रीतनां ते दूतनां अति-

सुणरे सुण दूत ॥ बालक जाणीने जीवंतो । जो ए मूक्यो पूत ॥ क० ॥ ८ ॥ तो एहवां कुवचन मुखमांथी । काढीने तुज मूक्यो ॥ पण ए मुज शत्रु हुं एहनो । तुं शत्रु एम कूक्यो ॥ क० ॥

राय कठोर वचनो (सुणी के०) सांभळीने (अजितसेन के०) ते अजितसेन राजा (अति कोप्यो के०) अत्यंत क्रोधायमान थयो, तथा क्रोधना आवेशथी (कहे के०) कहेवा लाग्यो के (दूत के०) अरे! दूत! (सुणरे सुण के०) हवे हुं तने जे कहुं ते तुं सांभळ? सांभळ? (ए के०) तारा स्वामी एवा (पुत के०) ते श्रीपाळकुमारने (बालक के०) बच्चुं (जाणीने के०) धारीने (जो के०) जो में (जीवंतो के०) जीवतो (मूक्यो के०) छोडी दीधो, अर्थात् तेने बाळक जाणी तेनापर दया लावीने जो में तेने जीवतो मूक्यो, ॥ ८ ॥ (तो के०) तो (एहवां के०) आवां, अर्थात् तुं जेवां कही गयो तेवां (कुवचन के०) खराब वचनो, अर्थात् अपमान भरेलां अणछाजतां वचनो (मुखमांथी के०) पोताना महोडामांथी (काढीने के०) बोलीने (तुज के०) तने (मूक्यो के०) मारी पासे अहीं मोकल्यो छे, अर्थात् जो में तेने जीवतो छोड्यो, तो अत्यारे मारे

॥ ए ॥ दूत अवध्य कह्योछे सघले । जा छोड्यो तिण माटे ॥ जइ कहेजे आवे अह वहेलो । लेइ

तारे महोडेथी तेनां आवां कुवचनो सांभळवांनो अवसर आव्यो छे। (पण के०) परंतु (ए के०) तारो स्वामी एवो ते श्रीपालराजा (मुज के०) मारो (शत्रु के०) हवे तो कट्टो दुश्मन छे, तेमज (हुं के०) हुं पण (एहनो के०) तारा ते स्वामिनो (शत्रु हुं के०) कट्टो दुश्मन हुं (एम के०) एवी रीतनी हकीकत (कूव्यो के०) तारा स्वामीए हवे प्रगट करी छे. अर्थात् तने मारी पासे मोकलीने तारा स्वामीए हवे तो मारासाथे खुल्ली रीते दुश्मनाइ जाहेर करी छे. ॥ ए ॥ वळी (सघले के०) आ जगतमां सर्व जगोए, अथवा सघळां नीतिशास्त्रोमां (दूत के०) दूतने (अवध्य के०) न हणवाजोग (कह्यो छे के०) कहेलो छे, अर्थात् दूतने हणवो ए दुनियाना व्यवहारथी विरुद्ध छे, अने (तिणमाटे के०) तेटला हेतुथीज (छोड्यो के०) में तने अहींथी जीवतो छोड्यो छे, अर्थात् तारो वध नहीं करतां हुं तने मारी पासेथी जीवतो छोडुं छुं, माटे (जा के०) हवे तुं अहींथी तुरत चाल्यो जा? तथा (जइ के०) तारा स्वामी पासे जइने (कहेजे के०)

दल आ वाटे ॥ क० ॥ १० ॥ अतिअपमाने खीज्यो तेणे । वात जई सवि कीधी ॥ कोप्यो नृप

तेने मारी सघळी हकीकत कही संभळावजे के जेथी (दल के०) पोतानुं लश्कर (लेइ के०) साथे लेइने (आ वाट थइ के०) आ रस्तेथीज, अर्थात् आ नजीकना मार्गेथीज प्रयाण करीने (वहेलो के०) जरापण विलंब कर्या विना (आवे के०) अहीं मारी सामे आवी पहोंचे. ॥ १० ॥ एवी रीते (अति अपमाने के०) अतिशय अपमानथी, अर्थात् ते अजितसेन राजाए करेला पोताना अत्यंत अपमानथी ते दूत (खीज्यो के०) पोताना हृदयमां घणोज क्रोधातुर थयो. पछी (तेणे के०) ते दूते (जई के०) एकदम पोताना स्वामी एवा ते श्रीपाल राजा पासे जइने (सवि वात के०) सघळी हकीकत, अर्थात् अजितसेन राजाए कहेलां वचनोपूर्वक सर्व हकीकत (कीधी के०) कही संभळावी, ते सांभळी (नृप के०) ते श्रीपाल नरेश्वर पण (कोप्यो के०) पोताना मनमां अत्यंत क्रोधातुर थयो, तथा (चढाइ के०) ते अजितसेन राजापर हल्लो (करवा के०) करवा माटे, अर्थात् तेनी साथे लडवा माटे (सीधी के०) कीधी, अर्थात् जरापण

चढाइ करवा । वंब देवाई सीधी ॥ क० ॥ ११ ॥ चातुरंग दल लेई धायो । सामंतकें परिवरिउ ॥ अनुक्रमे चंपानयरी परिसर । वाहिर जइ उतरीउ ॥ क० ॥ १२ ॥ चोंतरीसमी ढाल कही ए

विचार अथवा विलंब कर्या विना एकदम (वंब देवाई के०) साद फेरवाव्यो, अर्थात् पोताना लश्करने एकतुं करवा माटे तेणे रणशींगुं वगडाव्युं. ॥ ११ ॥ हवे एवी रीते (सामंतकें के०) सेनापति आदिक सघळा सामंतोवडे करीने (परिवरिउ के०) परवर्यो थको (चातुरंग दल के०) पोतानी चतुरंगी सेनाने, अर्थात् अगणित हाथी, घोडा, रथ तथा पायदलना सैन्यने (लेई के०) पोतानी साथे लेइने (धायो के०) ते श्रीपालराजा घणीज उतावळथी एकदम मजल दर मजल प्रयाण करवा लाग्यो. पछी (अनुक्रमे के०) क्रमेक्रमे प्रयाण करतो थको ते श्रीपालराजा (चंपानयरी परिसर के०) ते चंपानगरीनी नजीकना प्रदेशमां (जइ के०) पहोंचीने (वाहिर के०) शेहेरनी बहार (उतरीउ के०) उतर्यो; अर्थात् शेहेरनी बहार नजीकना उद्यानमां ते श्रीपालराजा पोताना लश्करनी छावणी नाखी पड्यो. ॥ १२ ॥ (ए के०) एवी रीते (न्यानसागरे के०) आ रासना

। न्यानसागरें शुन नूरे ॥ अजितसेने श्रीपालतणुं दल । आव्युं जाण्युं ऊरे ॥ क० ॥ १३ ॥

॥ दुहा ॥ देइ ददामा चढतरां । अजितसेन महीकंत ॥ ज्ञेरी वजावी नयरमां । मेले सवि

कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजीए (शुभ नूरे के०) जले प्रकारे (चोंतरीसमी के०) चोंत्रीसमी (ढाल के०) ढाल (कही के०) श्रोताउने कही संभळावी छे, पछी (अजितसेने के०) चंपानगरीना स्वामी एवा ते अजितसेन राजाए पण (ऊरे के०) पोताना मनमां (जाण्युं के०) जाणी लीधुं के (श्रीपालतणुं के०) ते श्रीपाल राजानुं (दल के०) सैन्य (आव्युं के०) आवी पहोंच्युं छे, अर्थात् अजितसेन राजाए पण जाण्युं के, हवे तो खरेखर लमवा माटेज आ श्रीपालराजानुं सैन्य अहीं मारा नगरनी नजीक आवी पहोंच्युं छे. ॥ १३ ॥

हवे (अजितसेन नरकंत के०) ते अजितसेन राजाए (चढतरां के०) म्होटां म्होटां (ददामा के०) नगारां (देइ के०) वगमावीने, तेमज (नयरमां के०) पोतानी चंपानगरीमां (ज्ञेरी वजावी के०) रणतूरी वगमावीने (सवि के०) सघला (सामंत के०) पोताना सेनापति आदिक सा-

सामंत ॥ १ ॥ शोधीजें रणनूमिका । पूजीजें हथीयार ॥ परशंसे सुनटांतणी । नट्ट करी बुकार ॥ २ ॥ सज्ज थईने बरबर्को । नीकसनांनी वार ॥ केहनी कहे जणणी तिसे । केहनी कहे घर नार

समाने (सेन्य के०) एकठा कर्या. अर्थात् ते श्रीपालराजाना सैन्य साथे लडवाने ते अजितसेन राजाए पोताना नगरमां रणनूमि बगमार्बीने पोतानुं लश्कर एकठुं कर्युं. ॥ १ ॥ (रणभूमिका के०) संग्राम करवानी भूमि. अर्थात् जे जगोपर उभा रही लमाइ करवानी छे, एवी रणनूमिने (शोधी- जें के०) साफ शुद्ध करवी जोइये. अर्थात् ते भूमिपरथी तृण, काष्ठ, पत्थर, कांटा, कांकरा विगे- रे दूर करी साफ करवी जोइये. तथा (हथियार के०) सर्व शस्त्रोने (पूजीजें के०) पूजवां जोइये. अर्थात् ते जे शस्त्रोवडे शत्रुनी साथे लडवानुं छे, ते सघळां शस्त्रोने तमारे पूजवां जोइये, तथा सेन्ये (नट्ट के०) चारण चारणो (बुकार करी के०) बुमो मारीने, अर्थात् एवी रीतनी वीररसवाळी कविताओ गाइ संनळावीने (सुभटां तणी के०) सर्व सुभटोने (परशंसे के०) वखाणे छे ॥ २ ॥ हवे ते सुनटो (सज्ज थईने के०) लडवा माटे तैयार थइने, अर्थात् ढाल, तलवार

॥ ३ ॥ कोइ केहनी माता कहे । रणमां बहु रजपूत ॥ जीते जणणी वीरनी । बिरुद धरावुं पूत

शस्त्रिक शस्त्रोने धारण करीने (घरथकी के०) पोतपोताने घेरथी (नीकळतांनी वार के०) ज्यारे बहार निकळे छे त्यारे (तिसे के०) ते सुभटोमाना (केहनी के०) कोइक सुभटनी (जणणी के०) माता (कहे के०) लडवा माटे कहे छे, अर्थात् पोताना पुत्र प्रते नलामण करे छे. तथा (केहनी के०) कोइक सुभटनी (घरनार के०) घरनी स्त्री, अर्थात् तेनी पोतानी स्त्री (कहे के०) कहे छे, अर्थात् पोताना स्वामीने रणसंग्राममां शूरवीरपणुं बताववा माटे नलामण करे छे. ॥ ३ ॥ वळी (केहनी के०) कोइक सुभटनी (कोइ माता के०) कोइक माता (कहे के०) पोताना पुत्रने नलामण करे छे के, हे पुत्र! (रणमां के०) आ रणसंग्राममां तुं (बहु के०) घणा (रजपूत के०) राजपुत्रोने (जीते के०) जीतजे, अर्थात् तारुं अपूर्व शूरवीरपणुं बतावीने घणा शत्रुओनो पराजय करजे. केमके (पूत के०) हे पुत्र! (वीरनी के०) शूरवीर पुत्रोनी (जणणी के०) माता, एवा (बिरुद के०) मारां प्रशंसनीय नामने (धरावुं के०) हुं धारण करुं छुं. अर्थात् हुं

॥ ४ ॥ केताने कहे कामिनी । झूझो पूरे हाथ ॥ पीउ पाछो मत ऊसरे । हुं पण आवीस साथ

वीरमाता तुं, एवुं मारुं प्रशंसनीय नाम जगतमां प्रसिद्ध थयेलुं छे. ॥ ४ ॥ वळी (केताने के०) केटलाक सुभटोने (कामिनी के०) तेउनी स्त्रीउ (कहे के०) नलामण करे छे, अर्थात् तेउने उत्साहित करे छे के (पीउ के०) हे प्राणप्रिय प्रीतम! (पूरे हाथ के०) संपूर्ण हाथे, अर्थात् कोइपण प्रकारना भयविना ज्यांसुधी तमारा हाथोमां शक्ति होय त्यां सुधी (झूझो के०) तमो रणसंग्राम करजो? परंतु (पाछो मत ऊसरे के०) पाछी पानी करशो नही, अर्थात् रणसंग्राममां कायर थइ तमो जरा पण शत्रुपासेथी पाछा हठशो नही. तेमज (हुं पण के०) तमारी प्राणवल्लभा एवी हुं पण (साथ के०) तमारी साथेज (आवीस के०) लडवा माटे रणभूमिपर हथियारबंध थइ शत्रुउनो संहार करवा माटे आवीश. अथवा आ रणसंग्राममां कदाच तमारो देह पडशे, तो हुं पण तमारी सळगती चितामां पडी सती थइ तमारी साथेज देवलोकमां आवी पहोंचीश. ॥ ५ ॥ वळी (कोइक कामिनी के०) कोइक युवती स्त्री (हसी के०) हास्य करीने (कहे के०)

॥ ५ ॥ कहे कोइक कामिनी हसी । पिउ मुज लोचनबाण ॥ लागे ज्युं जातो गली । त्युं म गले रणठाण ॥ ६ ॥ खेजे लोहा सामुहा । काय करावे खंड ॥ थावुं तुज पाछल्ल धसी । नाम न कहावुं

रणसंग्राममां जता एवा पोताना स्वामिने कहे छे के (पिउ के०) हे प्रीतम! (मुज के०) मारां (लोचनबाण के०) नयनरूपी बाणो अर्थात् मारां मोह उपजावनारां कटाक्षोरूपी बाणो (लागे के०) तने लागवाथी (ज्युं के०) जेम (गली जातो के०) तुं मोहित थइ गली जाय छे, अर्थात् जेम तु मारी पासे सत्वहीन थइ जाय छे, (त्युं के०) तेवी रीते (रणठाण के०) आ रणभूमिना मेदानमां (म गले के०) सत्वहीन म थजे. अर्थात् शत्रुना बाणोना प्रहारथी कायर थइ पाछो पानी म करजे. ॥ ६ ॥ वळी हे प्रीतम! (सामुहा के०) शत्रुनी सामे उभीने (लोहा के०) तेना लोखंडना हथियारोना घा (खेजे के०) तुं तारी छातीमां ग्रहण करजे? अने तेम करीने (काय के०) तारा शरीरना (खंड के०) टुकडेटुकडा (करावे के०) करावजे? अर्थात् शत्रुना हथियारोना प्रहारथी कायर थइ तुं जरापण पाछो हठजे मां; केमके वीरपुत्री एवी हुं पण (तुज पाछल्ल के०)

रंक ॥ ७ ॥ बंधावी सिर सेहरा । वीरवलय धरी बांहिं ॥ आवी सहु मुजरा करे । राजाने उच्छांहिं ॥८॥

॥ ढाल ॥ ३५ मी ॥ राग सिंधुडो ॥ चित्रोडा राणारे । मेवाडा राणारे । तोपाहिं अकब्बरसाह

के०) तारी पाछल (बली आवुं के०) होमीने आवुं छुं, अर्थात् तारां शब साथे अग्निनी चितामां पडी सती थइ हुं तारी साथेज स्वर्गमां आवीश. केमके हुं मारुं (रंड के०) रांड एवुं (नाम के०) नाम (न कहावुं के०) कहेवरावीश नही, अर्थात् तारां मृत्युबाद जीवती रहीने लोकोमां हुं मने रांड नही कहेवरावुं. ॥ ७ ॥ हवे एवी रीते लडवा माटे तैयार थयेला (सहु के०) ते सघला सुभटो (सिर के०) पोताना मस्तकोपर (सेहरा के०) मुकुट (बंधावी के०) धारण करावीने, तथा (बांहि के०) पोताना हाथोमां (वीरवलय के०) शूरवीरपणाना चिन्हरूप कडांओने (धरी के०) पहेरीने (राजाने के०) पोताना राजा एवा अजितसेन नामना नृपति पासे आवीने (उच्छांहिं के०) उत्साहपूर्वक (मुजरो करे के०) मुजरो करवा लाग्या; अर्थात् हुकमनी राह जोता थका राजाने प्रणाम करी तेनी पासे आवी उभा रह्या. ॥ ८ ॥

मंगावे नाकरीरे ॥ ए देशी ॥ अथवा–विनति अवधारोरे । पुरमांहे पधारोरे । महोत वधारो बब्बर रायनोरे ॥ ए देशी ॥ अजितसेन राजारे । वजडावी वाजारे । लेई सेन सुसाजा ताजा वागीआरे

हवे (अजितसेन राजारे के०) ते चंपानगरीनो अधिपति एवो अजितसेन राजा (वाजारे के०) रणतूरी नामना वाजिंत्रोने (वजडावी के०) घणाज जोरथी वगडावीने (सुसाजा के०) उत्तम साजवाळा, अर्थात् नाना प्रकारना सजेलां हथियारोने धारण करनारा, तथा (ताजा के०) लरू-पाने उत्साहवाळा अने युवान वयना, तेमज (वागीआरे के०) जेओए केसरीया वाघा पोताना शरीरपर धारण करेला छे. एवा (सेन के०) सैन्यना सुभटोने (लेइ के०) पोतानी साथे लेइने संग्राम माटे शेहेरनी बहार रणभूमिमां आव्यो. हवे ते वखते (रणतूर के०) रणसंग्राम माटेना वाजित्रोना भयंकर शब्दोने (सुणीने के०) सांभळीने (मदझरणावालारे के०) मदना झरणावाळा, अर्थात् जेओना कपोलस्थलमांथी मद झरी रहेलो छे एवा, तथा (उंचा के०) शरीरनी अति-शय उंचाइवाळा, अने (गजकालारे के०) आकाश सरखा श्याम रंगना अर्थात् मेघघटा सरखा

॥ मदझरणाथाक्षारे । ऊंचा नभकाक्षारे । मूंडाला रणतूरी गुणीने जागीयारे ॥ १ ॥ गज आगल कीधारे । पाखरी हय लीधारे । नम भालांहो लीधां जे नरभाजणारे ॥ रथ शस्त्रनुं जरीयारे । तिण

काला रंगना (मूंडाला के०) भयंकर सुंढोवाला हाथीउं (जागीयारे के०) चमकीने उभा थइ गया. ॥ १ ॥ एवी रीते उपर वर्णवेला (गज के०) हाथीउंने (आगल के०) मोखरापर (कीधारे के०) उभाकी दीधा, अर्थात् तेवा मदोन्मत्त हाथीउंने रणांगणना अगाडीना भागमां नेउंना मायतोए गोठवी दीधा. तेमज (हय के०) घोडाउंने (पाखरी लीधारे के०) पाखरवाला करी लीधा, अर्थात् शत्रुउंनो प्रहार न लागवा माटे घोडेस्वारोए पोताना घोडाउंने लोखंडना मजबूत पाखरो पहेराव्यां. वली (जे के०) जे भालाउं (नरभाजणारे के०) सुभटोने घायल करी तोडी पाडनारा छे, एवां (भालांहो के०) भालां (नम के०) सुभटोए (लीधां के०) पोताना हाथमां धारण करी लीधां. वली (रथ के०) रथोने (शस्त्रनुं के०) बाण, तलवार, बरछी, फरसी, आदिक नाना प्रकारना हथियारोवडे (जरीयारे के०) रथमां बेसी लडनारा सुभटोयें चिकार भरी लीधा.

हय जोतरीयारे । जेह ऊपर नेजा धरिया ठे घणारे ॥२॥ रणभूमें धाईरे । डेरा देवाईरे । अणीए अणीआई सामो ऊतरेरे ॥ दल वे सपराणारे । झूझे रोसाणारे । करी युद्धमंकाणा तिहां झगमा

तथा (तिण के०) ते रथोने (हय के०) घोमा (जोतरीयारे के०) खेंचवा माटे जोमी दीधा. वळी (जेह ऊपर के०) जे रथोनी उपर (घणारे के०) घणा, अर्थात् नाना प्रकारना रंगवेरंगी (नेजा के०) पताकाउ (धरिया ठे के०) धारण करेला ठे, अर्थात् ते रथोने मथाळे रंगवेरंगी घणा वावटाउ उडी रह्या ठे. ॥२॥ हवे त्यारपठी ते अजितसेन राजा (डेरा के०) तंबूउ (देवाईरे के०) खोमावीने, अर्थात् पोताना लश्करनी ठावणी नाखीने, तथा (रणभूमें के०) रणसंग्रामनी भूमिपर (धाईरे के०) दोमी आवीने, अर्थात् एकदम पोताना लश्कर सहित धसी आवीने (अणीए अणीआई के०) सर्व बाजुएथी सरखी रीति, अर्थात् जेवी रीते श्रीपालराजानुं सैन्य लमवा माटे उनेलुं ठे, तेवी रीतेज (सामो के०) ते सैन्यनी सन्मुख आवीने (उतरेरे के०) ते अजितसेन राजा पण लमाइ माटे ऊतर्यो. त्यारबाद (वे दल के०) बन्ने तरफना सैन्यो (रो-

करेरे ॥ ३ ॥ हाथीसुं हाथीरे । नाथीसुं भाथीरे । घोमाचक साथे घोमाचक लडेरे ॥ बाणीसुं

साणारे के०) अत्यंत क्रोधातुर थयाथका, अर्थात् एक बीजानो संहार करवा माटे कोपातुर थयां-थका (मपराणारे के०) सघळा प्रकारनी हथियार विगेरेनी तैयारी सहित (झूके के०) परस्पर लडवा लाग्या. तेमज (युद्ध मंमाण के०) लडाइ माटे मोरचा (करी के०) बांधीने, अर्थात् पोत-पोतानी योग्यता मुजब गोठवाइ जइने सर्व सुभटो (तिहां के०) ते रणभूमिपर (झगमा के०) लमाइ (करेरे के०) करवा लाग्या. ॥ ३ ॥ एवी रीते (हाथीसुं के०) हाथीउ साथे (हाथीरे के०) हाथीउ लडे छे, तथा (नाथीसुं के०) नाथांवाळाउ साथे (नाथीरे के०) भाथांवाळाउ लडे छे, तेमज (घोमाचक साथे के०) घोडेस्वारोनी साथे (घोमाचक के०) घोमेस्वारो (लडेरे के०) लडी रह्या छे. वळी (बाणीसुं के०) बाणवाळाउनी साथे (बाणीरे के०) बाणवाळाउ लडे छे, तेमज (नाळं के०) तोपोनी सामे (नाळ के०) तोपो (मंमाणीरे के०) मांमवामां आवेली छे, अर्थात् बन्ने सैन्यना तोपचीउ पोतपोतानी तोपो सामसामे मांडीने तेउमांथी छूटता गोलाउ

घाणीरे । नाखें नाल मंकाणीरे । करवाली करवालीसुं जाणी जमेरे ॥ ४ ॥ पडियां सीस त्यांहेंरे । तरे रुधिरप्रवाहेंरे । जाणे जलमांहें तुंबतणीपरेंरे ॥ एणीपरे जडतांरे । नाठुं ध्यथडातांरे । दल

थडे लडे ले. तथा (करवाली के०) तलवारोने धारण करनारा सुभटो (करवालीसुं जाणी के०) तलवारोने धारण करनारा शत्रुना सुनटोने शोधी कहाडीने तेउंनी साथे (जडेरे के०) लडी रह्या ले. ॥ ४ ॥ एवी रीते युद्ध करवाथी (त्यांहेंरे के०) ते रणभूमिमां घणा सुनटोना (सीस के०) मस्तको (पडियां के०) तेउंना धडोथी बूटां पडीने जमीनपर पड्यां, तथा ते मस्तको (रुधिर प्रवाहेंरे के०) रुधिरना वहेता प्रवाहमां (तरे के०) तरवा लाग्यां, अने ते (जाणे के०) जाणे के (जलमांहें के०) जलना प्रवाहनी अंदर (तुंबतणीपरेंरे के०) तुंबडांउ तरतां होय नही ? तेम देखावा लाग्यां. (एणीपरें के०) एवी रीते (जडतांरे के०) लडाइ करतांथतां (अजितसेननुं के०) ते अजितसेन राजानुं (दल के०) सैन्य (सूकरनीपरेंरे के०) सुअरोना टोळांनी पेठे (अ-थडातांरे के०) अत्यंत पायल थवाथी वेरविखेर थइने (नाठुं के०) ते रणभूमिमांथी नासवा

...मनु मुकरनाविरे ॥ ५ ॥ आप तव चकीउरे । सेनासुं अडीउरे । दृढवडीउ वेगवडे रणमां रमेरे ॥ श्रीपालजीकेरारे । राणा मचखेरारे ॥ सयसाते मली घेरीने वींटिउ तिसेरे ॥ ६ ॥ घोडाथी

लाग्यं ॥ ५ ॥ पछी राजा पोताना सैन्यने वेरविखेर हालतमां नासतुं जोइने (तव के०) तेज वखते (आप के०) ते अजितसेन राजा पोते (चडीउरे के०) संग्राम करवा माटे दोड्यो, तथा (सेनासुं के०) श्रीपालराजाना सैन्यपर (अडीउरे के०) ते एकदम धसी गयो. तथा (रमेरे के०) वीररसना नमूनारूप निकळेला आवेशथी (वेगवडे के०) अतिशय वेगवडे करीने ते (रणमां के०) रणभूमिमां (दृढवडीउ के०) श्रीपालराजाना सुभटोपर तूटी पड्यो. एवामां (श्रीपालजीकेरारे के०) श्रीपालराजाना (मचखेरारे के०) महाबलवान एवा (सय साते राणा के०) ते सातसो राणाउए (मली के०) एकठा थइने (तिसेरे के०) ते अजितसेन राजाने (घेरीने के०) चोतरफथी पोताना घेरावामां लेइने (वींटिउ के०) वींटी लीधो, अर्थात् तेउए तेने पोताना मध्य भागमां लेइने सपडाव्यो. ॥ ६ ॥ पछी ते राणाउए ते अजितसेन राजाने (घोडाथी के०) तेना घोडा उपरथी

पाड्योरे । ग्रही जूमि पछाड्योरे । जकजाक वांधी लीधो सेजथीरे ॥ पांत्रीसमी ढालेरे । राजा श्रीपालेरे । जयवाद लीउं ज्ञान सहित तपतेजथीरे ॥ ७ ॥

(पाड्योरे के०) नीचे पाकी नाख्यो, तथा (ग्रही के०) पकमीने (जूमि के०) पृथ्वीपर (पछाड्योरे के०) पटकी पाड्यो, तथा (सेजथीरे के०) सहेलाइथी, अर्थात् घणाज थोका श्रमथी तेने (जडजाक के०) सकेडीने, अर्थात् घणाज मजबूत दोरकांथी ताणीने (वांधी लीधो के०) बंधन युक्त करी लीधो. एवी रीते (पांत्रीसमी ढालेरे के०) पांत्रीसमी ढालमां (राजा श्रीपालेरे के०) ते श्रीपाल राजाए (ज्ञान सहित के०) ज्ञानवडे करीने युक्त, एवा (तपतेजथीरे के०) आंबेल तपनी उंळीपूर्वक श्रीसिद्धचक्रजीना आराधनथी प्राप्त थयेलां पराक्रम वडे करीने (जयवाद के०) जीतनी उद्घोषणा (लीउं के०) प्राप्त करी, अर्थात् ते तपना माहात्म्यथी समस्त जगतमां ते श्रीपाल राजानो जयवाद बोलावा लाग्यो. ॥ ७ ॥

॥ दुहा मोरनी ॥ अजितसेन नृप पास । जय आण्यो बांधी थकें ॥ [illegible] पास । द
यापाल श्रीपाल ते ॥ १ ॥ कहे मन दुःख मत कोय । तिल आणो तुमे तातजी ॥ रहो सुख विलसो

हवे [illegible] (जय के०) त्यारे (अजितसेन नृप के०) ते अजितसेन राजाने (थकें के०) [illegible] (बांधी के०) बांधीने (पास के०) ते श्रीपालराजानी पासे (आण्यो के०) ते राणाउ [illegible] (तव के०) त्यारे (दयापाल के०) महादयालु एवा (ते श्रीपाल के०) ते श्रीपाल राजाए [illegible] अजितसेन राजाने (छोडाव्यो के०) बंधनमुक्त कराव्यो; [illegible] ते बूटो कर्यो. ॥ १ ॥ पछी ते उदार मनवाळा श्रीपाल राजाए [illegible] ते अजितसेन राजाने (कहे के०) कह्युं के (तातजी के०) हे पिताजी! [illegible] (मन के०) तमारां हृदयनी अंदर (कोय के०) कोइपण प्रकारनुं (तिल के०) [illegible] पण अर्थात् जरामात्र पण (दुःख के०) खेद (मत आणो के०) लावशो नही, अर्थात् तमो हवे तमारा मनमां लेशमात्र पण खेद करशो नही. हवेथी तमो (रहो के०) तमारी नग-

सोय। ग्रास तुमारो मूलगो ॥ २ ॥ अजितसेन नरराज । चिंते हइयामां इस्यो ॥ हा कुण कर्युं अ-

रीनी अंदरज रहो, तथा (सुख के०) तमारुं राज्यसुख (विलसो के०) जोगवो? अर्थात् तमो तमारुं राज्य सुखेसमाधे जोगवो? केमके (सोय के०) तमारी नगरीनुं राज्य (तुमारो के०) तमारो (मूलगो ग्रास) बापदादानो गरास छे, अर्थात् आपणा बापदादाथी उतरेलुं वंशपरंपरानुं राज्य छे, माटे तमो ते आनंदथी जोगवी त्यां सुखेसमाधे रहो? ॥ २ ॥ एवी रीतना श्रीपालराजानां वचनो सांजळीने (अजितसेन नरराज के०) ते अजितसेन राजा (हइयामां के०) पोताना हृदयमां (इस्यो के०) एवी रीते (चिंते के०) विचारवा लाग्यो के (हा के०) अरेरे! (अकाज के०) आवुं अकार्य, अर्थात् आवी रीतनुं कुकर्म (कुण कर्युं के०) में क्यांथी कर्युं? अर्थात् अरेरे! में आवुं अकार्य शामाटे कर्युं? के (दूतवयण के०) दूतनुं वचन पण, अर्थात् आ श्रीपालराजाना दूते आवीने कहेलुं वचन पण में (मान्युं नही के०) स्वीकार्युं नही! अर्थात् दूते कहेलुं वचन अंगीकार करीने पण जो में आ राज्य श्रीपालने पाछुं सोंप्युं होत, तो मारा आवा हालहवाल

काज । इन वयण मान्युं नहीं ॥ २ ॥

॥ ढाल ॥ ३६ मी ॥ धिग धिग धणनी प्रीतडीरे ॥ ए देशी ॥ अथवा–आव्योरे मानवभव दोहेलो । मैं कोण हारे गेमारजी ॥ ए देशी ॥ पर उपकार शिरोमणि । लघु वयपकी एह छे धर्मिष्ट ॥ अहो अहो श्रीपालजी । हुं नो बूढोरे तोपण पापीष्ट ॥ १ ॥ हाहा किम बूटिस हवे । यान नहीं. ॥ ३ ॥

वळी (अहो अहो के०) अहो! अहो! (एह के०) आ श्रीपाल (लघुवयपकी के०) तेनी न्हानी उमरथीज अर्थात् तेनी न्हानी वय छतां पण (पर उपकार के०) परप्रते उपकार करवा माटे. अर्थात् अन्यनुं भलुं करवा माटे (शिरोमणि के०) अग्रेसर छे, तेमज (धरमिष्ट के०) धर्मनीअंदरज स्थिरतावाळो छे, अर्थात् जैनधर्मनुं आराधन करवामांज तत्पर छे. अने (हुंतो के०) हुं पोते तो (बूढोरे के०) वृद्ध छुं, अर्थात् वृद्ध उमरनो छुं (तोपण के०) छतां पण (पापीष्ट के०) पापकार्यो करवामांज तत्पर छुं, अर्थात् पापकार्यो करवामां हजु पण हुं अचकातो नथी. ॥ १ ॥

मैं तो कीधुंरे पोढुं बहु पाप ॥ डुर्मति ने डुर्ध्यानथी । सहीस किसुंरे किम नरकसंताप ॥ हाहा० ॥ २ ॥ हाय हाय में पापीयें । वडपणलगी परद्रोह ॥ मनमांहेंथी मूक्यो नहीं । लालचेंरे धरी

वळी (हाहा के०) अरेरे! (में तो के०) में तो (दुर्मति के०) डुर्बुद्धिथी, अर्थात् हृदयमां कुमति धारण करीने (ने के०) तथा (दुर्ध्यानथी के०) डुष्ट विचारोथी, अर्थात् आर्त्तध्यान तथा रौद्रध्यानथी (बहु पोढुं के०) घणुंज म्होटुं, अर्थात् बालद्रोह; गोत्रिद्रोह तथा राजद्रोह करवा रूप अतिशय भयंकर (पाप के०) पापनुं कार्य (कीधुंरे के०) कर्युं छे, एवां जयंकर पापथी (हवे के०) हवे हुं (किम छूटिस के०) केवी रीते मुक्त थइश? अर्थात् हवे ते मारुं महापाप शीरीते दूर थशे? तेमज (किसुंरे के०) केवा प्रकारनुं (नरकसंताप के०) नरकसंबंधि डुःख (किम के०) केवी रीते (सहीस के०) हुं सहन करी शकीश. अर्थात् नरकनुं अत्यंत जयंकर दुःख हवे हुं शीरीते सहन करी शकीश? ॥२॥ वळी (हायहाय के०) अरे! अरे! (पापीयें मं के०) महापापी एवो जे हुं, तेणे (लालचेंरे के०) लालचथी, अर्थात् अत्यंत लोजने वश थइने (राजअंद्रोह

राजथंदोह ॥ दाहा० ॥ ३ ॥ ए बाल अमृतफलजिस्यो । काचुं सुधाफल मिष्ट ॥ हुं वृद्ध विष-

के०) राज्य जोगववानी अभिलाषाने (धरी के०) धारण करीने (वृद्धपण लगी के०) वृद्धपण लगी पण, अर्थात् हुं वृद्ध उमरनो थया बतां पण (मनमांहेंथी के०) मारा हृदयमांथी (परद्रोह के०) अन्य मनुष्यपरनो द्रोह, अर्थात् परप्रतेनो द्वेष (मूक्यो नहीं के०) बोड्यो नहीं, अर्थात् परद्रोह करवाना कार्यनो में मारा अंतःकरणमांथी त्याग कर्यो नहीं! ॥ ३ ॥ वळी (ए के०) आ श्रीपाल (बाल के०) बालक बतां पण, अर्थात् माराथी न्हानी उमरनो बे बतां पण (अमृत फलजिस्यो के०) अमृतफल सरखो बे, अर्थात् पोतानो अपकार करनार पुरुषपर पण उपकार करनारो बे. कारण के (सुधाफल के०)) अमृतफल (काचुं के०) काचुं होय तोपण, अर्थात् परिपक्क न थया बतां पण (मिष्ट के०) मीठुं होय बे, अर्थात् तेनो स्वाद अत्यंत मधुरो अने स्वादिष्ट होय बे. अने (हुं के०) हुं तो (वृद्ध के०) बुढो बतां पण, अर्थात् वृद्ध वयनो होवा बतां पण (विषफल सारिखो के०) झेरी एवा किंपाक तरुना फल सरखो बुं, अर्थात् हुं तो अत्यंत

फल सारिखो । पाके पण रे तस स्वाद अनिष्ट ॥ ढाढा० ॥ ४ ॥ नर गोत्रिद्रोह करे जिके। पामे तस कीरति नास ॥ कीउं वालद्रोह सदगति हरी । राजद्रोहथीरे थाये नीतिनो नास ॥ ढाढा० ॥

पाप वृक्षवाळो नुं. केमके (रे के०) अरेरे! (पाके पण के०) ते किंपाकवृक्षनुं झेरी फल पाक्या छतां (तस के०) ते झेरी फलनो (स्वाद के०) स्वाद (अनिष्ट के०) खराबी उपजावनारो छे. अर्थात् ते झेरी फल खावाथी खरेखर प्राणीनुं मरणज निपजे छे. ॥ ४ ॥ वळी (जिके के०) जे कोइ (नर के०) पुरुष (गोत्रिद्रोह के०) पोताना गोत्रिउनो द्रोह (करे के०) आ जगतमां करे छे, अर्थात् जे कोइ माणस पोताना कुटुंबीउपर द्वेष करे छे (तस के०) ते माणसनी (कीरति के०) कीर्ति (नास पामे के०) नाश पामे छे, अर्थात् ते माणसना यशोवादनो विनाश थाय छे; एटले के तेनो कोइपण माणस जश बोलतो नथी. तथा जे माणसे (वालद्रोह के०) वाळकपर द्वेष (कीउं के०) करेलो छे, अर्थात् जे माणसे नानी उमरना बाळक साथे द्वेष करेलो छे, तेणे (सदगति के०) पोतानी सुगति (हरी के०) हरेली छे, अर्थात् ते माणसनी सद्गति थती नथी.

॥ ५ ॥ ए द्रोह त्रणे मोटका । मैं कर्यां त्रूटीस केम ॥ विणभोगवे किम त्रूटको । शास्त्रे पण रे सुणी-

तेमज (राजद्रोहथीरे के०) राजानी साथे द्रोह करवाथी, अर्थात् राजापर द्वेष करवाथी (नीतिनो के०) सन्मार्गनो (नाश के०) विनाश थाय छे, अर्थात् राजद्रोह करवाथी नीतिमार्गनुं रक्षण थइ शकतुं नथी. ॥ ५ ॥ एवी रीते (ए के०) उपर वर्णन करेला (त्रणे के०) त्रणे, अर्थात् बालद्रोह, गोद्रोह, अने राजद्रोहरूप त्रणे (मोटका के०) महोटा (द्रोह के०) द्वेष (मैं के०) में (कर्यां के०) करेला छे, अर्थात् में ते त्रणे द्रोहो आचरेला छे, तो हवे (केम त्रूटीस के०) हुं केवी रीते मुक्त थइश? हवे एवी रीते द्रोह करवारूपी ते पाप (विणभोगवे के०) भोगव्या-विना, अर्थात् ते पापोनुं फल भोगव्या शिवाय (किम त्रूटको के०) मारो त्रूटको केम थशे? अर्थात् हवे ते पापोथी हुं शीरीते मुक्त थइश? वळी (शास्त्रे पण के०) आगमोमां पण (एम के०) एवीज रीते (सुणीये छीये के०) आपणे श्रवण करीये छीये के, करेलुं कर्म भोगव्याविना कोइनो पण त्रूटको थतो नथी. ॥ ६ ॥ (तो के०) तेथी हवे (तेह पापने के०) ते बालद्रोह आदिक

यें ठायें एम ॥ हाहाव ॥ ६ ॥ तो तेह पापने टालवा । हुं लेउं संयमजार ॥ संवेगरंगें पूरीउं । समतामुंरे करे व्रतउच्चार ॥ हाहा० ॥ ७ ॥ आपे ते ओघो मुहपती । तव आवी शासनदेव ॥

पापोने. अर्थात् में आचरेलां एवां ते दुष्कर्मोने (टालवा के०) दूर करवा माटे (हुं के०) हुं पोते (संयमजार के०) महाव्रतना स्वीकाररूपी बोजाने (लेउं के०) धारण करुं, अर्थात् हवे हुं श्रीजिनेश्वरप्रभुनी दीक्षा अंगीकार करुं. एम विचारिने ते अजितसेन राजाए (संवेगरंगें के०) वैराग्यरंगथी (पूरीउं के०) संपूर्ण थइने, अर्थात् पोताना हृदयमां संपूर्ण वैराग्य जावनाने धारण करीने, तथा (समतामुंरे के०) मनमां समजाव लावीने (व्रतउच्चार के०) महाव्रतोनो उच्चार (करे के०) कर्यो, अर्थात् सामायिकना पाठपूर्वक जीवितपर्यंत तेणे पंच महाव्रतो उच्चर्यां. ॥ ७ ॥ (तव के०) एटलामां (शासनदेव के०) शासनदेवीए (आवी के०) ते अजितसेन राजर्षिनी पासे आवीने (ते के०) तेने (उघो मुहपति के०) मुनिवेषना चिन्हरूप उघो तथा मुहपति (आपे के०) आप्यां, अने एवी रीते (देव के०) तेज वखते, अर्थात् जरापण विलंबविना (अ-

राजऋषि रूडो थयो । अजितसेनरे संवेगी होय ॥ ढाळ० ॥७॥ तव सपरिवार वंदे तिहां । श्रीपालरा-
जा पाय ॥ विहार करे भूमितलें । लेइ अनुमतिरे तिहांथी राय ॥ ढाळ० ॥ ए ॥ तेहने ठामें पा-

जितसेनरे के०) ते अजितसेन राजा (संवेगी के०) वैराग्यने धारण करनारो (रूडो के०) उत्तम प्रकारनो (राजऋषि के०) राजऋषि (थयो के०) थयो, अर्थात् ते पंचमहाव्रतधारी उत्कृष्टो मुनिराज थयो. ॥ ७ ॥ (तव के०) तेज अवसरे (तिहां के०) तेज जगोए (श्रीपालराजा के०) ते श्रीपाल महाराजाए (सपरिवार के०) पोताना सघळा परिवार सहित (पाय के०) ते राजर्षिना चरणोने (वंदे के०) वंदन कर्युं, अर्थात् श्रीपालराजाए पोतानी स्त्रीआदिक परिवार सहित ते अजितसेन ऋषिराजना चरणोमां विधिपूर्वक वंदन कर्युं. त्यारबाद ते राजऋषिए (राय के०) ते श्रीपालराजानी (अनुमतिरे लेइ के०) अनुमति लेइने, अर्थात् तेनी संमति मेळवीने (भूमितलें के०) पृथ्वीतलपर (विहार करे के०) विहार कर्यो, अर्थात् अन्य जगोए विचरवा माटे त्यांथी ते ऋषिराज चाली निकळ्या. ॥ ए ॥ हवे (ततकाल के०) तेज वखते श्रीपाल राजाए (तेहने

सुविशेष ॥ १ ॥ बेठो पाट पितातणो । निलवट तिलक कराय ॥ सामंतक राजा सहू । प्रणमे आवी पाय ॥ २ ॥ मतिसागर ए मूलगो । त्रण धवलना मित्र ॥ मंत्रीसर थाप्या भला । चारे ते सुविचि-

र्थात् शेहेरने पताका आदिकथी शणगारीने महा महोत्सवपूर्वक (चंपायें के०) ते चंपानगरीनी अंदर (परवेश के०) प्रवेश (करे के०) कर्यो, अर्थात् पोताना सैन्य अने कुटुंब सहित ते चंपा-नगरीमां दाखल थयो. ॥१॥ पछी त्यां ते (निलवट के०) पोताना ललाटमां (तिलक के०) तिलक अ-र्थात् कंकुनुं टीलुं (कराय के०) करावीने (पितातणो के०) पोताना पितानी (पाट के०) राजगादी-पर (बेठो के०) बेठो, अर्थात् तेणे पोताना पितानुं चंपानगरीनुं राज्य पोताने स्वाधीन कर्युं. हवे ते वखते (सामंतक के०) मंत्रीआदिक सघळा सामंतो, तथा (सहू के०) सघळा (राजा के०) तेना खंडीया राजाओ (आवी के०) ते श्रीपाल महाराजानी पासे आवीने (पाय के०) तेना चरणोमां (प्रणमे के०) नमस्कार करवा लाग्या, अर्थात् तेना चरणोमां नाना प्रकारनी किमती वस्तुओनी भेटो मूकी तेने नमवा लाग्या. ॥ २ ॥ पछी ते श्रीपाल महाराजाए पोतानो उपकारी

स ॥ ३ ॥ तेडावी सुत धवलनो । कोसंबीथी पास ॥ पोतानी नगरीतणो । थाप्यो शेठ उल्लास ॥

पवी जे (मतिसागर के०) मतिसागर नामनो मंत्री हतो (ए के०) ते मतिसागर मंत्रीने (मूलगो के०) पोतानो मुख्य मंत्रीश्वर बनाव्यो. तथा (धवलना के०) धवलशेठना सुबुद्धि आपनारा (त्रण मित्र के०) जे त्रण मित्रो हता, तेओने पण (मंत्रीसर के०) पोताना मंत्रिओ तरीके (थाप्या के०) स्थापन कर्या एवी रीते (ते चारे के०) ते चारे मित्रो (तम्रा के०) राजानुं तथा प्रजानुं पण बंनेनुं हित चाहनारा, तथा (सुविचित्र के०) नाना प्रकारनी उत्पातिकी आदिक बुद्धिने धारण करनारा, तथा जुदो जुदो अधिकार चलाववामां प्रवीण हता. ॥ ३ ॥ पछी ते श्रीपाल राजाए (कोसंबीथी के०) कोसांबी नगरीथी (धवलनो सुत के०) धवलशेठना पुत्रने (पासे के०) पोतानी पासे (तेडावी के०) बोलावी मगावीने, अर्थात् तेने पोतानी चंपानगरीमां तेडावीने (पोतानी नगरीतणो के०) पोतानी ते चंपानामनी नगरीनो (उल्लास के०) उल्लासपूर्वक, अर्थात् आपंम हर्ष लावीने (शेठ के०) नगरशेठ तरीके (थाप्यो के०) स्थापन कर्यो, अर्थात् तेने पोतानी

॥ ४ ॥ पटराणी थापी वली । मयणासुंदरी मनप्रीतें ॥ राज्य चलावे न्यायसुं । रामचंद्रनी रीतें ॥ ५ ॥ अवधिज्ञानी अन्यदा । अजितसेन मुनिराज ॥ अनुक्रमें पद्दोता विचरता । तारण तरण जहाज

नगरीनो नगरशेठ कर्यो. ॥ ४ ॥ (वली के०) वली ते श्रीपालराजाए (मनप्रीतें के०) पोताना हृदयमां अत्यंत प्रेम लावीने (मयणासुंदरी के०) पोतानी पहेली स्त्री मयणासुंदरीने (पटराणी के०) पटराणी, अर्थात् पोतानी सर्व राणीओमां अग्रेसरी तरीके (थापी के०) स्थापन करी; अर्थात् तेणीने पोतानी मुख्य राणी तरीके स्थापी. तथा एवी रीते (रामचंद्रनी के०) रामचंद्र राजानी (रीतें के०) रीतीथी, अर्थात् रामराज्यनी पेठे (न्यायसुं के०) न्यायपूर्वक, अर्थात् उत्तम प्रकारनी नीतिथी (राज्य के०) पोतानुं ते चंपानगरीनुं राज्य (चलावे के०) ते श्रीपाल महाराजा चलाववा लाग्या. ॥ ५ ॥ हवे एवामां (अन्यदा के०) एक दिवसे (तारण तरण के०) संसार समुद्रमांथी भव्य लोकोने तारवा माटे, तथा पोताना आत्माने पण तारवा माटे (जहाज के०) वहाण सरखा, तथा (अवधिज्ञानी के०) अवधिज्ञानने धारण करनारा, अर्थात् जेमने अवधि-

॥ ६ ॥ नृपति मुनीने वांदीने । देशन सुणी चित लाय ॥ पूछे प्रश्न कहो तुमे । जगवन करी सुप. साय ॥ ७ ॥

ज्ञान उत्पन्न थयुं छे एवा (अजितसेन के०) अजितसेन नामना (मुनिराज के०) मुनिमहाराज (अनुक्रमें के०) अनुक्रमवडे करीने, अर्थात् एक गामथी बीजे गाम, एम (विचरता के०) विहार करता थका (पहोता के०) आव्या, अर्थात् ते चंपानगरीनी पासेना उद्यानमां आवी समोसर्या. ॥ ६ ॥ ते वखते (भूपति के०) ते श्रीपाल महाराजा पण त्यां उद्यानमां पोताना परिवार सहित जइने, तथा (मुनिने के०) अवधिज्ञानी एवा ते अजितसेन मुनिमहाराजने (वांदीने के०) विधिपूर्वक वंदन करीने, तथा (चितलाय के०) बरोबर ध्यानपूर्वक (देशन के०) ते मुनि महाराजे आपेली धर्मदेशना (सुणी के०) सांभळीने (प्रश्न के०) प्रश्न (पूछे के०) पूछवा लाग्या, अर्थात् पोताना हाथ जोडी विनयथी ते मुनिमहाराजने पूछवा लाग्या के (जगवन के०) हे भगवन्! (सुपसाय करी के०) मारापर पसाय करीने, अर्थात् आपनो सेवक जे हुं, तेनापर कृपा-

॥ ढाल ॥ ३७ मी ॥ राग सारंग मल्हार ॥ ढाल वींछीयानी ॥ अथवा–शांतिजिन एक मुज विनति । सुणो त्रिभुवनरायरे ॥ ए देशी ॥ कहोजी किणे करमे करी । थयो बालपणाथी रोगरे

हष्टि करीने, हुं जे कंइ आप साहेबने पूछुं, तेनो उत्तर (तुमे के०) आप (कहो के०) मने कही संभळावो? ॥ १ ॥

हवे ते श्रीपालराजा ते अजितसेन मुनिराजने पूछे छे के, हे भगवन्! (किणे के०) कयां (करमें करी के०) कर्मवडे करीने, अर्थात् पूर्वभवमां एवुं में कयुं दुष्कर्म उपार्जन कर्यु हतुं? के जेना उदयवडे करीने मने (बालपणाथी के०) बचपणथीज, अर्थात् मारी नानी उमरमांज (रोगरे के०) कुष्ट नामनो दुष्ट रोग (थयो के०) उत्पन्न थयो. वळी (किण करमथी के०) कयां शुभ कर्मना उदयथी (फिर के०) फरीने (काया के०) मारुं शरीर (नीरोगरे के०) रोगरहित थइने (कंचनवरणी के०) सुवर्ण सरखा तेजस्वी वर्णवाळुं (थई के०) थयुं? ते सघळी हकीकत (कहोजी के०) आप मारापर कृपा करीने आपना अवधिज्ञानना प्रभावथी मने कही संभळावो?

॥ फिर काया थई किण करमथी । कंचनवरणी नीरोगरे ॥ १ ॥ परकासो प्रभु प्रेमें करी । पूछुं तुमने तेहरे ॥ थानक थानक किण करमथी । लाधी ऋद्धि रमणी एहरे ॥ परका० ॥ २ ॥ किण

॥ १ ॥ वळी (प्रभु के०) हे स्वामी! (तुमने के०) आपसाहेबने (पूछुं के०) हुं जे कंइ पूछुं (तेहरे के०) ते संबंधि सघळी हकीकत (प्रेमें करी के०) मारापर प्रीति धारण करीने, अर्थात् मारापर कृपा करीने (परकासो के०) आप प्रगट करो? अर्थात् आप मने कही संभळावो? वळी हे भगवन्! (किण करमथी के०) कयां शुभ कर्मना उदयथी (थानक थानक के०) ठेकाणे ठेकाणे, अर्थात् ज्यां ज्यां हुं गयो त्यां त्यां (एहरे के०) आवी आश्चर्य उपजावनारी (ऋद्धि के०) समृद्धि, तथा (रमणी के०) स्त्रीओ (लाधी के०) मने प्राप्त थइ? अर्थात् आटलीवधी लक्ष्मी तथा स्त्रीओ मने टेकठेकाणे मारां कयां शुभ कर्मना उदयथी मने प्राप्त थइ? ते सघळी हकीकत मने आप निवेदन करो? ॥ २ ॥ वळी हे भगवन्! (किण करमें के०) कयां दुष्कर्मवडे करीने हुं (सायरमां के०) महासागरनी अंदर (पड्यो के०) पड्यो? अर्थात् एवुं कयुं दुष्कर्म

करमें सायरमां पड्यो । वळी किण करमें तर्यो पाररे ॥ किण करमें कुंवरपणुं लह्युं । विवरी कहो ते अणगाररे ॥ परका० ॥ ३ ॥ सुण देवाणुप्रिय ताहरो । कहुं पूरवभव आंहिंरे ॥ जिण कारणें तें सुख

में मारा पूर्वजन्ममां उपार्जन कर्युं हतुं? के जेथी मारे महासागरमां पडवुं पड्युं? (वळी के०) तेमज (किण करमें के०) कयां कर्मवडे करीने (पाररे तर्यो के०) हुं समुद्रनो पार पाम्यो? अर्थात् कयां सुकर्मथी ते महासागर सुखे समाधे तरीने हुं किनारे उतर्यो? तेमज (किण करमें के०) कयां कर्मवडे करीने में (कुंवरपणुं के०) मातंगपणुं (लह्युं के०) प्राप्त कर्युं? अर्थात् एवुं कयुं दुष्कर्म में उपार्जन कर्युं हतुं? के जेथी मारापर कुंवरपणानुं कलंक लाग्युं? (ते के०) ते सघळी हकीकत (अणगाररे के०) हे मुनिमहाराज! (विवरी कहो?) मने आप विस्तार पूर्वक कही संभळावो? ॥ ३ ॥ एवी रीते श्रीपाल राजाए पूछेला प्रश्नो सांभळीने ते अवधिज्ञानी एवा अजितसेन मुनिमहाराज तेने कहेवा लाग्या के (देवाणुप्रिय के०) हे देवानुप्रिय! (आंहिंरे के०) आ जगोए हुं (ताहरो के०) तारो (पूरवभव के०) पूर्वनो भव, अर्थात् तारा पूर्व

दुख लह्यो । शुजाशुज करमनो गाढरे ॥ सुण० ॥ ४ ॥ पहिले भव तुं इण जरतमां । हिरण्यपुरें

भवनो वृत्तांत (कहुं के०) हुं तने कही संजळावुं छुं, ते तुं (सुण के०) वरोबर ध्यानपूर्वक सांजळ? (जिण कारणें के०) जे कारणथी, अर्थात् जेटला माटे (तें के०) तें (सुख डुख के०) सुख अने डुख (लह्यो के०) प्राप्त कर्युं ठे, अर्थात् तने आ जवमां जे सुखदुःख जोगववुं पड्युं ठे, ते सघळो (शुजाशुभ के०) सारां नरसां (करमनो के०) कार्योनो (गाढरे के०) गाठ ठे, अर्थात् तें पूर्वजवमां जेवा जेवा प्रकारनां शुज तथा अशुभ कर्मो बांधेलां हतां, तेवा तेवा प्रकारनां तेनां सारां नरसां फलो तने आ जन्ममां प्राप्त थयेलां ठे, माटे ए सघळुं कर्मपरिणामनुं माहात्म्य ठे. ॥४॥ हवे (पहिले जव के०) पूर्वजवमां (इण भरतमां के०) आ जरतक्षेत्रमां (हिरण्यपुरें के०) हिरण्यपुर नामना नगरमां (शुजठायरे के०) सारां स्थानकपर निवास करनारो, परंतु (मृगयानो के०) शिकारना (व्यसनी के०) व्यसनवाळो, अर्थात् हरिणआदिक निरपराधी वनचर प्राणीउनो फक्त मोज माटे वध करनारो, तथा (श्रीकांत के०) श्रीकांत (इस्ये नामे के०) एवा नामनो,

गुनगावरे ॥ श्रीकांत इम्ये नामे हुतो । मृगयानो व्यसनी रायरे ॥ सुण० ॥ ९ ॥ तस श्रीमती राणी श्राविका । प्रतिबोध दीये नितमेवरे ॥ पशु वनचर मुखें तरणां लीए । तेहने किम हणीयें देवरे

[illegible] नामना ([illegible] के०) नुं (रायरे के०) राजा (हुतो के०) हुतो. ॥ ९ ॥ वळी [illegible] जाणी (श्राविका के०) श्रीअरिहंत प्रभुए प्ररूपेला शुद्ध जैनधर्मने [illegible] के०) श्रीमती नामनी राणी हती. ते राणी (नितमेवरे के०) हमेशां [illegible] श्रीकांत राजाने (प्रतिबोध के०) शीखामण (दीये के०) आपे के [illegible] वनचर के०) वनमां विचरनारा एवा (पशु के०) ते हरिणआदिक [illegible] जेओ (मुखें के०) पोताना मुखमां (तरणां के०) घासनां तणखलां (लीए के०) धारण करे छे, अर्थात् नम्रतापूर्वक सुशील अयाचका जेओ हमेशां वनमां उगेलुं घास खाइ पाणी पीने मोटी जिंदगी गुजारे छे (तेहने के०) एवा निरपराधी शांत प्राणीओने (किम हणीयें के०) शा माटे मारवां जोइयें? अर्थात् आप सरखा क्षत्रिय पुत्रने ते निरपराधी प्राणीओनो शिकार

॥ सुण० ॥ ६ ॥ ए निरपराधी वापडा। मृग शंवर शूकर रोझरे ॥ दिन दिन मृगयायें जइ। शुं लीउं शिर मोटां गोझरे ॥ सुण० ॥ ७ ॥ हिंसाथी पायें पांगलो। कुष्टी थाये टुंटो अंधरे ॥ कटुक

करवो लायक नथी. ॥ ६ ॥ वळी (ए के०) ते (मृग के०) हरिण (शंवर के०) सांवर (शूकर के०) भुंड. तथा (रोझरे के०) रोझआदिक वनचर पशुउं (वापडा के०) दया करवा लायक बिचारा (निरपराधी के०) कोइपण प्रकारना अपराधथी रहित थयाथका वनमां विचरे छे; तो एवां ते बिचारां निरपराधी प्राणीउंने (मृगयायें जइ के०) शिकार माटे वनमां जइने मारवाथी (दिनदिन के०) हमेशां तमो (शिर के०) तमारां मस्तकपर (मोटां गोझरे के०) महोटां पापो (शुं लीउं के०) शामाटे व्होरी लीउं छो? अर्थात् तेउंने हमेशां मारीने तमो शामाटे महापाप उपार्जन करो छो? ॥ ७ ॥ वळी (कंतजी के०) हे प्रियतम! (हिंसाथी के०) प्राणीउंनी हिंसा करवाथी, अर्थात् तेउंना जीवितनो नाश करवाथी माणस (पायें के०) पगवडे करीने (पांगलो के०) लुलो थाय छे, अर्थात् तेनो पग भांगी जाय छे, तेमज (कुष्टी के०) भयंकर कोढना रोग-

फल एहना कंतजी । अहीयें दुर्गति दुखधंधरे ॥ सुण० ॥ ७ ॥ करुणाथी दीरघ आउखुं । नीरोगी

पाळो (थाये के०) थाय छे, तथा (ढुंटो के०) हाथे ढुंठो थाय छे, अर्थात् तेनो हाथ कपाइ जाय छे. अने (अधरे के०) आंधळो थाय छे. एवी रीते (एहना के०) ए हिंसाना, अर्थात् एवी रीतनी हिंसा करवाथी (दुर्गति के०) नरक आदिक दुर्गतिमां जवुं पडे छे, अने त्यां (दुखधंधरे के० अगत अगम दुःख सहन करवाना धंधारूप (कटुक के०) कडवां (फल के०) फलो (सहीए के०) सहन करवां पडे छे, अर्थात् हिंसा करवाथी प्राणीने नरकमां जवुं पडे छे, तथा त्यां न सहन थइ शके एवां अनंतां दुःखो सहन करवां पडे छे. ॥ ७ ॥ वळी (प्रभु के०) हे स्वामिनाथ (करुणाथी के०) प्राणीउपर दया करवाथी, अर्थात् तेउनी हिंसा नहीं करवाथी माणसोनुं (आउखुं के०) आयुष्य (दीरघ के०) लांबुं थाय छे, अर्थात् तेउपर करुणा करवाथी मनुष्य पोतानुं मोटुं आयुष भोगवे छे. तेमज ते (नीरोगी के०) रोगरहित थाय छे, अर्थात् तेना शरीरमां ज्वरआदिक कोइपण प्रकारनो भयंकर रोग थतो नथी. तेमज ते (रूप निधानरे

हिरे ॥ सु० ॥ ११ ॥ नृप कहे चामर कोढीउं । एहतो दीसे छे जोयरे ॥ इम कही मार्यो ताजणो । कहे मारो मारो सहु लोयरे ॥ सु० ॥ १२ ॥ नृपपासे क्षत्री सातसें । हता लंठ घणुं पापिष्टरे ॥

पोताना मुखथी सुभटो प्रते बोलवा लाग्यो के (एहतो के०) आ तो कोइक (चामर कोढीउं के०) माखीओने उडाडवा माटे जेणे पोताना हाथमां चमर धारण करेलुं छे, एवो कुष्टी (दीसे छे के०) देखाय छे. अर्थात् आ कोइक कोढीउं माणस जणाय छे, तेने हे सुभटो! तमो (जोयरे के०) जुओ? (इम कही के०) ते राजाए एटलुं कहीने ते साधुने (ताजणो के०) पोताना हाथमां रहेलो चाबुक (मार्यो के०) लगाव्यो, अर्थात् ते साधुपर तेणे चाबुकनो प्रहार कर्यो, एवी रीते पोताना राजाने ते साधुप्रते मार मारतो जोइने (सहु लोयरे के०) तेनी साथे रहेला सघळा सुभटो पण (मारो मारो के०) आ साधुने हणो? हणो? (कहे के०) एम बोलवा लाग्या. ॥१२॥ हवे ते वखते (नृप पासे के०) ते श्रीकांत राजानी पासे (लंठ के०) उद्धत, तथा (घणुं पापिष्टरे के०) घणाज निर्दयपणाथी पापकार्य करनारा, एवा (सातसें क्षत्री के०) सातसो क्षत्रिय पुत्रो

मारे कोढी कोढी कही । धक्का पादसुं धिन्टरे ॥ सु० ॥ १३ ॥ जिम जिम मारे सघला मिली ।

(हता के०) हाजर हता, ते सातसो (धिट्टरे के०) उद्धंठ पुरुषो ते मुनिराजने (कोढी कोढी कही के०) आ कोढीओ छे, आ कोढीओ छे, एम मुखथी बोलीने (धक्का के०) धकेला मारीने तेमज (पादसुं के०) पगोवडे लातो मारीने (मारे के०) प्रहार करवा लाग्या. ॥ १३ ॥ एवी रीते (सघला के०) ते सघला उद्धंठ पुरुषो (मिली के०) एकठा थइने (जिम जिम के०) जेम जेम (मारे के०) ते मुनिराजने प्रहार करे छे (तिम तिम के०) तेम तेम (राजा के०) ते श्रीकांत राजा (जोररे के०) मोटेथी (हसे के०) हसे छे, अर्थात् पोताना हृदयमां आनंद मानीने खूब हस्या करे छे. परंतु (समताधर के०) शांतताने धारण करनारा, अर्थात् पोताना शरीरपर पडता मारथी जरापण क्रोधायमान नही थता एवा (साधु के०) ते मुनिमहाराज (बोले नही के०) पोताना मुखथी कंइं पण उच्चार करता नथी. अर्थात् मौन धारीने स्थिर रहेला छे, अने तेम करीने ते मुनि (अतिघोररे के०) तेओए करेला अत्यंत भयंकर (उपसर्ग के०) उपसर्गने, अर्थात् पोता-

तिम तिम हसे राजा जोररे ॥ समताधर साधु बोले नहि । उपसर्ग सहे अतिघोररे ॥ सु० ॥१४॥ संतापी इणपरें साधुने । सघला तेह गया नेहरे ॥ वली अन्यदिवस राजा गयो । मृगयाएं रमवा नेहरे ॥ सु० ॥ १५ ॥ धायो मृगपुंठे एकलो । सेना रही पाछल सोयरे ॥ तव दीठो तटिनीतटें ।

पर पडता दुःखने (सहे के०) सहन करी रहेला छे. ॥ १४ ॥ (इणपरें के०) एवी रीते (साधुने के०) ते समतावंत मुनिराजने (संतापी के०) कष्ट उपजावीने (तेह के०) तेओ (सघला के०) उछ्लंठ पुरुषो ते श्रीकांतराजानी साथे (गेहरे के०) पोतपोताने घेर (गया के०) चाल्या गया. (वली के०) वली पण (राजा के०) ते श्रीकांत राजा (अन्यदिवस के०) कोइक दिवसे (नेहरे के०) पोताना हृदयमां खुशी थयोथको (रमवा के०) क्रीडा करवाने, अर्थात् पोताना हृदयने खुशी करवा माटे (मृगयाएं के०) प्राणीओनो शिकार करवा माटे (गयो के०) वनमां पहोंची गयो. ॥ १५ ॥ एटलामां ते श्रीकांत राजा (एकलो के०) एकाकी (मृगपुंठे के०) दोडता हरिणनी पाछळ (धायो के०) दोड्यो, तथा (सोय सेना के०) तेनी ते सेना, अर्थात् पोतानी साथे

बेठो मुनिवर कोयरे ॥ मु० ॥ १६ ॥ तेहने पण मारीने घणुं । उछाली नाख्यो नीररे ॥ जव थाका

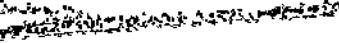
शिकारमां हमेशां आवता एवा ते सातसें उच्छंख पुरुषोनी सेना (पाछल रही के०) तेनी पाछल रही गइ, अर्थात् ते सघळा उच्छंखो तेनी साथे वनमां दोडी शक्या नही. (तव के०) एटलामां ते श्रीकांत राजाए (तटिनीतटें के०) कोइक नदीना किनारापर (बेठो के०) बेठेला, अर्थात् विश्राम लेता एवा (कोयरे के०) कोइक (मुनिवर के०) साधु महाराजने (दीठो के०) पोतानी दृष्टिथी जोयो. अर्थात् नदी किनारापर विश्राम लेवा माटे बेठेला कोइक महात्मा मुनि महाराज पर तेनी दृष्टि पडी. ॥ १६ ॥ पछी ते श्रीकांत राजाए (तेहने पण के०) ते मुनिमहाराजने पण (घणुं मारी के०) मुष्टि, लात आदिक वडे घणो प्रहार करीने, तथा पछी (उछाली के०) उंचकीने (नीररे के०) नदीना जल प्रवाहमां (नाख्यो के०) फेंकी दीधो. एवी रीते नदीना जल प्रवाहमां पडवाथी ते मुनिमहाराज (जव के०) ज्यारे (थाकलो के०) थाकुल व्याकुल (थवा लागो के०) थवा लाग्यो, अर्थात् तेनी नाशिका, कर्ण तथा मुखआदिकमां जल प्रवेश करवाथी

लागो आकलो। ताणी तव काढ्यो तीररे ॥ सु० ॥ १७ ॥ मंदिर जई राणीने कहे। ऋषि पीड्यो

ज्यारे ते साधु मुंझावा लाग्यो (तव के०) त्यारे हृदयमां जरा दया आववाथी (ताणी के०) ते साधुने पोताना हाथवडे जलमांथी खेंचीने (तीररे के०) नदीना किनारापर (काढ्यो के०) लावीने मूक्यो, अर्थात् जलमांथी कहाडीने तेने जमीनपर मूक्यो. ॥ १७ ॥ त्यारबाद ते राजा (मंदिर जई के०) पोताने घेर जइने (राणीने के०) पोतानी राणी श्रीमतीने (कहे के०) कहेवा लाग्यो के, अर्थात् केम जाणे पोते महोटी बहादूरीनुं कार्य कर्युं होय तेम राणी आगळ पोतानी प्रशंसा करवा लाग्यो के (आज के०) आजे तो (जायरे के०) शिकार माटे वनमां जइने (में के०) में (ऋषि के०) एक मुनिने (पीड्यो के०) खूब संताप्यो छे; एम कही तेणे मुनिना करेला सर्व हाल्लनी हकीकत राणीने कही संभळावी. ते सांभळी हृदयमां अत्यंत खेद पामेली एवी (ते के०) ते राणी पोताना स्वामिप्रते (कहे के०) कहेवा लागी के, हे प्रियतम (जुओ के०) तमो जुओ? अर्थात् हुं जे आपने कहुं ते आप सांभळो? (पशुओने के०) बिचारां निरपराधी

सु० ॥१९॥ जो ऋषि पीड्यानुं छे घणुं । राणीजी महोटुं पापरे ॥ तो हुं हवे कहीयें नही करुं । वाधे जिणथी संतापरे ॥ सु० ॥ २० ॥ दिन केताइक गया पछी । बेठो छे गोखे नरिंदरे ॥ फिरतो

पकडशे. ॥ १९ ॥ आवी रीतनां पोतानी राणीना वचनो सांभळीने भयभीत थयेलो एवो ते श्रीकांत राजा तेणीने पोताना भद्रक परिणामथी कहेवा लाग्यो के (राणीजी के०) हे राणीजी! (ऋषि पीड्यानुं के०) मुनिमहाराजने पीडा उपजाववाथी (जो के०) जो (महोटुं पापरे के०) महापाप (छे के०) लागे छे, अर्थात् मुनिने दुःख उपजाववाथी जो महापाप थतुं होय (तो के०) तो (हवे के०) हवेथी, अर्थात् आजथी (जिणथी के०) जेवडे करीने, अर्थात् जे कार्य करवाथी (संतापरे के०) पोताने कष्ट (वाधे के०) वृद्धि पामे, अर्थात् जेथी मारे आगामिकालमां दुःख सहन करवु पडे, तेवुं दुष्कार्य (हुं के०) हुं (कहीयें के०) कदापि पण (नही करुं के०) करीश नही, अर्थात् हवेथी हुं कोइपण दिवसे मुनिने संताप उपजावीश नही. ॥ २० ॥ हवे त्यारपछी (केताइक के०) केटलाक (दिन के०) दिवसो (गया पछी के०) वील्याबाद (नरिंदरे के०) ते

सोसरे ॥ सु० ॥ २४ ॥ पोतानुं वचन पाळ्युं नही। सुणी लाज्यो तिण नृपरे ॥ तेडावी ऋषिराजने। खामे नामी निजभालरे ॥ सु० ॥ २५ ॥ कहे भूप मन कोमल करी। थाउंजी सनमुख साधरे ॥

॥ २४ ॥ हवे पछी रीते (पोतानुं के०) पोते बोलेलुं (वचन के०) वचन (पाळ्युं नही के०) पोते पार उतार्युं नहीं. पछी रीतना पोतानी राणीना (तिण के०) ते मेणांने (सुणी के०) सांभळीने (नृपरे के०) ते श्रीकांत राजा (लाज्यो के०) पोताना हृदयमां अत्यंत शरमायो. अने तेथी (ऋषिराजने के०) ते तपस्वी मुनिमहाराजने (तेडावी के०) पोतानी पासे बोलावी मगावीने (निजभालरे के०) पोतानुं ललाट (नामी के०) नमावीने (खामे के०) तेने खमाववा लाग्यो, अर्थात् ते मुनिमहाराजना चरणोमां पोतानुं मस्तक नमावीने घणीज नम्रतापूर्वक पोते करेला ते अपराधनी क्षमा मागवा लाग्यो. ॥ २५ ॥ पछी (नृप के०) ते श्रीकांत राजा (मन के०) पोताना हृदयने (कोमल करी के०) अत्यंत नम्र करीने, अर्थात् चित्तना निर्मल भावथी (कहे के०) ते मुनिराजप्रते कहेवा लाग्यो के (साधरे के०) हे मुनिमहाराज! तुं हवे (सनमुख के०) आ-

अज्ञानदोषरे ॥ उपसर्ग करी अणगारने । कीधो ठें पापनो पोषरे ॥ सु० ॥ २३ ॥ जिणपरें छूटे तेह पापथी । उपदिशो तेह उपदेशरे ॥ कहे सिद्धचक्रतप सेवजो । टलसे तिण सकल कलेसरे ॥ सु० ॥ २० ॥ करजो नव ओळी तेहनी । नव नव आंबेलनी खासरे ॥ विधिसुं नवपद गुणजो वळी । होसे

उपार्जन करेलां ठे. ॥ २३ ॥ ते माटे (जिणपरें के०) जे रीते, अर्थात् जे कोइ उपायथी (तेह पापथी के०) तेवी रीतना तेणे उपार्जन करेलां पापोथी (छूटे के०) ते राजा मुक्त थाय (तेह के०) तेवा प्रकारनो (उपदेशरे के०) कोइक उपदेश (उपदिशो के०) आप अमोने समजावो? एवी रीतना ते राणीना वचनो सांभळीने ते महामुनिराज (कहे के०) तेने कहेवा लाग्या के तमो (सिद्धचक्र तप के०) श्रीसिद्धचक्रजी महाराज संबंधि आयंबिलनी ओळीनो तप (सेवजो के०) आराधजो? अने (तिण के०) ते तप करवाथी (सकल के०) सर्व प्रकारना (कलेसरे के०) क्लेशो (टलसे के०) नाश पामशे, अर्थात् ते तपना आराधनथी सर्व प्रकारना संकटो दूर थशे. ॥ २० ॥ वळी (तेहनी के०) ते श्रीसिद्धचक्रजीना तपनी (नवनव आंबेलनी के०) नव

कांइक सातसें । जे चढता सेवक लाररे ॥ सु० ॥ ३० ॥ राणीनी आठ सखी वली । अनुमोदे अति तप भावरे ॥ उद्यापन कीधुं ऊजखुं । पूरण थयो तिण प्रस्तावरे ॥ सु० ॥ ३१ ॥ राग सारंग मल्हार-

राजानी साथे (चढता के०) वनचर प्राणीउना शिकारमाटे वनमां जता हता, ते सघळाउए तेउना ते तपने (कांइक के०) थोडेक अंशे (अनुमोदे के०) अनुमोद्यो, अर्थात् तेउना ते तपनी तेउए पण कंइक प्रशंसा करी. ॥ ३० ॥ (वली के०) वळी (राणीनी के०) ते श्रीमती राणीनी (आठ सखी के०) आठ साहेलीउए (तप के०) तेउना ते आंबिलतपने (अतिभावरे के०) अतिशय भावथी (अनुमोदे के०) अनुमोद्यो, अर्थात् तेनी घणाज भावथी प्रशंसा करी. वळी (पूरण थयो के०) ते आंबेलनी उळीनो तप ज्यारे संपूर्ण थयो (तिण प्रस्तावरे के०) ते वखते, अर्थात् ते तप संपूर्ण थयाबाद ते श्रीकांत राजा तथा श्रीमती राणीए मळीने ते महाप्रभाविक उत्तम तपनुं (उद्यापन के०) ऊजमणुं (कीधुं के०) कर्युं, अर्थात् शक्तिमुजब द्रव्यनो व्यय करी पोताना ते तपने भावपूर्वक ऊजव्यो. ॥ ३१ ॥ एवी रीते (राग सारंग मल्हारमां के०) सारंग

जाम ॥ १ ॥ सिंह नरेसर महाबली । उद्भट सेना लेय ॥ पाछलथी वहारें चढ्यो । आवी मलीउं तेह ॥२॥ गोधन वाळीने हण्या । तिण क्षत्री सय सात ॥ ते सुत क्षत्रीना थया । कुष्टी जगविख्यात ॥३॥

गामनी गायोनुं धण (ग्रही के०) पोतानी साथे चोरी लेइने (जाम के०) जेटलामां ते सैन्य रवांथी (पाछुं वळीउं के०) पोताने गाम जवामाटे पाछुं वळ्युं, तेटलामां ॥ १ ॥ (महाबली के०) महाबलवान एवो (सिंह नरेसर के०) ते गामनो सिंह नामनो राजा पोतानी साथे (उद्भट के०) लडवैया योद्धाउनी (सेना के०) महोटी सेना (लेय के०) लेइनें, अर्थात् पोतानी साथे हथियारबंध महोटुं सैन्य लेइने (पाछलथी के०) तेउनी पाछळ (वहारें के०) ते गोधनने पाछुं मेळववा माटे (चढ्यो के०) तेउनापर धसारो लेइ चडी आव्यो. तथा (तेह के०) ते सिंहराजा (आवी के०) एकदम उतावळो आवीने (मलीउं के०) तेउने भेट्यो, अर्थात् तेउनी साथे लडवा लाग्यो. ॥ २ ॥ त्यारबाद ते सिंहराजाए (गोधन के०) ते गायोनुं टोळुं (वाळीने के०) पाछुं वाळीने (तिण के०) ते (सयसात के०) सातसो (क्षत्री के०) नाना प्रकारना क्षत्रिउने (हण्या

॥ ढाल ॥ ३० मी ॥ राग सारंग ॥ नणदलनी देशी ॥ अथवा–धम जिनेश्वर गाउ रंगसुं । भंग म पडसोहो प्रीत ॥ जिनेश्वर ॥ ए देशी ॥ सिंहराजा संयम ग्रही । अंते अणसणधा

के०) मार्या. (ते के०) ते सघळा त्यांथी काल करीने आ नयमां (जगविख्यात के०) आखा जगत्मां प्रख्यात थया, तथा (कुष्टी के०) कुष्ट नामना दुष्ट रोगथी पीडायेला (सातसे सुत के०) क्षत्रिओना पुत्रो (थया के०) थया, अर्थात् पोताना पूर्वभवना दुष्कर्मना उदयथी आ नयमां तेओ सघळा कुष्ट रोगथी पीडित थया. ॥ ३ ॥

पछी (राजन के०) हे श्रीपालनरेश्वर! (सिंहराजा के०) ते सिंहराजाए त्यांथी (संयम ग्रही के०) पंचमहाव्रत पालवारूप चारित्र ग्रहण करीने (अंते के०) छेवटे, अर्थात् केटलोक काल ते चारित्र पाळ्याबाद छेवट वखते (अणसणधारही के०) अनशन अंगीकार कर्युं, अर्थात् तेणे अशनआदिक चारे आहारोनुं प्रत्याख्यान करी संथारो कर्यो. त्यारबाद (ते के०) ते सिंह-मुनिराज (काल करी के०) मरण पामीने (इण ठारहो के०) आ जगोए (अजितसेन के०)

जाम ॥ १ ॥ सिंह नरेसर महावली । उद्भट सेना लेय ॥ पाछलथी वहारें चढ्यो । आवी मलीउं तेह ॥२॥ गोधन वालीने हण्या । तिण क्षत्री सय सात ॥ ते सुत क्षत्रीना थया । कुष्टी जगविख्यात ॥३॥

गामनी गायोनुं धण (ग्रही के०) पोतानी साथे चोरी लेइने (जाम के०) जेटलामां ते सैन्य त्यांथी (पाछुं वलीउं के०) पोताने गाम जवामाटे पाछुं वल्युं, तेटलामां ॥ १ ॥ (महावली के०) महाबलवान एवो (सिंह नरेसर के०) ते गामनो सिंह नामनो राजा पोतानी साथे (उद्भट के०) लडवैया योद्धाउनी (सेना के०) महोटी सेना (लेय के०) लेइनें, अर्थात् पोतानी साथे हथियारबंध महोटुं सैन्य लेइने (पाछलथी के०) तेउनी पाछळ (वहारें के०) ते गोधनने पाछुं मेळववा माटे (चढ्यो के०) तेउनापर धसारो लेइ चडी आव्यो. तथा (तेह के०) ते सिंहराजा (आवी के०) एकदम उतावळो आवीने (मलीउं के०) तेउने भेट्यो, अर्थात् तेउनी साथे समरा लाग्यो. ॥ २ ॥ त्यारबाद ते सिंहराजाए (गोधन के०) ते गायोनुं टोळुं (वालीने के०) पाछुं वाळीने (तिण के०) ते (सयसात के०) सातसो (क्षत्री के०) तारा उक्षंत क्षत्रिउने (हण्या

॥ ढाल ॥ ३८ मी ॥ राग सारंग ॥ नणदलनी देशी ॥ अथवा–धर्म जिनेश्वर गाउं रंगसुं । भंग म पडशोहो प्रीत ॥ जिनेश्वर ॥ ए देशी ॥ सिंहराजा संयम ग्रही । अंते अणसणधा

के०) मार्या (ते के०) ते सघळा त्यांथी काळ करीने आ भवमां (जगविख्यात के०) आगला जगतमां प्रख्यात थया. तथा (कुष्टी के०) कुष्ट नामना दुष्ट रोगथी पीडायेला (राजीना सुत के०) क्षत्रियना पुत्रो (थया के०) थया. अर्थात् पोताना पूर्वभवना दुष्कर्मना उदयथी आ भवमां तेओ सघळा कुष्ट रोगथी पीडित थया. ॥ ३ ॥

वली (राजन के०) हे श्रीपालनरेश्वर! (सिंहराजा के०) ते सिंहराजाए त्यांथी (संयम ग्रही के०) पंचमहाव्रत पालवारूप चारित्र ग्रहण करीने (अंते के०) छेवटे, अर्थात् केटलोक काल ते चारित्र पाल्याबाद छेवट वखते (अणसणधारहो के०) अनशन अंगीकार कर्युं, अर्थात् तेणे अशनआदिक चारे आहारोनुं प्रत्याख्यान करी संथारो कर्यो. त्यारबाद (ते के०) ते सिंह-मुनिराज (काल करी के०) मरण पामीने (इण ठारहो के०) आ जगोए (अजितसेन के०)

जाम ॥ १ ॥ सिंह नरेसर महाबली । उद्भट सेना लेय ॥ पाछलथी वहारें चढ्यो । आवी मलीउ तेह ॥२॥ गोधन वाळीने हण्या । तिण क्षत्री सय सात ॥ ते सुत क्षत्रीना थया । कुष्टी जगविख्यात ॥३॥

गामनी गायोनुं धण (ग्रही के०) पोतानी साथे चोरी लेइने (जाम के०) जेटलामां ते सैन्य त्यांथी (पाछुं वळीउं के०) पोताने गाम जवामाटे पाछुं वळ्युं, तेटलामां ॥ १ ॥ (महाबली के०) महाबलवान एवो (सिंह नरेसर के०) ते गामनो सिंह नामनो राजा पोतानी साथे (उद्भट के०) लडवैया योद्धाउनी (सेना के०) मोटी सेना (लेय के०) लेइने, अर्थात् पोतानी साथे हथियारबंध मोटुं सैन्य लेइने (पाछलथी के०) तेउनी पाछळ (वहारें के०) ते गोधनने पाछुं मेळववा माटे (चढ्यो के०) तेउनापर धसारो लेइ चढी आव्यो. तथा (तेह के०) ते सिंहराजा (आवी के०) एकदम उतावळो आवीने (मलीउ के०) तेउने भेट्यो, अर्थात् तेउनी साथे लडवा लाग्यो. ॥ २ ॥ त्यारबाद ते सिंहराजाए (गोधन के०) ते गायोनुं टोळुं (वालीने के०) पाछुं वाळीने (तिण के०) ते (सयसात के०) सातसो (क्षत्री के०) तारा उद्धंत क्षत्रिउने (हण्या

रह्यो ॥ राजन ॥ काल करी ते ऊपनो । अजितसेन इण ठारह्यो ॥ रा० ॥ १ ॥ सुख दुख कर्मथकी लहे । जिणविध बांधे जेहह्यो ॥ रा० ॥ ते तेणीपरें जोगवे । शुज अशुज फल वेहह्यो ॥ रा० ॥ सु० ॥ २ ॥ पूरवजवना वयरथी । राणे म्रह्यो रणमांहेंह्यो ॥ रा० ॥ चारित्र जूनुं ढूकडुं । तिण चारित

तारो पित्राइ एवो आ हुं अजितसेन (ऊपनो के०) उत्पन्न थयो. ॥ १ ॥ माटे हे राजन्! आ जगतमां सर्व कोइ प्राणीओ पोते पूर्वे उपार्जन करेलां (कर्मथकी के०) कर्मोवडे करीनेज (सुख दुख के०) सुख अथवा दुःख (लहे के०) मेळवे छे. केमके (जेहह्यो के०) जे कोइ प्राणी (जिणविध के०) जेवी रीते (बांधे के०) शुभ अथवा अशुज कर्मने बांधे छे, अर्थात् जेवा जेवा प्रकारना ते कर्मो बांधे छे (तेणीपरें के०) तेवी रीते (वेहना के०) वन्नेना, अर्थात् ते शुज अथवा अशुज कर्मनां (शुज के०) सारां, तथा (अशुभ के०) माठां (फल के०) तेना परिणामरूप फलोने (ते जोगवे के०) ते प्राणी जोगवे छे. अर्थात् पूर्वनवमां प्राणीए जेवुं कर्म बांधेलुं होय छे, तेने अनुसारे तेवुं फल आ जन्ममां तेने जोगववुं पडे छे. ॥ २ ॥ वळी हे राजन्! (पूरवजवना

धिज्ञान पण उपनुं । कहुं तुं तिण परमाणहो ॥ रा० ॥ सु० ॥ ४ ॥ जीव थयो श्रीकांतनो । तुं राजा श्रीपालहो ॥ रा० ॥ काल करी थई श्रीमती । मयणसुंदरी आ बालहो ॥ रा० ॥ सु० ॥ ५ ॥ आठे

पण (उपनुं के०) मारी तपस्याना प्रभावथी मने उत्पन्न थयेलुं छे (तिण के०) ते अवधिज्ञानना (परमाणहो के०) प्रमाणथी, अर्थात् ते अवधिज्ञानना बलथी (कहुं तुं के०) तारी पासे कही संभळावुं छुं, अर्थात् तारा पूर्वभवनो आ सघळो वृत्तांत में मारा अवधिज्ञानथी जाणीने तने यथास्थित कही संभळाव्यो छे. ॥ ४ ॥ हवे (श्रीकांतनो के०) ते श्रीकांत राजानो (जीव के०) जीव, त्यांथी काल करीने (तुं के०) तुं पोते (श्रीपालहो राजा के०) आ श्रीपाल नामनो राजा (थयो के०) अहीं उत्पन्न थयो छु. तथा (श्रीमती के०) तारी पूर्वभवनी ते श्रीमती नामनी राणी (काल करी के०) त्यांथी मरण पामीने (आ के०) आ (बालहो के०) राजकुमारी (मयणसुंदरी के०) तारी मयणासुंदरी नामनी राणी आ भवमां पण थइ छे. अर्थात् तमो बन्नेवच्चेनो पूर्वभवनो स्त्रीभर्तारसंबंधि संबंध आ भवमां पण तेज रीते

तप अनुमोदनें । लघु राणी थई एहहो ॥ रा० ॥ पीड्या ऋषि पूरवजवे । तुं डुख पाम्यो एहहो ॥ रा० ॥ मु० ॥ ६ ॥ तें ऋपिने कुष्टी कह्यो । तुं कुष्टी थयो तेणहो ॥ रा० ॥ नाख्यो ऋषि नदीनीरमां ।

पाणु रहेलो ठे. ॥ ५ ॥ वळी (आठे के०) ते श्रीमती राणीनी ते आठे साहेलीउं (तप अनुमोदनें के०) पूर्वभवमां तमोए करेला तपनी अनुमोदना करवाथी (एहहो के०) आ सघळी (लघु राणी के०) न्हानी राणीउं (थई के०) थयेली ठे, अर्थात् ते आठे त्यांथी मरण पामीने आ नानी राणीउं थयेली ठे. वळी हे राजन्! (पूरवजवे के०) पूर्वभवमां तें (ऋषि के०) मुनिने (पीड्या के०) पीडेला हता, अर्थात् ते मुनिने कष्ट आप्युं हतुं, अने तेथी (एहहो के०) आवी रीतनुं कुष्टरोग आदिकनुं (तुं के०) तुं (दुख के०) कष्ट (पाम्यो के०) पाम्यो ठुं, अर्थात् तारे पण तेथी आ भवमां कष्ट सहन करवुं पडयुं ठे. ॥ ६ ॥ वळी (तें के०) तें पूर्वभवमां (ऋपिने के०) मुनिराजने (कुष्टी कह्यो के०) कोढीउं कह्यो हतो (तेणहो के०) तेवी रीतना वचनथी बांधेलां कर्मना उदयथी (तुं के०) तुं पण आ भवनी अंदर (कुष्टी के०) कोढीउं (थयो के०)

सायरमां पड्यो तुं पणहो ॥ रा० ॥ सु० ॥ ३ ॥ डुंब कह्योतो साधुने। तिणे कहेवाणो डुंबहो

पयो तुं, अर्थात् आ जवमां तारे कुष्टरोगनुं दुःख सहन करवुं पडयुं छे. वळी पुर्वजवमां तें (ऋपि के०) मुनिने (नदीनीरमां के०) नदीना जलप्रवाहमां (नाख्यो के०) फेंकी दीधो हतो (पण के०) तेवा प्रकारना तें कायाथी आचरेला कर्मना उदयथी (तुं के०) तुं पण आ जवमां (सायरमां के०) समुद्रमां (पड्यो के०) पड्यो, अर्थात् तारे पण ते कर्मथी महासागरनी अंदर पडवुं पडयुं. ॥ ३ ॥ वळी पुर्वभवमां तें (साधुने के०) मुनिमहाराजने (डुंब के०) हलकी जातनो मातंग (कह्योतो के०) कहेलो हतो (तिणे के०) तेवी रीतना तें वचनथी बांधेलां कर्मना उदयथी तुं पण (डुंबहो के०) मातंग (कहेवाणो के०) कहेवायो, अर्थात् आ जवमां तारापर मातंगपणानुं कलंक आवी चडयुं. वळी तें पुर्वजवमां (सिद्धचक्र के०) नवपदरूप सिद्धचक्रजीने (सेव्यो के०) आराध्या, अर्थात् आंबेलतप करवापूर्वक तें श्रीसिद्धचक्रजीनुं आराधन कर्युं, अने (तेणें के०) तेवी रीतना शुभ आचरणथी तें आ भवमां (लुंबहो के०) जयावंध (राजरमणी के०) राज्य-

॥ रा० ॥ सिद्धचक्र मेळ्यो तेणें । राजरमणी लही लुंबद्दो ॥ रा० ॥ मु० ॥ ७ ॥ तपपरशंसाथी थया । ए राणा सब सातद्दो ॥ रा० ॥ इणीपरें जयनाटकतणी । सुणी नृपें सघली वातद्दो ॥ रा० ॥ मु० ॥ ८ ॥ उदय फद्दो मुज आवरो । चारित्र इण भवें चंगद्दो ॥ रा० ॥ रहेशो राजमांहिं

लहर्मी (लहो के०) मेळवी, अर्थात् ते शुज कर्मना उदयथी आ जवमां तने पण विविध प्रकारनी समृद्धि तथा स्त्रीउं मळी. ॥ ७ ॥ पछी पूर्वजवमां (तपपरशंसाथी के०) तमारा तपनी अनुमोदना करवाथी ते तारा सातसें उत्तम पुरुषो आ जवमां (ए के०) आ सघळा (सब सातद्दो के०) सातसो (राणा थया के०) राणानी महोटी पदवी पाम्या. (इणीपरें के०) एवी रीते (भवनाटकतणी के०) पोताना पूर्वजवना वृत्तांतरूपी नाटकनी (सघली के०) सर्व (वातद्दो के०) हकीकत, ते अवधिज्ञानी एवा श्रीअजितसेन मुनिराजना कहेवाथी (नृपें के०) ते श्रीपाल राजाए (सुणी के०) सांभळी, अर्थात् लक्ष्यपूर्वक पोताना ध्यानमां लीधी. ॥ ८ ॥ पछी ते श्रीपाल राजाए ते मुनिराजने विनयपूर्वक प्रश्न कर्यो के, हे मुनिमहाराज! (इणभवें के०) आ भवमां (मुज के०)

तुमें । भोगकरम परसंगहो ॥ रा० ॥ सु० ॥ १० ॥ अणसणसुं अंते चवी । थासो महोटा देवहो

मने (चंगहो के०) मनोहर एवुं (चारित्र के०) मुनिपणुं (उदय आवशे के०) उदयमां आवशे ? अर्थात् आ जवमां हुं पंच महाव्रत उचरवारूप चारित्रने अंगीकार करीश के नही? ते हकीकत (कहो के०) मारापर कृपा करीने आप कहो? ते सांजळी ते अवधिज्ञानी एवा श्रीअजितसेन मुनिराज बोल्या के, हे राजन्! आ जवमां तो तमो (जोगकरम के०) जोगाववी कर्मना (परसंगहो के०) प्रसंगथी, अर्थात् तमारां जोगाववी कर्मो हजु घणां छे तेथी (तुमें के०) तमो (राजमांहिं के०) आ राज्यनी अंदरज (रहेशो के०) स्थिरपणे रहेशो, अर्थात् आ जवमां तमोने चारित्र लेवानुं उदयमां आवशे नही. ॥ १० ॥ परंतु (अंते के०) प्रांत समये (अणअणसुं के०) अनशनपूर्वक, अर्थात् चारे आहारोना त्यागपूर्वक (चवी के०) तमो काल करीने (महोटा के०) महान् समृद्धिवाळा (देवहो के०) देव (थासो के०) थशो, एटले के (तुमें के०) तमो (नवमें के०) नवमा (देवलोके के०) देवलोकनी अंदर जशो. तथा त्यां (बहु के०) घणा (सुर

॥ रा० ॥ देवलोके नवमें तुमें । करशे सुर प्रभु सेवहो ॥ रा० ॥ सु० ॥ ११ ॥ चार चार नरदेवना । नव भवे चतुर सुजाणहो ॥ रा० ॥ नव नवमें केवल लही । लहेशो पद निरवाणहो ॥ रा० ॥ सु० ॥ १२ ॥ मयणसुंदरी आदें सती । जे ते ताहरी नारहो ॥ रा० ॥ ते नवमें भव सीजसे ।

के०) देवा मवहो के०) सेवा (करसे के०) आचरशे, अर्थात् ते देवलोकमां तमो महासमृ- द्धिवाळा देव थवाथी त्यां वसनारा घणा देवो तमारी विनयपूर्वक आज्ञा उठावी अनेक प्रकारनी सेवा करशे ॥ ११ ॥ वळी (चतुर के०) विचक्षण, अने (सुजाणहो के०) सारी समजवाळा एवा हे श्रीपालनरेंद्र ! (नरदेवना के०) मनुष्य अने देवना (चार चार के०) अनुक्रमे चार चार (नव भवे के०) जन्म लहीने, अर्थात् एकांतरे मनुष्यना तथा देवना चार चार भव कर्याबाद (नवमें के०) नवमा भवमां (केवल के०) केवलज्ञान (लही के०) प्राप्त करीने तमो (निरवा- णहो के०) अक्षयसुखवाळुं मोक्षरूपी (पद के०) स्थान (लहेशो के०) प्राप्त करशो, अर्थात् आ भवथी नवमे भवे तमो निश्चयथी मोक्षमां जशो. ॥ १२ ॥ वळी (मयणसुंदरीआदें के०) म-

राग सारंग मल्हारहो ॥ नवियां ॥ न्यानसागर कहे सांभलो । श्यागल कहुं अधिकारहो ॥रा०॥सु०॥१५॥

॥ दुहा ॥ मयणसुंदरी कहे रायजी । पूरवनव फल देख ॥ त्रिभिमुं नली आराधीयें । सि-

री गया, अर्थात् नव्य जीवोने प्रतिबोधवामाटे अन्य स्थानपर विचरी गया. ॥१४॥ एवी रीते (श्या-फवीसमी के०) श्या श्याडत्रीसमी (ढाल के०) ढाल (सारंग मल्हारहो राग के०) सारंग तथा मल्हार नानना रागमां (कही के०) श्रोताउ श्यागळ कही संनळावी ठे. (न्यानसागर के०) श्या रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजी श्रोताउप्रते कहे ठे के (नवियां के०) हे नव्यजनो ! हवे हुं (श्यागल के०) अगामीनो (अधिकारहो के०) श्या रासनो अधिकार (कहुं के०) कहुं हुं, ते तमो सांभळजो? ॥ १५ ॥

हवे (मयणसुंदरी के०) श्रीपालराजानी राणी मयणासुंदरी पोताना स्वामिप्रते (कहे के०) कहेवा लागी के (रायजी के०) हे स्वामि! (पुरवनव के०) श्यापणा पूर्वनवनुं (फल के०) फल, अर्थात् श्यापणे करेलां शुनाशुभ कर्मोनुं फल (देख के०) जोइने, अर्थात् ते संबंधि श्यापणा

छचक्र सुविशेष ॥ १ ॥ नरपति नव राणीसहित । उंली करतां आप ॥ ध्याये नवपद निरमलां । रूडे थिर चित थाय ॥ २ ॥ समकितने अजूआलवा । पूजे जिनवरदेव ॥ साधुजक्ति पण साचवे।

हृदयमां विचार करीने (वली के०) वली पण, अर्थात् आ जवमां पण (सिद्धचक्र के०) नवपदरूप श्रीसिद्धचक्रजी महाराजने (सुविशेष के०) विशेष प्रकारे, अर्थात् पूर्वजवथी पण अधिक रीते (विधिसुं के०) विधिपूर्वक (आराधीयें के०) आपणे सेवीयें. ॥ १ ॥ एवी रीतना पोतानी राणी मयणासुंदरीना वचनो सांजळीने (नरपति के०) ते श्रीपालराजा (नव राणी सहित के०) मयणासुंदरी आदिक पोतानी नव राणीउं साथे (उंली के०) आंबिलतपनी उंली (करतां के०) करतोथको (आप के०) पोते (रूडे के०) जले प्रकारे (चित के०) पोताना हृदयने (थिर थाए के०) स्थिर थापीने, अर्थात् पोताना मनने स्थिर राखीने (निरमलांके०) निर्मल, अर्थात् सर्व प्रकारना दूषणोथी रहित, एवां (नवपद के०) नवे पदोने, अर्थात् अरिहंतआदिक नवे पदोने (ध्यायेके०) ध्यावे ठे, अर्थात् ते नवे पदोनुं पोताना हृदयमां शुद्ध जावथी ध्यान धरे ठे. ॥ २ ॥ वली (रायराणी के०) ते

नव सहस गज रायनेरे ॥ मन० ॥ ठे घोमा नव लाखहो ॥ मन० ॥ नव सहस रथ तेहने ॥ मन० ॥ तेहनी शास्त्रें साखहो ॥ मन० ॥ ३ ॥ सेन सकलमांहें जलारे ॥ मन० ॥ पादातिक नव

(गज के०) हाथीठ हता, अर्थात् ते राजाना सैन्यमां नव हजार हाथीठ हता. तथा (नव लाखहो के०) नव लाख (घोडा ठे के०) घोमाठ हता. तेमज (तेहनेरे के०) ते श्रीपाल राजाना सैन्यमां (नव सहस के०) नव हजार (रथ के०) रथो हता. अने (तेहनी के०) ते सघळी हकीकतनी (शास्त्रें के०) जैनशास्त्रमां (साखहो के०) साक्षी ठे, अर्थात् तेवी रीतनुं तेनी समृद्धिनुं वर्णन जैनशास्त्रमां वर्णवेलुं ठे. ॥ ३ ॥ वळी (सेन सकलमांहें के०) तेना सघळां सैन्यनी अंदर (जलारे के०) शस्त्र विद्यामां कुशल एवा (नव कोमीहो के०) नव क्रोम (पादातिक के०) पगे चालनारा सुजटो हता, अर्थात् तेनुं नव क्रोमनुं पायदळ सैन्य हतुं. तेमज (घणा के०) घणा (मुगटबद्ध के०) जेठए माथे मुकुट धारण करेला ठे एवा (राजा के०) राजाठ (वे कर के०) पोताना बन्ने हस्तो (जोडीहो के०) जोडीने, अर्थात् ते खंडीया राजाठ घणाज नम्र थया-

मन० ॥ अंतसमे अणसण लीउरे ॥ मन० ॥ नृप श्रीपालें प्रेमरे ॥ मन० ॥ ५ ॥ योनि चोरासी लाखनेरे ॥ मन० ॥ खमावे पटकायरे ॥ मन० ॥ चारे शरण चतुर करीरे ॥ मन० ॥ सूत्र सुणे चित्त

व्यतीत थयां. अर्थात् एवी रीते नवसो वर्ष सुखेसमाधे पूरां थयां. त्यारे (अंतसमे के०) पोताना आयुना ठेवट वखते (नृप श्रीपालें के०) ते श्रीपाल राजाए (प्रेमरे के०) प्रीतिपूर्वक (अणसण के०) अनशनव्रत (लीउरे के०) ग्रहण कर्युं. अर्थात् ते श्रीपाल राजाए अशनआदिक चारे आहारोनुं प्रत्याख्यान कर्युं. ॥ ५ ॥ पठी ते वखते ते श्रीपाल राजाए (योनि चोरासी लाखनेरे के०) चोर्यासी लाख योनिउमाना (पटकायरे के०) ठकायसंबंधि, अर्थात् पृथ्वीकाय, अपूकाय, तेउकाय, वाउकाय, वनस्पति, तथा त्रसकायना समस्त जीवोने (खमावे के०) खमाव्या, अर्थात् तेउनी साथे तेणे खमतखामणा कर्या. वळी (चतुर के०) सर्व वातना जाणकार एवा ते श्रीपाल राजाए (चारे के०) चार प्रकारना, अर्थात् अरिहंत, सिद्ध, साधु तथा केवलिप्रणीत धर्मना (शरण के०) शरणां (करीरे के०) ग्रहण करीने (चित्तलायरे के०) बरोबर लक्ष·

हसधीर ॥ १ ॥ वांदीने श्रीवीरने । विनयसहित भूनाथ ॥ एकमनो देशन सुणे । जोपँ जोडी हाथ ॥ २ ॥ भांखे जगगुरु भो भविक । लही मानव-अवतार ॥ सिद्धचक्र तप सेवजो । वंछित

आपणा उद्यानमां आवीने समोसर्या छे. ते सांभळी (साहसधीर के०) धर्मकार्यमाटे साहस करवामां महाधैर्यवान एवा (श्रेणिक के०) ते श्रेणिक राजाए ते वनपालने (सखर के०) घणीज महोटी (वधामणी आपी के०) वधामणी दीधी, अर्थात् ते वनपालने ते राजाए श्रीवीरप्रभु पधार्यानी वधामणी आपवामाटे घणुं द्रव्य आप्युं. ॥ १ ॥ पछी (भूनाथ के०) ते श्रेणिक राजा (श्रीवीरने के०) चोवीसमा तीर्थंकर एवा ते श्रीमहावीर प्रभुने (विनयसहित के०) विनयपूर्वक, अर्थात् विधिसहित अत्यंत नम्रतापूर्वक (वांदीने के०) वंदन करीने (जोपँ के०) रूडी रीते (हाथ जोडी के०) पोताना बन्ने हाथ एकठा करीने (एकमनो के०) एक चित्तथी, अर्थात् सर्व प्रकारनो बीजो सघळो विचार तजीने लक्षपूर्वक (देशन के०) श्रीमहावीर प्रभुनो उपदेश (सुणे के०) श्रवण करवा लाग्यो. अर्थात् एक चित्तथी ते श्रेणिकराजा श्रीमहावीरप्रभुनी देशना सांभ-

घटायो ॥ मिथ्यातमेल ऊतारी शिरपर । आणा मुकुट धरायोरे ॥ महा० ॥ ए देशी ॥ नवपदमंत्रना ध्याननो महिमा । वारे परखदामांहिं ॥ वेसीनें नृप श्रेणिक आगल । श्रीजिने कह्यो उगांहिरे ॥ ॥ १ ॥ नवि सिद्धचक्र आराधो । आंबेल एक्यासी करी एहना ॥ शिवपदनां सुख साधोरे ॥ नवि

(नृप श्रेणिक आगळ के०) ते श्रेणिक राजानी पासे (नवपदमंत्रना के०) ते श्रीअरिहंतआदिक नवे पदोरूपी मंत्रना (ध्यानो के०) ध्याववानो (महिमा के०) प्रजाव (कह्यो के०) कही वताव्यो, अर्थात् नवपदरूप श्रीसिद्धचक्रजीना आराधनथी मळतां अपूर्व फलनुं माहात्म्य श्रेणिक राजापासे श्रीमहावीरप्रजुए वर्णवी वताव्युं. ॥ १ ॥ तथा पर्षदामां वेठेला सर्व प्राणीउंप्रते श्रीवीरप्रजुए कह्युं के (नवि के०) हे भव्यलोको! (एहना के०) ते श्रीनवपदतपना (एक्यासी के०) एक्यासी संख्याना (आंवेल के०) आंबेल (करी के०) करीने, अर्थात् नव नव आंबेलनी नव उंळी करीने, तमो (शिवपदनां के०) मोक्षपदनां (सुख के०) अनतां अने अक्षय सुखने (साधोरे के०) मेळवो? अथात् ते आंबिल तप करवाथी तमोने मोक्षपदनुं अक्षय सुख प्राप्त थशे.

ए अधिकार पवित्ररे ॥ जवि० ॥ ४ ॥ तेह थकी कांइं अधिकुं उंतुं । कहेवाणुं होय जेह ॥ होजो चतुर्विध श्रीसंघसाखें । मिच्छाडुकम तेहरे ॥ भवि० ॥ ५ ॥ अंचलगच्छें उदयकर दिनमणि । श्री

चमांथी (पवित्र के०) जव्य जीवोना आत्माने पवित्र करनारो, एवो (ए अधिकार के०) आ अधिकार, अर्थात् आ रासनी रचनारूपी श्रीपालराजानो अधिकार (में के०) में (आण्यो के०) लीधेलो छे, अर्थात् आ रासनी रचना में ते प्राचीन चरित्रनो आधार लइने करेली छे. ॥४॥ वळी (तेह थकी के०) ते चरित्रथी (कांइं के०) कंइं पण (जेह के०) जे (अधिकुं के०) वधारे, अथवा (उंतुं के०) उंतुं (कहेवाणुं होय के०) आ रासनी अंदर रचना करतां बोलाणुं होय; अर्थात् ते चरित्रथी कंइं वधतुं उंतुं लखाण आ रासमां थयुं होय (तेहरे के०) ते माटे (चतुर्विध के०) साधु, साध्वी, श्रावक, तथा श्राविकारूप चतुर्विध (श्रीसंघसाखें के०) श्रीसंघनी साक्षीए (मिच्छाडुकड के०) हुं मिथ्यादुष्कृत मागुं छुं. अथात् ते माटे हुं क्षमा मागुं छुं. ॥ ५ ॥ (अंचलगच्छे के०) श्रीअंचलगच्छनो (उदयकर के०) उदय करवा माटे (दिनमणि के०) सूर्य

मोहेरे ॥ भवि० ॥ ७ ॥ में श्रीपालनरेसर गायो । ते गुरुने सुपसाय ॥ गुणवंतना गुण जणतां सुणतां । ऋद्धि सिद्धि घर थायरे ॥ भवि० ॥ ८ ॥ सतर छवीसाना आसोमासें । वद आठम दिन

ते माणिक्यसागर नामना गुरुमहाराजना (सुपसाय के०) उत्तम पसायथी, अर्थात् तेमनी कृपाथी (में के०) में अर्थात् आ रासना कर्ता एवा श्रीन्यानसागरजीए (श्रीपाल नरेसर के०) आ श्री श्रीपाल राजानो रास (गायो के०) भव्यजनोप्रते गाइ संभळाव्यो छे, अर्थात् तेनी रचना करीने लोकोने संभळाव्यो छे. केमके (गुणवंतना के०) गुणवान पुरुषना (गुण के०) सद्गुणोने (भणतां के०) गावाथी, तथा (सुणतां के०) सांभळवाथी (घर के०) घरनी अंदर (ऋद्धि के०) सर्व प्रकारनी समृद्धि, तथा (सिद्धि के०) सर्व वस्तुओनी प्राप्ति (थायरे के०) थाय छे. ॥ ८ ॥ (सतर छवीसाना के०) विक्रमसंवत सतरसोने छवीसनी (१७२६) सालमां (आसोमासें के०) आसुमासमां (साररे के०) उत्तम एवा (वद आठम दिन के०) वद आठमने दिवसे (सिद्धियोगें के०) सिद्धियोग प्राप्त थये छते (पुष्पनक्षत्र के०) पुष्पनक्षत्रमां (गुरुवाररे के०) गुरुवारने

चित चंगेरे ॥ जवि ॥ ११ ॥ इति श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्यविषये श्रीश्रीपालनरेश्वररासः संपूर्णः ॥ गुरुश्रीमत्कल्याणसागरसूरीश्वरसुप्रसादातत् ॥ श्रीरस्तु ॥

(कह्यो के०) कहेलो छे, अर्थात् आ रासनी रचना करेली छे. एवी रीतनी आ रासनी (चालीसमी के०) चालीसमी (ढाल के०) ढाल (धन्यासिरीमां के०) धन्यासिरी नामना रागमां गाइ शकाय तेवी छे. एवी रीतनी आ ढालने हे भव्यजनो! तमो (सहु के०) सघळा (चितचंगेरे के०) सारी रीते स्वस्थ देवापूर्वक (सुणजो के०) सांभळजो? ॥ ११ ॥ इति श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्यविषये श्रीश्रीपालनरेश्वररासः संपूर्णः ॥ आ रासनो आ गुजराती अर्थ श्रीजामनगर निवासी पंडित श्रावक हीरालाल हंसराज पासे करावी, मूल सहित छपावी प्रसिद्ध कर्यो छे. ॥ समाप्तोऽयं ग्रंथो गुरुश्रीमत्कल्याणसागरसूरीश्वरसुप्रसादात् ॥ श्रीरस्तु ॥

गच्छेंचले सुविहिते विधिपक्षसंज्ञे । कल्याणसागरमुनीशवरा बभूवुः ॥
देवाप्तसागरवराश्च परंपरायां । तेषां चत्रुर्मुनिवरा भवभीरवश्च ॥ १ ॥

स्वरूपसागरास्तेषां । बभूवुर्मुनिसत्तमाः ॥ शिष्याः सर्वगुणोपेता । गुरुभक्तिपरायणाः ॥ २ ॥
तच्छिष्यवर्यनविबोधसुबद्धकक्षाः । साधुक्रियोद्धरणनिर्मलचित्तनाथाः ॥
यान्तंयसंश्रवरगौतमसागराख्याः । संसारसागरतरंगनिभाश्चरंति ॥ ३ ॥
नीतिसागरनामानो । विहरंति महीतले ॥ तच्छिष्या भव्यजीवानां । प्रबोधायार्कसन्निभाः ॥ ४ ॥
तेषां विनेयगणवर्यगुणोपपन्नाः । श्रीधर्मसागरवरा व्रतधारकाश्च ॥
सम्यक् चरंति भविकांबुजबोधनार्का-श्चारित्रपात्रगुरुभक्तिपरागमग्नाः ॥ ५ ॥
साहाय्यतः प्रेरणया च तेषां । मुद्रापयित्वा प्रकटीकृतोऽयं ॥
श्रीपालरासो जगतीह रम्यो । भव्यप्रबोधांकुरमेघतुल्यः ॥ ६ ॥

॥ समाप्तोऽयं ग्रंथो गुरुश्रीमत्कल्याणसागरसूरीश्वरगुरुप्रसादात् ॥

॥ श्रीरस्तु ॥

॥ इति श्री श्रीपालनो रास समाप्त ॥